

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

2

PROTOKÓŁ
KOMPLEKSOWEJ KONTROLI
GOSPODARKI FINANSOWEJ I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	 POWIAT BEŁCHATOWSKI
Termin kontroli:	23 kwietnia – 1 lipca 2015 roku (z przerwami)
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Grażyna Barauskiene – starszy inspektor Dorota Grabowska-Gleń – młodszy inspektor
Okres objęty kontrolą	lata 2013-2014 oraz wcześniejsze przy kontroli wybranych zagadnień
Numer i data upoważnienia:	WK.601-2/17/2015 z dnia 14 kwietnia 2015 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r. poz.782 ze zm.), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 cytowanej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. Dane o jednostce

Powiat bełchatowski zlokalizowany jest w centrum Polski, w województwie łódzkim, 150 km od Warszawy, 186 km od Wrocławia, 550 od Berlina. Powiat zajmuje obszar o powierzchni 969,2 km². Obejmuje dwie aglomeracje miejskie: Bełchatów oraz Żelów i sześć gmin wiejskich: Drużbice, Bełchatów, Kleszczów, Kluki, Szczerców i Rusiec. W powiecie mieszka około 113 tysięcy osób, z czego w stolicy powiatu - Bełchatowie 65 tysięcy.

W życiu gospodarczym powiatu dominuje przemysł wydobywczy i energetyczny. Na terenie powiatu znajduje się Kopalnia Węgla Brunatnego „Bełchatów”. Kopalnia prowadzi eksploatację węgla brunatnego dla potrzeb pobliskiej Elektrowni „Bełchatów”. Całkowite zasoby węgla brunatnego wynoszą ok. 2 mld ton i są podzielone na trzy pola: BEŁCHATÓW, SZCZERCÓW i KAMIENSK. Zdolność wydobywcza kopalni to 38,5 milionów ton węgla brunatnego w roku, przy średniorocznym zdejmowaniu nadkładu w ilości 100-120 milionów metrów sześciennych. Eksploatowane i wykorzystywane są również surowce towarzyszące jak: piaski, żwiry, iły czy kreda jeziorna. Elektrownia Bełchatów jest największą w Polsce i Europie elektrownią opalaną węglem brunatnym.

Starostwo Powiatowe jako jednostka organizacyjna nie mająca osobowości prawnej również zostało zarejestrowane w systemie REGON i posiada nr statystyczny 590653877 - zaświadczenie Urzędu Statystycznego w Łodzi z dnia 11 maja 2009 roku, natomiast Powiatowi Bełchatowskiemu nadano numer REGON 590648422.

Urząd Skarbowy w Bełchatowie decyzją z dnia 15 stycznia 1999 roku nadał Starostwu Powiatowemu numer identyfikacji podatkowej NIP 769-183-37-68. Natomiast Powiat Bełchatowski otrzymał NIP 769-220-47-21 decyzją z dnia 10 listopada 2010 roku.

Przeprowadzona kontrola ma charakter kompleksowej kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych POWIATU BEŁCHATOWSKIEGO.

W ramach kontroli kompleksowej przeprowadzono także kontrolę koordynowaną w zakresie dochodów z mienia, wynikających z tytułów cywilnoprawnych w kontekście art.42 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz.885 ze zm.).

2. Podstawowe wskaźniki finansowe

W oparciu o dane wynikające ze sprawozdań: Rb-27S, Rb-28S, Rb-NDS, Rb-Z oraz ustalenia kontroli zawarte przy zagadnieniu „Ewidencja księgową, sprawozdawczość” – bilans z wykonania budżetu JST, kontrolujące obliczyły następujące wskaźniki finansowe, które obrazują sytuację finansową Powiatu Bełchatowskiego:

- wskaźnik W_{B1} – udział dochodów bieżących w dochodach ogółem,
- wskaźnik W_{B3} – udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem,
- wskaźnik W_{B4} – udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem,
- wskaźnik W_{B5} – obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia,
- wskaźnik W_{B6} – udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem,
- wskaźnik W_{B7} – wskaźnik samofinansowania,
- wskaźnik WL_2 – nadwyżka operacyjna na mieszkańca (według liczby mieszkańców na dzień 31 grudnia danego roku),
- wskaźnik W_{Z1} – udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem,
- wskaźnik W_{Z2} – udział zobowiązań ogółem, bez zobowiązań na projekty unijne, w dochodach ogółem,
- wskaźnik W_{Z3} – obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia,
- wskaźnik W_{Z4} – obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez zobowiązań na projekty unijne,
- wskaźnik W_{Z6} – obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia,
- wskaźnik W_{Z7} – udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem.

Lp.	Symbol i nazwa wskaźnika		Rok obrotowy			
			2011	2012	2013	2014
I WSKAŹNIKI BUDŻETOWE			w %			
1	WB1	Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem	96,99	97,97	97,5	97,41
3	WB3	Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem	7,02	1,54	0,64	12,10
4	WB4	Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	8,98	9,46	9,81	13,45
5	WB5	Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne	57,89	55,04	57,95	61,99
6	WB6	Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem	7,06	1,67	0,67	12,10
7	WB7	Wskaźnik samofinansowania, wyliczony jako stosunek sumy nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych do wydatków majątkowych	113,01	35,41	0,3	1,11
II WSKAŹNIKI NA MIESZKAŃCA			w złotych			
2	WL2	Nadwyżka operacyjna na mieszkańca	69,86	15,99	6,19	125,7
3	WL3	Zobowiązania ogółem na mieszkańca	50,06	52,38	53,49	47,28
4	WL4	Zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne na mieszkańca	49,90	52,02	53,33	47,09
III WSKAŹNIKI DLA ZOBOWIĄZAŃ			w %			
1	WZ1	Udział zobowiązań ogółem w dochodach	5,03	5,05	5,54	4,55

		ogółem				
2	WZ2	Zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w dochodach ogółem	5,01	5,01	5,52	4,53
3	WZ3	Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia	0,90	0,85	0,74	0,9
4	WZ4	Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez rat kapitałowych na projekty unijne	0,90	0,85	0,74	0,9
6	WZ6	Obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia	92,76	98,43	100,1	88,51
7	WZ7	Udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem	0	0	0,55	0
8	WU1	Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w dochodach ogółem	0	0	0	0
9	WU2	Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w zobowiązaniach ogółem	0	0	0	0

Dane wyliczone na podstawie art. 242 ustawy o finansach publicznych w oparciu o sprawozdania NDS

Składniki finansowe wynikające z art. 242 ustawy o finansach publicznych	2013	2014	2013	2014	2015
	Plan (zł)		Wykonanie (zł)		Plan (zł)
Dochody bieżące	107 449 744	113 701 423	106 513 813,06	114 205 856,37	111 254 995
Nadwyżka z lat ubiegłych	0	0	0	1.680.023,35	0
Wolne środki	2 299 591	1 504 358	3 099 716,09	2 849 247,58	959 257
RAZEM:	109 749 335	115 205 781	109 613 529,15	118.735.127,30	112 214 252
Wydatki bieżące	108 749 490	103 242 878	105 813 225,09	100 022 105,94	110 959 346
WYNIK :	999.845	11.962.903	3.800.304,06	18.713.021.36	1.254.906

Zgodnie z art.242 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013, poz. 885), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Relacje zawarte w art. 242 ust.1 ustawy o finansach publicznych zostały zachowane i nie zaistniało ryzyko nieuchwalenia budżetu. Zachowane zostały także relacje dotyczące lat 2013-2014, określone w art. 242 ust. 2 zgodnie, z którym na koniec roku budżetowego wydatki bieżące wykonane nie mogą być wyższe od wykonanych dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

Przy uchwalaniu budżetu Powiatu Bełchatowskiego na 2015 rok planowane wydatki bieżące wynosiły 110.959.346 zł, a planowane dochody bieżące + nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych + wolne środki stanowiły kwotę 112.214.252 zł (**110.959.346 zł < 112.214.252 zł**), a zatem nie było przeciwwskazań do jego uchwalenia przez organ stanowiący.

Wskaźnik zadłużenia określony w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych

Wskaźnik zadłużenia określony w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych na 2014 i 2015 rok obliczono na podstawie danych zawartych w tabeli:

Wskaźnik maksymalny (relacja) spłat z tytułu kredytów i pożyczek z odsetkami, wykupów papierów wartościowych oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji wyliczony na podstawie art. 243 ustawy o finansach publicznych					
Wyszczególnienie	2011 rok wykonanie (n-3)	2012 rok wykonanie (n-2)	2013 rok wykonanie (n-1)	2014 rok (planowane wartości wg sprawozdania za 3 kwartały)	2014 rok (wykonanie)
Dochody ogółem	112 470 796,14	117 278 441,92	109 240 867,49	117 405 664	117 239 269,92
Dochody bieżące	109 080 441,57	114 901 614,57	106 513 813,06	113 624 826	114 205 856,37
Dochody ze sprzedaży majątku	44 189,84	154 016,70	31 537,20	1 095 521	2 213
Wydatki bieżące	101 185 436	113 094 695,08	105 813 225,09	105 537 677	100 022 105,94
<i>Relacja procentowa dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i pomniejszonych o wydatki bieżące w stosunku do dochodów ogółem</i>	7,06 %	1,67 %	0,67 %	7,97 %	12,10 %
<i>Relacja procentowa dla roku budżetowego 2014 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2011 , 2012, 2013 (wykonanie) – 3,13 %</i>					
<i>Relacja procentowa dla roku budżetowego 2015 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2012, 2013 (wykonanie) oraz 2014 rok (plan za 3 kwartały) – 3,44 %</i>					
<i>Relacja procentowa dla roku budżetowego 2015 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2012, 2013, 2014 (wykonanie) – 4,81 %</i>					

Wartości planowane na rok budżetowy:	2014	2015
Łączna kwoty spłat kredytów i pożyczek	2 626 513,00	2 548 256,32
Odsetki od kredytów i pożyczek	1 048 526,42	1 200 000,00
Dochody budżetowe ogółem	117 239 269,92	114 852 006,00
Relacja planowanych spłat rat kredytowych i odsetek do planowanych dochodów ogółem	3,13 %	3,26 %

Wskaźnik zadłużenia – określony w art.243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych – wyliczony dla 2014 roku wyniósł: $3,13 = 3,13$.

Natomiast relacja lewej oraz prawej strony nierówności, wskazanej w art.243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, wyliczona dla uchwalanego budżetu na 2015 rok wynosi $3,26 < 3,44$. Powyższe oznacza, że organ stanowiący mógł taki budżet uchwalić. **Należy jednak pamiętać, iż założenia finansowe przyjęte w budżecie Powiatu na 2015 rok wymagają konsekwentnych działań w celu realizacji planowanego poziomu dochodów oraz szczególnej**

dyscypliny w ponoszeniu wydatków bieżących w celu zachowania ustalonego ich poziomu. Różnica pomiędzy prognozowanym wskaźnikiem spłat pożyczek i kredytów wraz z należnymi odsetkami, a limitem spłat wynikającym z art. 243 ustawy o finansach publicznych jest niewielka, a zatem możliwość spłaty długu w zaprognozowanej kwocie obciążona jest ryzykiem. Spełnienie w tym okresie przez Powiat reguły wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych wymagać będzie realizacji dochodów (zarówno bieżących, jak i majątkowych), co najmniej w wielkościach przyjętych w WPF, utrzymania zakładanego poziomu wydatków oraz osiągnięcia nadwyżki operacyjnej. W związku z powyższym zachodzi potrzeba ciągłego monitorowania realizacji budżetu na 2015 rok, bo każda drobna zmiana może skutkować naruszeniem tych relacji.

II. USTALENIA OGÓLNE

1. Kierownictwo jednostki

Przewodniczący Rady Powiatu

Funkcję Przewodniczącego Rady Powiatu pełni Pan SZCZEPAN CHRZĘST, wybrany w dniu 5 grudnia 2014 roku na podstawie uchwały Rady Powiatu nr I/1/2010.

Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu jest Pan DAMIAN NOWAK powołany w dniu 9 grudnia 2014 roku uchwałą Rady Powiatu nr I/8/2014.

Zarząd Powiatu w Bełchatowie

Zarząd Powiatu w Bełchatowie składa się z pięciu osób. Począwszy od dnia 5 grudnia 2014 roku Przewodniczącym Zarządu jest Starosta Bełchatowski Pan WALDEMAR WYCZACHOWSKI, wybrany na mocy uchwały Rady Powiatu w Bełchatowie nr I/3/2014 z dnia 5 grudnia 2014 roku. W poprzedniej kadencji 2010-2014 Starostą Bełchatowskim był Pan SZCZEPAN CHRZĘST, wybrany na to stanowisko uchwałą nr I/3/2010 Rady Powiatu w Bełchatowie z dnia 2 grudnia 2010 roku.

Na podstawie uchwały nr I/4/2014 z dnia 5 grudnia 2014 roku Rada Powiatu w Bełchatowie wybrała na stanowisko Wicestarosty Bełchatowskiego Pana GRZEGORZA GRYCZKĘ.

Członkami Zarządu Powiatu Bełchatowskiego są: Pani BARBARA DOBKOWSKA oraz Panowie ADAM BARYŁA I KRZYSZTOF GAJDA, wybrani na mocy uchwały Rady Powiatu w Bełchatowie nr I/5/2014 z dnia 5 grudnia 2014 roku.

Skarbnik Powiatu

Skarbnikiem Powiatu i jednocześnie głównym księgowym budżetu Powiatu jest Pani MAGDALENA LIPSKA – powołana na to stanowisko z dniem 1 marca 2012 roku na

podstawie uchwały Rady Powiatu w Bełchatowie nr XVII/138/2012 z dnia 22 lutego 2012 roku. Z dniem 1 kwietnia 2015 roku – z uwagi na długotrwałe zwolnienie Pani Magdaleny Lipskiej – obowiązki Skarbnika powierzono Paniom: NINIE GREŃ-SZYMCZAK - koordynatorowi Zespołu ds. Budżetu, Analiz i Sprawozdawczości oraz BARBARZE MIKŁA – Naczelnikowi Wydziału Finansowo-Księgowego.

Skarbnik nadzoruje, między innymi, prace związane z opracowaniem i realizacją budżetu Powiatu i zapewnia bieżącą kontrolę jego wykonania oraz sprawuje nadzór nad realizacją zadań przez Wydział Finansowo-Księgowy i Zespół ds. Budżetu, Analiz i Sprawozdawczości, jak również nadzoruje egzekucję dochodów Powiatu oraz prawidłowość i terminowość sporządzania sprawozdań.

Sekretarz Powiatu

Sekretarzem Powiatu Bełchatowskiego jest Pan GRZEGORZ MALICKI zatrudniony na tym stanowisku od dnia 19 marca 2008 roku, na podstawie uchwały Rady Powiatu w Bełchatowie nr 159/XXIII/2008 w sprawie powołania Sekretarza Powiatu (stosunek pracy przekształcił się w umowę o pracę).

2. Powiatowe jednostki organizacyjne i prawnoorganizacyjne formy ich działalności

W Statucie Powiatu Bełchatowskiego stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały nr XXXV/262/2013 Rady Powiatu w Bełchatowie z dnia 25 września 2013 roku w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Statutu Powiatu Bełchatowskiego (opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z 2013 r. poz.4582), nie wskazano (w załączniku) powiatowych jednostek organizacyjnych. Dokonano natomiast zapisu w § 64 ust.6 statutu, że „zarząd powiatu prowadzi i aktualizuje rejestr jednostek organizacyjnych powiatu”.

Kontrolującym nie przedłożono rejestru, o którym mowa wyżej, oświadczając, iż jedynym dokumentem dotyczącym rejestru jest uchwała nr 364/13 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 5 listopada 2013 roku w sprawie rejestru jednostek organizacyjnych Powiatu Bełchatowskiego.

W § 1 uchwały zapisano, że Zarząd Powiatu w Bełchatowie przyjmuje rejestr jednostek organizacyjnych Powiatu Bełchatowskiego:

- Starostwo Powiatowe w Bełchatowie,
- I Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Broniewskiego w Bełchatowie,
- II Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kochanowskiego w Bełchatowie,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. gen. Ludwika Czyżewskiego w Bełchatowie,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. Romualda Traugutta w Bełchatowie,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Kilińskiego w Zelowie,
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Łękawie,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. gen. Janusza Głuchowskiego w Bełchatowie,
- Bursa Szkolna w Bełchatowie,
- Centrum Kształcenia Praktycznego w Bełchatowie,

- Centrum Administracyjne do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Bełchatowie,
- Dom Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej,
- Powiatowy Urząd Pracy w Bełchatowie,
- Dom Pomocy Społecznej w Bełchatowie,
- Dom Pomocy Społecznej w Zabłotach,
- Ośrodek Interwencyjno-Socjalizacyjny w Bełchatowie,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bełchatowie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie,
- Powiatowe Centrum Sportu w Bełchatowie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Bełchatowie,
- Powiatowy Zarząd Dróg w Bełchatowie.

Zarówno w statucie Powiatu, jak i w ww. uchwale - nie określono formy prawno-organizacyjnej ww. jednostek. Kontrolujący ustalili, że wszystkie ww. jednostki funkcjonują jako jednostki budżetowe.

Wyjaśnienie Wicestarosty Grzegorza Gryczki z dnia 27 kwietnia 2015 roku dotyczące rejestru jednostek organizacyjnych Powiatu Bełchatowskiego stanowi załącznik nr 2 protokołu kontroli.

AKTA KONTROLI [A-1, s.1-3]: Kserokopia uchwały nr 364/13 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 5 listopada 2013 roku w sprawie rejestru jednostek organizacyjnych Powiatu Bełchatowskiego.

3. Unormowania wewnętrzne

Statut Powiatu

Jednolity tekst Statutu Powiatu Bełchatowskiego przyjęty został uchwałą Rady Powiatu w Bełchatowie nr XXXV/262/2013 z dnia 25 września 2013 roku w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Statutu Powiatu Bełchatowskiego. Statut został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z 2013 r. poz.4582. Tekst statutu uwzględnia wszystkie zmiany wprowadzone do statutu stanowiącego załącznik do uchwały nr 21/III/98 Rady Powiatu Bełchatowskiego z dnia 22 grudnia 1998 roku (Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego z 1999 r. nr 94, poz.1053), dokonane w latach 2000-2010. Dokument w swej treści zawiera przepisy ogólne, organizację wewnętrzną Rady, tryb pracy Rady, zasady i tryb działania Komisji Rewizyjnej oraz tryb pracy Zarządu.

Jak już wcześniej wspomniano w punkcie 2, do statutu nie dołączono wykazu powiatowych jednostek organizacyjnych.

Regulamin organizacyjny Starostwa Powiatowego

W okresie objętym kontrolą, organizację i zasady funkcjonowania Starostwa Powiatowego w Bełchatowie określał Regulamin organizacyjny, wprowadzony uchwałą nr XXVII/215/2012 Rady Powiatu z dnia 28 grudnia 2012 roku, ze zmianami dokonanymi w uchwale nr XLV/334/2014 z dnia 24 września 2014 roku.

Począwszy od dnia 23 marca 2015 roku Starostwo Powiatowe działa na podstawie struktur wewnętrznych wydziałów Starostwa, uchwalonych uchwałą Zarządu Powiatu w Bełchatowie nr 90/15 z dnia 23 marca 2015 roku.

W skład Starostwa wchodzi następujące komórki organizacyjne:

- [ZA] - Zespół ds. Administracyjnych
- [BR] - Biuro Rady Powiatu
- [ZG] - Zespół ds. Gospodarczych
- [PR] - Zespół ds. Promocji
- [WI] - Wydział Inwestycji, Strategii i Zamówień Publicznych
- [RP] - Biuro Radców Prawnych
- [FN] - Wydział Finansowo-Księgowy
- [WO] - Wydział Spraw Obywatelskich
- [AB] - Wydział Architektury i Budownictwa
- [OS] - Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa
- [GK] - Wydział Geodezji, Kartografii i Katastru
- [WS] - Wydział Skarbu i Gospodarki Nieruchomościami
- [KD] - Wydział Komunikacji i Dróg
- [WE] - Wydział Edukacji, Kultury i Sportu
- [ZK] - Zespół ds. Kadr
- [KP] - Zespół ds. Kontroli Powiatu i Audytu Wewnętrznego
- [RzK] - Biuro Powiatowego Rzecznika Konsumentów
- [BA] - Zespół ds. Budżetu, Analiz i Sprawozdawczości
- [IT] - Zespół ds. Obsługi Teleinformatycznej
- [PZ] - Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
- [OP] - Samodzielne stanowisko ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi
- [BHP]- Samodzielne stanowisko ds. BHP
- [AS] - Samodzielne stanowisko – Asystent/ Doradca Starosty.

Zasady gospodarowania mieniem komunalnym

Rada Powiatu w Bełchatowie nie określiła zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata. Powyższe oznacza wyłączność Rady Powiatu w podejmowaniu każdorazowo decyzji w tym przedmiocie, stosownie do uregulowań zawartych w art. 12 pkt 8 lit. „a” ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz.594 ze zm.). Uchwały Rady podejmowane są indywidualnie każdorazowo do każdej z tych czynności.

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Zgodnie z art.15a ust 2 ustawy z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych, pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu, obecnie: ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu

terroryzmu, jednostka opracowała i wprowadziła w życie - na podstawie uchwały nr 417/07 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 27 sierpnia 2007 roku - „instrukcję w sprawie postępowania w zakresie zapobiegania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz finansowaniu terroryzmu w jednostkach organizacyjnych Powiatu Bełchatowskiego”. Koordynatorem ds. współpracy z GIIF została Pani JUSTYNA PASIEK.

W związku ze zmianą z dniem 25 czerwca 2009 roku nazwy ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, na mocy uchwały nr 125/2010 z dnia 29 marca 2010 roku Zarząd Powiatu zmienił tytuł ww. dokumentu na „Instrukcję o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu”, powierzając funkcję zastępcy koordynatora ds. współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej w Ministerstwie Finansów Naczelnikowi Wydziału Finansowo-Księgowego Pani BARBARZE MIKLE.

Wypełniając obowiązki wynikające z obowiązującej instrukcji, koordynator ds. współpracy z GIIF pismami znak: KP.1713.3.2014 z dnia 5 lutego 2014 roku oraz KP.1713.2.2015 z dnia 31 marca 2015 roku – przedłożyła Przewodniczącemu Zarządu Powiatu Bełchatowskiego informacje roczne, z których wynika, iż w latach 2013-2014 zarówno w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie, jak i powiatowych jednostkach organizacyjnych – nie stwierdzono sytuacji, co do których istniałoby podejrzenie wprowadzenia do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, a tym samym nie zostały złożone do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej powiadomienia w tym zakresie.

4. Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej (finansowej)

Unormowania w zakresie kontroli finansowej. Osoby odpowiedzialne.

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2013-2014 oraz pierwsze półrocze 2015 roku, elementy wewnętrznej kontroli finansowej funkcjonującej w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie, zawarto w niżej wymienionych unormowaniach:

- dokumentacja dotycząca przyjętych zasad (polityki) rachunkowości zatwierdzona przez Starostę Bełchatowskiego zarządzeniem nr 67/2012 z dnia 10 sierpnia 2012 roku;
- regulamin organizacyjny Starostwa Powiatowego w Bełchatowie uchwalony przez Radę Powiatu w Bełchatowie uchwałą nr XXVII/215/2012 z dnia 28 grudnia 2012 roku (ze zmianami) oraz struktury wewnętrzne wydziałów Starostwa Powiatowego w Bełchatowie zatwierdzone uchwałą nr 90/15 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 23 marca 2015 roku;
- procedury kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie i jednostkach organizacyjnych, zatwierdzone przez Starostę Bełchatowskiego zarządzeniem nr 73/2010 z dnia 12 lipca 2010 roku. Dokument określa sposób organizacji i zasady wykonywania kontroli zarządczej oraz ustala zasady jej koordynacji;

- zarządzenie nr 97/2013 z dnia 30 grudnia 2013 roku Starosty Bełchatowskiego w sprawie przyjęcia do realizacji celów i zadań w zakresie kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie na 2014 rok;
- instrukcja w sprawie zasad i trybu wyznaczania celów, określania zadań, mierników ich realizacji, analizy ryzyka oraz zasad monitorowania w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie wprowadzona w życie zarządzeniem nr 38/2010 Starosty Bełchatowskiego z dnia 30 kwietnia 2010 roku;
- regulamin kontroli wewnętrznej w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie, stanowiący załącznik nr 1 do zarządzenia Starosty Bełchatowskiego nr 36/2010 z dnia 30 kwietnia 2010 roku;
- instrukcja w zakresie ewidencji, umarzania i dokumentacji obrotu środkami trwałymi oraz wartościami niematerialnymi i prawnymi, wprowadzona w życie zarządzeniem nr 27/2012 Starosty Bełchatowskiego z dnia 30 marca 2012 roku;
- instrukcja inwentaryzacyjna w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie wprowadzona zarządzeniem Starosty Bełchatowskiego nr 125/08 z dnia 25 listopada 2008 roku;
- instrukcja kasowa wprowadzona zarządzeniem Starosty Bełchatowskiego nr 29/2012 z dnia 30 marca 2012 roku;
- instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych, wprowadzona w życie z dniem 1 listo[pada 2011 roku na mocy zarządzenia Starosty Powiatu Bełchatowskiego nr 163/2011 z dnia 31 października 2011 roku;
- regulamin udzielania zamówień publicznych w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie oraz organizacji, składu oraz trybu pracy stałej komisji przetargowej, zatwierdzony uchwałą nr 26/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 28 stycznia 2014 roku. Zmian do regulaminu dokonano na mocy uchwały Zarządu Powiatu nr 171/14 z dnia 7 maja 2014 roku. Powyższy regulamin zawiera procedury wewnętrzne dotyczące zamówień publicznych, do których zastosowanie ma ustawa z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.) oraz zamówień o wartości nieprzekraczającej 30.000 euro;
- jednolity statut Powiatu Bełchatowskiego stanowiący załącznik do uchwały nr XXXV/262/2013 Rady Powiatu Bełchatowskiego z dnia 25 września 2013 roku.

Starosta Powiatu - jako kierownik jednostki - ponosi odpowiedzialność za wykonanie obowiązków w zakresie rachunkowości. Wyżej wymieniony nie skorzystał z uprawnień wynikających z art.4 ust.5 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz.330 ze zm.) i nie powierzył odpowiedzialności w formie pisemnej Skarbnikowi Powiatu. Stosownie do zapisów ww. ustawy, kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą, w tym z tytułu nadzoru, również w przypadku, gdy określone obowiązki w zakresie rachunkowości - z wyłączeniem odpowiedzialności za przeprowadzenie inwentaryzacji w formie spisu z natury - zostaną powierzone innej osobie za jej zgodą. Przyjęcie odpowiedzialności przez inną osobę powinno być stwierdzone w formie pisemnej. W przypadku, gdy kierownikiem jednostki jest organ wieloosobowy, a nie została wskazana osoba odpowiedzialna, odpowiedzialność ponoszą wszyscy członkowie tego organu.

W Regulaminie organizacyjnym Starostwa wyodrębniono Wydział Finansowo-Księgowy [FN] oraz Zespół ds. Budżetu, Analiz i Sprawozdawczości [BA]. Do zakresu działania Wydziału Finansowo-Księgowego, którym kieruje Naczelnik – Pani BARBARA MIKŁA, należy między innymi: [1] prowadzenie rachunkowości budżetu Powiatu i Starostwa Powiatowego oraz gospodarki finansowej; [2] sprawowanie kontroli finansowej związanej z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych; [3] opracowywanie projektów uregulowań wewnętrznych w zakresie: polityki rachunkowości, kontroli finansowej, obiegu dokumentów finansowo-księgowych, obsługi kasowej, ewidencji, umarzania i udokumentowania obrotu środkami trwałymi oraz wartościami niematerialnymi i prawnymi, inwentaryzacji, innych związanych z gospodarką finansową; [4] sporządzanie sprawozdań budżetowych z wykonania budżetu Powiatu oraz z wykonania planów finansowych Starostwa i funduszy celowych; [5] sporządzanie jednostkowych sprawozdań finansowych, tj. bilansu, rachunku zysków i strat, zestawienia zmian w funduszu Starostwa Powiatowego, a także bilansu z wykonania budżetu Powiatu.

Natomiast do zadań Zespołu ds. Budżetu, Analiz i Sprawozdawczości, którego koordynatorem jest Pani NINA GREŃ-SZYMCZAK, należy w szczególności: opracowanie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej, przygotowanie projektu uchwały budżetowej wraz z objaśnieniami, nadzorowanie prawidłowości opracowania i zatwierdzania jednostkowych planów finansowych, opracowanie układu wykonawczego budżetu Powiatu, opracowanie harmonogramu realizacji budżetu Powiatu oraz opracowanie analiz zdolności kredytowej.

Skarbnik Powiatu Pani MAGDALENA LIPSKA, pełni jednocześnie funkcję głównego księgowego budżetu Powiatu i Starostwa Powiatowego. Wyżej wymieniona posiada kwalifikacje spełniające wymogi przewidziane dla zajmowanego stanowiska, określone w art.54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz.885 ze zm.). W przypadku nieobecności głównego księgowego budżetu Powiatu i Starostwa Powiatowego ww. obowiązki spoczywają na: [1] Pani BARBARZE MIKLE – Naczelniku Wydziału Finansowo-Księgowego; [2] Pani NINIE GREŃ-SZYMCZAK – koordynatorze w Zespole ds. Budżetu, Analiz i Sprawozdawczości.

W wyniku konfrontacji zadań określonych w Regulaminie organizacyjnym dla pracowników Wydziału Finansowo-Księgowego i Zespołu ds. Budżetu, Analiz i Sprawozdawczości oraz zadań wynikających z zakresów czynności następujących pracowników: Barbary Mikły – Naczelnika Wydziału Finansowo-Księgowego, Małgorzaty Marczak – inspektora ds. księgowości budżetu, Ilony Wańdoch – inspektora, Jadwigi Paźgier – podinspektora, Doroty Zarzecznej – inspektora, Danuty Błaszczuk – kasjerki, Niny Greń-Szymczak – koordynatora Zespołu ds. Budżetu, Analiz i Sprawozdawczości, Izabeli Dobiech – podinspektora ds. budżetu i sprawozdawczości, Katarzyny Gral – podinspektora ds. budżetu i sprawozdawczości - stwierdzono, że są one spójne. We wszystkich zakresach czynności wskazano, że pracownicy ponoszą odpowiedzialność za znajomość i ścisłe przestrzeganie obowiązujących w jednostce regulacji wewnętrznych, w tym dotyczących kontroli zarządczej (finansowej). Na podstawie ww. próby stwierdzono, że w każdym zakresie czynności ustalono zastępstwa, tzn. wskazano kogo dany pracownik zastępuje i na jakim stanowisku pracy oraz kto zastępuje danego pracownika.

Z przedłożonej do kontroli dokumentacji wynika, że pracownicy Wydziału Finansowo-Księgowego na bieżąco byli zapoznawani z obowiązującymi w jednostce regulacjami w zakresie kontroli finansowej. Fakt wykonania powyższej czynności odnotowano -

poprzez złożenie własnoręcznego podpisu – na oświadczeniu o przyjęciu do wiadomości i ścisłego przestrzegania zasad wynikających z poszczególnych instrukcji.

Zasady obiegu wpływających faktur, rachunków, not księgowych oraz dowodów przekazania rzeczowych składników majątku do Wydziału Finansowo-Księgowego zostały opisane w rozdziale IV Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych (§ 13-28).

Kontrolujący dokonali szczegółowej analizy przyjętych zasad obiegu dokumentów księgowych w konfrontacji z funkcjonującym w kontrolowanej jednostce przepływem dokumentacji stwierdzając, że na fakturach zamieszcza się daty ich wpływu do Starostwa i Wydziału Finansowo-Księgowego. Każdy kontrolowany dokument będący podstawą księgowania operacji gospodarczych podlegał kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej. Zadekretowane dowody księgowe, zatwierdzone były do wypłaty przez kierownika jednostki lub jego zastępcę. Dokumenty pod względem formalno-rachunkowym sprawdzane były i podpisywane przez upoważnionych pracowników Wydziału Finansowo-Księgowego. Załączniki do dokumentów księgowych, do których sprawdzenia potrzebna była wiedza fachowa, sprawdzane były pod względem formalno-rachunkowym również przez pracowników właściwego wydziału, który dokonał kontroli merytorycznej. Kontrola merytoryczna dokonywana była przez naczelników wydziałów lub osoby upoważnione na piśmie.

Funkcjonowanie kontroli finansowej opisane zostało w dalszej części protokołu przy poszczególnych zagadnieniach merytorycznych (roszczenia i rozrachunki, gospodarka kasowa, inwestycje, gospodarowanie mieniem, dotacje na rzecz jednostek z poza sektora finansów publicznych, dotacje dla szkół niepublicznych, inwentaryzacja).

Podsumowanie wyników kontroli przedstawiono w teście dotyczącym wewnętrznych procedur kontroli, stanowiącym załącznik nr 3 protokołu kontroli.

Kontrola finansowa wobec jednostek organizacyjnych

W jednostce utworzono dwuosobowy Zespół ds. kontroli Powiatu i audytu wewnętrznego, któremu przypisano następujące zadania: [1] planowanie i realizowanie działalności kontrolnej wobec jednostek organizacyjnych powiatu i wydziałów Starostwa Powiatowego w Bełchatowie; [2] realizacja rocznego planu kontroli; [3] sporządzanie protokołów, sprawozdań oraz notatek służbowych z przeprowadzonych kontroli i przedstawienie Staroście wniosków pokontrolnych; [4] opracowywanie na podstawie ustaleń kontroli, wniosków i zaleceń pokontrolnych oraz sporządzanie projektów pism pokontrolnych; [5] sporządzanie analiz i sprawozdań z wykonanych zadań kontrolnych określonych w rocznym planie kontroli; [6] opracowywanie i bieżąca analiza potrzeb audytu wewnętrznego.

Sprawy związane z przeprowadzeniem kontroli przestrzegania przez podległe i nadzorowane jednostki realizacji procedur w zakresie celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków powierzono koordynatorowi Zespołu – audytorowi wewnętrznemu - Pani JUSTYNIE PASIEK oraz inspektorowi – Pani MAGDALENIE HAJDAN.

Realizacja zadań kontrolnych w 2014 roku prowadzona była w oparciu o plan kontroli zatwierdzony przez Starostę Bełchatowskiego zarządzeniem nr 93/2013 z dnia 30 grudnia 2013 roku, zmieniony na podstawie zarządzenia nr 86/2014 z dnia 6 listopada 2014 roku. W pierwotnym planie kontroli na 2014 rok ujęto 18 jednostek

organizacyjnych, w wyniku zmian wprowadzonych zarządzeniem nr 86/2014 ich ilość zmniejszono do 10.

W zakresie uregulowań wewnętrznych dotyczących zasad organizacji, planowania i przeprowadzania kontroli w jednostkach realizujących budżet Powiatu w 2014 roku, obowiązywały zasady wprowadzone zarządzeniem Starosty Bełchatowskiego nr 73/2010 z dnia 12 lipca 2010 roku w sprawie wprowadzenia procedur kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie i jednostkach organizacyjnych Powiatu Bełchatowskiego.

W 2014 roku skontrolowano 10 jednostek. Zakresem kontroli objęto, między innymi: przestrzeganie procedur kontroli finansowo-zarządczej przy gospodarowaniu środkami finansowymi w latach 2012-2013 oraz prawidłowość wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Powiatu. Przebieg poszczególnych czynności kontrolnych i ustalenie stanu faktycznego zawarto w protokołach kontroli, podpisanych przez dyrektorów i głównych księgowych jednostki oraz kontrolującego. Kierownicy jednostek informowani byli o możliwości wniesienia zastrzeżeń lub dodatkowych wyjaśnień w terminie 3 dni od daty podpisania protokołu kontroli.

W wyniku przeprowadzonych kontroli, Zespół zwrócił uwagę na obszary, w których wystąpiło ryzyko oraz na przyczyny jego powstania – dokonując w tym zakresie stosownej analizy. Wnioski nasuwające się w związku z dokonaną analizą wskazują na konieczność doskonalenia systemu kontroli zarządczej, w szczególności na podjęcie przez kierowników jednostek organizacyjnych i pracowników merytorycznych działań w zakresie: [1] położenia nacisku na szkolenie pracowników w zakresie aktualizacji przepisów prawnych i wdrażaniu ich w bieżącym wykonywaniu zadań przypisanych zakresami czynności, a także na stosowanie się do obowiązujących uregulowań wewnętrznych (instrukcji, regulaminów, itp.); [2] zobowiązanie dyrektorów do zwiększenia nadzoru nad działalnością kierowanej jednostki, w szczególności poprzez dokonywanie - w ramach nadzoru - kontroli działalności nadzorowanych jednostek oraz sporządzanie w oparciu o wyniki kontroli analiz i ocen ich funkcjonowania; wzmożenie nadzoru nad procesem udzielania, realizacji i rozliczania dotacji udzielanych z budżetu Powiatu, jak również środków finansowych otrzymanych z innych źródeł.

5. Kontrole zewnętrzne

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Ostatnia kompleksowa kontrola gospodarki finansowej i zamówień publicznych Powiatu Bełchatowskiego przeprowadzona została przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie od dnia 26 lipca do dnia 23 września 2011 roku (z przerwami). Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pismem oznaczonym sygnaturą WK-602/14/2012 z dnia 20 lutego 2012 roku skierował do Przewodniczącego Zarządu Powiatu Bełchatowskiego 9 wniosków pokontrolnych. Odpowiedź na powyższe Starosta Pan Szczepan Chrzęst przesłał w dniu 22 marca 2012 roku przy piśmie znak: KP.1710.7/2012.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty – lata 2013-2014 oraz pierwszy kwartał 2015 roku

Z wpisów dokonanych w książce kontroli wynika, że w latach 2013-2014 oraz w pierwszym kwartale 2015 roku w Starostwie Powiatowym przeprowadzono następujące kontrole w zakresie gospodarki finansowej:

- Wojewoda Łódzki w dnia 4 lutego – 5 marca 2013 roku przeprowadził kontrolę orzeczeń co do ich zgodności z zebranymi dokumentami, bądź przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności oraz prawidłowości i jednolitości stosowania przepisów, standardów i procedur postępowania w sprawach za rok 2012;
- Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego w dniach 12-14 marca 2013 roku przeprowadził kontrolę projektu POKL.09.01.0710-486/09;
- Centrum Obsługi Przedsiębiorcy w Łodzi w dniu 3 kwietnia 2013 roku sprawdził prawidłowość wykorzystania środków finansowych RPO WŁ 2007-2013 w ramach projektu pn. „Budowa sztucznego lodowiska – Powiatowe Centrum Sportu w Bełchatowie” nr umowy UDA-RPLD.03.05.00-00-906/09;
- Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi w dniach 1-4 lipca 2013 roku zbadała nabór pracowników na stanowiska urzędnicze;
- Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi w dniach 1września-18 grudnia 2013 roku skontrolowała komunalizację spółek Skarbu Państwa;
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w dniu 9 stycznia 2014 roku przeprowadził kontrolę dotacji nr 408/SE/2013 udzielonej ze środków WFOŚiGW;
- Łódzki Urząd Wojewódzki w dniach 26 lutego – 22 kwietnia 2014 roku skontrolował prawidłowość wykorzystania dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez Powiat w rozdziale 70005 w 2013 roku oraz realizację dochodów w 2013 roku w tym samym rozdziale;
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Tomaszowie w dniu 17 sierpnia 2014 roku kontrolą objął zagadnienia dotyczące ubezpieczeń społecznych, składki, zasiłki, świadczenia, emerytury, itp.;
- Urząd Kontroli Skarbowej w Łodzi w dniu 11 lutego 2015 roku rozpoczął kontrolę w zakresie prawidłowości gospodarowania środkami publicznymi pochodzącymi z subwencji ogólnej za 2011 rok.

6. Bank wykonujący obsługę bankową jednostki

Wybór banku

Rachunki bankowe oraz rozliczenia pieniężne Powiatu Bełchatowskiego prowadzone są przez Bank Spółdzielczy w Bełchatowie. Umowę nr 161/11 o prowadzenie obsługi bankowej budżetu Powiatu zawarto w dniu 29 marca 2011 roku na czas określony, tj. od dnia 1 kwietnia 2011 do dnia 31 marca 2016 roku. Podstawą zawarcia umowy

było udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego. W dniu 10 stycznia 2011 roku ówczesna koordynator Zespołu ds. Budżetu, Analiz i Sprawozdawczości Pani Magdalena Lipska dokonała oszacowania wartości zamówienia według średniego kursu złotego - 3,839 - w stosunku do euro, stanowiącego podstawę przeliczenia wartości zamówień publicznych, zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 roku (Dz.U. nr 224, poz.1796), tj. 824.070,00 zł (214.657,46 euro) oraz zestawienia kosztów prowadzenia rachunków bankowych Powiatu, opłaty abonamentowej za korzystanie z bankowości elektronicznej, opłat za przelewy, opłat za korzystanie z karty płatniczej, opłat za korzystanie z terminalu, a także prowizji za wypłaty świadczeń pieniężnych dla osób bezrobotnych.

Ogłoszenie o zamówieniu na usługę zostało przekazane Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich w dniu 19 stycznia 2011 roku oraz opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej 2011/S 14-021752 z dnia 21 stycznia 2011 roku. Ponadto zostało wywieszane na tablicy ogłoszeń w siedzibie zamawiającego na okres od dnia 19 stycznia 2011 do dnia 28 lutego 2011 roku oraz – w tym samym okresie - zamieszczono je na stronie internetowej: www.e-bip.pl i <http://powiat-belchatowski.pl/index.php?ev=servispliki&ids=3>.

Specyfikację istotnych warunków zamówienia dla zadania pn. „Wykonanie obsługi bankowej budżetu Powiatu Bełchatowskiego” zamieszczono na stronie internetowej www.e-bip.pl w dniu 19 stycznia 2011 roku. W specyfikacji zawarto wszystkie wymagane art.36 ust.1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz.907 ze zm.). Uchwałą nr 31/11 z dnia 18 stycznia 2011 roku Zarząd Powiatu w Bełchatowie zatwierdził projekt specyfikacji istotnych warunków zamówienia dla przeprowadzenia ww. zamówienia

Zadanie obejmowało wykonanie bankowej obsługi budżetu Powiatu Bełchatowskiego, powiatowych jednostek organizacyjnych, służb, inspekcji i straży na okres 5 lat, począwszy od 1 kwietnia 2011 roku polegającą na: otwarciu i prowadzeniu rachunków bankowych budżetu Powiatu, powiatowych jednostek organizacyjnych, służb, inspekcji i straży wymienionych w załączniku nr 6 do SIWZ, wykonywaniu obsługi budżetu Powiatu Bełchatowskiego w systemie rachunku skonsolidowanego, możliwości umieszczania wolnych środków pieniężnych na lokatach krótkoterminowych, w tym również typu *over night*, możliwości zaciągania w każdym roku budżetowym kredytu w rachunku bieżącym, zainstalowaniu systemu bankowości elektronicznej, możliwości regulowania zobowiązań pieniężnych przy użyciu kart płatniczych, możliwości dokonywania transakcji płatniczych poprzez terminal, możliwości realizacji obsługi kasowej przez bank na rzecz Powiatowego Urzędu Pracy w Bełchatowie, w zakresie wypłat świadczeń pieniężnych dla osób bezrobotnych.

Jako kryterium oceny ofert ustalono cenę - 100%.

Termin składania ofert wyznaczono do dnia 28 lutego 2011 roku do godz.9:30, w Sekretariacie Zarządu Powiatu, zaś otwarcia na godz.10:00.

Warunkiem udziału w postępowaniu było złożenie wadium w wysokości 20.000,00 zł. Zamawiający nie żądał wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Komisja przetargowa – powołana uchwałą Zarządu Powiatu nr 302/07 z dnia 13 czerwca 2007 roku (zmieniona uchwałą Zarządu Powiatu nr 294/09 z dnia 22 czerwca 2009 roku) – pod przewodnictwem Grzegorza Malickiego, w dniu 28 lutego 2011 roku dokonała otwarcia ofert. Członkowie komisji złożyli stosowne oświadczenia określone w art.17 ust.2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo

zamówień publicznych. Bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający poinformował, że na sfinansowanie zamówienia zamierza przeznaczyć kwotę w wysokości 824.070,00 zł brutto. Do upływu terminu składania ofert wpłynęła jedna oferta złożona przez Bank Spółdzielczy w Bełchatowie.

Treść oferty odpowiadała treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Oferent zaproponował cenę oferty w kwocie 791.911,56 zł.

Komisja pozytywnie oceniła ofertę, przyznając jej w kryterium cena 100 punktów procentowych. Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty zostało przesłane do wykonawcy w dniu 9 marca 2011 roku oraz w tym samym dniu zamawiający zamieścił informacje, o których mowa w art.92 ust.1 ww. ustawy, na stronie internetowej oraz w miejscu publicznie dostępnym w swojej siedzibie. Prace komisji przetargowej zakończyły się 4 marca 2011 roku, protokół postępowania zatwierdził kierownik zamawiającego – Wicestarosta Pan Marek Jasiński. Uchwałą nr 111/11 z dnia 8 marca 2011 roku Zarząd Powiatu w Bełchatowie zatwierdził wyniki postępowania o zamówienie publiczne.

Umowę nr 161/11 z bankiem zawarto w dniu 29 marca 2011 roku. Zawarcie umowy zostało poprzedzone zgodą Zarządu Powiatu w Bełchatowie. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało przekazane Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich w dniu 30 marca 2011 roku i opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej 2011/S 63-101856 oraz 2011/S 64-102816 z dnia 31 marca 2011 roku oraz w dniu 4 kwietnia zamieszczone zostało na stronie internetowej zamawiającego.

W dniu 28 kwietnia 2011 roku Zarząd Powiatu w Bełchatowie wystąpił do Banku Spółdzielczego z prośbą o zawarcie aneksu do umowy z dnia 29 marca 2011 roku, na mocy którego bank zobowiązał się do zainstalowania w kasie Starostwa lub kasie banku terminala, za pomocą którego dokonywane będą bezgotówkowe transakcje płatnicze (pismo znak: BA.3052.6.2011). Aneksem nr 1 do umowy zawartym w dniu 5 maja 2011 roku, strony ustaliły następujące opłaty związane z korzystaniem z terminala: [1] miesięczna opłata dzierżawcza – 73,80 zł, [2] miesięczna prowizja od kosztów transakcji – 2%. Należy zauważyć, że wprowadzenie takiego rozwiązania po zawarciu umowy, może stanowić próbę obchodzenia trybu konkurencyjnego lub nawet umawianie się zamawiającego i wykonawcy co do dodatkowej formy wynagrodzenia.

Rachunki bankowe

Wysokość sald na poszczególnych rachunkach bankowych Powiatu Bełchatowskiego - według stanu na dzień 31 grudnia 2013 i 2014 roku – kształtowała się następująco:

Lp.	Nawa rachunku	Stan konta 31 grudnia 2013 roku (zł)	Stan konta 31 grudnia 2014 roku (zł)	Numer konta księgowego
Rachunki bankowe prowadzone dla organu				
1.	Rachunek bieżący budżetu	94,30	2,27	133-1
2.	Rachunek OVERNIGHT budżetu	5 213 953,95	11 253 514,11	133-2
3.	Program „Daj sobie szansę” PCPR	163 853,95	216 335,83	133-8

4.	Program „Podnoszenie kwalifikacji zawodowych - Energia odnawialna”	15 259,61	0,00	133-15
5.	Program „Doradzam-Pomagam IV”	5 505,01	60 823,64	133-18
6.	Zakup autobusu dla ŚDPŚ w Walewicach	152 740,06	0,00	133-21
7.	Program „Wiedza Moją Szansą”	176 080,04	19 874,60	133-22
8.	Program „Nowa szansa zawodowa - III-ZSP 3	0,00	13 175,12	133-23
9.	Program „Wyrównywania różnic między regionami”	0,00	163 313,49	133-27
10.	Rachunek środków na wydatki niewygasające	117 896,00	0,00	135
Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki				
1.	Rachunek bieżący Skarb Państwa	18 844,70	11 594,81	130
2.	Rachunek bankowy ZFŚS	47 652,61	31 226,06	135
3.	Rachunek bankowy PFRON	170,57	228,04	135
4.	Inne rachunki bankowe	167 976,39	142 076,50	139

Dane wynikające z ewidencji księgowej kont: 133-1, 133-2, 133-8, 133-15, 133-18, 133-21, 133-22, 133-23, 133-27, 130, 135, 139 - były zgodne ze stanami rachunków bankowych, potwierdzonymi na koniec roku przez wyciągi bankowe.

Uchwałą nr XXXVIII/285/2013 Rady Powiatu w Bełchatowie z dnia 18 grudnia 2013 roku ustaliła wydatki budżetu Powiatu w wysokości 117.896,00 zł, które nie wygasają z upływem roku budżetowego. Wymieniona kwota wydatków dotyczy opracowania dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1920 E na odcinku od miejscowości Parzno do drogi krajowej nr 8”, realizowanego przez Powiatowy Zarząd Dróg w Bełchatowie (dział 600 rozdział 60014 § 6050). Ostateczny termin realizacji zadania wyznaczono na dzień 31 maja 2014 roku.

W dniu 23 grudnia 2013 roku Starostwo Powiatowe wystąpiło do Banku Spółdzielczego w Bełchatowie o otwarcie rachunku wydatków niewygasających w ramach subkonta do Rachunku budżetu Powiatu. Na podstawie wyciągu bankowego WB 362/1/2014 kontrolujące stwierdziły, iż środki w wysokości 117.896,00 zł jednostka przekazała na rachunek wydatków niewygasających w dniu 24 grudnia 2013 roku (konta Wn 135 i Ma 140).

W wyniku weryfikacji wartości wykazanych w bilansie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego - sporządzonym w dniu 25 marca 2014 roku według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku - kontrolowana jednostka wykazała stan środków niewygasających w wysokości 117.896,00 zł przypisanych do realizacji w roku następnym w pozycji I.1.1.2 - pozostałe środki pieniężne. Zgodnie z art.263 ustawy o finansach publicznych środki finansowe na wydatki ujęte w wykazie jako niewygasające, powinny być gromadzone na wyodrębnionym subkoncie podstawowego rachunku bankowego jednostki samorządu terytorialnego. Fakt utworzenia swoistej rezerwy przewidującej zaangażowanie środków w roku następnym z jednoczesnym przypisaniem wydatku do roku poprzedniego, jak również dokonanie wyodrębnienia ewidencyjnego oraz faktycznego poprzez utworzenie odrębnego subkonta na rachunku bieżącym, nie powinno przesądzać o uznaniu tych środków za pozostałe środki pieniężne. Przyjęcie

takiego stanowiska wiąże się z koniecznością postawienia tezy, zgodnie z którą wyodrębnienie środków na wydatki niewygasające powoduje także wyłączenie ich z aktywów budżetu. Analizując bowiem, gromadzone w budżecie środki pod kątem ich posiadania możliwe jest wyodrębnienie dwóch kategorii środków, własnych i obcych. Przyjmując, iż środki pieniężne budżetu są środkami własnymi, przy takim założeniu także wydatki niewygasające powinny mieścić się w tej kategorii - chyba, że nie są środkami budżetu. Wtedy też uzasadnione byłoby wykazanie ich w pozycji pozostałych środków pieniężnych. To jednak wiązałoby się z uznaniem środków na wydatki niewygasające za obce aktywa, które podobnie jako zobowiązania wobec budżetów oraz pozostałe zobowiązania zostały objęte obowiązkiem zwrotu ich właścicielom. Należy jednak wyraźnie podkreślić, iż reguła ta nie będzie obowiązywała wobec środków na wydatki niewygasające, które z chwilą ich niewykorzystania zostaną włączona w poczet dochodów roku następnego zgodnie z art. 263 ust 7 ustawy o finansach publicznych.

Podsumowując należy stwierdzić, że wydatki niewygasające są aktywami budżetu, a zatem także jego środkami. Dysponowanie tymi środkami oznacza dokonywanie wydatków budżetowych także w następnym roku w przeciwieństwie do pozostałych środków, które wraz z wykonaniem budżetu stają się środkami obcymi. Natomiast z chwilą ich niewykorzystania podlegają ponownemu włączeniu do planu finansowego dochodów następnego roku. Biorąc powyższe pod uwagę kwota 117.896,00 zł powinna zostać wykazane w pozycji I.1.1 bilansu z wykonania budżetu – jako środki pieniężne budżetu.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - ewidencja operacji związanych z środkami niewygasającymi powinna być następująca: [1] Wn 135 - rachunek środków na wydatki niewygasające i Ma 133 - rachunek budżetu, takim zapisem ujmuje się wpływ na wyodrębniony rachunek bankowy środków na wydatki niewygasające (opis konta 135); [2] Wn 903 - niewykonane wydatki i Ma 904 - wydatki niewygasające tym zapisem ujmuje wartość niewykonanych wydatków zatwierdzonych do realizacji w latach następnych (opis konta 903); [3] Wn 961 - wynik wykonania budżetu Ma 903 - wydatki niewykonane na podstawie tego zapisu przenosi się wartość niewykonanych wydatków pod datę ostatniego dnia roku budżetowego na wynik wykonania budżetu (opis konta 903). Konto 904 może wykazywać saldo Ma do czasu zrealizowania planu niewygasających wydatków lub do czasu wygaśnięcia planu wydatków niewygasających. Saldo konta 904 na koniec danego roku budżetowego musi się równać sumie wydatków ujętych w wykazie uchwalonym w roku bieżącym, ponieważ ustawa o finansach publicznych określa (art. 263 ust. 4), że ostateczny termin dokonania wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego, upływa 30 czerwca roku następnego. Saldo konta 904 wykazuje się w bilansie z wykonania budżetu w pasywach w poz. II.3 - Rezerwa na niewygasające wydatki.

Przekazanie środków niewygasających w kwocie 117.895,50 zł na rzecz Powiatowego Zarządu Dróg w Bełchatowie nastąpiło w dniu 17 czerwca 2014 roku (WB nr 165). Operację powyższą zaksięgowano na kontach Ma 135 i Wn 225. Niewykorzystane

środki w kwocie 0,50 zł, bank przelał w dniu 25czerwca 2014 roku na rachunek Powiatu (Ma 135 i Wn 140). Zamknięcie rachunku bankowego nastąpiło w 27 czerwca 2014 roku na pisemny wniosek Starosty Bełchatowskiego (pismo znak: FN.3052.8.2014). W tym samym dniu bank przekazał na rachunek budżetu Powiatu odsetki od środków zgromadzonych na rachunku „Wydatki niewygasające” . Przeksięgowania odsetek w związku z likwidacją rachunku dokonano na kontach: Wn 240-4 i Ma 135.

Naczelnik Wydziału Finansowo-Księgowego Pani Barbara Mikła w piśmie złożonym kontrolującym w dniu 1 czerwca 2015 roku wyjaśniła, iż „do roku 2010 saldo konta „Rachunek środków na niewygasające wydatki” prezentowaliśmy w aktywach bilansu z wykonania budżetu w pozycji „Środki pieniężne budżetu”. Natomiast w latach od 2011 do 2013 saldo konta „Rachunek środków na niewygasające wydatki” ujmowaliśmy w bilansie z wykonania budżetu w pozycji „Pozostałe środki pieniężne”. Wyjaśniamy, że sposób prezentacji salda konta „Rachunek środków na niewygasające wydatki” w poszczególnych pozycjach środków pieniężnych w aktywach bilansu z wykonania budżetu zmieniliśmy od roku 2011 na skutek telefonicznych sugestii pracownika Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi. Jednocześnie do nowego sposobu prezentacji stanu środków na rachunku wydatków niewygasających przekonała nas analiza przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Ustawodawca w ww. rozporządzeniu dokonał wydzielenia konta 133 - Rachunek budżetu do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowych rachunkach budżetu i konta 135 - Rachunek środków na niewygasające wydatki do ewidencji operacji pieniężnych na rachunku bankowym środków na niewygasające wydatki. Dlatego też uznaliśmy za zasadne wykazanie w bilansie w pozycji „Środki pieniężne budżetu” tylko stanu środków na rachunkach budżetu – konto 133 (z pominięciem środków zgromadzonych na rachunku budżetu a należnych innym jednostkom czy podmiotom, np. dotacje przypisane do zwrotu w roku następnym, itp.), a stanu środków na rachunku niewygasających wydatków - w pozycji „Pozostałe środki pieniężne”. Środki finansowe na wydatki niewygasające są gromadzone na wyodrębnionym subkoncie podstawowego rachunku bankowego j.s.t. Wyodrębnienie środków umożliwia organom stanowiącym i kontrolnym kontrolę wydatków, których okres wykorzystania jest dłuższy niż rok kalendarzowy. Oddzielenie tych środków umożliwia ich wykorzystanie w następnym roku budżetowym oraz ma znaczenie dla ustalenia tzw. kasowego wykonania budżetu. Funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego oparte jest głównie na metodzie kasowej. Zasada ta nakazuje ujmowanie wyłącznie zrealizowanych dochodów, czyli tych, które wpłynęły na rachunek budżetu niezależnie od okresu jakiego dotyczą, natomiast za wydatki uznaje się środki, które dotyczą płatności dokonanych w danym roku niezależnie od roku, którego dotyczy zobowiązanie. Ujęcie kasowe zdarzeń budżetu oznacza, że dochody i wydatki budżetu ujmowane są w terminach ich zapłaty. Operacje gospodarcze ujmuje się w ewidencji wykonania budżetu z datą, pod którą nastąpił przepływ środków. Środki na niewygasające wydatki powinny być gromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym – przekazywane są one z rachunku budżetu na rachunek wydatków niewygasających do końca roku budżetowego i obciążają one wynik budżetu danego roku. We wspomnianej ustawie w art.263 ustawodawca wskazał dwie kategorie wydatków, które mogą być zaliczone

do wydatków niewygasających, a mianowicie wydatki związane z realizacją umów zawartych w sprawie zamówienia publicznego, czyli jest to już swego rodzaju zaciągnięte zobowiązanie oraz wydatków związanych z realizacją umów, które zostaną zawarte na podstawie już zakończonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego gdzie dokonano już wyboru wykonawcy. Uznaje się zatem, że wydatki niewygasające to środki, które w danym roku budżetowym są już przeznaczone na konkretne zadania. Stąd też zostały potraktowane podobnie jak środki zgromadzone na rachunku budżetu a należne innym jednostkom czy podmiotom, np. dotacje przypisane do zwrotu w roku następnym, itp.). Wydatki zatwierdzone do realizacji w roku następnym ewidencjonowane są zgodnie z rozporządzeniem na koncie 903 – Niewykonane wydatki, a na koniec roku budżetowego przenosi się je na konto 961 – Wynik wykonania budżetu, gdzie obciążają wynik budżetu danego roku. Środki finansowe niewykorzystane w terminie określonym przez organ stanowiący j.s.t. podlegają przekazaniu na dochody budżetu j.s.t., ale w roku następnym i dopiero wtedy wracają do środków pieniężnych budżetu – na rachunek budżetu – konto 133. Przyjęty przez nas sposób prezentacji salda konta „Rachunek środków na niewygasające wydatki” w bilansie z wykonania budżetu w pozycji „Pozostałe środki pieniężne” potwierdziło Ministerstwo Finansów w piśmie znak DR3/502/292/DKK/13/14 z dnia 5.02.2014 r. skierowanym do RIO w Łodzi. Powyższe argumenty skłoniły nas do wykazywania salda konta 135 - Rachunek środków na niewygasające wydatki w aktywach bilansu z wykonania budżetu w pozycji „Pozostałe środki pieniężne”.

Wyjaśnienie Naczelnika Wydziału Finansowo-Księgowego Pani Barbary Mikły złożone kontrolującym w dniu 1 czerwca 2015 roku dotyczące wydatków niewygasających stanowi załącznik nr 4 protokołu kontroli.

7. Kredyty, pożyczki, obligacje, poręczenia, akcje i udziały

7.1. Zaciągnięte kredyty i pożyczki – 2014 rok

Zobowiązania Powiatu Bełchatowskiego na dzień 31 grudnia 2013 roku – według ewidencji księgowej na kontach 134 - „Kredyty bankowe” i 260 - „Zobowiązania finansowe” – wynosiły ogółem 26.594.769,00 zł, w tym: z tytułu wyemitowanych obligacji – 17.150.000,00 zł, pożyczek 234.769,00 oraz kredytów – 9.210.000,00 zł. Natomiast na dzień 31 grudnia 2014 roku – zobowiązania Powiatu wynosiły ogółem 30.968.256,00 zł, w tym: z tytułu wyemitowanych obligacji – 23.450.000,00 zł, pożyczek 78.256,00 zł oraz kredytów – 7.440.000,00 zł. Dane wynikające z ewidencji księgowej były zgodne z danymi wykazanymi przez jednostkę w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec kwartału 2013 i 2014 roku.

W zamieszczonym poniżej zestawieniu wskazano tytuły dłużne i kwoty zadłużenia przypadające na dzień 30 czerwca 2014 i 31 grudnia 2014 roku, wynikające z zaciągniętych przez Powiat Bełchatowski kredytów i pożyczek.

Lp.	Nazwa podmiotu lub banku udzielającego kredytu lub pożyczki oraz ich wysokość (w zł)	Data zaciągnięcia zobowiązania oraz numer umowy	Okres spłaty	Stan zadłużenia kapitału na dzień: (w zł)	
				30.06.2014 r.	31.12.2014 r.
1.	Bank Polska Kasa Opieki	Umowa o kredyt	31.03.2011-	3 515 000,00	3 460 000,00

	S.A. - - 5.100.000,00 zł	ŁCK/I/P/02/2010 z dnia 5.10.2010 roku	31.12.2020 r.		
2.	Bank Polska Kasa Opieki S.A. - 3.000.000,00	Umowa o kredyt ŁCK/I/P/05/2011 z dnia 23.11.2011 roku	31.03.2012r.- 30.06.2015 r.	500 000,00	500 000,00
3.	ING Bank Śląski SA - 5.800.000,00	Umowa o kredyt 867/2012/00000 516/00 z dnia 07.12.2012 roku	31.03.2013 - 31.12.2017 r.	4 060 000,00	3 480 000,00
4.	Bank Ochrony Środowiska SA - 4.450.000,00	Emisja obligacji umowa z dnia 18.08.2005 roku	27.10.2010 - 15.12.2016 r.	2 150 000,00	1 450 000,00
5.	Nordea Bank SA - 15.000.000,00	Emisja obligacji umowa z dnia 30.07.2013 roku	12.08.2017 - 15.11.2026 r.	15 000 000,00	15 000 000,00
6.	Wojewódzki Fundusz Ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi - 234.769,00	Umowa pożyczki 683/OA/PD/2013 z dnia 11.12.2013 roku	31.01.2014 - 30.04.2015 r.	156 512,50	78 256,00
7.	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski są - 7.000.000,00	Emisja obligacji umowa z dnia 14.11.2014 roku	2017-2024	0,00	7 000 000,00
RAZEM:				25 381 512,50	30 968 256,00

Zgodnie z upoważnieniem Rady Powiatu zawartym w § 15 uchwały budżetowej na 2014 rok nr XXXVIII/287/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku, Zarząd Powiatu upoważniony został – między innymi – do: [1] zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetowego do kwoty 2.500.000,00 zł oraz [2] emitowania papierów wartościowych w postaci obligacji na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i emisji obligacji.

W §§ 12 i 13 ww. uchwały Rada Powiatu postanowiła zaplanowane przychody w kwocie 9.000.000,00 zł przeznaczyć na:

- spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 1.926.513 zł oraz wykupu obligacji w kwocie 700.000,00 zł;
- sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 6.373.487,00 zł.

W latach 2010-2015 kontrolowana jednostka zaciągnęła trzy kredyty i jedną pożyczkę, które opisano poniżej:

- Bank Polska Kasa Opieki S.A. - umowa nr ŁCK/I/P/02/2010 z dnia 5 października 2010 roku o kredyt długoterminowy w wysokości 7.700.000,00 zł (5.100.000,00 zł) na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę zobowiązań z tytułu wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek. Kredyt udzielony został na okres od dnia 5 października 2010 roku do dnia 15 stycznia 2021 roku. Kredytobiorca postanowił wykorzystać kredyt w następujących terminach i kwotach: w dniu 18 listopada 2010 roku kwota 2.500.000,00 zł, 29 listopada 2010 roku kwota 2.600.000,00 zł i 10 grudnia 2010 roku kwota 2.600.000,00 zł. W § 4 umowy kredytobiorca zastrzegł możliwość bez kosztowego odstąpienia od uruchomienia jednej z trzech transz kredytu lub jej części w przypadku zmniejszenia kwoty deficytu budżetowego. Kredytobiorca zobowiązał się dokonać spłaty całości zadłużenia w 40 kwartalnych ratach w wysokości 192.500,00 zł każda, płatnych w ostatnim

dniu kwartału począwszy od dnia 31 marca 2011 do dnia 31 grudnia 2020 roku oraz odsetek od kredytu do dnia 15 stycznia 2021 roku. Oprocentowanie kredytu: według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez bank w oparciu o stawkę WIBOR 3M powiększoną o marżę 0,65 punktów procentowych w stosunku rocznym. Odsetki płatne w okresach kwartalnych do 15 dnia po upływie kwartału na podstawie informacji od banku. Pierwszy okres naliczenia rozpoczyna się w dniu pierwszej wypłaty kredytu. Ostatnia rata odsetkowa pobierana będzie 15 stycznia 2021 roku.

W dniu 6 grudnia 2010 roku zawarto aneks nr 1 do ww. umowy, na mocy którego Powiat Bełchatowski odstąpił od uruchomienia trzeciej transzy kredytu. Wysokość kwartalnej raty została ustalona na kwotę 127.500,00 zł.

Natomiast aneksem nr 2 zawartym w dniu 13 listopada 2013 roku zmianie uległa wysokość poszczególnych rat kapitałowych, mianowicie:

- w latach 2011-2013 – 12 rat po 127.500,00 zł każda,
- w latach 2014-2015 – 8 rat, płatnych po 27.500,00 zł,
- w latach 2016-2020 – 20 rat, każda po 167.500,00 zł.

- Bank Polska Kasa Opieki S.A. – kredyt długoterminowy w wysokości 3.000.000,00 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i emisję obligacji, zawarty na podstawie umowy o kredyt ŁCK/I/P/05/2011 z dnia 23.11.2011 roku. Kredytobiorca zobowiązał się dokonać spłaty całości zadłużenia w 12 ratach kwartalnych w wysokości 250.000,00 zł każda, płatnych w okresie od dnia 31 marca 2012 do dnia 31 grudnia 2014 roku. Oprocentowanie kredytu: według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez bank w oparciu o stawkę WIBOR 3M powiększoną o marżę 0,50 punktów procentowych w stosunku rocznym. Odsetki płatne w okresach kwartalnych do 15 dnia po upływie kwartału. Ostatnia rata odsetkowa pobrana zostanie 15 stycznia 2015 roku. Płatność odsetek następuje na podstawie pisemnej informacji od banku o ich wysokości.

Na mocy aneksu nr 1 do ww. umowy spisane w dniu 13 listopada 2013 roku zmianie uległ termin spłaty kredytu, mianowicie:

- w latach 2011-2013 – 8 rat po 250.000,00 zł każda,
- w 2014 roku – 2 raty, płatne w marcu i czerwcu,
- w 2015 roku – 2 raty, płatne w marcu i czerwcu.

Kredytobiorca zobowiązał się dokonać ostatecznej spłaty kapitału kredytu do dnia 30 czerwca 2015 roku oraz odsetek od kredytu do dnia 15 lipca 2015 roku;

- ING Bank Śląski S.A. – umowa nr 867/2012/00000516/00 zawarta dnia 7 grudnia 2012 roku o kredyt długoterminowy w wysokości 5.800.000,00 zł na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Kredytobiorca zobowiązał się dokonać spłaty całości zadłużenia w 20 miesięcznych ratach w wysokości 290.000,00 zł każda, płatnych w okresie 31 marca 2013 - 31 grudnia 2017 roku. Oprocentowanie kredytu: według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez bank w oparciu o stawkę WIBOR powiększoną o marżę 0,99 punktów procentowych w stosunku rocznym. Odsetki płatne z dołu do 15 dni następujących bezpośrednio po zakończeniu danego kwartału kalendarzowego, z wyłączeniem pierwszego i ostatniego okresu naliczenia

odsetek (pierwszy okres naliczenia rozpoczyna się w pierwszym dniu uruchomienia i kończy w ostatnim dniu kwartału kalendarzowego, w którym rozpoczął pierwszy okres naliczenia, natomiast ostatni okres kończy się 30 grudnia 2017 roku. Płatność odsetek następuje na podstawie pisemnej informacji od banku o ich wysokości, poprzez obciążenie przez bank rachunku;

- Wojewódzki Fundusz Ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi - umowa pożyczki 683/OA/PD/2013 z dnia 11.12.2013 roku w wysokości 234.769,00 zł na rozbudowę sali gimnastycznej przy I Liceum Ogólnokształcącym w Bełchatowie. Pożyczkobiorca zobowiązał się dokonać spłaty całości zadłużenia w 6 miesięcznych ratach w wysokości: 39.128,25 zł – pierwsze cztery raty oraz 39.128,00 zł - dwie ostatnie, płatnych w okresie do dnia: 31 stycznia 2014 roku, 30 kwietnia 2014 roku, 31 lipca 2014 roku, 31 października 2014 roku, 31 stycznia 2015 roku oraz 30 kwietnia 2015 roku. Oprocentowanie stałe pożyczki – 2,50% w stosunku rocznym. Odsetki płatne w okresach miesięcznych do 10 dnia każdego miesiąca.

Na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych) oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów (art.89 ust.1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych)

W wyniku kontroli dokumentów źródłowych stwierdzono, że Powiat Bełchatowski w 2014 roku nie zaciągnął zobowiązań na sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

Na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

W badanym okresie kontrolowana jednostka samorządu terytorialnego nie zaciągała kredytu na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki, o którym mowa w art. 89 ust.1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

Na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art.89 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

Kontrolowana jednostka nie zaciągała kredytów i pożyczek oraz nie emitowała papierów wartościowych na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Powyższe dane wynikają z ewidencji księgowej oraz oświadczenia Koordynatora Zespołu ds. Budżetu, Analiz i Sprawozdawczości – Niny Greń-Szymczak złożonego w dniu 26 czerwca 2015 roku na okoliczność nie zaciągania kredytów i pożyczek na: [1] sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, [2] pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki, [3] sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu

kredytów i pożyczek, [4] wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, stanowiącego załącznik nr 5 protokołu kontroli.

7.2. Udzielone gwarancje i poręczenia – 2013-2014

W wyniku kontroli stwierdzono, iż według stanu na dzień 31 grudnia 2013 i 2014 roku na budżecie Powiatu Bełchatowskiego nie ciążyło zobowiązanie z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.

7.3. Wyemitowane papiery wartościowe

Rada Powiatu w Bełchatowie na mocy uchwały nr XLV/337/2014 z dnia 24 września 2014 roku postanowiła wyemitować w 2014 roku obligacje na okaziciela w łącznej liczbie 9.000 sztuk o wartości nominalnej 1.000,00 zł każda, na łączną kwotę 9.000.000,00 zł, których emisję określono na 10 serii, w tym:

- seria A14 na kwotę 500.000,00 zł,
- seria B14 na kwotę 500.000,00 zł,
- seria C14 na kwotę 1.000.000,00 zł,
- seria D14 na kwotę 1.000.000,00 zł,
- seria E14 na kwotę 1.000.000,00 zł,
- seria F14 na kwotę 1.000.000,00 zł,
- seria G14 na kwotę 1.000.000,00 zł,
- seria H14 na kwotę 1.000.000,00 zł,
- seria I14 na kwotę 1.000.000,00 zł,
- seria J14 na kwotę 1.000.000,00 zł.

Emisja obligacji miała na celu pokrycie planowanego deficytu budżetowego w roku 2014, związanego z wydatkami majątkowymi oraz spłatą wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Cena emisyjna jednej obligacji była równa 1.000,00 zł. Obligacje nie będą miały formy dokumentu. Emisja obligacji miała się odbyć w trybie oferty niepublicznej i zostać skierowana do inwestorów krajowych i zagranicznych w liczbie mniejszej niż 150 osób. Rada Powiatu postanowiła wykupić obligacje z dochodów własnych i przychodów budżetu Powiatu Bełchatowskiego. Natomiast wydatki związane z wypłatą oprocentowania zostaną pokryte z dochodów własnych budżetu. Oprocentowanie obligacji ustalono jako zmienne, równe stawce WIBOR 6M, ustalonej na dwa dni robocze przed rozpoczęciem okresu odsetkowego, powiększonej o marżę dla inwestorów. Oprocentowanie ustala się i wypłaca w okresach półrocznych liczonych od daty emisji – z zastrzeżeniem, że pierwszy okres odsetkowy może być krótszy niż 6 miesięcy. Odsetki za dany okres odsetkowy będą wypłacane w pierwszym dniu następnego okresu odsetkowego, a odsetki za ostatni okres odsetkowy – wypłacone zostaną w dacie wykupu. Jeżeli data wypłaty odsetek przypada w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, to wypłata odsetek nastąpi w najbliższym dniu roboczym przypadającym po tym dniu.

Wykup obligacji nastąpi w następujących terminach:

- seria A14 – w 2017 roku,
- seria B14 – w 2018 roku,
- seria C14 – w 2019 roku,

- seria D14 – w 2020 roku,
- seria E14 – w 2021 roku,
- seria F14 – w 2022 roku,
- seria G14 – w 2023 roku,
- seria H14 – w 2024 roku,
- seria I14 – w 2025 roku,
- seria J14 – w 2026 roku.

Rada Powiatu dopuściła możliwość nabycia przez emitenta obligacji dowolnej serii przed terminem wykupu w celu ich umorzenia. Zobowiązano Zarząd Powiatu do określenia terminów i trybu umorzenia.

Zarząd Powiatu w Bełchatowie – działając na podstawie art. 91 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych – w dniu 26 września 2014 roku zwrócił się do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości wykupu wyemitowanych obligacji komunalnych w kwocie 9.000.000,00 zł (pismo znak: BA.300.6.2014). Uchwałą nr II/226/2014 z dnia 20 października 2014 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, Zespół Zamiejscowy w Piotrkowie Trybunalskim zaopiniował pozytywnie możliwość wykupu w latach 2017-2026 emitowanych obligacji o łącznej wartości 9.000.000,00 zł. Na dzień złożenia wniosku planowany deficyt budżetu stanowił kwotę 7.191.619,00 zł¹.

Kwota emisji obligacji została uwzględniona w uchwale Rady Powiatu w Bełchatowie nr XLV/335/2014 z dnia 24 września 2014 roku w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej. Z danych wykazanych w ww. uchwale wynika, że obciążenie budżetu spłatami rat z tytułu zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji nie przekroczy wskaźnika liczonego na podstawie art.243 ustawy o finansach publicznych, przy założeniu pełnej realizacji przyjętych w prognozie wielkości.

Powołując się na postanowienia § 6 uchwały nr XVI/337/2014 Rady Powiatu w Bełchatowie z dnia 24 września w sprawie emisji obligacji komunalnych oraz zasad ich zbywania i wykupu, w związku z art. 4 pkt 3 lit. j ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych² oraz art.70¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (Dz.U. nr 16, poz.907 ze zm.), Zarząd Powiatu w Bełchatowie ogłosił pisemny przetarg na wybór agenta emisji obligacji komunalnych Powiatu Bełchatowskiego i zatwierdził specyfikację warunków przetargu. Szczegółowe warunki przetargu wraz z kryteriami oceny ofert zamieszczono na stronie internetowej BIP Powiatu. Oferty należało składać do dnia 21 października 2014 roku godz.12:00.

Czynności związane z otwarciem i oceną ofert przeprowadzała - powołana uchwałą Zarządu Powiatu nr 26/14 z dnia 28 stycznia 2014 roku – jedenastoosobowa komisja przetargowa, której przewodniczył Grzegorz Malicki.

---

¹ W uchwale budżetowej na 2014 rok (uchwała nr XXXVIII/287/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku) Rada Powiatu zaplanowała deficyt w wysokości 6.373.487,00 zł. Kolejną uchwałą Rady Powiatu w Bełchatowie nr XLII/313/2014 z dnia 5 maja 2014 roku w sprawie zmiany budżetu na 2014 rok zwiększono wartość planowanego deficytu do kwoty 6.686.358,00 zł, który zaplanowano sfinansować przychodami z emisji obligacji – 6.373.487,00 zł oraz wolnymi środkami wynikającymi z rozliczenia kredytów, pożyczki i emisji obligacji z lat ubiegłych – 312.871,00 zł.

² Do usług finansowych związanych z emisją obligacji nie stosuje się przepisów Prawo zamówień publicznych.

W wyznaczonym terminie wpłynęły 4 oferty złożone przez następujące banki:

Nazwa banku	Wysokość prowizji (% , zł)	Ilość dni	3-letnie	4-letnie	5-letnie	6-letnie	7-letnie	8-letnie	9-letnie	10-letnie	11-letnie	12-letnie
NORDEA Bank Polska S.A.	0,20 18.000,00	365	0,65	0,80	0,85	0,90	0,95	0,95	1	1,05	1,20	1,30
FM Bank PBP S.A.	0,90 81.000,00	365	0,95	0,95	1%	1	1,05	1,05	1,1	1,1	1,15	1,15
Bank PEKAO S.A.	1,1112 10.000,00	365	0,4%	0,5%	0,6%	0,66	0,72	0,78	0,84	0,90	0,96	1,0
DNB Bank Polska S.A.	0,25 22.500,00	365	1%	1,1%	1,1%	1,2	1,2	1,2	1,3	1,4	1,4	1,4

Komisja przetargowa dokonała badania ofert pod względem spełnienia warunków formalnych i stwierdziła, że oferta nr 4 złożona przez DNB Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie nie spełnia warunków formalno-prawnych, bowiem zamawiający w SIWZ pkt. 7.5 ppkt.3 żądał załączenia pełnomocnictwa upoważniającego do reprezentowania oferenta. Wymóg przedstawienia pełnomocnictw dotyczył sytuacji, w których: [1] oferta jest podpisywana przez osobę (osoby) inną, niż ujawniona we właściwym rejestrze sądowym jako uprawniona do reprezentacji oferenta; [2] oferta jest składana przez konsorcjum, w którym konsorcjanci wskazują podmiot upoważniony do złożenia oświadczenia woli odnośnie zobowiązań zawartych w ofercie. Konieczne było wtedy udzielenie pełnomocnictwa do reprezentowania oferenta przez inny podmiot. Zachowanie tego wymogu nie było konieczne, gdy ofertę podpisali – we właściwy sposób – wszyscy konsorcjanci. Pełnomocnictwo załączone do oferty nie obejmowało upoważnienia do składania i podpisywania ofert, bowiem do dokonania czynności polegających na emisji obligacji i obsługi dokonywanych na rzecz banków, wymagane jest współdziałanie pełnomocnika z drugą umocowaną do tego osobą. Natomiast oferta przedstawiona przez DNB Bank Polska S.A. w Warszawie została podpisana tylko przez pełnomocnika. W związku z powyższym oferta nr 4 została odrzucona. Pozostałe oferty spełniały określone w „Specyfikacji warunków przetargu” wymagania.

Zgodnie z przyjętym w SIWZ pkt. 10.2 kryterium oceny ofert każda oferta, która nie została odrzucona, oceniana była pod względem merytorycznym na podstawie porównania wewnętrznej stopy zwrotu z inwestycji IRR obliczonej dla każdej oferty w ten sposób, że emisja wszystkich serii obligacji traktowana była jako przychód emitenta, zaś zapłata prowizji, odsetek oraz wykupienie obligacji stanowić miała przepływ ujemny. Maksymalną oceną, którą mógł otrzymać oferent, było 100 punktów:

Ocena za porównanie IRR została określona w oparciu o przeliczenie według poniższego wzoru:

$$P_{n(0-100)} = 100 * \frac{IRR_{\min}}{IRR_n}$$

gdzie:

$P_{n(0-100)}$ – punktacja dla kolejnego oferenta za niniejsze kryterium w skali 0 - 100 punktów,

IRR_n - IRR kolejnej oferty uwzględniające: prowizję dla agenta emisji, kupony odsetkowe, cenę emisyjną (w procentach wartości emisji),

IRR_{min} – najniższe IRR z zakwalifikowanych ofert uwzględniające: prowizję dla agenta emisji, kupony odsetkowe, cenę emisyjną (w procentach wartości emisji).

IRR we wzorze wyrażone zostało w procentach z zaokrągleniem do 5 miejsc po przecinku. Do obliczeń została wykorzystana stawka WIBOR 6M na lata emisji obligacji w wysokości wynikającej z opublikowanej w dzienniku „Rzeczpospolita” tabeli z dnia otwarcia ofert. Przyjęta zostanie jednakowa stawka na wszystkie lata emisji.

Poszczególnym ofertom przyznano następującą ilość punktów:

Lp.	Nazwa oferenta	IRR	Przyznane punkty za IRR	Suma odsetek i prowizji (zł)
1	NORDEA Bank Polska S.A.	3,05937	92,46	2 188 600,00
2	FM Bank PBP S.A.	3,20240	88,33	2 278 100,00
3	Bank PEKAO SA	2,82883	100,00	2 024 850,00

Jako najkorzystniejszą wybrano ofertę Banku PEKAO S.A., która uzyskała największą liczbę – 100 punktów za cenę 2.024.850 zł.

Prace komisji przetargowej zakończyły się w dniu 30 października 2014 roku. Zarząd Powiatu zatwierdził wyniki przetargu uchwałą nr 429/14 z dnia 31 października 2014 roku.

W uchwale nr 454/14 z dnia 14 listopada 2014 roku Zarząd Powiatu wskazał Starostę Bełchatowskiemu - Szczepana Chrzęsta oraz Wicestarostę - Marka Jasińskiego do podpisania umowy na emisję obligacji komunalnych z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. w Warszawie. Pismem znak: BA.3060.8.2014 z dnia 6 listopada 2014 roku poinformował wybrany bank o terminie podpisania umowy.

Na mocy umowy DK/33914/2014 z dnia 14 listopada 2014 roku Powiat Bełchatowski – reprezentowany przez ww. członków Zarządu przy kontrasygnacie Skarbnika Magdaleny Lipskiej – powierzył Bankowi Polska Kasa Opieki S.A. w Warszawie wykonanie określonych obowiązków związanych z obsługą programu polegającego na emitowaniu przez emitenta obligacji do łącznej wartości nominalnej 9.000.000,00 zł. Emitent upoważnił Bank do działania w oznaczonym biurze w charakterze agenta, agenta kalkulacyjnego, agenta ds. płatności i dealera, zaś bank przyjmując to upoważnienie do działania zobowiązał się w szczególności do:

- organizacji emisji obligacji,
- przekazywania wpływów z emisji na rachunek emitenta,
- ustalenia stopy procentowej,
- obliczania kwot odsetek i innych kwot do zapłaty, należnych z tytułu obligacji,
- dokonywania innych czynności określonych w umowie i w warunkach emisji.

Strony ustaliły, że obligacje w ramach programu zostaną wyemitowane nie później niż 31 grudnia 2014 roku, w seriach określonych poniżej:

Oznaczenie serii	Wartość danej serii (zł)	Termin wykupu	Marża w stosunku rocznym (%)
seria A14	500.000,00	2017 rok	0,40

seria B14	500.000,00	2018 rok	0,50
seria C14	1.000.000,00	2019 rok	0,60
seria D14	1.000.000,00	2020 rok	0,66
seria E14	1.000.000,00	2021 rok	0,72
seria F14	1.000.000,00	2022 rok	0,78
seria G14	1.000.000,00	2023 rok	0,84
seria H14	1.000.000,00	2024 rok	0,90
seria I14	1.000.000,00	2025 rok	0,96
seria J14	1.000.000,00	2026 rok	1,02

Z tytułu usług świadczonych przez agenta, emitent zapłaci agentowi prowizję w wysokości 10.000,00 zł, która będzie płatna na podstawie faktury VAT w ciągu 21 dni od jej doręczenia emitentowi. Strony ustaliły, iż poza ww. prowizją emitent nie zostanie obciążony innymi opłatami za czynności określone w umowie. Wartość prowizji stanowiła ~ 1,1112 %.

Bank Polska Kasa Opieki S.A. w Warszawie w dniu 26 listopada 2014 roku wystawił fakturę VAT nr 44228 (wpływ do Urzędu: 4 grudnia 2014 roku) obciążając kontrolowaną jednostkę prowizją w kwocie 10.000,00 zł. Zapłaty za fakturę dokonano przelewem w dniu 17 grudnia 2014 roku (wyciąg bankowy WB nr 643/6, rozdział 75702 § 8010).

Do dnia 31 grudnia 2014 roku kontrolowana jednostka osiągnęła przychody z tytułu emisji obligacji komunalnych w kwocie 7.000.000,00 zł, wykonując zakładany plan (9.000.000,00 zł) w 77,78 %.

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku w dziale 757 rozdział 75702 § 8110 - „Odsetki od samorządowych papierów wartościowych” wykazano zaplanowane wydatki w kwocie 1.055.000,00 zł, wykonanie - 1.048.526,42 zł (kwota 3.805,67 zł została wykazana jako zobowiązanie na koniec roku).

7.4. Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych

Na podstawie ewidencji - konto 030 - długoterminowe aktywa finansowe stwierdzono, że - według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku - Powiat Bełchatowski posiadał udziały w łącznej wysokości 7.113.000,00 zł w następujących spółkach prawa handlowego:

- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Spółka z o.o. w Bełchatowie - 2.563.000,00 zł (100% udziałów o łącznej wartości 25.630 udziałów i wartości nominalnej 100,00 zł każdy);
- EKO-REGION Sp. z o.o. w Bełchatowie - 4.200.000,00 zł (16,76 % udziałów, tj. 840 udziałów po 5.000,00 zł każdy);
- Bełchatowsko-Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Spółka z o.o. z siedzibą w Bełchatowie - 550.000,00 zł (1.100 udziałów po 500,00 zł, co stanowi 3,90%).

Taką samą wartość udziałów wykazano jako bilans otwarcia na dzień 1 stycznia 2014 roku. W trakcie roku budżetowego 2014 roku nie dokonywano zmian w kapitale

zakładowym ww. spółek. Wartość udziałów wynikająca z zapisów na koncie 030 (BO i BZ) była zgodna z wykazaną w bilansie jednostki budżetowej - sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku - pod pozycją IV.1.1.

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą objęcia przez jednostkę udziałów w ww. spółkach prawa handlowego - ustalając, co następuje:

- Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ w Bełchatowie została zawiązana w dniu 1 kwietnia 2008 roku (wpis do rejestru w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, Wydział KRS z dnia 27 marca 2008 roku pod nr 0000302235). Spółka powstała drogą przekształcenia, poprzez komercjalizację przedsiębiorstwa państwowego pn. Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej w Bełchatowie. Z dniem 10 marca 2010 roku została przekazana nieodpłatnie w trybie komunalizacji Powiatowi Bełchatowskiemu. Rada Powiatu w Bełchatowie uchwałą nr 302/XL/2009 z dnia 16 grudnia 2009 roku wyraziła zgodę na nieodpłatne nabycie przez Powiat Bełchatowski 100% udziałów Skarbu Państwa w spółce PKS. Na podstawie umowy nieodpłatnego przeniesienia udziałów z dnia 10 marca 2010 roku (akt notarialny repertorium A nr 5292/2010) właścicielem wszystkich udziałów stał się Powiat Bełchatowski. Zmiana właściciela spółki została wpisana w KRS w dniu 2 kwietnia 2010 roku (aktualny odpis z Rejestru Przedsiębiorców LD/14.04/95/2010 z dnia 14 kwietnia 2010 roku). Z chwilą przejęcia spółki przez Powiat jej kapitał zakładowy stanowił kwotę 1.833.000,00 zł i dzielił się na 18.330 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy.

Uchwałą nr XXII/188/2012 z dnia 29 sierpnia 2012 roku Rada Powiatu w Bełchatowie wyraziła zgodę na podwyższenie kapitału zakładowego spółki z kwoty 1.833.000,00 zł do kwoty 2.163.000,00 zł, poprzez objęcie 3.300 nowych udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy (wkład pieniężny). Zarząd Powiatu w Bełchatowie upoważnił Starostę Bełchatowskiego do uczestniczenia oraz podejmowania uchwał w imieniu Zarządu na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej Spółka z o.o. w Bełchatowie - w sprawach objętych porządkiem obrad, które odbędzie się w dniu 16 października 2012 roku (uchwała nr 468/12 z dnia 9 października 2012 roku). Kontrolującym przedłożono protokół oraz uchwały nr 1/2012 i nr 2/2012 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników, sporządzone w formie aktu notarialnego repertorium A nr 3426/2012 z dnia 16 października 2012 roku, z których wynika, że spółka wyraża zgodę na podwyższenie kapitału zakładowego Przedsiębiorstwa. Przekazanie kwoty 330.000,00 zł - na rachunek PKS wskazany przez prokurenta - Starostwo dokonało w dniu 17 października 2012 roku (WB nr 530/57/12). Aktem notarialnym repertorium A nr 135/2013 z dnia 11 stycznia 2013 roku - działający w imieniu Powiatu Bełchatowskiego: Starosta Szczepan Chrzęst i Wicestarosta Marek Jasiński - złożyli oświadczenie o objęciu 3.300 nowych udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy, a co za tym idzie podwyższeniu kapitału zakładowego spółki z kwoty 1.833.000,00 zł do kwoty 2.163.000,00 zł.

Spółka dokonała zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym nr KRS: 0000302235 w dniu 28 lutego 2013 roku. Posiadane przez wspólnika udziały w PKS wynosiły na ten dzień 21630 o łącznej wysokości 2.163.000,00 zł. W rubryce

8 KRS według stanu na dzień 21 marca 2013 roku wysokość kapitału zakładowego odnotowano w tej samej wysokości.

Kolejną uchwałą nr XXXIII/253/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku Rada Powiatu w Bełchatowie wyraziła zgodę na podwyższenie kapitału zakładowego spółki z kwoty 2.163.000,00 zł do kwoty 2.563.000,00 zł poprzez objęcie 4.000 nowych udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy (wkład pieniężny). Protokół oraz uchwały nr 1/2013 i nr 2/2013 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników dotyczące podwyższenia kapitału zakładowego, sporządzono w formie aktu notarialnego repertorium A nr 2096/2013 z dnia 4 lipca 2013 roku. Oświadczenie o objęciu 4.000 nowych udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy oraz o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki z kwoty 2.163.000,00 zł do kwoty 2.563.000,00 zł – działający w imieniu Powiatu Bełchatowskiego: Starosta Szczepan Chrzęst i członek Zarządu Krzysztof Gajda – złożyli notarialnie w dniu 4 lipca 2013 roku (akt notarialny repertorium A nr 2101/2013 z dnia 4 lipca 2013 roku).

Środki w wysokości 400.000,00 zł – na rachunek PKS wskazany przez prokurenta – Starostwo dokonało w dniu 17 października 2013 roku (WB nr 342/46/13). Informację o zmianie wysokości kapitału zakładowego Spółka przesłała do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 14 października 2014 roku.

Zgodnie z informacją pobraną z Krajowego Rejestru Sądowego nr KRS: 0000302235 według stanu na dzień 21 maja 2015 roku posiadane przez wspólnika udziały w PKS wynoszą 25630 o łącznej wysokości 2.563.000 zł. W rubryce 8 KRS wysokość kapitału zakładowego odnotowano w tej samej wysokości.

- Powiat Bełchatowski jest jednym z 19 wspólników Spółki z o.o. EKO-REGION w Bełchatowie. Spółka zarejestrowana została w Krajowym Rejestrze Sądowym dla Łodzi Śródmieście w dniu 16 kwietnia 2004 roku pod numerem 0000005790 na podstawie aktu założycielskiego spółki (repertorium A nr 1626/2000 z dnia 14 marca 2000 roku). Kapitał zakładowy spółki wynosi 25.060.000,00 zł i dzieli się na 5.012 udziałów po 5.000,00 zł każdy. Udziały Powiatu w przedmiotowej spółce wynoszą 16,7598% i od 2009 roku ich wysokość nie uległa zmianie;
- BEŁCHATOWSKO-KLESZCZOWSKI PARK PRZEMYSŁOWO-TECHNOLOGICZNY Spółka z o.o. z siedzibą w Bełchatowie została utworzona aktem notarialnym z dnia 19 listopada 2003 roku oraz wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 16 kwietnia 2004 roku pod numerem 0000199407. Udziałowcami spółki są: Gmina Miasto Bełchatów (31,19%), Fundacja Rozwoju Gminy Kleszczów (12,77%), Gmina Kluki (0,07%), Kopalnia Węgla Brunatnego „Bełchatów” S.A. (12,13%), Politechnika Łódzka (12,13%), Gmina Rząśnia (2,63%), Powiat Bełchatowski (3,90%), Przedsiębiorstwo Innowacyjno-Produkcyjne INKOM Sp. z o.o. (12,59%) oraz „Energomontaż-Północ-Bełchatów” Sp. z o.o. (12,59%). Podstawowym zadaniem BKPPT Sp. z o.o. jest przełamanie monokulturowego charakteru bełchatowskiego przemysłu, doprowadzenie do gospodarczego wzrostu regionu i zmniejszenia bezrobocia, poprzez kreowanie i rozwijanie przemysłu zaawansowanych technologii, wspieranie transferu i komercjalizacji technologii, stymulowanie procesów innowacyjnych oraz szeroko rozumianej przedsiębiorczości. Przedmiotem działania spółki jest: [1] obróbka metali i nakładanie powłok na metale, [2] doradztwo w zakresie

prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, [3] kształcenie ustawiczne dorosłych i pozostałe formy kształcenia, gdzie indziej niesklasyfikowane, [4] wynajem nieruchomości na własny rachunek.

7.5. Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – 2013-2014

Stan zadłużenia Powiatu Bełchatowskiego w latach 2013-2014 – według sprawozdań Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji obrazuje poniżej zamieszczona tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Na dzień 31 grudnia 2013 roku	Na dzień 31 grudnia 2014 roku
I	Zobowiązania według tytułów dłużnych, z tego:	26 594 769,00	30 968 256,00
1	kredyty i pożyczki, w tym:	9 444 769,00	7 518 256,00
1.1	długoterminowe	9 444 769,00	7 518 256,00
1.2	krótkoterminowe		0,00
2.	obligacje	17 150 000,00	23 450 000,00
3.	Zobowiązania wymagalne, w tym z tytułu:	33 555,74	0
3.1	dostaw towarów i usług	0	0
II	Dochody planowane	115 275 472	112 067 865
1	Wskaźnik zadłużenia w stosunku do dochodów planowanych	6,69	3,28
III	Dochody planowane po zmianach	110 151 105	116 737 046
1	Wskaźnik zadłużenia w stosunku do dochodów planowanych po zmianach	7,69	3,15
IV	Dochody wykonane	109 240 867,49	117 239 269,92
1.	Wskaźnik zadłużenia w stosunku do dochodów wykonanych	6,93	3,42

Relacja łącznej kwoty przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek oraz należnych odsetek i dyskonta, a także przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostkę w latach 2013–2014 przedstawiała się następująco:

2013 rok

- Planowane dochody w 2013 roku wg uchwały budżetowej – 115 275 472 zł;
- Planowane dochody budżetowe w 2013 roku po zmianach – 110 151 105 zł;
- Prognozowane spłaty rat pożyczek i kredytów oraz papierów wraz z odsetkami – 7 533 525,81 zł (kredyty i pożyczki – 5 763 593,81 zł + obligacje – 700 000 zł + odsetki 1 069 932 zł);
- Relacja procentowa prognozowanych spłat do planowanych dochodów wg uchwały budżetowej – **6,54 %**;

- Relacja procentowa prognozowanych spłat do planu dochodów po zmianach – **6,84 %**;
- Rzeczywiste spłaty rat pożyczek, kredytów i papierów wartościowych wraz z odsetkami – 8 191 680,36 zł (6 703 593,81 zł + 700 000 zł + odsetki 788 086,55 zł);
- Dochody wykonane – 109.240.867,49 zł;
- Relacja procentowa rzeczywistych spłat rat pożyczek i kredytów z odsetkami do wykonanych dochodów – **7,50 %**.

2014 rok

- Planowane dochody w 2014 roku wg uchwały budżetowej – 112 067 865 zł;
- Planowane dochody budżetowe w 2014 roku po zmianach – 116 737 046 zł;
- Prognozowane spłaty rat pożyczek i kredytów oraz papierów wraz z odsetkami – 3 609 224 zł (kredyty i pożyczki – 1 926 513 zł + obligacje – 700 000 zł + odsetki 982 711 zł);
- Relacja procentowa prognozowanych spłat do planowanych dochodów wg uchwały budżetowej – **3,22 %**;
- Relacja procentowa prognozowanych spłat do planu dochodów po zmianach – **3,09 %**;
- Rzeczywiste spłaty rat pożyczek, kredytów i papierów wartościowych wraz z odsetkami – 3 675 039,42 zł (1 926 513 zł + 700 000 zł + odsetki 1 048 526,42 zł);
- Dochody wykonane – 117 239 269,92 zł;
- Relacja procentowa rzeczywistych spłat rat pożyczek i kredytów z odsetkami do wykonanych dochodów – **3,13 %**.

Spłata zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz ewidencja księgowa długu

Szczegółową kontrolą terminowości spłat zobowiązań w 2014 roku - zaciągniętych w latach poprzednich - objęto 100% rat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami, wymienionych w tabeli zamieszczonej na stronach 37-38 protokołu kontroli.

Ewidencja kredytów i pożyczek

Sprawdzając prawidłowość ewidencji dotyczącej zaciągania kredytów i pożyczek stwierdzono, iż ujmowano je prawidłowo na kontach: Wn 133 i Ma 134 lub 260, jak również prowadzono ewidencję analityczną do konta 134 - „Kredyty bankowe”, co było zgodne z zapisami zakładowego planu kont oraz z przepisami § 27 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r. poz. 289) i pozwalał na oddzielne wyodrębnienie każdego kredytu czy pożyczki. Na stronie Wn wskazanych kont ewidencjonowane są zapłacone raty, natomiast na stronie Ma wpływ poszczególnych transz kredytów czy pożyczek, z

przypisaniem należnych do zapłaty w danym roku odsetek. Tym samym spłata pożyczek i kredytów ewidencjonowana była odpowiednio na kontach: Wn 260-(...) i Ma 133-1 lub Wn 134-(...) i Ma 133-1.

Ewidencja naliczenia i spłaty odsetek

W oparciu o wydruki z księgi głównej (obroty kont) kontrolujące ustaliły, iż kontrolowana jednostka księgowała odsetki od kredytów w Starostwie Powiatowym w następujący sposób:

- naliczenie odsetek: Wn 751 i Ma 201,
- spłata odsetek: Wn 201 i Ma 130.

Natomiast na kontach organu odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji – przez cały okres spłaty – ewidencjonowane były w jednostce samorządu terytorialnego (organie) na stronie Wn konta 909 – „Rozliczenia międzyokresowe” według tytułów dłużnych i na stronie Ma odpowiednio konta 134 – „Kredyty bankowe” lub 260 – „Zobowiązania finansowe”. Następnie w terminie zapłaty odsetek stosowane było księgowanie Wn 134/260 i Ma 909. Operacje dotyczące rozliczeń międzyokresowych ewidencjonowano kwartalnie zgodnie z informacjami przekazanymi przez banki co do wysokości naliczonych odsetek za dany kwartał. Odsetki dotyczące pożyczki z WFOŚiGW księgowano w powyższy sposób w okresach miesięcznych.

W tym miejscu nasuwa się pytanie, dlaczego przy miesięcznym okresie rozliczeniowym kontrolowana jednostka nie ewidencjonuje w podobny sposób subwencji oświatowej. Zgodnie z obowiązującymi regułami jej wpływ zawsze realizowany jest w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym może być ona zaangażowana. Księgując zatem co miesiąc odsetki w budżecie dla zachowania konsekwencji należałoby także z taką częstotliwością ewidencjować wskazaną wyżej subwencję. Ponadto zawsze pozostaje pytanie o zasadność wpisu wydatków (odsetki) w ewidencji budżetu, który co do zasady nie realizuje wydatków. Co innego z końcem roku, w którym ów wydatek został ujęty w planie, ale nie wykonany z uwagi na termin realizacji przypadający dopiero w kolejnym roku obrachunkowym.

AKTA KONTROLI [A-2, str.4-20]: Kserokopia: [1] księgi głównej organu w zakresie obrotów w okresie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku na kontach: 909-3, 134 i 260; [2] obrotów jednostce budżetowej (Starostwie) na kontach: 201-1, 751-4 i 130-1 w zakresie spłaty odsetek od kredytów, pożyczek i obligacji.

Należy zaznaczyć, że odsetki wykraczające poza kwartał nie zwiększają zadłużenia z tytułu kredytów i z tego względu księgowanie odsetek na koncie 909 za cały okres objęty spłatą kredytu lub pożyczki jest niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 134. Z opisu konta 909 wynika, że na stronie Wn ujmuje się odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, w korespondencji z kontami 134 i 260, nie oznacza to jednak, że na koncie 909 ujmuje się całość odsetek należnych za cały okres objęty spłatą kredytu lub pożyczki. Biorąc pod uwagę zasadę memoriału (art. 6 ust.1 ustawy o rachunkowości), to zrozumiemy, że chodzi tu o odsetki należne za dany rok, a które zostaną zapłacone w następnym roku, np. odsetki należne za miesiąc grudzień, których termin płatności zgodnie z umową przypada na przykład na 10 stycznia następnego roku. W takiej sytuacji dokonujemy ewidencji tych odsetek na koncie 909. Natomiast w przypadku, gdy termin płatności odsetek należnych za marzec (I kwartał) wypadnie na 10 kwietnia, wówczas na koncie 909 nie zaewidencjonujemy

nic. Konto to generalnie funkcjonuje na przełomie roku i w trakcie roku nie dokonujemy tu żadnych przypisów odsetek.

Zatem, odsetki od kredytów bankowych zaciągniętych przez Powiat powinny być ewidencjonowane w księgach rachunkowych Powiatu na stronie Ma konta 134 - „Kredyty bankowe” w korespondencji ze stroną Wn konta 909 - „Rozliczenia międzyokresowe” tylko w przypadku kwot odsetek naliczonych w grudniu, których termin zapłaty przypada w następnym roku budżetowym. Natomiast w styczniu następnego roku dokonujemy księgowania: Wn 134 i Ma 909.

Z wyjaśnień złożonych przez Naczelnika Wydziału Księgowo-Finansowego – Barbarę Mikłą wynika, że **„odsetki od kredytów, pożyczek i obligacji pokrywane były z wydatków jednostki budżetowej (Starostwa Powiatowego) w terminach wynikających z umów kredytowych, tj. w miesiącu następującym po kwartale, którego odsetki dotyczą. W celu zapewnienia zgodności danych dotyczących odsetek należnych za dany okres sprawozdawczy między organem a urzędem oraz zastosowania się do zasady memoriału, w jednostce – urządzie dokonywane są księgowania odsetek – kosztów finansowych w korespondencji z kontem 201, a następnie wykazywane w sprawozdaniach kwartalnych Rb-28S jako zobowiązania niewymagalne”**.

Pani Barbara Mikła w piśmie przedłożonym kontrolującym w dniu 11 czerwca 2015 roku wyjaśniła, że **„taki sposób księgowania przyjęto kierując się wytycznymi § 18 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r. poz.289), gdzie wskazano, że okresem sprawozdawczym jest miesiąc oraz uszczegółowieniem zawartym w § 9 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119 z późniejszymi zmianami), że w okresach miesięcznych sporządza się sprawozdania w zakresie wydatków planowanych i wykonanych, a w okresach kwartalnych dodatkowo w zakresie sald zobowiązań. Ponadto w zakresie księgowania kosztów finansowych w urzędzie wzięto również pod uwagę zasadę memoriału, która nakazuje księgowanie wszystkich przychodów i kosztów dotyczących danego okresu sprawozdawczego niezależnie od terminu ich zapłaty. W związku ze spostrzeżeniami inspektorów RIO i ponowną analizą zasad ewidencji ustalono, że od III kwartału bieżącego roku zaprzestaniemy księgowania naliczonych odsetek w jednostce budżetowej przy zastosowaniu konta 201. Ponadto kierując się zasadą kasowego wykonania budżetu zaniechamy księgowania naliczonych odsetek w poszczególnych kwartałach za wyjątkiem IV kwartału, tj. wykażemy odsetki od zaciągniętych kredytów i wyemitowanych obligacji jako koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłego roku”**.

Wyjaśnienie złożone w dniu 11 czerwca 2015 roku przez Naczelnika Wydziału Księgowo-Finansowego - Barbarę Mikłą dotyczące księgowania odsetek od kredytów i innych zobowiązań finansowych w organie i urzędzie stanowi załącznik nr 6 protokołu kontroli.

Protokół kontroli kompleksowej przeprowadzonej w POWIECIE BĘŁCHATOWSKIM
przez Regionalną Dłubę Obrachunkową w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (42) 636 68 96, fax (42) 636 74 24

Lp.	Oznaczenie zobowiązania (kredytu, pożyczki, obligacji) nr i data zawarcia	Umowna data zapłaty raty	Kwota raty przypadająca do zapłaty (zł)	Oznaczenie dokumentu potwierdzającego zapłatę oraz data zapłaty raty (WB nr ...z dnia...)	Umowna data zapłaty odsetek	Kwota odsetek przypadająca do zapłaty (zł)	Oznaczenie dokumentu potwierdzającego zapłatę odsetek (WB nr ...z dnia...)
1.	Bank Polska Kasa Opieki S.A. umowa o kredyt nr ŁCK/I/P/02/2010 z dnia 5 października 2010 roku - 5.100.000,00 zł	31.03.2014	27.500,00	WB nr 94/16 z 27.03.2014	Do 15-go dnia miesiąca po zakończonym kwartale	30 929,89	WB 17/11 z 14.01.2014
		30.06.2014	27.500,00	WB nr 176/15 z 26.06.2014		29 574,68	WB 178/24 z 11.04.2014
		30.09.2014	27.500,00	WB nr 275/16 z 26.09.2014		29 672,94	WB 347/13 z 11.04.2014
		31.12.2014	27.500,00	WB nr 364/27 z 29.12.2014		29 500,38	WB 518/45 z 10.10.2014
						26 281,08	WB 664/58 z 30.12.2014
2.	Bank Polska Kasa Opieki S.A. umowa o kredyt nr ŁCK/I/P/05/2011 z dnia 23 listopada 2011 roku - 3.000.000,00	31.03.2014	250.000,00	WB nr 94/15 z 27.03.2014	Do 15-go dnia miesiąca po zakończonym kwartale	9 965,96	WB 17/10 z 14.01.2014
		30.06.2014	250.000,00	WB nr 176/13 z 26.06.2014		7 893,08	WB 178/23 z 11.04.2014
						5 980,27	WB 347/14 z 11.07.2014
						4 007,67	WB 518/47 z 10.10.2014
						3 579,18	WB 664/55 z 30.12.2014
3.	ING BANK ŚLĄSKI umowa o kredyt nr 867/2012/00005116/00 z dnia 12 grudnia 2012 roku	31.03.2014	290.000,00	WB nr 94/17 z 27.03.2014	Do 15-go dnia miesiąca po zakończeniu kwartału	45 675,55	WB 15/6 z 13.01.2014
		30.06.2014	290.000,00	WB nr 176/14 z 26.06.2014		38 431,87	WB 177/18 z 10.04.2014
		30.09.2014	290.000,00	WB nr 275/17 z 26.09.2014		40 097,86	WB 345/37 z 10.07.2014
		31.12.2014	290.000,00	WB nr 364/30 z 29.12.2014		37 485,08	WB 518/46 z 10.10.2014
						32 573,36	WB 664/61 z 30.12.2014
4.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi - umowa pożyczki nr 683/OA/PD/2013 z dnia 11 grudnia 2013 roku - 234,769,00 zł	31.01.2014	39.128,25	WB nr 24/12 z 30.01.2014	Do 10-go dnia każdego miesiąca, począwszy od lutego 2014 roku	375,20	WB 65/08 z 07.02.2014
		30.04.2014	39.128,25	WB 118/17 z 24.04.2014		415,40	WB 114/6 z 06.03.2014
						402,00	WB 169/12 z 07.04.2014
						332,32	WB 206/39 z 05.05.2014
						321,60	WB 285/5 z 06.06.2014
						332,32	WB 340/13 z 08.07.2014
						249,24	WB 400/11 z 07.08.2014
						241,20	WB 452/38 z 05.09.2014
249,24	WB 510/21 z 07.10.2014						
			160,80	WB 571/11 z 06.11.2014			

						166,16	WB 625/20 z 08.12.2014
OGÓŁEM spłata kredytów i pożyczek w 2014 roku:			1 926 513,00			374 894,33	
Lp.	Oznaczenie zobowiązania (wykup obligacji)	Umowna data zapłaty raty	Kwota raty przypadająca do zapłaty (zł)	Data zapłaty raty/ oznaczenie dokumentu potwierdzającego zapłatę (WB nr ...z dnia...)	Umowna data zapłaty odsetek	Kwota odsetek przypadająca do zapłaty (zł)	Data zapłaty odsetek/ Oznaczenie dokumentu potwierdzającego zapłatę (WB nr ...z dnia...)
1	Wykup obligacji z BOS S.A. w Warszawie	15.12.2014	700 000,00	WB 351/19 z 10.12.2014	15.12.2014	120 624,09	WB 631/36 z 10.12.2014
2	Wykup obligacji z NORDEA BANK POLSKA SA	-	-	-	11.02.2014	173 716,00	WB 65/11 z 07.02.2014
					14.04.2014	33 750,00	WB 177/17 z 10.04.2014
					14.05.2014	68 724,00	WB 232/19 z 13.05.2014
					11.08.2014	171 842,00	WB 400/15 z 07.08.2014
					14.10.2014	34 200,00	WB 514/10 z 09.10.2014
					14.11.2014	70 776,00	WB 580/16 z 13.11.2014
OGÓŁEM:			2 626 513,00			1 048 526,42	

Dane przedstawione w tabeli, przeanalizowano z wyciągami bankowymi, ewidencją księgową oraz umowami - stwierdzając, że zobowiązania były spłacane terminowo. Kwota dokonanych spłat kredytów - wykazanych w tabeli - jest zgodna z wartościami wykazanymi w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku oraz z zapisami księgowymi i saldem występującym po stronie Wn na koncie 134 oraz Wn 260-1.

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku w dziale 757 rozdział 75702 § 8110 - „Odsetki od samorządowych papierów wartościowych” wykazano zaplanowane wydatki w kwocie 1.055.000,00 zł, wykonanie - 1.048.526,42 zł (kwota 3.805,67 zł została wykazana jako zobowiązanie na koniec roku).

III. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

1. Opis przyjętych zasad rachunkowości. Zabezpieczenie danych przetwarzanych w systemach informatycznych

---

Obowiązujące w Starostwie Powiatowym zasady (polityka) rachunkowości zostały przyjęte zarządzeniem Starosty Bełchatowskiego nr 67/2012 z dnia 10 sierpnia 2012 roku. Dokumentacja dotycząca przyjętej polityki rachunkowości obejmuje, między innymi, zakładowy plan kont dla budżetu Powiatu (załącznik nr 2 do ww. zarządzenia) oraz plan kont dla Starostwa Powiatowego (załącznik nr 3 do zarządzenia). Wymieniona dokumentacja:

- opisywała w języku polskim przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości,
- określała rok obrotowy, którym był rok budżetowy trwający od 1 stycznia do 31 grudnia, podzielony na okresy sprawozdawcze - najkrótszym okresem sprawozdawczym określono miesiąc,
- opisywała metody wyceny aktywów i pasywów oraz sposób ustalenia wyniku finansowego,
- zawierała wykaz i sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- zawierała wykaz i zasady funkcjonowania kont dla budżetu Powiatu,
- zawierała wykaz i zasady funkcjonowania kont jednostki budżetowej - Starostwa Powiatowego,
- opisywała system przetwarzania danych - w tym wykaz programów komputerowych finansowo-księgowych z opisem ich funkcjonowania, opis zasad ochrony i metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu przetwarzania danych komputerowych.

W zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych, jednostka wykorzystuje „Pakiet dla administracji” opracowany przez firmę Usługi Informatyczne PROINFO-SYSTEM: „BUDŻET” Windows wersja 9.1020.27.2, „PŁACE” wersja 1.15.3.6, „WIZJA” Windows wersja 1.12.1.1, „ŚRODKI TRWAŁE” wersja 3.11.1.1 oraz UMOWY FV.

Poszczególne systemy w obecnej wersji funkcjonują od 2006 roku. Dystrybutor systemów zobowiązany jest umową do niezwłocznego wdrażania wszystkich nowoprzyjętych do dystrybucji wersji systemów.

Opis systemu informatycznego przetwarzania danych wraz z opisem algorytmów, programowymi zasadami zabezpieczania i ochrony danych zawierają instrukcje poszczególnych pakietów. W celu zapewnienia bezpieczeństwa informacji ze szczególnym uwzględnieniem danych osobowych polityka bezpieczeństwa informacji w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie oraz instrukcja dotycząca sposobu zarządzania systemem informatycznym w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie.

Wymieniona wyżej dokumentacja opisująca zasady rachunkowości, odpowiadała wymogom określonym w art.10 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

2. Urządzenia księgowo

W Starostwie Powiatowym w Bełchatowie księgi rachunkowe prowadzone były techniką komputerową i obejmowały: dziennik, konta księgi głównej (syntetyka) i konta pomocnicze (analityka), zestawienie obrotów i sald księgi głównej i kont pomocniczych. Księga główna prowadzona była sposobem spełniający następujące zasady: [1] podwójnego zapisu; [2] systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych, zgodnie z metodą memoriałową, z wyjątkiem dochodów i wydatków, które ujmowano w terminie ich zapłaty, niezależnie od rocznego budżetu, którego dotyczą; [3] zapisy były kolejno numerowane w okresie roku/miesiąca, co pozwalało na ich jednoznaczne powiązanie ze sprawozdaniami i zatwierdzonymi dowodami księgowymi; [4] sumy zapisów (obroty) liczone były w sposób ciągły.

Księgi pomocnicze (konta analityczne) – zawierały zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzono je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg (komputerowy zbiór danych), uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej. Konta ksiąg pomocniczych prowadzono dla: środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych i umorzeniowych; rozrachunków z kontrahentami; rozrachunków z pracownikami; operacji sprzedaży; operacji wydatków; kosztów i kart wydatków oraz operacji gotówkowych i bezgotówkowych. Zasadniczo prowadzony był jeden poziom analityki oznaczony numerem konta łamanym przez odpowiednią cyfrę. Dla potrzeb sprawozdawczości oraz rozliczania środków pomocowych tworzone są kolejne poziomy według następującego schematu:

- konto 400 dzieli się na konta, np. 400-2, w celu wyodrębnienia kosztów;
- następnie konto 400-2 dzieli się na konta 400-2-1 i 400-2-2, w celu wyodrębnienia kosztów pośrednich i kosztów bezpośrednich;
- z kolei konto 400-2-1 dzieli się na konta 400-2-1-1 i 400-2-1-2, w celu wyodrębnienia wartości netto i podatku VAT.

Konta pozabilansowe pełnią funkcję wyłącznie informacyjno-kontrolną. Na kontach tych w jednostce budżetowej (Starostwie) ujmowano: wydatki strukturalne, zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego, zaangażowanie wydatków budżetowych lat przyszłych, plan finansowy wydatków budżetowych, plan finansowych wydatków niewygasających, majątek Skarbu Państwa oraz majątek będący w użyczeniu. Natomiast w organie ewidencjonowano: planowane dochody budżetowe, planowane wydatki budżetowe oraz rozliczenia z innymi budżetami.

Kompletne księgi rachunkowe nie są drukowane na koniec roku obrotowego, lecz zgodnie z art.13 ust.6 ustawy o rachunkowości – przenoszone zostają na płyty CD, zapewniające trwałość zapisu informacji przez czas nie krótszy niż 5 lat.

Wykorzystywany przez kontrolowaną jednostkę system BUDŻET umożliwia m.in.: zakładanie i aktualizację planu kont syntetycznych i analitycznych; ewidencję planu dochodów i wydatków; sporządzanie sprawozdań budżetowych; jednoczesne prowadzenie planu i księgowości budżetowej; możliwość prowadzenia budżetu w ujęciu zadaniowym – tworzenie wydruków obrotów na poszczególnych zadaniach; kontrolę przekroczenia planu; itp. System umożliwia obsługę wielu rejestrów. Dla każdego rejestru prowadzony jest osobno PLAN (razem z zaplanowanymi

zadaniami); układ klasyfikacji; kont, kont kontrahentów oraz księga główna. Dane o kontrahentach prowadzone są dla wszystkich rejestrów wspólnie, tzn. dane wprowadzone dla dowolnego rejestru są widoczne przez inne rejestry. Zamykanie miesiąca/roku odbywa się dla każdego rejestru osobno. W Starostwie prowadzone są następujące rejestry: budżet główny, organ, pozabudżet oraz Skarb Państwa.

Dokumenty księgowo wpływające do Wydziału Finansowo-Księgowego do dnia 8 każdego miesiąca – z wyjątkiem stycznia – stanowiły podstawę do wprowadzenia zapisów dokumentujących zdarzenia gospodarcze w księgach rachunkowych miesięcznego okresu sprawozdawczego, którego dotyczyły.

Prawidłowość ewidencjonowania operacji finansowych na poszczególnych kontach została zweryfikowana przy kontroli poszczególnych tematów oraz dodatkowo na podstawie następujących księgowani: [1] subwencji oświatowej, która wpłynęła w grudniu 2014 roku na styczeń roku 2015; [2] zabezpieczenia należytego wykonania umowy; [3] wpłaty i zwrotu wadium; [4] zapłata faktury za roboty związane z realizacją inwestycji – stwierdzając następujący stan faktyczny:

Wpływ w grudniu subwencji oświatowej na styczeń roku następnego

Zbadano zaewidencjonowanie subwencji oświatowej, która wpłynęła w grudniu 2014 roku, a dotyczyła stycznia 2015 roku. Ustalono, że subwencja oświatowa w kwocie 2.748.997,00 zł wpłynęła w dniu 22 grudnia 2014 roku (WB nr 360/17). Operację ujęto na kontach: Wn 133-1 - „Rachunek budżetu” i Ma 909-2 „Rozliczenia międzyokresowe”.

W roku następnym - pod datą 1 stycznia 2015 roku – na podstawie polecenia księgowania PK 2/2 dokonano przeksięgowania subwencji oświatowej na konto dochodów budżetowych, ewidencjonując po stronie Ma konta 901-1 „Dochody budżetu” i po stronie Wn konta 909-2 „Rozliczenia międzyokresowe” (dział 758 rozdział 75801 § 2920).

Ustalono, że subwencję przekazano w dniu 2 stycznia 2015 roku na rachunki bankowe jednostek oświatowych, tj.: [1] I Liceum Ogólnokształcącego w Bełchatowie; [2] II Liceum Ogólnokształcącego w Bełchatowie; [3] Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Bełchatowie; [4] Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Bełchatowie; [5] Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Zelowie.

Operację zaksięgowano na kontach: Wn 223 (223-21 do 223-25) i Ma 133.

Zapłata faktury za roboty związane z realizacją inwestycji

Poprawność ewidencjonowania ww. operacji sprawdzono na przykładzie zapłaty wynagrodzenia wykonawcy za doprowadzenie ciepłej wody do pomieszczenia rolby w Powiatowym Centrum Sportu w Bełchatowie. Zgodnie z umową WZ/19/130 z dnia 14 maja 2013 roku, kontrolowana jednostka wypłaciła firmie INS-MAR Usługi Instalacyjno-Remontowe Marek Stolarek w Bełchatowie wynagrodzenie w wysokości 30.169,56 zł (WB 317/14). Wydatek został dokonany w dniu 28 czerwca 2013 roku ze środków zgromadzonych w dziale 926 rozdział 92602 § 6050. Operację ujęto w księdze głównej Starostwa w sposób następujący:

—naliczenie wynagrodzenia wykonawcy na podstawie faktury VAT nr 27/13 z

- dnia 20 czerwca 2013 roku: Wn 080-28 – „Inwestycje” i Ma 201/1-3702 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”;
- zapłata wynagrodzenia Wn 201-1 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” i Ma 130-1 – „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”, dokonując zapisu równoległego na kontach: Wn 810-2-7 – „Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje” i Ma 800-2 – Fundusz jednostki”;
- przeniesienie wartości zrealizowanego zadania inwestycyjnego zaksięgowano na kontach: Wn 011 – „Środki trwałe” i Ma 080 – „Inwestycje”.

Ewidencjonowanie wadium

Kontrolą objęto wadium w wysokości 10.000,00 zł, które wpłynęło w dniu 17 lipca 2014 roku (WB nr 38/361) od firmy ARKADIUSZ PINTOS 4 BUD-KOMPLEKS w Bełchatowie na zadanie pn. Termomodernizacja budynku sali gimnastycznej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Zelowie. Wpływ wadium zaksięgowano na kontach: Wn 139-1/3266 i Ma 240-51/3266, natomiast zwrotu tegoż wadium wraz z odsetkami w kwocie ogółem 9.999,89 zł (10.000 + 2,19 – 0,80 – 1,50 zł) dokonano w dniu 6 sierpnia 2014 roku (WB nr 42/399), księgując operację w następujący sposób:

- Wn 240-51 (3266) i Ma 139-1 (3266) – 10.000,00 zł – zwrot wadium,
- Wn 240-55 (3266) i Ma 139-5 (3266) – 2,19 zł – zwrot odsetek,
- Wn 139-4 (3266) i Ma 240-54 (3266) – 0,80 zł – potrącenie kosztów związanych z prowadzeniem rachunku,
- Wn 139-4 (3266) i Ma 240-54 (3266) – 1,50 zł – potrącenie prowizji za przelew,
- Wn 240-54 (3266) i Ma 139-5 (3266) – 1,50 zł – prowizja za przelew.

Ewidencja zabezpieczenia należytego wykonania umowy

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy nr WZ/61/09 z dnia 8 września 2009 roku na remont części sportowej sali gimnastycznej wraz z zapleczem przy ZSP nr 3 w Bełchatowie, wykonawca zadania – właściciel firmy OST-BUD – wpłacił w kwocie 24.914,74 zł (8% wynagrodzenia umownego brutto) w dniu 8 października 2009 roku (WB nr 67/865). Operację zaksięgowano na kontach: Wn 139-3/824 – „Inne rachunki bankowe”, w korespondencji z kontem 240-10 – „Pozostałe rozrachunki”. Kwotę stanowiącą 70% z wpłaconego zabezpieczenia, tj. 17.452,87 zł wraz z odsetkami w wysokości 12,55 zł (odsetki 14,05 zł pomniejszonymi o kwotę 1,50 zł z tytułu prowizji za przelew) zwrócono kontrahentowi w dniu 7 stycznia 2010 roku (wycia bankowy WB 1/800. Operację gospodarczą ujęto na kontach: Wn 240-9-10/Ma139-3/824 – 17.440,32 zł oraz Wn 240-9-15/Ma 139-2 – 12,55 zł. Pozostałe 30% zabezpieczenia, tj. 7.474,42 zł stanowiło zabezpieczenie z tytułu gwarancji lub rękojmi do dnia 31 grudnia 2014 roku.

W dniu 17 grudnia 2014 roku Wydział Zamówień Publicznych i Inwestycji zwrócił się do Wydziału Finansowo-Księgowego o zwrot zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 7.474,42 zł (30%), wniesionego przez firmę OST-BUD w Bełchatowie i przekazanie środków do dnia 23 grudnia 2014 roku na rachunek

bankowy wykonawcy. Na podstawie wyciągu bankowego WB nr 63/651 kontrolujące ustaliły, że w dniu 19 grudnia 2014 roku Starostwo dokonało przelewu w kwocie 7.914,45 zł.

Operacje ujęto w ewidencji księgowej Starostwa Powiatowego w następujący sposób:

- zwrot środków w kwocie 7.474,42 zł, tj. 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy WZ/61/09 (Wn 240-52/1/3086 - pozostałe rozrachunki; Ma 139-2-1/3086 - inne rachunki bankowe);
- zwrot odsetek w kwocie 477,32 zł (Wn 240-56/1/3086 - pozostałe rozrachunki; Ma 139-6-1/3086 - inne rachunki bankowe);
- potrącenie kosztów prowadzenia rachunku – 35,79 zł (Wn 139-4/3086 i Ma 240-54/3085);
- potrącenie prowizji za przelew – 1,50 zł (Wn 139-4/3086 i Ma 240-54/3085).

W celu zbadania prawidłowości dokonywania zapisów księgowych wrywkowej kontroli poddano operacje finansowe dokonane w miesiącach: lipiec, październik, listopad i grudzień 2014 roku oraz w styczniu 2015 roku, na podstawie dowodów księgowych *przedstawionych w załączniku nr 7 protokołu kontroli* – stwierdzając, co następuje:

- Oznaczenie dokumentów, w trakcie procesu ewidencjonowania w programie komputerowym jest nadawane automatycznie przez system w postaci numeru dokumentu oraz numeru pozycji księgowej. Numeracja jest ciągła i oddzielna dla każdego typu dokumentu jak: WB, RK, PK, FV, KF,U, NK i rachunku bankowego. Pozycja księgowa w ramach każdego dokumentu jest numerowana od pozycji 1 narastająco. Numer dokumentu jest nanoszony na dokument źródłowy, a elementem uzupełniającym dokumentu źródłowego jest wydruk z programu ze wskazanymi pozycjami księgowymi i sposobem księgowania tego dokumentu. Na wydruku DZIENNIKA widnieje: kolejny numer danego typu dokumentu w dzienniku, a następnie nr dokumentu nadawany w trakcie procesu ewidencjonowania. Poniżej znajdują się liczby porządkowe dziennika i pozycje księgowe dla danego dokumentu.
- Numer dokumentu w powiązaniu z typem dokumentu i numerem pozycji księgowej jednoznacznie identyfikowały zapis w dzienniku wykonanym dla danego rejestru, co spełniało wymogi art.14 ust.2 ustawy o rachunkowości, w odniesieniu do jednoznaczności powiązania zapisu komputerowego z dowodami księgowymi. Niezależnie od powyższego, w trakcie operacji zatwierdzania dokumentów każdy zapis księgowy otrzymywał automatycznie niepowtarzalny w ramach rejestru, numer kolejny jako numer pozycji w dzienniku, co również wypełniało obowiązek wynikający z przywołanego wyżej artykułu.
- Podstawą zapisów księgowych były dokumenty spełniające wymogi dotyczące dowodu źródłowego określone przez ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (art.21 i art.22 ustawy).

- Dowody księgowe będące podstawą zapisów księgowych zostały poddane kontroli pod względem merytorycznym, zgodnie z obowiązującymi w jednostce procedurami kontroli finansowej.
- Zapisy w ewidencji księgowej (dziennik – konto księgi głównej) były: [1] dokonane w sposób zapewniający ich trwałość, przez czas nie krótszy od wymaganego do przechowywania ksiąg rachunkowych (art.23 ust.5 ustawy o rachunkowości); [2] powiązane ze sobą w sposób umożliwiający ich sprawdzenie (art.23 ust.4 ustawy o rachunkowości); [3] spełniały wymogi określone w art.23 ust.1 i 2 ustawy o rachunkowości; [4] były odpowiednio powiązane z dowodami księgowymi, na podstawie których ich dokonano (art.24 ust.4 pkt 1 ustawy o rachunkowości); [5] uporządkowane były chronologicznie (art.24 ust.4 pkt 2, art.14 ust.1 i art. 15 ust.2 ustawy o rachunkowości).

Test dotyczący prawidłowości dokonywania zapisów księgowych stanowi załącznik nr 8 protokołu kontroli.

Księgi rachunkowe budżetu na koniec 2014 roku zostały zamknięte zgodnie z obowiązującym terminem, określonym w art.12 ust. 4 ustawy o rachunkowości, tj. w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy. Natomiast księgi rachunkowe Starostwa jako jednostki budżetowej zamknięto przed dniem 30 kwietnia 2015 roku.

3. Zgodność danych wykazywanych w sprawozdaniach finansowych (bilansach) z ewidencją księgową

Obowiązek sporządzania sprawozdań budżetowych przez jednostki sektora finansów publicznych z procesów związanych z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem w kontrolowanym okresie wynikał z art.41 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz.885 ze zm.). Rodzaje i zasady sporządzania sprawozdań budżetowych zgodnie z delegacją zawartą w wyżej wymienionej ustawie określały: [1] rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2010 r. nr 20, poz.103), [2] rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r. poz.119) oraz [3] rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r. poz.1773).

Kontroli poddano sprawozdania: sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń wg stanu na koniec IV kwartału 2014 roku, sprawozdanie Rb-28S z wykonania wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku, Rb-NDS - kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku, Rb-ST – roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2014 roku, bilans zbiorczy jednostki budżetowej na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz bilans roczny z budżetu gminy na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń

Weryfikacji poddano sprawozdania łączne Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec każdego kwartału roku 2014. Zgodnie z ww. sprawozdaniem Rb-Z zobowiązania według tytułów dłużnych na koniec IV kwartału 2014 roku przedstawiały się następująco:

- papiery wartościowe – 0,00 zł;
- kredyty i pożyczki – 30.968.256,00 zł, w tym: długoterminowe - 30.968.256,00 zł;
- zobowiązania wymagalne – 0,00 zł.

Wartość nominalna niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec okresu sprawozdawczego wynosiła 0,00 zł.

Kwota zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek wykazana w sprawozdaniu Rb-Z za 2014 rok była zgodna z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej na kontach: 134 „Kredyty bankowe” i 260 „Zobowiązania finansowe”

W wyniku kontroli dokumentów księgowych za grudzień 2014 roku, ujętych w zobowiązaniach na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz dowodów księgowych zaewidencjonowanych w styczniu 2015 roku - nie stwierdzono rachunków i faktur z wymagalnym terminem płatności do dnia 31 grudnia 2014 roku.

Dane zawarte w sprawozdaniach kwartalnych ujęte zostały w poniższej tabeli:

Sprawozdanie Rb-Z kwartalne	Data sporządzenia sprawozdania	Stan zobowiązań ogółem (zł)	Stan zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek	Stan zobowiązań wymagalnych, w tym zobowiązania		Poręczenia
				z tytułu dostaw towarów i usług	pozostałe	
1	2	3	4	7	8	9
I/2014	18.04.2014	25.988.140,75	25.988.140,75	0,00	0,00	0,00
II/2014	21.07.2014	25.381.512,50	25.381.512,50	0,00	0,00	0,00
III/2014	20.10.2014	25.024.884,25	25.024.884,25	0,00	0,00	0,00
IV/2014	17.02.2015	30.968.256,00	30.968.256,00	0,00	0,00	0,00

Wymienione powyżej sprawozdania łączne za rok 2014 sporządzone zostały w oparciu o sprawozdania jednostkowe Rb-Z podległych jednostek (Starostwo Powiatowe w Bełchatowie, Dom Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej, Dom Pomocy Społecznej w Bełchatowie, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Bełchatowie, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Łękawie, Powiatowe Centrum Sportu w Bełchatowie, Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Bełchatowie, Ośrodek Interwencyjno-Socjalizacyjny w Bełchatowie, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Bełchatowie, Powiatowy Zarząd Dróg w Bełchatowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie, Bursa Szkolna w Bełchatowie, Powiatowy Urząd Pracy w Bełchatowie, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. gen. Ludwika Czyżewskiego w Bełchatowie, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. Romualda Traugutta w Bełchatowie, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Kilińskiego w Zelowie, Centrum Kształcenia

Praktycznego w Bełchatowie, Dom Pomocy Społecznej w Zabłotach, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bełchatowie, I Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Broniewskiego w Bełchatowie, II Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kochanowskiego w Bełchatowie, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Bełchatowie).

Weryfikacja sprawozdań jednostkowych Rb-Z, za okres od I kwartału 2014 roku do IV kwartału 2014 roku wszystkich jednostek organizacyjnych, wykazała, iż dane zawarte w sprawozdaniach jednostkowych, za wyjątkiem sprawozdania Starostwa Powiatowego w Bełchatowie, były danymi zerowymi. Natomiast dane zawarte w sprawozdaniach Rb-Z Starostwa Powiatowego przenoszone były każdorazowo do łącznego sprawozdania Rb-Z sporządzanego przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego. Wszystkie sprawozdania jednostkowe zawierały datę ich wpływu do Starostwa Powiatowego w Bełchatowie, tym samym ustalono, że sprawozdania przekazane zostały do zarządu jednostki samorządu terytorialnego w terminie określonym w załączniku nr 7 do rozporządzenia z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. Dane ujęte w powyższych sprawozdaniach łącznych Rb-Z w zakresie zadłużenia były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej organu, tj. kont 134 i 260.

Sprawozdanie Rb-28S z wykonania wydatków budżetowych

W zakresie sprawozdania Rb-28S z wykonania wydatków budżetowych - sporządzonego według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku - ustalono, że kwota wydatków planowanych po uwzględnieniu zmian w ciągu roku wyniosła **124.614.891,00 zł**, natomiast wykonanie wyniosło **115.559.246,57 zł** i stanowiło 92,73 % wykonania planu. Wykazana w sprawozdaniu Rb-28S kwota wydatków wykonanych odpowiadała wartości konta 902, które wykazywało - 115.559.246,57 zł. Wskazana kwota wydatków wykonanych była tożsama z wydatkami ujętymi w sprawozdaniu Rb-NDS na koniec 2014 roku. Wykazana w sprawozdaniu Rb-28S kwota zobowiązań wynosiła ogółem 5.335.348,30 zł, w tym zobowiązania wymagalne 0,00 zł.

W celu ustalenia przyczyny wystąpienia znacznej różnicy (9.055.644,43 zł) pomiędzy kwotą wydatków planowanych a kwotą wydatków wykonanych, kontrolujące dokonały analizy wydatków poniesionych w 2014 roku w relacji do planu, której wyniki przedstawiono w punkcie VI protokołu kontroli – WYKONANIE BUDŻETU, przy omawianiu zagadnienia dotyczącego wydatków i rozchodów w latach 2013-2014.

Sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce / deficycie JST

Wykazane w sprawozdaniu Rb-NDS wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku dane określały planowaną kwotę dochodów wynoszącą 116.737.046,00 zł, zaś dochodów wykonanych 117.239.269,92 zł, które to kwoty odpowiadały - stosownie do postanowień wynikających z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej - kwotom wynikającym z rocznego sprawozdania Rb-

27S za rok 2014 wykazanych w kolumnach: 4 - „plan po zmianach” oraz 7 - „dochody wykonane wpływy minus zwroty”.

Natomiast wydatki wg sprawozdania Rb-NDS zaplanowane zostały w kwocie 124.614.891,00 zł, zaś ich wykonanie wyniosło 115.559.246,57 zł i odpowiadało kwotom wykazanym w sprawozdaniu Rb-28S (korekta nr 1 z dnia 1 kwietnia 2014 roku) w części dotyczącej „plan po zmianach” i „wydatki wykonane”, co było zgodne z ww. rozporządzeniem.

Jak wynika ze sprawozdania jednostka kontrolowana planowała deficyt na poziomie 7.877.845,00 zł, natomiast wykonanie budżetu zamknęło się nadwyżką w wysokości 1.680.023,35 zł stanowiącą różnicę pomiędzy uzyskanymi dochodami a poniesionymi wydatkami, która wynikała również z salda Ma konta 961. Wykonana od początku roku nadwyżka (7.877.845,00 zł) odpowiadała wartości wykazanej w bilansie organu za 2014 roku w pasywach w poz. II.1 „Wynik wykonania budżetu (+, -)” i pozycji II.1.1 „Nadwyżka budżetu”. Kwota przychodów na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosząca 9.849.247,58 zł wynikała z wyemitowanych obligacji (7.000.000,00 zł) oraz z wolnych środków (2.849.247,58 zł). Natomiast wykazane rozchody w wysokości 2.626.513,00 zł wynikały ze spłaconych kredytów i pożyczki z WFOŚiGW w wysokości 1.926.513,00 zł (konto Wn: 134-1/2925, 134-1/2945 i 134-1/3065 – 1.770.000,00 zł oraz konto Wn 260-3) oraz wykupu papierów wartościowych (obligacje w BOŚ) w kwocie ogółem 700.000,00 zł (konto Wn 260-1/3067).

Sprawozdanie Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych JST

Stan środków na koniec 2014 roku na rachunku budżetu JST wykazany został w kwocie ogółem 11.727.039,06 zł (poz. I sprawozdania). Na wskazaną kwotę złożyły się środki będące na rachunkach budżetu JST, potwierdzone na koniec roku przez wyciągi bankowe. Salda wynikające z wyciągów bankowych były zgodne ze stroną Wn konta 133 - 11.727.039,06 zł (133-1 - 2,27 zł; 133-2 - 11 253 514,11 zł; 133-8 - 216 335,83 zł; 133-18 - 60 823,64 zł; 133-22 - 19 874,60 zł; 133-23 - 13 175,12 zł i 133-27 - 163 313,49zł), w tym:

- środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym wynosiły 384.304,93 zł i były zgodne z kontem Ma 224-1 wynoszącym 384.304,93 zł (dot. rozliczenia dotacji z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego),
- środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń następnego roku stanowiły kwotę 3.060.997,00 zł, która to kwota odpowiadała:
  - części oświatowej subwencji ogólnej na miesiąc styczeń 2015 roku otrzymanej z Ministerstwa Finansów w dniu 22 grudnia 2014 roku (WB nr 360/17) w wysokości 2.748.997,00 zł,
  - dotacji celowej z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w kwocie 312.000,00 zł dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Bełchatowie;
- stan środków na rachunku wydatków niewygasających na dzień 31 grudnia 2014 roku wskazywał 0,00 zł.

Poddane weryfikacji sprawozdania budżetowe - sporządzone według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku - opatrzone zostały podpisami Skarbnika Powiatu - Magdaleny Lipskiej oraz członka Zarządu - Krzysztofa Gajdy, działającego z

upoważnienia Przewodniczący Zarządu jednostki samorządu terytorialnego. Sprawozdania sporządzone zostały w sposób czytelny i trwałe. Stosownie do wymogów wynikających z § 14 ust.2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, sprawozdania w formie dokumentu elektronicznego opatrzone zostały bezpiecznym podpisem elektronicznym w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 roku o podpisie elektronicznym (Dz.U. z 2013 r. poz.262), weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

Bilans organu (z wykonania budżetu) na dzień 31 grudnia 2014 roku

Prawidłowość wykazywania danych w bilansie z wykonania budżetu samorządu terytorialnego sprawdzono na podstawie bilansu sporządzonego w dniu 23 marca 2015 roku wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku. Bilans zamknął się sumą bilansową aktywów i pasywów w wysokości 12.537.422,69 zł. Stan aktywów i pasywów na początek roku 2014 był zgodny ze stanem wykazany na koniec 2013 roku.

Kontrolą objęto wykazane w bilansie niżej wymienione pozycje i porównano je z ewidencją księgową:

Wyszczególnienie	Numery kont	AKTYWA		PASYWA	
		wg ewidencji (zł)	wg sprawozdania (zł)	wg ewidencji (zł)	wg sprawozdania (zł)
I. ŚRODKI PIENIĘŻNE	133	11.727.039,06	11.727.039,06		
1.1. Środki pieniężne budżetu	133		11.157.176,97		
1.2. Pozostałe środki pieniężne	133-27	406.548,60 163.313,49	569.862,09		
II. NALEŻNOŚCI I ROZLICZENIA		806.577,96	806.577,96		
II.2. Należności od budżetów	224-23	806.577,96	806.577,96		
I. ZOBOWIĄZANIA				31.541.923,76	31.541.923,76
Zobowiązania finansowe	134 260			7.440.000,00 23.532.061,67	30.972.061,67
Zobowiązania wobec budżetów	224			406.548,60	406.548,60
Pozostałe zobowiązania	240-25			163.313,49	163.313,49
II. AKTYWA NETTO BUDŻETU				-22.065.498,07	-22.065.498,07
1. Wynik wykonania budżetu (+,-)	961/ 901 -902			1.680.023,35	1.680.023,35
5. Skumulowany wynik budżetu (+,-)	960 Wn			-23.745.521,42	-23.745.521,42
2. Wynik na operacjach niekasowych				0,00	0,00

INNE PASYWA	909-1 909-2			312.000,00 2.747.997,00	3.060.997,00
	OGÓŁEM :	12.537.422,69	12.537.422,69	12.537.422,69	12.537.422,69

W wyniku kontroli stwierdzono zgodność danych zawartych w bilansie z wykonania budżetu Powiatu Bełchatowskiego z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

AKTYWA - 12.537.422,69 zł:

- w poz.I bilansu – Środki pieniężne - wykazano kwotę 11.727.039,06 zł (saldo Wn kont: 133-1, 133-2, 133-8, 133-18, 133-22, 133-23 i 133-27), na którą złożyły się: [1] środki pieniężne budżetu w wysokości 11.157.176,97 zł (stan środków na rachunku budżetu JST oraz [2] pozostałe środki pieniężne w wysokości 569.862,09 zł zgromadzone na rachunku budżetu (wartość środków odpowiada pozycji zobowiązań wobec budżetu).
- na wykazane w poz. II bilansu - Należności i rozliczenia - w kwocie 806.577,96 zł złożyły się należności od budżetów (rozrachunki z Urzędem Skarbowym) wykazane na koncie 224, tj. należności z tytułu udziałów w podatku od osób prawnych w kwocie 281,96 zł (24,30 zł - Urząd Skarbowy w Bełchatowie; 97,21 zł - US w Wadowicach; 3,87 zł - II Mazowiecki US Warszawa; 16,50 zł - US Warszawa Wola; 7,39 zł - US Piotrków Trybunalski; 51,88 zł - US Radom; 80,81 zł - US Warszawa Bemowo) oraz udziały w podatku od osób fizycznych w kwocie 806.296,00 zł;
- poz.III - Inne aktywa - 3.805,67 zł - (strona Wn konta 909-4 - rozliczenie odsetek od wyemitowanych obligacji).

PASYWA - 12.537.422,69 zł:

- w poz.I - Zobowiązania - wykazano kwotę 31.541.923,76 zł, na którą złożyły się: **[1] zobowiązania finansowe:** długoterminowe w kwocie 30.968.256,00 zł (saldo debet kont: 134 - „kredyty” - 7.440.000,00 zł i konto 260 - „zobowiązania finansowe” - 23.532.061,67 zł, w tym: stan zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych- obligacji - 23.450.000,00 zł oraz 78.256,00 zł - pożyczka z WFOŚiGW) i krótkoterminowe w kwocie 3.805,67 zł (odsetki od wyemitowanych obligacji); **[2] zobowiązania wobec budżetów** (saldo kredyt konta 224 - „rozrachunki z budżetami” - 406.548,60 zł), które obejmują: kwoty dotacji przewidziane do zwrotu w 2015 roku - 384.304,93 zł (konto 224-1), podatek VAT za grudzień 2014 roku - 20.242,67 zł (konto 224-3), opłaty ewidencyjne za grudzień 2014 roku - 1.928,00 zł (konto 224-2), nadpłaty urzędów skarbowych - 51,40 zł (podatek CIT), środki do wyjaśnienia jednostki, które wpłynęły do 31 grudnia 2014 roku - 10,00 zł (konto 224-11) oraz dochody Skarbu Państwa, które wpłynęły do jednostki w dniu 31 grudnia 2014 roku - 11,60 zł (konto 224-4 i 224-6); **[3] pozostałe zobowiązania** (saldo Ma konta 240-25 - „Pozostałe rozrachunki”) w kwocie 163.313,49 zł wynikało z tytułu środków PFRON przekazanych w ramach projektu wyrównywania różnic między regionami na realizację zadań realizowanych przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Bełchatowie oraz Środowiskowy Dom Samopomocy w Bełchatowie.
- poz. II - Aktywa netto budżetu - wykazuje kwotę - 22.065.498,07 zł:

- poz. II.1 - wynik wykonania budżetu (+,-) - nadwyżka za 2014 rok w wysokości 1.680.023,35 zł³ (saldo Ma konta 961) - [nadwyżka budżetowa: 117.239.269,92 zł - 115.559.246,57 zł (konto 901 minus konto 902)];
  - poz.II.3 - rezerwa na niewygasające wydatki - 0,00 zł (strona Ma konta 904);
  - poz.II.4 - środki z prywatyzacji - 0,00 zł
  - poz.II.5 - skumulowany wynik budżetu (+,-) - (-) 23.745.521,42 zł (strona Wn konta 960);
- poz. III - Inne pasywa - 3.060.997,00 zł (strona Ma konta 909 - rozliczenia międzyokresowe) - otrzymane w grudniu 2014 roku dochody z tytułu subwencji oświatowej 2.748.997,00 zł i dotacji celowej na straże 312.000,00 zł - należne za styczeń 2015 roku.

Bilans jednostki budżetowej na dzień 31 grudnia 2014 roku

Weryfikacji bilansu Starostwa Powiatowego w Bełchatowie dokonano na podstawie bilansu sporządzonego w dniu 31 marca 2015 roku odzwierciedlającego stan na dzień 31 grudnia 2014 roku. Bilans podpisany został przez - działającą z upoważnienia Skarbnika - Barbarę Mikłę Naczelnika Wydziału Finansowo-Księgowego oraz Starostę Bełchatowskiego Waldemara Wyczachowskiego.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku suma aktywów i pasywów stanowiła kwotę 49.157.315,43 zł. Kontroli poddano następujące pozycje bilansu w odniesieniu do wartości wynikających z sald kont prowadzonej ewidencji księgowej oraz ksiąg środków trwałych.

Wyszczególnienie	Numery kont	Aktywa		Pasywa	
		wg ewidencji (zł)	wg sprawozdania (zł)	wg ewidencji (zł)	wg sprawozdania (zł)
A. AKTYWA TRWAŁE		48.809.130,81	48.809.130,81		
I. Wartości niematerialne i prawne	020	0,00	0,00		
II. Rzeczowe aktywa trwałe		41.333.803,86	41.333.803,86		
1. Środki trwałe	011	36.830.838,85	36.830.838,85		
1.1 Grunty		32.266.913,95	32.266.913,95		
1.2 Budynki, lokale i obiekty inżynierii		4.373.164,74	4.373.164,74		

³ W sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie JST za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku wykazano nadwyżkę w tej samej kwocie, tj. 1.680.023,35 zł (dochody 117.239.269,92 zł - wydatki 115.559.246,57 zł).

ładowej i wodnej					
1.3 Urządzenia techniczne i maszyny		72.522,40	72.522,40		
1.4 Środki transportu		37.185,68	37.185,68		
1.5 Inne środki trwałe		81.052,08	81.052,08		
2. Środki trwałe w budowie (inwestycje)	080	4.502.965,01	4.502.965,01		
III. Należności długoterminowe	226 234-1	44.379,95 117.947,00	162.326,95		
IV. Długoterminowe aktywa finansowe		7.313.000,00	7.313.000,00		
1. Akcje i udziały	030	7.313.000,00	7.313.000,00		
A FUNDUSZ				47.486.464,29	47.486.464,29
I Fundusze jednostek	Ma 800			-39.349.340,19	-39.349.340,19
II Wynik finansowy netto	860			86.835.804,48	86.835.804,48
1.1 Zysk netto	860			86.835.804,48	86.835.804,48
C. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania				1.477.298,13	1.477.298,13
I Zobowiązania długoterminowe	240-27			370.477,33	370.477,33
II Zobowiązania krótkoterminowe				1.106.820,80	1.106.820,80
1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	201			130.212,20	130.212,20
2. Zobowiązania wobec budżetów	225			11.148,96	11.148,96
3. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	229-1 229-3			128.873,87	128.873,87
4. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	231-1 231-2			671.594,75	671.594,75
5. Pozostałe zobowiązania	245 240-11 do 240-16 240-28 do 240-34 234-3 234-4			10,00 1.928,00 466,75 20.509,77	22.914,52

	240-2				
6. Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów)	240-52 240-53 240-56			120.731,02 15.072,74 <u>6.669,79</u> 142.473,55 -różnica 397,05	142.076,50
D Fundusze specjalne	851			149.173,06	149.173,06
1. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	851			149.173,06	149.173,06

Analiza bilansu Starostwa Powiatowego w Bełchatowie, jako jednostki budżetowej, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2014 roku w konfrontacji z zestawieniem obrotów i sald za okres 1 stycznia 2014 – 31 grudnia 2014 roku oraz księgami inwentarzowymi nie wykazała różnic pomiędzy danymi wykazanymi w bilansie a danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

W wyniku przeprowadzonej analizy aktywów bilansu jednostki ustalono:

- w bilansie wykazano środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne w wartościach netto, stanowiących różnicę ich wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia;
- wykazana w aktywach w pozycji A.I kwota wartości niematerialnych i prawnych stanowiła 0,00 zł. Starostwo nie posiadało WNiP powyżej 3.500,00 zł podlegających umorzeniu. Stan WNiP wynosił 303.860,54 zł, która to wartość była już umorzona;
- rzeczowe aktywa trwałe (poz. A.II bilansu) w wysokości 41.333.803,86 zł wynikały z sumy: wartości środków trwałych pomniejszonych o wartość umorzenia (43.852.764,56 zł – 7.021.925,71 zł = 36.830.838,85 zł), oraz ewidencjonowanych na koncie 080 środków trwałych w budowie – inwestycji (4.502.965,01 zł);
- wartość gruntów wskazana w poz. A.II.1.1 bilansu jednostki budżetowej – Starostwa Powiatowego w Bełchatowie na dzień 31 grudnia 2014 roku była zgodna z kwotą wynikającą z ewidencji – 32.266.913,95 zł (BO 31.999.503,26 zł + zwiększenia 267.410,69 zł).

Wskazana w bilansie wartość środków trwałych w zakresie gruntów (aktywa poz. A.II.1.1) w wysokości 32.266.913,95 zł odpowiadała wartości wykazanej w grupie „0” klasyfikacji środków trwałych, jednakże nie była zgodna z danymi zawartymi w informacji o stanie mienia komunalnego sporządzonej w dniu 23 marca 2015 wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku, gdzie wartość gruntów wykazano w kwocie 39.646.621,00 zł. Różnica wynosiła 7.379.707,05 zł. W wyniku kontroli ustalono, że na wartość gruntów 39.646.621,00 zł wykazaną w informacji o stanie mienia komunalnego sporządzonej na dzień 31 grudnia 2014 roku składa się wartość gruntów przekazanych w trwałą zarząd, ujęta w ewidencji księgowej następujących powiatowych jednostek organizacyjnych, które to wartości wykazane zostały w bilansach tychże jednostek sporządzonych na dzień 31 grudnia 2014 roku:

- I Liceum Ogólnokształcące w Bełchatowie – 448.211,00 zł,
  - II Liceum Ogólnokształcące w Bełchatowie – 182.570,00 zł,
  - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Bełchatowie – 4.576.946,00 zł,
  - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Bełchatowie – 359.890,00 zł,
  - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Zelowie – 178.595,00 zł,
  - Centrum Kształcenia Praktycznego w Bełchatowie – 437.530,00 zł,
  - Bursa Szkolna w Bełchatowie – 474.556,00 zł,
  - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Bełchatowie – 168.055,00 zł,
  - Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Łękawie – 40.297,00 zł,
  - Dom Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej – 12.870,00 zł,
  - Dom Pomocy Społecznej w Bełchatowie – 106.467,00 zł,
  - Dom Pomocy Społecznej w Zabłotach – 2.424,00 zł,
  - Powiatowy Zarząd dróg w Bełchatowie – 133.298,00 zł,
  - Powiatowe Centrum Sportu w Bełchatowie.
- wartości środków trwałych należących do grup „1-8” wykazanych w aktywach bilansu w kwocie ogółem 4.563.924,90 zł (poz. A.II.1.2, A.II.1.3, A.II.1.4 i A.II.1.5) stanowiły różnicę pomiędzy wartościami brutto środków trwałych ewidencjonowanych na koncie analitycznym 011 a odpisami umorzeniowymi.
- Szczegółowej weryfikacji poddano dane wykazane w poz.A.II.1.2 bilansu – Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej o wartości 4.373.164,74 zł, na którą złożyły się: [1] wartość środków trwałych zaewidencjonowanych na koncie 011 (grupa I – 2.705.863,15 zł .
- Ponadto zweryfikowano poz. A.II.1.4 – Środki transportowe, w wyniku czego ustalono, iż na stanie jednostki na dzień 31 grudnia 2014 roku w grupie VII – „środki transportowe” zaewidencjonowanych było pięć środków transportowych o wartości brutto (początkowej) 3.140.496,58 zł, natomiast ich wartość po uwzględnieniu amortyzacji wyniosła 37.185,68 zł i taka też wartość wykazana została w bilansie Starostwa;
- środki trwałe w budowie (inwestycje) wykazane zostały w bilansie w kwocie 4.502.965,01 zł (aktywa poz. A.II.2), co było zgodne z saldami po stronie Wn kont: 080-1 – 1.254.063,90 zł, 080-3 – 186.081,68 zł, 080-6 – 109.224,00 zł, 080-7 – 7.995,00 zł, 080-13 – 12.177,00 zł, 080-16 – 4.551,00 zł, 080-23 – 7.072,50 zł, 080-27 – 98.982,61 zł, 080-28 – 2.582.506,07 zł, 080-31 – 37.478,10 zł, 080-35 – 5.000,00 zł, 080-37 – 9.840,00 zł, 080-38 – 93.580,69 zł, 080-49 – 19.680,00 zł, 080-54 – 44.929,56 zł, 080-101 – 8.277,90 zł, 080-102 – 9.963,00 zł oraz 080-103 – 11.562,00 zł.
- jednostka posiadała należności długoterminowe (poz. A.III) w kwocie 162.326,95 zł, która odpowiadała wartości konta 226 – Długoterminowe należności budżetu – 44.379,95 zł i konta 234-1 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami – 117.947,00 zł. Należności długoterminowe w kwocie 44.379,95 zł wynikały z tytułu niespłaconych zobowiązań – pożyczek pobranych z ZFŚS przez emerytowanych nauczycieli i pracowników zlikwidowanego Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Łękawie. Uchwałą Rady Powiatu w Bełchatowie nr XX/164/2012 z dnia 23 maja 2012

roku z dniem 31 sierpnia 2012 roku zlikwidowana została ww. powiatowa jednostka budżetowa (Szkoła Podstawowa nr 1 i Gimnazjum w Łękawie). Należności i zobowiązania likwidowanej jednostki przejęło Starostwo Powiatowe w Bełchatowie. Uchwałą Zarządu Powiatu w Bełchatowie nr 325/13 z dnia 24 września 2013 roku rozłożono poszczególnym dłużnikom (28 osobom) na miesięczne raty płatność całości należności pieniężnych w wysokości 97.330,00 zł. Natomiast kwota 117.947,00 zł – wynikała z zadłużenia pracowników Starostwa z pożyczek mieszkaniowych z ZFŚS;

- na długoterminowe aktywa finansowe (poz. A.IV.1) jednostki składały się udziały w 3 spółkach prawa handlowego o łącznej wartości 7.313.000,00 zł (saldo Wn konta 030).

Kontrola bilansu jednostki w zakresie pasywów wykazała, iż:

- w pozycji A „fundusz” na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazano kwotę w wysokości 47.486.464,29 zł wynikającą z sumy funduszu jednostki tj. salda Ma konta 800 w wysokości 40.266.254,57 zł oraz z zysku netto stanowiącego kwotę 87.826.224,19 zł wynikającą z konta Ma 860,
- zobowiązania i rezerwy na zobowiązania (pasywa – poz. C) wynosiły 1.106.820,80 zł, które dotyczyły zobowiązań długoterminowych – 370.477,33 zł i krótkoterminowych 1.106.820,80 zł. Na wartość zobowiązań długoterminowych złożyły się kwoty wynikające z decyzji Prezydenta Miasta Bełchatowa zezwalających na usunięcie drzew i ustalających opłatę z tym związaną, wydanych na podstawie: [1] art.402 ust.5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz.1232 ze zm.), [2] art.83 ust.1, 2c i 4, art.84 ust.1-5a, art.85 ust.1-8, art.86 ust.1 pkt 4 i art.87 ust.3-5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz.U. z 2013 r. poz.627 ze zm.), [3] rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 października 2004 roku w sprawie stawek opłat dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew (Dz.U. z 2004 r. nr 228, poz. 2306), [4] obwieszczenia Ministra Środowiska z dnia 25 września 2012 roku w sprawie stawek opłaty za usunięcie drzew i krzewów oraz stawek kar za zniszczenie zieleni na rok 2014 (M.P. z 2013 r. poz.835).

W skład wskazanych zobowiązań krótkoterminowych (pozycja C.II) w wysokości 1.106.820,80 zł weszły:

- zobowiązania z tytułu dostaw i usług (poz. C.II.1) 130.212,20 zł – saldo Ma konta analitycznego 201-1. **W wyniku kontroli stwierdzono, że na saldo Ma konta 201 złożyły się – oprócz zobowiązań wobec dostawców i usługodawców - również błędnie zaksięgowane na tym koncie: [1] odsetki za grudzień 2014 roku w wysokości 3.805,67 zł naliczone przez Bank Ochrony Środowiska z tytułu oprocentowania obligacji serii VI i VII, z terminem płatności przypadającym w styczniu 2015 roku oraz [2] wpłata należna za grudzień 2014 roku na PFRON w wysokości 2.355,00 zł zapłacona w dniu 19 stycznia 2015 roku (WB nr 23/11 - konto 201-1/3059);**

AKTA KONTROLI [A-3, s.21-31]: Kserokopia bilansu Starostwa Powiatowego w Bełchatowie sporządzonego na dzień 31 grudnia 2014 roku, zestawienie obrotów i

sald konta 201-1 za okres od 1 grudnia do 31 grudnia 2014 roku, polecenie księgowania odsetek od obligacji BOŚ - PK nr 166 z dnia 31 grudnia 2014 roku .

- zobowiązania wobec budżetów (poz. C.II.2) – 11.148,96 zł – konto Ma 225;
- zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń (poz. C.II.3) 128.873,87 zł – konto Ma 229;
- zobowiązania z tytułu wynagrodzeń (poz. C.II.4) – 671.594,75 zł – saldo Ma 231;
- pozostałe zobowiązania w wysokości 22.914,52 zł (poz. C.II.5), na które składają się wartości kont analitycznych: Ma 240-(...) (22.447,77 zł) i Ma 234-2/3/4/5 (466,75 zł) oraz Ma 245 - 10,00 zł (konto 240-25) – przekazano z rachunku organu na rachunek bankowy jednostki budżetowej (Starostwa Powiatowego) w dniu 20 stycznia 2015 roku (WB nr 27/12 poz.12);
- **sumy obce (poz. C.II.6) wykazano w wysokości 142.076,50 zł powstałe w wyniku zabezpieczenia należytego wykonania umów, rękojmi i gwarancji – saldo Ma konta analitycznego 240-52 do 240-56. Natomiast z wydruków zestawienia obrotów i sald kont 240-52 do 240-56 wynika saldo Ma w kwocie 142.473,55 zł (różnica wynosi 397,05 zł).**

AKTA KONTROLI [A-4, s.32-41]: Zestawienie obrotów i sald konta 240-51 do 240-56 (depozyty) za okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014 roku.

Naczelnik Wydziału Finansowo-Księgowego wyjaśniła, że „wplacane wadła i zabezpieczenia należytego wykonania umowy są ujmowane w księgach rachunkowych na kontach 139-1 do 139-6 oraz 240-52 do 240-56. Zatem saldo konta 139 to środki pieniężne przechowywane na wyodrębnionym rachunku bankowym. W bilansie jednostki budżetowej tj. Starostwa Powiatowego w Bełchatowie wykazano w Pasywach w poz. 6 Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów) kwotę w wysokości 142.076,50 zł odpowiadającą saldu konta 139 wykazanej w Aktywach bilansu. **Z zestawienia obrotów i sald kont 240-52 do 240-56 wynika, że na koncie 240-54 widnieje po stronie Wn saldo w kwocie 397,05 zł, które odpowiada wysokości kosztów prowadzenia rachunków bankowych przypisanych poszczególnym kontrahentom z tytułu prowadzenia rachunku bankowego, natomiast po stronie Ma pozostałych kont analitycznych związanych z depozytami jest saldo w kwocie 142.473,55 zł, na które składają się wpłacone zabezpieczenia i naliczane odsetki. Stąd też w bilansie wykazano wysokość sum depozytowych jako per saldo kont 240-52 do 240-56”.**

Wyjaśnienie Barbary Mikły z dnia 22 czerwca 2015 roku dotyczące wystąpienia salda po stronie Wn konta 240 stanowi załącznik nr 9 protokołu kontroli.

- fundusze specjalne o wartości 149.173,06 zł wykazane w pozycji D, dotyczyły stanu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych – saldo Ma konta 851.

Ustalenia dotyczące poprawności danych wykazanych w bilansie po stronie pasywów w zakresie zobowiązań, kontrolujące przedstawiły w dalszej części protokołu kontroli przy omawianiu zagadnień w punkcie „Rozrachunki i roszczenia”.

IV. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

1. Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami. Terminowość regulowania zobowiązań (2013-2014)

Konto 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami

Stosownie do postanowień wynikających z załącznika nr 3 (plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz.289) - konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Na koncie 201 nie ujmuje się należności jednostek zaliczanych do dochodów budżetowych, które są ujmowane na koncie 221. Konto 201 obciąża się za powstałe należności i roszczenia oraz za spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a uznaje się za powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń.

Ewidencję szczegółową do konta 201 w Starostwie Powiatowym prowadzi się według kontrahentów, z uwzględnieniem klasyfikacji budżetowej. W rejestrze wydatków występują subkonta 201/x.

Stan konta 201 na dzień 31 grudnia 2014 roku po stronie Wn – (oznaczający stan należności z tytułu dostaw i usług) wynosił 463,00 zł, natomiast strona Ma konta (zobowiązania z tytułu dostaw i usług) wykazywała kwotę 130.212,20 zł.

Na zobowiązania złożyły się 64 dowody księgowo przedstawione w zestawieniu *stanowiącym załącznik nr 10 protokołu kontroli*.

W celu skontrolowania prawidłowości ewidencjonowania operacji księgowych prowadzonych na koncie 201 oraz terminowego regulowania zobowiązań wobec kontrahentów, w tym także przestrzegania postanowień wynikających z art.20, 21, 22, 23 i 24 ustawy o rachunkowości, szczegółowej kontroli poddano zapisy w urządzeniach księgowych oraz dowody (faktury, polecenia księgowania) potwierdzające dokonanie operacji gospodarczych. Weryfikacji kontrolujące dokonały w oparciu o wszystkie dowody księgowo wyszczególnione w załączniku nr 10 protokołu kontroli. Przyjętą do kontroli próbę powiększono o 8 faktur o łącznej wartości 2.931.930,02 zł wystawionych przez wykonawców realizujących zadania inwestycyjne dotyczące: [1] przebudowy stadionu lekkoatletycznego przy

Powiatowym Centrum Sportu w Bełchatowie, dla uzyskania kategorii IVA PZLA; [2] termomodernizacji budynku sali gimnastycznej Zespołu Szkół Ponad-gimnazjalnych w Zelowie.

Łącznie skontrolowano 72 dowody księgowo – stwierdzając, co następuje:

- ewidencji księgowej podlegały dokumenty (faktury) określone w instrukcji obiegu dokumentów księgowych;
- dokumenty księgowe zawierały: datę dokonania operacji, rodzaj i numer dowodu księgowego, krótki opis operacji, kwotę i datę zapisu, oznaczenie kont, których operacje dotyczyły (dekretację), dokonane zapisy pozwoliły na identyfikację dowodu księgowego będącego podstawą zapisu;
- faktury będące podstawą zapisów księgowych, spełniały wymogi dotyczące dokumentu źródłowego określone przez art.21 i 22 ustawy o rachunkowości oraz w instrukcji obiegu dokumentów księgowych;
- dokumenty stanowiące podstawę zapisów księgowych poddano kontroli pod względem prawidłowości merytorycznej oraz formalno-rachunkowej, czego potwierdzeniem są stosowne adnotacje na pieczętkach dokumentujących przeprowadzenie powyższych czynności;
- kompletność i rzetelność dokumentów dotyczących danej operacji, zgodność wydatku z planem finansowym oraz ich celowość potwierdzała na wymienionych dokumentach Skarbnik Powiatu lub upoważniony pracownik;
- wydatek na dokumentach zatwierdzał kierownik jednostki lub upoważniony pracownik oraz Skarbnik Powiatu;
- na koncie 201 ewidencjonowane były wszystkie dowody księgowe dotyczące zobowiązań wobec kontrahentów, bez względu na to kiedy następowała ich zapłata. Dowody księgowe w chwili ich przyjęcia księgowane były w korespondencji z kontem 400, tj. po stronie Wn konta 400 i Ma konta 201. Natomiast, gdy następowała zapłata księgowano je: Wn 201 i Ma 130 lub Ma 101 - w przypadku płatności gotówką, oraz na koncie 998 w zakresie zaangażowania środków. Numeracja księgowa dowodów prowadzona była w sposób ciągły, narastająco w ramach danego roku, co umożliwiało ich sprawdzenie i powiązanie z zapisami w księgach rachunkowych;
- ewidencja szczegółowa do konta 201 dawała możliwość ustalenia zobowiązań według poszczególnych kontrahentów.

W wyniku kontroli stwierdzono przypadek zapłaty zobowiązania po terminie. Powyższe dotyczy faktury VAT nr 2069 na kwotę 2.681,94 zł, wystawionej w dniu 31 grudnia 2014 roku przez PHU EUROPOL Stacja paliw (patrz: poz.12 załącznika nr 10 protokołu kontroli). Termin płatności zobowiązania wynikający z faktury przypadał na dzień 14 stycznia 2015 roku; faktura wpłynęła do Wydziału Finansowo-Księgowego dopiero w dniu 15 stycznia 2015 roku; zapłaty dokonano w dniu 22 stycznia 2015 roku ze środków dz.750 rozdz.75020 § 4210 (WB 30/6). Od nieterminowej wpłaty wystawca faktury nie naliczył odsetek.

Ponadto stwierdzono, że kontrolowana jednostka dokonywała księgowania odsetek – kosztów finansowych w korespondencji z kontem 201, księgując na tym koncie odsetki od kredytów, pożyczek i obligacji, pokrywane z

wydatków jednostki budżetowej (Starostwa Powiatowego) w terminach wynikających z umów kredytowych, tj. w miesiącu następującym po kwartale, którego odsetki dotyczyły. Powyższe szczegółowo opisane zostało we wcześniejszej części protokołu kontroli, przy omówieniu zagadnień dotyczących: [1] spłaty zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz ewidencja księgowa długu (*strony 34-38*) oraz [2] analizy bilansu Starostwa Powiatowego w Bełchatowie, jako jednostki budżetowej, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2014 roku (*strony 50-55*).

Kolejną nieprawidłowością stwierdzoną podczas kontroli było ewidencjonowanie na koncie 201 wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, co szczegółowo opisano w dalszej części protokołu na stronach 60-63. Powyższe księgowanie było sprzeczne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, z którego wynika, że ewidencja księgowa dokonywanych przez jednostkę wpłat na PFRON powinna przebiegać zapisami: [1] zarachowanie obowiązkowej wpłaty na PFRON (naliczenie składki): Wn konto 405 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia i Ma konto 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”; [2] uiszczenie miesięcznej składki na rachunek PFRON: Wn konto 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” i Ma konto 130 – „Rachunek bieżący jednostki”.

Test kontroli prawidłowości prowadzenia ewidencji operacji gospodarczych i finansowych na koncie 201 – rozrachunki z dostawcami i odbiorcami w zakresie ewidencji zobowiązań stanowi załącznik nr 11 protokołu kontroli.

2. Rozrachunki publicznoprawne

Konto 225- Rozrachunki z budżetami

Konto 225 służy do ewidencji rozrachunków z budżetami, w szczególności z tytułu dotacji, podatków, nadwyżek środków obrotowych, wpłat zysku do budżetu oraz nadpłat w rozliczeniach z budżetami. Na stronie Wn ujmowane są nadpłaty oraz wpłaty do budżetu, a na stronie Ma zobowiązania wobec budżetów i wpłaty do budżetów.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku na koncie 225 po stronie Ma wystąpiło saldo w kwocie 11.148,96 zł, na które złożyły się: naliczony podatek VAT – 316,79 zł oraz rozrachunki z Urzędem Skarbowym z tytułu podatku VAT - Skarb Państwa – 10.832,17 zł.

Ewidencję szczegółową do konta 225 kontrolowana jednostka prowadzi na kontach analitycznych oznaczonych 225/x według tytułów należności i zobowiązań dla każdego z tytułów rozrachunków odrębnie.

Konto 229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne

Zgodnie z obowiązującym w jednostce zakładowym planem kont, konto 229 - „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” służy do ewidencji, innych niż z budżetami, rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 229 na kontach (subkontach) oznaczonych 229/x zapewnia ustalenie stanu należności i zobowiązań według tytułów rozrachunków oraz podmiotów, z którymi dokonywane są rozliczenia. W Starostwie Powiatowym w Bełchatowie konto 229 - „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” w latach 2013-2014 prowadzone było w podziale według następujących tytułów rozrachunkowych:

- 229 - pozostałe rozrachunki publicznoprawne,
- 229-1 - ubezpieczenia społeczne ZUS /51/
- 229-2 - ubezpieczenie zdrowotne ZUS /52/
- 229-3 - Fundusz Pracy /53/.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku na koncie 229 po stronie Ma wystąpiło zobowiązanie w kwocie 128.873,87 zł wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego przysługującego za 2014 rok wypłaconego w dniu 2 marca 2015 roku (ubezpieczenia społeczne – 115.447,27 zł, Fundusz Pracy – 13.426,60 zł).

Kwotę 128.873,87 zł wykazano w bilansie jednostki sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku jako zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych (pasywa poz. II.3).

Kontroli poddano terminowość regulowania zobowiązań wobec ZUS z tytułu naliczonych składek na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzeń za miesiące: październik, listopad i grudzień 2013 roku oraz styczeń, luty i marzec 2014 roku. Zestawienie deklaracji objętych kontrolą przedstawiono w poniżej zamieszczonej tabeli:

Należność za miesiące 2013 i 2014 roku	Składki zadeklarowane według DRA		Termin płatności	Wpłaty			Zaległość (zł)
	Tytuł składki	Kwota (zł)		Kwota	Data	Numer WB	
1	2	3	4	5	6	7	8 (3-5)
ROK 2013							
Październik	Społeczne	150 840,23 korekta dek 09.2013 + 1069,84	5.11.2013	151 910,07	4.11.2013	WB 541	-
	Zdrowotne	49 751,05	5.11.2013	49 751,05	4.11.2013	WB 541	
	Fundusz Pracy	11 036,43	5.11.2013	11 036,43	4.11.2013	WB 541	-
Listopad	Społeczne	146 942,79 korekta dek 10.2013 + 16,83	5.12.2013	146 959,62	5.12.2013	WB 596	-
	Zdrowotne	49 667,75 korekta dek 10.2013 - 37,68	5.12.2013	49 630,07	5.12.2013	WB 596	-

	Fundusz Pracy	11 365,00	5.12.2013	11 356,00	5.12.2013	WB 596	-
Grudzień	Społeczne	177 016,77	5.01.2014	177 016,77	31.12.2013	WB 642	-
	Zdrowotne	62 325,82	5.01.2014	62 325,82	31.12.2013	WB 642	-
	Fundusz Pracy	13 984,02	5.01.2014	13 984,02	31.12.2013	WB 642	-
ROK 2014							
Styczeń	Społeczne	164 166,24	5.02.2014	164 166,25	5.02.2014	WB 58	-
	Zdrowotne	50 168,36	5.02.2014	50 168,36	5.02.2014	WB 58	-
	Fundusz Pracy	11 226,52	5.02.2014	11 226,52	5.02.2014	WB 58	-
Luty	Społeczne	170 489,80 korekta dek 01.2014 - 296,76 nadpłata wg pisma ZUS - 5 939,32	5.03.2014	164 253,72	4.03.2014	WB 106	-
	Zdrowotne	50 492,61 nadpłata wg pisma ZUS - 420,65	5.03.2014	50 071,96	4.03.2014	WB 106	-
	Fundusz Pracy	11 625,59 nadpłata wg pisma ZUS - 80,54	5.03.2014	11 545,05	4.03.2014	WB 106	-
Marzec	Społeczne	366 965,92	5.04.2014	366 965,93	4.04.2014	WB 168	-
	Zdrowotne	100 956,96	5.04.2014	100 956,96	4.04.2014	WB 168	-
	Fundusz Pracy	23 494,40	5.04.2014	23 494,40	4.04.2014	WB 168	-

Na podstawie przedstawionej do kontroli dokumentacji źródłowej stwierdzono, że składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz składki na Fundusz Pracy przekazywane były na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w terminach określonych w art.47 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (aktualny tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. poz.121).

W wyniku analizy list płac za miesiące: luty, maj i październik 2014 roku, kontrolujące stwierdziły, że w deklaracjach ujęto wszystkie zobowiązania z tytułu naliczonych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy.

Zapisy na kontach dotyczące naliczonych i zapłaconych składek ZUS, były zgodne z unormowaniami opisanymi w zakładowym planie kont.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Do kontroli przyjęto próbę 100% deklaracji i miesięcznych wpłat dokonanych na PFRON w okresie styczeń-czerwiec 2013 roku oraz lipiec-grudzień 2014 roku:

Należność za poszczególne miesiące 2013 i 2014 roku	Numer i data wystawienia wyciągu bankowego	Wysokość wpłaty przekazanej na PFRON (zł)	Wysokość wpłaty należnej do zapłaty wynikająca z deklaracji DEK-I-a (zł)	Różnica między wpłatą należną a przekazaną (zł)
2013 rok				
Styczeń	WB 84/33 I 84/34 z 18.02.2013	1513,00	1513,00	0,00
Luty	WB 136/32 I Ś 3/2 14,18.03	1470,00	1470,00	0,00
Marzec	WB 189/4 I Ś 9/2 15,17.04	795,00	795,00	0,00
Kwiecień	WB 235/11 I Ś 12/2 15.05	90,00	90,00	0,00
Maj	-	0,00	0,00	0,00
Czerwiec	-	0,00	0,00	0,00
2014 rok				
Lipiec	WB 417/19 I Ś 70/2 14,19.08	737,00	737,00	0,00
Sierpień	WB 476/5 Ś 76/2 16,18.09	1574,00	1574,00	0,00
Wrzesień	WB 530/8 Ś 81/2 16,17.10	1746,00	1746,00	0,00
Październik	WB 588/14 I Ś 87/2 17,18.11	1967,00	1967,00	0,00
Listopad	WB 646/26 I Ś 98/2 18.12	1803,00	1803,00	0,00
Grudzień	WB 23/11 19.01.2015	2355,00	2355,00	0,00

W wyniku kontroli dokumentów źródłowych stwierdzono, co następuje:

- Starostwo Powiatowe w Bełchatowie zarejestrowane jest w PFRON pod numerem 10YO162DO;
- jednostka przedkładała Zarządowi Funduszu informacje miesięczne i roczne deklaracje DEK-I-a. Informacje miesięczne składane były w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności powodujące powstanie obowiązku wpłat, poprzez teletransmisje danych w formie dokumentu elektronicznego (kontrolującym przedłożono wydruki komputerowe deklaracji miesięcznych wpłat na PFRON);
- Starostwo Powiatowe zatrudniało: [1] w styczniu i lutym 2013 roku – 11 niepełnosprawnych; w marcu – 11,5; w kwietniu, maju i czerwcu 2013 roku – 12 osób legitymujących zaświadczeniem o stwierdzonej niepełnosprawności; [2] w lipcu 2014 roku - 11,55 osób, natomiast w okresie sierpień-grudzień 2014 roku – 11 niepełnosprawnych;
- wpłat na Fundusz dokonywano w terminie do dnia 20 następnego miesiąca po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności powodujące powstanie obowiązku wpłat. W żadnym miesiącu nie stwierdzono przekroczenia ww. terminu.

W wyniku kontroli stwierdzono błędne księgowanie wpłat na PFRON, ponieważ ewidencjonowano je w następujący sposób: [1] naliczenie opłaty: Wn 403 – „Podatki i opłaty” i Ma 201-1 – „Rozrachunki z

odbiorcami i dostawcami⁴; [2] przekazanie składek na rachunek bankowy PFRON (przelew) kontrolowana jednostka ujmowała na kontach: Wn 201-1 i Ma 130 – „Rachunek bieżący jednostki”, z klasyfikacją budżetową dział 750 rozdział 75020 § 4140.

AKTA KONTROLI [A-5, s.42-45]: Przykładowe księgowania składek PFRON w okresie od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 maja 2015 roku na kontach: 201 i 130 oraz 403 i 201.

Stosownie do postanowień wynikających z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz.289), rozrachunki z PFRON z tytułu dokonywanych przez jednostkę obowiązkowych wpłat stanowią rozrachunki publicznoprawne, stąd ich ewidencja księgowa prowadzona powinna być na koncie 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”. Po stronie Ma tego konta ujmuje się powstanie zobowiązania z tytułu PFRON, a po stronie Wn - zmniejszenie tego zobowiązania (korektę) oraz jego zapłatę na rachunek bankowy PFRON. Obowiązkowe wpłaty na PFRON pracodawca zalicza przy tym do kosztów podstawowej działalności operacyjnej, zgodnie z obowiązującą w rachunkowości zasadą memoriału. Ewidencja księgowa dokonywanych przez jednostkę wpłat na PFRON powinna przebiegać zapisami:

- zarachowanie obowiązkowej wpłaty na PFRON (naliczenie składki): Wn konto 405 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia i Ma konto 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” (w analityce: Rozrachunki z PFRON). Należy zauważyć, że w planie kont dla Starostwa Powiatowego, stanowiącego załącznik nr 2 do zasad rachunkowości, księgowanie wpłat na PFRON przewidziano na koncie 405;
- uiszczenie miesięcznej składki (wpłata) na rachunek PFRON: Wn konto 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” (w analityce: Rozrachunki z PFRON), Ma konto 130 – „Rachunek bieżący jednostki”.

Z kolei ewentualne odsetki za zwłokę od nieterminowo dokonanych wpłat na PFRON zalicza się do kosztów finansowych i ujmuje w księgach rachunkowych, zapisem:

---

⁴ Stosownie do postanowień wynikających z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, konto 403 służy do ewidencji w szczególności kosztów z tytułu podatku akcyzowego, podatku od nieruchomości i podatku od środków transportu, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz opłat o charakterze podatkowym, a także opłaty notarialnej, opłaty skarbowej i opłaty administracyjnej. Natomiast konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Na koncie 201 nie ujmuje się należności jednostek zaliczanych do dochodów budżetowych, które są ujmowane na koncie 221.

Wn konto 751 - „Koszty finansowe” i **Ma konto 229** - „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”.

Naczelnik Wydziału Finansowo-Księgowego Barbara Mikła złożyła kontrolującą w dniu 15 czerwca 2015 roku wyjaśnienie, z którego wynika, iż **„składki na PFRON na podstawie deklaracji za poszczególne miesiące w latach wcześniejszych aż do roku 2013 były księgowane zgodnie z polityką rachunkowości na koncie 405 – Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia. W wyniku błędnej interpretacji obowiązujących uregulowań od 2014 roku ewidencja tych składek była prowadzona na koncie 403 – Podatki i opłaty oraz na koncie 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami. W wyniku zwróconej uwagi przez inspektora kontroli i ponownej analizie stosowanych rozwiązań, w czerwcu 2015 roku ewidencja księgowa składek PFRON została skorygowana i zaksięgowana na kontach: 405 oraz 229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”.**

Na dowód powyższego ww. dołączyła wydruki z ksiąg rachunkowych, oświadczając jednocześnie, iż poddano analizie stosowane rozwiązania w celu uaktualnienia i uszczegółowienia polityki rachunkowości.

Wyjaśnienie Pani Barbary Mikły – Naczelnika Wydziału Finansowo-Księgowego złożone w dniu 11 czerwca 2015 roku na okoliczność błędnego księgowania wpłat na PFRON wraz z wydrukami z ksiąg rachunkowych stanowi załącznik nr 12 protokołu kontroli.

3. Pozostałe rozrachunki

Konto 240 – „Pozostałe rozrachunki” – Powiat Bełchatowski (organ)

Konto 240 w organie (Powiecie Bełchatowskim) służy do ewidencji innych rozrachunków związanych z realizacją budżetu, z wyjątkiem rozrachunków i rozliczeń ujmowanych na kontach 222, 223, 224, 225, 250 i 260. Ewidencja szczegółowa do konta 240 umożliwi ustalenie stanu rozrachunków według poszczególnych tytułów oraz według kontrahentów, na kontach oznaczonych 240/x.

Na koniec 2014 roku po stronie Ma konta 240-25 – „Pozostałe rozrachunki” (zobowiązania) wystąpiło saldo w kwocie 163.313,49 zł, które wynikało z tytułu: [1] środków PFRON w wysokości 160.000,00 zł przekazanych w dniu 2 września 2014 roku w ramach projektu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami II” na realizację zadań realizowanych przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Bełchatowie oraz Środowiskowy Dom Samopomocy w Bełchatowie (WB nr 252/2 i 252/3); [2] środków w kwocie 3.220,00 zł (WB nr 251/1 i 252/1) – otrzymanych na obsługę ww. projektu (ww. kwota zostanie przekazana na dochody Starostwa po rozliczeniu projektu); [3] odsetek w wysokości 93,49 zł, które podlegają zwrotowi do PFRON po zakończeniu realizacji projektu do dnia 30 czerwca 2015 roku, zgodnie z aneksem nr 1 do umowy nr WRR/000064/05/D.

Kwota 163.313,49 wynikająca z salda Ma 240-25 wykazana została w bilansie za 2014 rok w pozostałych zobowiązaniach (pasywa poz.I.3).

Konto 240 – „Pozostałe rozrachunki” – Starostwo Powiatowe w Bełchatowie (jednostka)

Konto 240 w jednostce (Starostwie Powiatowym w Bełchatowie) służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Konto 240 może być używane również do ewidencji różnego rodzaju rozliczeń, a także krótko- i długoterminowych należności funduszy celowych. Ewidencję szczegółową do konta 240 prowadzi się na kontach analitycznych oznaczonych 240/x, zapewniając ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku po stronie Ma konta 240 – „Pozostałe rozrachunki” W Starostwie Powiatowym wystąpiło saldo zobowiązań w kwocie 535.388,65 zł oraz saldo należności w kwocie 13.397,43 zł.

Na zobowiązania złożyły się następujące wartości:

- 20.509,77 zł (konto 240-2) – diety radnych za grudzień 2014 roku, które zostały wypłacone w dniu 9 stycznia 2015 roku (WB 7/5);
- 370.477,33 zł (konto 240-27) - zobowiązania długoterminowe wynikające z decyzji Prezydenta Miasta Bełchatowa zezwalających Starostwu na usunięcie drzew i ustalających opłatę z tym związaną (w bilansie wykazano jako zobowiązania długoterminowe – 370.477,33 zł - pasywa C.I.);
- 1.928,00 zł (saldo kont od 240-11 do 240-16) – zobowiązania wynikające z opłat ewidencyjnych za grudzień 2014 roku należne dla Funduszu Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców. Powyższa kwota została odprowadzona do Funduszu w dniu 9 stycznia 2015 roku (WB nr 11/5 poz.13-20) – w bilansie poz.C.II.5;
- 142.473,55 zł (saldo kont od 240-52 do 240-56) – zabezpieczenia należytego wykonania umowy. **W wyniku kontroli stwierdzono, iż w poz.C.II.6 bilansu – sumy obce (depozyty, wadia, zabezpieczenia należytego wykonania umowy) wykazano kwotę 142.076,50 zł, tj. o 397,05 zł niższą niż wynikająca z sald ww. kont 240.**

Pani Barbara Mikła - Naczelnik Wydziału Finansowo-Księgowego w złożonym w dniu 22 czerwca 2015 roku piśmie wyjaśniła, iż „wplacane wadia i zabezpieczenia należytego wykonania umowy są ujmowane w księgach rachunkowych na kontach 139-1 do 139-6 oraz 240-52 do 240-56. Zatem saldo konta 139 to środki pieniężne przechowywane na wyodrębnionym rachunku bankowym. W bilansie jednostki budżetowej, tj. Starostwa Powiatowego w Bełchatowie wykazano w pasywach w poz. 6 - Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów) kwotę w wysokości 142.076,50 zł odpowiadającą saldu konta 139 wykazanej w aktywach bilansu. Z zestawienia obrotów i sald kont 240-52 do 240-56 wynika, że na koncie 240-54 widnieje po stronie Wn saldo w kwocie 397,05 zł, które odpowiada wysokości kosztów prowadzenia rachunków bankowych przypisanych poszczególnym kontrahentom z tytułu prowadzenia rachunku bankowego, natomiast po stronie Ma pozostałych kont analitycznych związanych z depozytami jest saldo w kwocie 142.473,55 zł, na które składają się wpłacone zabezpieczenia i naliczane odsetki. Stąd też **w bilansie wykazano wysokość sum depozytowych jako per saldo kont**

240-52 do 240-56”.

Wyjaśnienie Barbary Mikły - Naczelnika Wydziału Finansowo-Księgowego złożone w dniu 22 czerwca 2015 roku na okoliczność rozbieżności pomiędzy wartościami wykazanymi w bilansie Starostwa Powiatowego w Bełchatowie a wynikającymi z salda konta 240 przedstawiono w załączniku nr 9 protokołu kontroli.

W wyniku kontroli ustalono, że Starostwo Powiatowe przechowuje wniesione w pieniądzu przez wykonawcę robót zabezpieczenie należytego wykonania umowy oraz wnoszone wadium na oprocentowanym, wyodrębnionym rachunku bankowym. Stosownie do postanowień wynikających z art.148 ust.5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych – zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu zamawiający zwraca wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy. Odsetki od sum depozytowych naliczane przez bank na koniec każdego miesiąca, kontrolowana jednostka rozlicza miesięcznie poprzez dzielenie kwoty opłaty przez liczbę kontrahentów (według stanu na ostatni dzień miesiąca), których środki są w danym miesiącu przechowywane na rachunku depozytowym – niezależnie od kwoty i liczby dni.

Powyższy tryb postępowania wynika z zapisów punktu 53 obowiązujących w Starostwie zasad rachunkowości, wprowadzonych w życie zarządzeniem nr 67/2012 Starosty Bełchatowskiego z dnia 10 sierpnia 2012 roku.

V. GOSPODARKA KASOWA

1. Zabezpieczenie wartości pieniężnych i druków ścisłego zarachowania. Kontrola kasy. Instrukcja kasowa

---

Sposób i dokumentowanie operacji kasowych w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie oraz zasady gospodarki wartościami pieniężnymi, ich przechowywanie oraz zabezpieczenie przed zniszczeniem, utratą lub zaginięciem - określono w instrukcji kasowej, wprowadzonej zarządzeniem nr 29/2012 Starosty Powiatu Bełchatowskiego z dnia 30 marca 2012 roku. W instrukcji określone zostały zagadnienia dotyczące: zabezpieczenia mienia, kwalifikacji kasjera, ochrony środków pieniężnych, transportu i przenoszenia środków pieniężnych, gospodarki kasowej, dokumentacji obrotu kasowego, pobierania gotówki i ewidencji obrotu kasowego.

W Starostwie funkcjonują dwie kasy. Jedna w godzinach przedpołudniowych, druga – popołudniowych. Szczegółowo czas pracy kasjerów określa indywidualny rozkład czasu pracy. Każdy z kasjerów rozlicza się odrębnie, ale pracuje w tym samym programie kasowym. Zmiana następuje dopiero po rozliczeniu się I kasjera. Raporty kasowe sporządzane są codziennie przez każdego z kasjerów z tym samym numerem, rozróżnienie następuje poprzez określenie operatora.

Niezbędny zapas gotówki na bieżące wydatki, tzw. pogotowie kasowe, ustalono w wysokości 5.000,00 zł oraz w wysokości 1.000,00 zł – w przypadku II kasjera. Gotówka podjęta z rachunków bankowych na pokrycie określonych rodzajów wydatków, w przypadku gdy środki te nie zostały wydatkowane w danym dniu (np.: na wypłaty wynagrodzenia), może być przechowywana w kasie przez 7 dni i nie jest wliczana do wielkości pogotowia kasowego. Natomiast gotówka pochodząca z bieżących wpływów do kasy Starostwa, w tym z pobranych opłat skarbowych, odprowadzana jest przez I kasjera w tym samym dniu na rachunki bankowe, a II kasjer odprowadza tę gotówkę do banku w dniu następnym.

Kasjerki złożyły deklaracje o odpowiedzialności materialnej za powierzone mienie, gotówkę i inne walory. W aktach osobowych kasjerek znajdują się potwierdzenia o niekaralności – zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego.

Kontrolę kasy inspektor RIO przeprowadziła w dniu 18 czerwca 2015 roku. W protokole opisano zabezpieczenie wartości pieniężnych i druków ścisłego zarachowania znajdujących się w kasie Starostwa.

Protokół z kontroli kasy przeprowadzonej w dniu 18 czerwca 2015 roku stanowi załącznik nr 1 protokołu kontroli.

2. Dokumentowanie operacji kasowych

W kontrolowanej jednostce sporządzane są trzy rodzaje raportów kasowych dotyczące: wydatków budżetowych, dochodów budżetowych oraz funduszu socjalnego. Ponadto prowadzone są raporty w zakresie dochodów i wydatków Skarbu Państwa oraz opłaty skarbowej (dochody). Prawidłowość dokumentowania operacji kasowych skontrolowano metodą wrywkową na podstawie następujących raportów kasowych z grudnia 2014 roku:

— raporty kasowe dotyczące wydatków budżetowych:

RK nr 0199/2014 za dzień 3 grudnia 2014 roku (poz.1-2);
RK nr 0198/2014 za dzień 2 grudnia 2014 roku (poz.1-2);
RK nr 0199/2014 za dzień 3 grudnia 2014 roku (poz.1-2);
RK nr 0201/2014 za dzień 5 grudnia 2014 roku (poz.1-3);
RK nr 0200/2014 za dzień 4 grudnia 2014 roku (poz.1-6);
RK nr 0203/2014 za dzień 9 grudnia 2014 roku (poz.1-3);
RK nr 0205/2014 za dzień 11 grudnia 2014 roku (poz.1);
RK nr 0204/2014 za dzień 10 grudnia 2014 roku (poz.1-8);
RK nr 0206/2014 za dzień 12 grudnia 2014 roku (poz.1-5);
RK nr 0216/2014 za dzień 31 grudnia 2014 roku (poz.1).

— raporty kasowe dotyczące dochodów budżetowych:

RK nr 0232/2014 na dzień 1 grudnia 2014 roku (poz.1-258);
RK nr 0234/2014 na dzień 3 grudnia 2014 roku (poz.1-257);
RK nr 0233/2014 na dzień 2 grudnia 2014 roku (poz.1-265);
RK nr 0236/2014 na dzień 5 grudnia 2014 roku (poz.1-214);
RK nr 0235/2014 na dzień 2 grudnia 2014 roku (poz.1-198);
RK nr 0238/2014 na dzień 9 grudnia 2014 roku (poz.1-211);
RK nr 0237/2014 na dzień 8 grudnia 2014 roku (poz.1-266);
RK nr 0242/2014 na dzień 15 grudnia 2014 roku (poz.1-304).

Przeprowadzona analiza i kontrola raportów kasowych pozwala stwierdzić, że raporty sporządzane były - zgodnie z przyjętymi w instrukcji kasowej zasadami - bieżąco, każdego dnia, w którym dokonywano operacji kasowych.

Przepływ gotówki przez kasę był odpowiednio udokumentowany, tj. przychody udokumentowane były: pokwitowaniem dowodów wpłaty (KP), kwoty pobranej z banku na podstawie czeków, natomiast w zakresie wydatków dowody źródłowe stanowiły m.in.: rachunki, faktury, wnioski o zaliczkę, listy wypłat, polecenia wyjazdów służbowych, dyspozycje wypłat środków pieniężnych. Każdy raport kasowy był odpowiednio ponumerowany z podaniem kolejnej pozycji raportu. Operacje kasowe zostały ujęte w raporcie chronologicznie, z podaniem: symbolu, numeru źródłowego dowodu kasowego oraz krótkim opisem dokonanej operacji. Wszystkie dowody zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez upoważnionych pracowników, następnie zatwierdzone do wypłaty przez głównego księgowego i kierownika jednostki, ze wskazaniem dekretacji ujęcia w ewidencji księgowej.

Od dnia 1 stycznia 2006 roku kasa pracuje przy pomocy programu komputerowego KASA – system obsługi kasy Starostwa. Program ten ewidencjonuje wszystkie operacje kasowe, które ujmowane są w dziennych raportach kasowych. Raporty kasowe prowadzone są oddzielnie dla każdego rachunku bankowego, z którego pobierana jest gotówka lub na który dokonywana jest wpłata. Wypłaty z kasy dokonywane są na podstawie dokumentów źródłowych: faktur, rachunków, list wypłat, wniosków o zaliczkę i in. zatwierdzonych do wypłaty przez Skarbnika i Starostę Powiatu, bądź osoby upoważnione, a wydatek na podstawie tych dokumentów wprowadzany jest do raportu kasowego. Raporty kasowe są generowane dla poszczególnych sald, tj. np. budżet, Skarb Państwa, ZFŚS, opłaty skarbowe.

Wpłaty i wypłaty wpisywane są do raportu chronologicznie ze wskazaniem krótkiej treści operacji;

Na przychodowych i rozchodowych dowodach kasowych nanoszono numerację raportów kasowych oraz kolejnych pozycji z raportu, Zgodnie z § 6 ust.6 regulaminu kontroli wewnętrznej obowiązującego w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie, raporty kasowe – w ramach bieżącej kontroli wewnętrznej obrotu gotówkowego – zatwierdza Naczelnik Wydziału Finansowo-Księgowego.

3. Udzielanie i rozliczanie zaliczek

W § 14 ust.3 i 4 instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych, wprowadzonej zarządzeniem Starosty Bełchatowskiego nr 163/2011 z dnia 31 października 2011 roku ze zmianami - określono zasady udzielania i rozliczania zaliczek.

Na podstawie ewidencji konta 234 - „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” kontrolujący ustalili, że w latach 2013-2014 udzielono zaliczek jednorazowych - ze środków zgromadzonych w dziale 750 rozdział 75023 § 4210 - niżej wymienionym pracownikom Starostwa Powiatowego:

Lp.	Imię, nazwisko i stanowisko służbowe pracownika	Data wniosku o zaliczkę /data wypłaty zaliczki	Kwota udzielonej zaliczki (zł)	Data rozliczenia pobranej zaliczki	Zwrot niewykorzystanej kwoty do kasy(-); dopłata z kasy (+)	Przeznaczenie zaliczki
2013 rok						
1.	Borowski Krzysztof	25.11.2013	600,00	3.12.2013	-250	Zakup materiałów
2.	Luba Magdalena	22.04.2013	892,00	9.05.2013	+ 0,01	Zakup materiałów
3.	Górski Robert	13.06.2013	199,00	13.06.2013	-	Zakup materiałów
4.	Zawodzińska Agnieszka	13.09.2013	300,00	27.09.2013	- 159,00	Zakup usług
5.	Kałużna Agnieszka	22.08.2013	200,00	29.08.2013	- 20,09	Zakup materiałów
2014 rok						
1	Susmęd Marek	10.09.2014	50,00	16.09.2014	-5,00	Zakup usług
2	Głowacki Tomasz	17.07.2014	550,00	17.07.2014	-	Zakup materiałów
3	Kubik Arkadiusz	30.10.2014	300,00	14.11.2014	+ 176,00	Zakup usług
4	Wionczyk Jan	11.02.2014	85,98	20.02.2014	-	Zakup materiałów
5	Luba Magdalena	13.05.2014 02.06.2014	1.500,00 510,00	27.05.2014 13.06.2014	+ 534,00 + 20,96	Zakup usług Zakup usług
6	Zawodzińska Agnieszka	19.03.2014 13.05.2014	6103,44 8396,38	03.04.2014 04.06.2014	-05,01 + 0,87	Koszt delegacji i Zakup usług

7	Nowak Małgorzata	09.07.2014 11.08.2014	400,00 400,00	14.07.2014 18.08.2014	0	Zakup usług
8	Kałużna Aleksandra	17.07.2014	1100,00	31.07.2014	+ 19,1	Zakup usług
9	Gaszewska- Woroniecka	25.09.2014 27.10.2014 06.11.2014	550,00 200,00 200,00	03.10.2014 06.11.2014 06.11.2014	+ 268,00 + 200,00 + 110,00	Zakup usług
10	Kucharski Damian	5.02.2014	99,99	12.02.2014	-	Zakup materiałów
11	Świerk Elżbieta	22.04.2014	500,00	24.04.2014	+ 260,05	Zakup materiałów

Zaliczki zaksięgowane zostały na koncie 234 – wypłacone zaliczki po stronie Wn, natomiast wpłaty z tytułu zwrotu zaliczek po stronie Ma konta 234.

W czasie postępowania kontrolnego sprawdzono rozliczenia ww. zaliczek wypłaconych w latach 2013-2014. Wnioski o zaliczkę sporządzali pracownicy wnioskujący o wypłatę określonej kwoty na dokonanie zakupów gotówkowych lub wyjazd służbowy. Wnioskujący wypełniali pierwszą stronę druku 408-5, określając rodzaj wydatków, na które wypłacona była zaliczka, termin rozliczenia oraz jej proponowaną wysokość. Wypłat zaliczek dokonywano na podstawie wniosków, zatwierdzonych do wypłaty przez Starostę Powiatu i Skarbnika, bądź osobę upoważnioną. Konieczność zakupu potwierdzana była pod względem merytorycznym przez Sekretarza lub naczelników wydziałów. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. Zaliczki wypłacano pracownikom zatrudnionym w Starostwie na podstawie umowy o pracę na dokonywanie zakupów doraźnych materiału i sprzętu, a także usług.

VI. WYKONANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. Informacje ogólne

Dochody i przychody budżetu Powiatu Bełchatowskiego w latach 2013-2014 kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Plan po zmianach 2013 rok	Wykonanie 2013 rok	Plan po zmianach 2014 rok	Wykonanie 2014 rok
I. DOCHODY OGÓŁEM	110 151 105,00	109 240 867,49	116 737 046,00	117 239 269,92
z tego:				
1. Dochody bieżące	107 449 744,00	106 513 813,06	113 701 423,00	114 205 856,37
w tym:				
1.1. udziały w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych (§§ 010, 020)	27 821 146,00	26 939 952,13	29 515 208,00	29 894 417,96
1.2. Dotacje z zakresu administracji rządowej (§ 2110)	11 609 326,00	11 598 107,97	11 970 515,00	11 779 556,00
1.3. Dotacje celowe na porozumienia z administracją rządową (§ 2120)	13 380,00	13 380,00	24 705,00	24 705,00
1.4. Dotacje na zadania własne (§ 2130)	1 348 517,00	1 348 516,96	1 365 929,00	1 358 816,93
1.5. Subwencja ogólna	42 769 590,00	42 808 626,00	39 145 763,00	39 179 868,00
1.6. Środki zagraniczne (§ 2707, 2709)	1 196 594,00	1 187 517,04	1 593 566,00	1 370 776,74
1.7. Dotacje z funduszy celowych	160 501,00	160 198,42	96 000,00	98 242,74
1.8. Opłata komunikacyjna (§ 042)	2 700 000,00	2 692 227,90	2 700 000,00	2 717 350,50
1.9. Opłata pobierana za korzystanie ze środowiska (§ 069)	6 937 000,00	6 961 558,29	14 286 000,00	14 507 096,63
1.10. Opłaty pobierane przez domy pomocy społecznej (§ 083)	4 829 526,00	4 694 820,65	4 883 009,00	4 921 211,12
1.11. Wpływy z najmu i dzierżawy (§ 075)	698 371,00	734 795,78	769 939,00	805 280,42
1.12. Wpływy z różnych dochodów (§ 097)	533 691,00	603 918,04	457 497,00	488 474,13
1.13. Wpływy z opłat za korzystanie z zasobów geodezyjnych działalności usługowej (§ 0690)	1 000 000,00	879 635,54	974 480,00	982 311,59
1.14. Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (§ 2360)	1 448 119,00	1 340 665,53	1 590 889,00	1 603 831,30
1.15. Pozostałe dochody	4 383 983,00	4 549 892,81	4 327 923,00	4 473 917,31

2. Dochody majątkowe w tym:	2 701 361,00	2 727 054,43	3 035 623,00	3 033 413,55
2.1. Dochody ze sprzedaży mienia	31 538,00	31 537,20	2 213,00	2 213,00
2.2. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat (§ 6410)	5 000,00	4 999,00	47 093,00	47 093,00
2.3. Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych (§ 6300)	2 066 548,00	2 066 547,73	641 000,00	640 046,13
2.4. Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych (§ 6260)	584 769,00	584 769,00	1 436 000,00	1 435 999,99
2.5. Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych (§ 6280)	0,00	0,00	73 000,00	71 743,93
2.6. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych powiatu (§ 6430)	0,00	0,00	836 317,00	836 317,00
2.5. Pozostałe	13 506,00	39 201,50	0,00	0,50
PRZYCHODY				
z tego:				
Kredyty i pożyczki, w tym:	15 234 769,00	15 234 769,00	9 000 000,00	7 000 000,00

Dochody budżetowe w 2014 roku zrealizowane zostały w 100,43 %. Plan dochodów wynoszący 116.737.046,00 zł został wykonany w kwocie 117.239.269,92 zł.

Największą część budżetu Powiatu Bełchatowskiego – 33,42 % stanowiła subwencja ogólna, w tym: część oświatowa – 32,76 %, część równoważąca – 0,63 % uzupełnienie subwencji ogólnej – 0,03 % dochodów ogółem. Drugą co do wielkości część dochodów (26,62 %) stanowiły pozostałe dochody, w szczególności: [1] wpływy z opłat za korzystanie ze środowiska – 12,37 %; [2] wpływy z tytułu

odpłatności za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej – 4,20 %; [3] wpływy z opłat komunikacyjnych – 2,32 %; [4] wpływy z tytułu obsługi przez Powiat realizacji dochodów Skarbu Państwa – 1,37 % (25 % od wpływów osiągniętych na podstawie ustawy o gospodarce nieruchomościami i 5 % od pozostałych wpływów na rzecz budżetu państwa).

Udziały Powiatu w podatkach dochodowym od osób fizycznych i prawnych – stanowiących dochód budżetu państwa w 2014 roku – to 25,50 % dochodów ogółem.

Wskaźnik udziału dotacji z budżetu państwa na zadania bieżące w dochodach budżetowych ogółem wyniósł 11,98 %, w tym na zadania własne – 1,87 %.

Wydatki i rozchody budżetu w latach 2013-2014

Wydatki oraz rozchody budżetu oraz ich wykonanie w latach 2013-2014 przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie	Plan po zmianach 2013 rok (w zł)	Wykonanie 2013 rok (w zł)	Plan po zmianach 2014 rok (w zł)	Wykonanie 2014 rok (w zł)
WYDATKI OGÓŁEM w tym:	120 281 871,00	117 322 511,19	124 614 891,00	115 559 246,57
Wydatki majątkowe	11 532 381,00	11 509 286,10	21 372 013,00	15 537 140,63
Wydatki bieżące	108 749 490,00	105 813 225,09	103 242 878,00	100 022 105,94
ROZCHODY OGÓŁEM w tym:	7 403 594,00	7 403 593,81	2 626 513,00	2 626 513,00
Spląty kredytów i pożyczek, w tym na:	6 703 594,00	6 703 593,81	1 926 513,00	1 926 513,00
realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych	-	-	-	-
Wykup obligacji samorządowych, w tym na:	700 000,00	700 000,00	700 000,00	700 000,00
realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych	-	-	-	-

Plan wydatków budżetowych Powiatu Bełchatowskiego na 2014 rok wynosił 124.614.891,00 zł. Wykonanie wydatków stanowiło kwotę 115.559.246,57 zł (96,88 %). Na wydatki bieżące zaplanowano **103.242.878,00 zł**, wydano – **100.022.105,94 zł**, tj. 96,88 % planu.

Plan nakładów na inwestycje i zakupy inwestycyjne na 2014 rok dla Powiatu Bełchatowskiego wynosił 21.361.013,00 zł, wykonanie wydatków majątkowych stanowiło kwotę 15.528.908,21 zł, tj. 72,70 % planu.

Najniższe wykonanie planu wydatków stwierdzono w następujących działach klasyfikacji budżetowej:

- dział 750- „Administracja publiczna”. Plan nakładów na wydatki inwestycyjne wynosił **920.400,00 zł**. Wydatki wykonano na kwotę **121.797,05 zł, tj. w 13,23 %**. W ramach zadania pn. „Termomodernizacja budynku – wymiana pieca do centralnego ogrzewania w budynku Starostwa Powiatowego w Bełchatowie przy ul. Pabianickiej 34” wydatkowano kwotę 27.657,94, tj. plan wykonano w 69,14 %. Zadanie zrealizowano w całości, a powstała oszczędność jest wynikiem zaproponowanej niższej ceny przez wykonawcę w przeprowadzonym zapytaniu ofertowym.
Na realizację zadania pn. „Przebudowa i rozbudowa budynków Starostwa Powiatowego w Bełchatowie przy ul. Pabianickiej 26 wraz z dostosowaniem do standardów budynku ekologicznego – opracowanie ekspertyzy, dokumentacji i wykonawstwo robót” zaplanowano **873.200,00 zł. Zadanie zrealizowano w niespełna 10 % wydatkując na opracowanie dokumentacji kwotę 86.938,69 zł**. W związku z przedłużającym się terminem realizacji opracowania dokumentacji, która ostatecznie wpłynęła w listopadzie 2014 roku, dalszą realizację zadania przeniesiono na rok 2015. Zadanie ujęto w wykazie przedsięwzięć WPF na lata 2013-2016;
- dział 801- „Oświata i wychowanie”. Plan nakładów na wydatki inwestycyjne finansowane ze środków budżetu wynosił **6.245.846,00 zł** i został wykonany w **54,88 %** na kwotę **3.427.818,87 zł**, z tego: wydatki inwestycyjne – 3.254.119,17 zł, zakupy inwestycyjne – 173.699,70 zł. **Kontrolowana jednostka odstąpiła od realizacji zadania pn. „Przebudowa instalacji oświetleniowej z zastosowaniem lamp energooszczędnych w jednostkach oświatowych” o planowanej wartości 2.746.900,00 zł.**
Na wymianę instalacji elektrycznej z zastosowaniem oświetlenia energooszczędnego w budynku ZSP nr 3 wydatkowano 111.705,48 zł, tj. 83,99 %. Zadanie zrealizowano w całości, a powstałe oszczędności są wynikiem przeprowadzonych postępowań przetargowych; – I etap
- dział 854 – „Edukacyjna opieka wychowawcza”. Na wydatki inwestycyjne zaplanowano środki finansowe w wysokości 609.483,00 zł, z tego wydano – 425.665,66 zł (69,84 %). Zadania zrealizowano zgodnie z planem, a powstała oszczędność wyniknęła z przeprowadzonych postępowań przetargowych, w których wykonawcy zaproponowali niższą cenę.
- dział 900 – „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”. Plan nakładów wynosił **3.610.300,00 zł** i został wykonany w 64,15 % na kwotę **2.316.160,70 zł**. W 2014 roku jednostka nie udzieliła wsparcia i nie przekazała dotacji w łącznej wysokości **140.000,00 zł** na rzecz trzech jednostek spoza sektora finansów publicznych, które nie spełniły wymagań formalnych. Ponadto, w związku ze złożonymi przez wnioskodawców pismami informującymi o rezygnacji z realizacji zadania, Powiat odstąpił od zamiaru udzielenia czterech dotacji celowej w łącznej wysokości **1.060.000,00 zł**.

Mimo że wydatki majątkowe za 2014 rok zrealizowane zostały tylko w 72,70 %, to w stosunku do 2013 roku wzrosły się o ponad 4 mln zł.

2. Wieloletnia Prognoza Finansowa

Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Bełchatowskiego na lata 2014-2026 uchwalona została przez Radę Powiatu uchwałą nr XXXVIII/286/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku. Zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2014-2026 w 2014 roku dokonano uchwałami Rady Powiatu oznaczonymi numerami:

- XXXIX/424/2014 z dnia 29 stycznia 2014 roku,
- XL/300/2014 z dnia 26 lutego 2014 roku,
- XLI/307/2014 z dnia 26 marca 2014 roku,
- XLII/312/2014 z dnia 5 maja 2014 roku,
- XLIII/320/2014 z dnia 11 czerwca 2014 roku,
- XLIV/329/2014 z dnia 27 sierpnia 2014 roku,
- XLV/335/2014 z dnia 24 września 2014 roku,
- XLVI/341/2014 z dnia 5 listopada 2014 roku,
- II/23/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku.

Natomiast Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2015-2026 została uchwalona uchwałą nr II/14/14 z Rady Powiatu w Bełchatowie z dnia 30 grudnia 2014 roku.

Zarówno Wieloletnia Prognoza Finansowa uchwalona na lata 2014-2026, jak i na lata 2015-2026, obejmowała:

- dochody i wydatki bieżące,
- dochody i wydatki majątkowe,
- wynik budżetu,
- sposób sfinansowania deficytu lub przeznaczenia nadwyżki,
- przychody i rozchody budżetu,
- kwotę długu, w tym relację, o której mowa w art.243 ustawy o finansach publicznych oraz sposób sfinansowania spłaty długu.

Prognozowane przez kontrolowaną jednostkę wielkości finansowe, wynikające z wieloletniej prognozy finansowej zatwierdzonej uchwałami Rady Powiatu: [1] nr XXXVIII/286/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku i nr II/23/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku - w zakresie lat 2014-2026; [2] nr II/14/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku na lata 2015-2026 - obrazuje drugostronnie zamieszczona tabela:

Wyszczególnienie	WPF - 2014 na lata 2014-2026 (dane wg WPF uchwalonej - bez zmian - uchwałą Rady Powiatu nr XXXVIII/286/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku)	WPF - 2014 na lata 2014-2026 (dane wg WPF po zmianach - wprowadzonych uchwałą Rady nr II/23/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku)	WPF 2015 (dane wg WPF na lata 2015-2026 uchwalonej uchwałą Rady Powiatu nr II/14/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku)
Dochody ogółem 2014	112.067.865,00	116.737.046,00	117.405.664,00
Dochody ogółem 2015	115.089.911,00	115.089.911,00	113.889.989,00
Dochody ogółem 2016	115.992.024,00	115.992.024,00	118.500.462,00
Dochody bieżące 2014	109.541.609,00	113.701.423,00	113.624.826,00
Dochody bieżące 2015	111.889.911,00	111.889.911,00	109.867.439,00

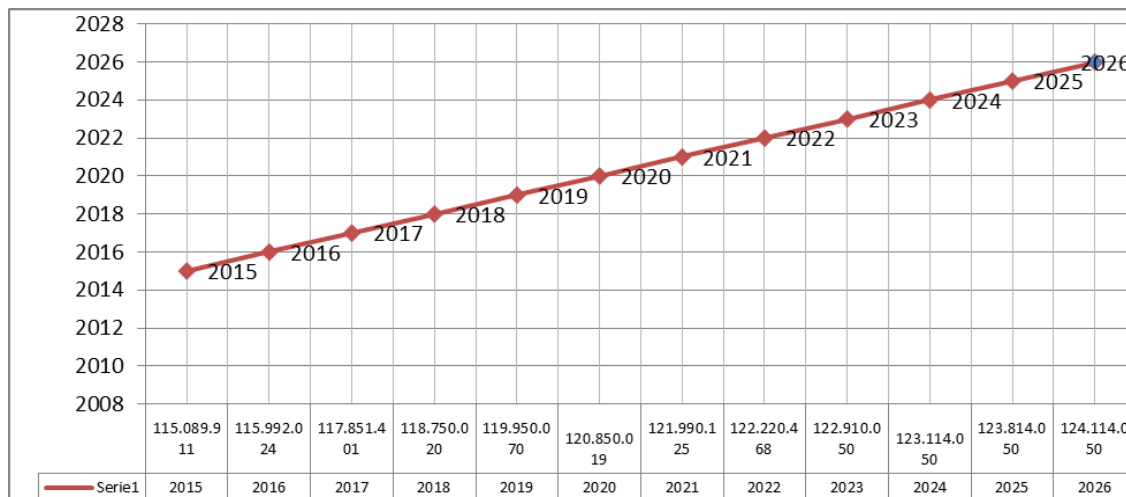
Dochody bieżące 2016	113.892.024,00	113.892.024,00	115.300.462,00
Dochody majątkowe 2014	2.526.256,00	3.035.623,00	3.780.838,00
Dochody majątkowe 2015	3.200.000,00	3.200.000,00	4.022.550,00
Dochody majątkowe 2016	2.100.000,00	2.100.000,00	3.200.000,00
w tym ze sprzedaży majątku	X	X	X
2014 rok	1.095.000,00	2.213,00	1.095.521,00
2015 rok	200.000,00	200.000,00	1.067.000,00
2016 rok	100.000,00	100.000,00	200.000,00
Wydatki ogółem 2014 rok	118.441.352,00	124.614.891,00	124.597.283,00
Wydatki ogółem 2015 rok	112.541.655,00	112.541.655,00	123.141.733,00
Wydatki ogółem 2016 rok	113.412.024,00	113.412.024,00	115.920.462,00
Wydatki bieżące 2014 rok	102.723.135,00	103.242.878,00	105.357.677,00
Wydatki bieżące 2015 rok	103.196.655,00	102.996.655,00	109.762.533,00
Wydatki bieżące 2016 rok	103.752.024,00	103.752.024,00	105.812.024,00
w tym:	X	X	X
obsługa długu - 2014 rok	1.045.000,00	1.065.000,00	1.045.000,00
obsługa długu - 2015 rok	1.250.000,00	1.200.000,00	1.200.000,00
obsługa długu - 2016 rok	1.150.000,00	1.150.000,00	1.240.800,00
Wynik budżetu - 2014 rok	-6.373.477,00	-7.877.845,00	-7.191.619,00
Wynik budżetu - 2015 rok	2.548.256,00	2.548.256,00	-9.251.744,00
Wynik budżetu - 2016 rok	2.580.000,00	2.580.000,00	2.580.000,00
Przychody - 2014 rok	9.000.000,00	10.504.358,00	9.818.132,00
Przychody - 2015 rok	0,00	0,00	11.800.000,00
Przychody - 2016 rok	0,00	0,00	0,00
w tym: z tytułu pożyczek, kredytów i obligacji	X	X	X
2014 rok	9.000.000,00	9.000.000,00	9.000.000,00
2015 rok	0,00	0,00	11.200.000,00
2016 rok	0,00	0,00	0,00
Rozchody - 2014 rok	2.626.513,00	2.626.513,00	2.626.513,00
Rozchody - 2015 rok	2.548.256,00	2.548.256,00	2.548.256,00
Rozchody - 2016 rok	2.580.000,00	2.580.000,00	2.580.000,00
Kwota długu 2014 rok	32.968.256,00	32.968.256,00	32.968.256,00
Kwota długu 2015 rok	30.420.000,00	30.420.000,00	41.620.000,00
Kwota długu 2016 rok	27.840.000,00	27.840.000,00	39.040.000,00

Plan dochodów na 2014 rok zaplanowano w wysokości **112.067.865** zł, dochody bieżące - **109.541.609** zł, w tym: [1] dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych - 26.317.522 zł, [2] dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych - 3.487.686 zł, [3] podatki i opłaty - 14.960.275 zł, [4] subwencja ogólna - 40.038.937 zł, [5] z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące - 16.688.746.

Na lata kolejne zaplanowano następujące wartości dochodów:

- 2015 rok - 115.089.911 zł,
- 2016 rok - 115.992.024 zł,
- 2017 rok - 117.851.401 zł,
- 2018 rok - 118.750.020 zł,
- 2019 rok - 119.950.070 zł,
- 2020 rok - 120.850.019 zł,
- 2021 rok - 121.990.125 zł,
- 2022 rok - 122.220.468 zł,
- 2023 rok - 122.910.050 zł,
- 2024 rok - 123.114.050 zł,
- 2025 rok - 123.814.050 zł,

— 2026 rok – 124.114.050 zł.

Dochody majątkowe zaplanowano w wysokości **2.526.256 zł**, w tym: [1] ze sprzedaży majątku – **1.095.000 zł**, [2] z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje – **1.431.256 zł**.

Prognozę dochodów na lata 2014-2026 zaplanowano w oparciu o:

- planowane do uzyskania w roku budżetowym dotacje celowe z budżetu Państwa, subwencje i wpływy z podatku PIT i CIT w odniesieniu do przewidywanego wykonania roku 2013 i z zastosowaniem wskaźnika wzrostu w odniesieniu do danych historycznych za lata 2011-2012,
- przewidywane do osiągnięcia dotacje na realizację projektów finansowanych ze źródeł zagranicznych w oparciu o zawarte umowy i złożone wnioski o dofinansowanie,
- przewidywane do osiągnięcia wpływy z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych, przeznaczonych na wspólną realizację inwestycji z poszczególnymi gminami na drogach położonych na terenie Powiatu Bełchatowskiego,
- przewidywane do osiągnięcia dochody z tytułu dofinansowania w postaci dotacji na własne zadania inwestycyjne Powiatu z innych źródeł,
- przewidywane do osiągnięcia dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano w oparciu o ilość pozostałych do zbycia lokali mieszkalnych oraz nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych, dla których właścicielem jest Powiat,
- przewidywane do osiągnięcia dochody przez jednostki organizacyjne Powiatu, bądź z zastosowaniem wskaźnika wzrostu w odniesieniu do danych historycznych za lata 2011-2012, bądź na poziomie roku 2013, w zależności od rodzaju dochodu.

Wydatki bieżące na 2014 rok i lata kolejne zaplanowano w oparciu o wymóg art. 242 ustawy o finansach publicznych, mówiący, iż JST nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Zaplanowano następujące wartości wydatków bieżących w poszczególnych latach:

2014 – **102.723.135** zł, 2015 – **103.274.911** zł, 2016 – **103.752.024** zł,
2017 – **104.591.401** zł, 2018 – **104.965.020** zł, 2019 – **105.421.625** zł,
2020 – **105.950.019** zł, 2021 – **106.490.125** zł, 2022 – **107.120.468** zł,
2023 – **108.460.050** zł, 2024 – **109.564.050** zł, 2025 – **110.864.050** zł,
2026 – **111.264.050** zł.

W ramach wydatków bieżących zaplanowano wieloletnie przedsięwzięcia związane z realizacją programów i projektów ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, i tak zgodnie z załącznikiem nr 3 dotyczącym przedsięwzięć w 2014 będzie to kwota 1.819.847 zł, w 2015 – 372.300 zł. Zaplanowano do realizacji 7 przedsięwzięć, tj. projekty realizowane ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych: [1] „Daj sobie szansę” zaplanowano limit zobowiązań na 2014 rok w wysokości **647.300** zł. Projekt mający na celu rozwijanie aktywnych form integracji społecznej i umożliwienie dostępu do nich osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, a także podniesienia kompetencji życiowych oraz kwalifikacji i umiejętności zawodowych uczestników projektu przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie; [2] „Doradzam-Pomagam IV” zaplanowano limit na 2014 w wysokości **136.956** zł, a w roku 2015 – 42.506 zł. Projekt realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Bełchatowie skierowany jest do grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, długotrwale bezrobotnych (nieprzerwanie powyżej 24 m-cy), które napotykać na różnorodne przeszkody w znalezieniu pracy – kontynuacja projektu; [3] „Edukacyjne wrota regionu łódzkiego” zaplanowano limit zobowiązań na kwotę **61.662** zł. Projekt realizowany w partnerstwie z Województwem łódzkim jako Liderem. Partner czyli Powiat Bełchatowski zabezpiecza na realizację projektu wkład własny. Założeniami projektu jest dostosowanie polskiej szkoły do ciągłego postępu informatyzacji. W ramach projektu szkoły Powiatu Bełchatowskiego zostaną wyposażone w sprzęt pozwalający na udostępnienie w szkołach elektronicznych usług edukacyjnych; [4] „Nowoczesna szkoła zawodowa kluczem wejścia na lokalny rynek pracy III – kursy kwalifikacyjne dla uczniów ZSP nr 3 w Bełchatowie” zaplanowano limit na 2014 rok na kwotę **120.022** zł, a na 2015 – 82.310 zł. Projekt polega na organizacji kursów zawodowych dla uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Bełchatowie tj. operator wózków jezdniowych, eksploatacja urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych, spawanie blach i rur metodą MAG; [5] „Nowoczesna szkoła zawodowa odpowiedzią na potrzeby lokalnego rynku pracy – kursy kwalifikacyjne dla uczniów ZSP nr 4 w Bełchatowie” zaplanowano limit zobowiązań na 2014 r. na kwotę **228.686** zł. Projekt polega na organizacji kursów kwalifikacyjnych dla uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Bełchatowie, tj. barman, manicurzystka, specjalista do spraw sprzedaży, obsługa wózków jezdniowych; [6] „Podniesienie kwalifikacji zawodowych uczniów w zakresie urządzeń i systemów energetyki odnawialnej” zaplanowano limit na kwotę łącznie **141.001** zł. Głównym celem projektu jest wdrożenie programu rozwojowego w szkolnictwie zawodowym dotyczącego specjalizacji z zakresu wykorzystania naturalnych (odnawialnych) źródeł energii. Wsparciem zostanie objętych 60 uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Bełchatowie. W ramach realizacji projektu będą odbywać się zajęcia dodatkowe w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w branży budowlanej, języka obcego, przedsiębiorczości oraz umiejętności pracowniczych i kompetencji osobistych. Ponadto będą odbywać się praktyki zawodowe w przedsiębiorstwach oraz wyjazdy studyjne; [7] „Wiedza moją szansą – dodatkowe zajęcia dla uczniów szkół zawodowych” zaplanowano limit na kwotę **484.220** zł, a na 2015 – 247.484 zł. Projekt realizowany w ramach POKL,

obejmuje działaniami uczniów szkół zawodowych, polega na organizacji dodatkowych zajęć dla uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 w Bełchatowie, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 4 w Bełchatowie, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Zelowie i Szkolnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Bełchatowie, tj.: zajęcia z przedmiotów ścisłych, zajęcia informatyczne, zajęcia rozwijające kompetencje społeczne i obywatelskie, zajęcia rozwijające inicjatywę i przedsiębiorczość, zajęcia praktyczne oraz zajęcia z języków: polskiego, niemieckiego i angielskiego.

Wydatki majątkowe zaplanowano: w 2014 roku w wysokości **15.718.217** zł, 2015 – 9.345.000 zł, 2016 – 9.660.000 zł, 2017 – 10.430.000 zł, 2018 – 11.415.000 zł, 2019 – 11.658.445 zł, 2020 – 11.930.000 zł, 2021 – 12.700.000 zł, 2022 – 12.300.000 zł, 2023 – 11.650.000 zł, 2024 – 10.750.000 zł, 2025 – 10.150.000 zł, 2026 – 10.050.000 zł, biorąc pod uwagę niezbędne do wykonania prace inwestycyjne. W ramach wydatków majątkowych zaplanowano wieloletnie przedsięwzięcia związane z realizacją następujących inwestycji: [1] „Przebudowa i rozbudowa budynków Starostwa Powiatowego w Bełchatowie ul. Pabianicka 26 wraz z dostosowaniem do standardów budynku ekologicznego – opracowanie ekspertyzy, dokumentacji i wykonawstwo robót” – **1.000.000,00** zł. Przedsięwzięcie to realizowane będzie przez Starostwo Powiatowe w Bełchatowie. Dostosowanie budynku do standardów budynku ekologicznego oraz umiejscowienie wszystkich wydziałów Starostwa przy jednej lokalizacji; [2] „Przebudowa stadionu lekkoatletycznego przy Powiatowym Centrum Sportu w Bełchatowie”. Przedsięwzięcie to realizowane będzie przez Starostwo Powiatowe w Bełchatowie. Celem tego przedsięwzięcia jest rozwój kultury fizycznej wśród młodzieży. Zgodnie z załącznikiem przedsięwzięć limit wydatków w 2014 roku stanowić będzie kwotę **2.000.000** zł, a limit 2015 roku – 6.027.000 zł; [3] „Przebudowa ulicy Zamoście w Bełchatowie” - **400.000** zł; [4] Rozbudowa drogi powiatowej Nr 2311E na odcinku od granicy powiatu w m. Kurówek Prądzewski do drogi krajowej Nr 8 - zgodnie z załącznikiem przedsięwzięć limit wydatków w 2014 roku stanowić będzie kwotę **2.000.000** zł, a w roku 2015 – 2.008.131 zł; [4] „Wykonanie ekologicznego szlaku rowerowego na odcinku Słok – Góra Kamieńsk – opracowanie dokumentacji projektowej wraz z rozpoczęciem robót” - **500.000** zł; [5] „Zakup nieruchomości przy ul. Pabianickiej 26 w Bełchatowie” - zgodnie z załącznikiem przedsięwzięć limit wydatków w 2014 roku stanowić będzie kwotę **421.000** zł.

Przychody z tytułu emisji obligacji zaplanowano na 2014 rok w wysokości 9.000.000 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Powiatu oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i emisji obligacji. Obligacje będą spłacane w latach 2017-2026 z założeniem dwuletniej karencji w spłacie. **Na kolejne lata 2015-2026 w wieloletniej prognozie finansowej nie planowano przychodów z tytułu kredytów, pożyczek lub emisji obligacji.** W piśmie - złożonym kontrolującym w dniu 5 maja 2015 roku – Pani Nina Greń-Szymczak wyjaśniła, że „w *Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Bełchatowskiego nie planowane są kredyty, pożyczki ani emisje papierów wartościowych w kolejnych latach następujących po danym roku budżetowym. Zarówno w budżecie Powiatu, jak i w Wieloletniej Prognozie Finansowej planowane są one tylko na dany rok budżetowy, z uwagi na trudną i realną do oszacowania wartość tych zobowiązań na lata przyszłe. Z uwagi na fakt, iż dochody Powiatu w przeważającej części to udziały w podatkach, subwencje, dotacje oraz inne dochody przekazywane do Powiatu z budżetu państwa* –

planowane są one na dany rok budżetowy na podstawie decyzji Ministra Finansów czy też Wojewody Łódzkiego. Zgodnie zatem z art.242 ustawy o finansach publicznych, poziom tych dochodów co roku wyznacza następnie poziom wydatków budżetu Powiatu, i dopiero po analizie możliwości finansowych Powiatu i potrzeb inwestycyjnych możliwe jest realne oszacowanie poziomu wielkości przychodów na dany rok, tj. kredytu, pożyczki bądź emisji obligacji. Spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań tj. rozchody budżetu Powiatu planowane są w Wieloletniej Prognozie Finansowej z nadwyżki operacyjnej”.

Wyjaśnienie Pani Nina Greń-Szymczak złożone w dniu 5 maja 2015 roku dotyczące nie planowania w Wieloletniej Prognozie Finansowej przychodów z tytułu kredytów, pożyczek lub emisji obligacji stanowi załącznik nr 13 protokołu kontroli.

Wydatki na spłatę i obsługę długu zaplanowano na 2014 rok w wysokości **2.626.513** zł i są to rozchody z tytułu spłat rat kapitałowych zaciągniętych w latach poprzednich kredytów i pożyczek – 1.926.513 zł, wykupu obligacji wyemitowanych w 2005 roku – 700.000 zł. Spłaty rat kapitałowych w kolejnych latach przedstawiają się następująco: 2015 – **2.548.256** zł, 2016 – 2.580.000 zł, 2017 – 2.830.000 zł, 2018 – 2.370.000 zł, 2019 – 2.870.000 zł, 2020 – 2.970.000 zł, 2021 – 2.800.000 zł, 2022 – 2.800.000 zł, 2023 – 2.800.000 zł, 2024 – 2.800.000 zł, 2025 – 2.800.000 zł, 2026 – 2.800.000 zł.

Wydatki bieżące na obsługę długu, tj. spłatę odsetek w poszczególnych latach przedstawiają się następująco: 2014 – **1.045.000** zł, 2015 – **1.250.000** zł, 2016 – 1.150.000 zł, 2017 – 1.050.000 zł, 2018 – 950.000 zł, 2019 – 860.000 zł, 2020 – 760.000 zł, 2021 – 660.000 zł, 2022 – 500.000 zł, 2023 – 450.000 zł, 2024 – 350.000 zł, 2025 – 220.000 zł, 2026 – 110.000 zł. Wydatki na spłatę i obsługę długu zaplanowano do 2026 roku, tj. do momentu całkowitej spłaty kredytów i wykupu obligacji. W WPF na koniec roku 2026 wskazano, że kwota długu stanowi wartość 0. Natomiast na koniec 2014 roku przewidziano kwotę długu w wysokości 32.968.256 zł.

Ustalenia kontroli

W ramach kontroli zbadano czy jednostka dysponuje majątkiem, który może być przedmiotem zbycia, o wartości uzasadniającej dane prognozowane w wieloletniej prognozie finansowej w latach 2014-2015 – ustalając, co następuje:

W dniu 14 stycznia 2013 roku uchwałą Rady Powiatu nr XXVIII/222/2013 w sprawie zmiany budżetu Powiatu na 2013 rok wprowadzono do planu dochodów Powiatu Bełchatowskiego kwotę 1.100.000,00 zł, którą planowano uzyskać ze sprzedaży nieruchomości zabudowanej stanowiącej własność Powiatu Bełchatowskiego, położonej w obrębie 09 miasta Bełchatowa, przy ul. Pabianickiej 34, której częścią składową jest budynek, w którym mają siedzibę wydziały: Architektury i Budownictwa; Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa oraz Biuro Powiatowego Rzecznika Konsumentów Starostwa Powiatowego w Bełchatowie.

Zgodnie z operatem sporządzonym we wrześniu 2013 roku wartość nieruchomości została oszacowana na kwotę 1.067.000,00 zł.

W dniu 17 grudnia 2013 roku Zarząd Powiatu w Bełchatowie ogłosił pierwszy ustny

przetarg nieograniczony na sprzedaż ww. nieruchomości, wyznaczając termin jego przeprowadzenia na dzień **10 marca 2014 roku**. **W związku z powyższym w dniu 18 grudnia 2013 roku uchwałą Rady Powiatu nr XXXVIII/284/2013 wycofano z planu dochodów na 2013 rok Powiatu Bełchatowskiego kwotę 1.100.000,00 zł z tytułu sprzedaży przedmiotowej nieruchomości oraz kwotę 13.000,00 zł z tytułu sprzedaży lokalu mieszkalnego w budynku wielomieszkaniowym stanowiącym własność Powiatu Bełchatowskiego, gdyż żaden z najemców lokali mieszkalnych nie złożył wniosku o wykup wynajmowanego lokalu.**

W dniu 18 grudnia 2013 roku uchwałą Rady Powiatu nr XXXVIII/287/2013 przyjęto budżet Powiatu Bełchatowskiego na rok 2014, w którym w planie dochodów wprowadzono kwotę 1.067.000,00 zł stanowiącą oszacowaną wartość rynkową nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży w pierwszym ustnym przetargu nieograniczonym oraz kwotę 28.000,00 zł z tytułu planowanej sprzedaży dwóch lokali mieszkalnych.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2014-2026 - przyjętej uchwałą Rady Powiatu w Bełchatowie nr XXXVIII/286/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku - zaplanowała dochody majątkowe w 2014 i 2015 roku w następujących wysokościach:

Dochody majątkowe - 2014 rok	2.526.256,00 zł
Dochody majątkowe - 2015 rok	3.200.000,00 zł
w tym ze sprzedaży majątku:	X
2014 rok	1.095.000,00 zł
2015 rok	200.000,00 zł

W dniu 10 marca 2014 roku odbył się pierwszy ustny przetarg nieograniczony na zbycie nieruchomości stanowiącej własność Powiatu Bełchatowskiego położonej w Bełchatowie przy ul. Pabianickiej 34, który zakończył się wynikiem negatywnym (brak wpłaty wadium w wyznaczonym terminie).

Mając na względzie fakt zakończenia przetargu nieograniczonego wynikiem negatywnym, a także brak wniosków o wykup mieszkań złożonych przez dotychczasowych najemców, uchwałą Rady Powiatu nr XLVI/342/2014 z dnia 5 listopada 2014 roku **zdjęto z planu dochodów kwotę 1.095.000,00 zł z tytułu sprzedaży składników majątkowych** (dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa rozdział - Gospodarka gruntami i nieruchomościami § 0770 - Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości). **Jednocześnie dochód ten został zapisany w projekcie uchwały budżetowej Powiatu na 2015 rok przyjętym uchwałą nr 452/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 14 listopada 2014 roku.**

W analizowanej WPF z 2014 roku na lata 2014-2026 (dane wg WPF po zmianach wprowadzonych uchwałą Rady Powiatu nr II/23/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku) ujęto następujące wartości:

Dochody majątkowe - 2014 rok	3.035.623,00 zł
Dochody majątkowe - 2015 rok	3.200.000,00 zł
w tym ze sprzedaży majątku:	X
2014 rok	2.213,00 zł
2015 rok	200.000,00 zł

Kontrolujące ustaliły, że źródłem dochodów w kwocie 2.213,00 zł w 2014 roku były wpływy ze sprzedaży składników majątku ruchomego, tj.: [1] złomu za kwotę 1.692,00 zł dokonanej przez Centrum Kształcenia Praktycznego w Bełchatowie (dział 801 rozdział 80140 § 0870); [2] drewna z wycinki za kwotę 521,00 zł – przez Powiatowy Zarząd Dróg w Bełchatowie (dział 600 rozdział 60014 § 0870).

Uchwałą Rady Powiatu nr II/14/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Bełchatowskiego na lata 2015-2026 przyjęto następujące wartości dochodów majątkowych:

Dochody majątkowe - 2014 rok - wykonane	3.780.838,00 zł
Dochody majątkowe - 2015 rok	4.022.550,00 zł
Dochody majątkowe - 2016 rok	3.200.000,00 zł
w tym ze sprzedaży majątku:	X
2014 rok - wykonane	1.095.521,00 zł⁵
2015 rok	1.067.000,00 zł
2016 rok	200.000,00 zł

Naczelnik Wydziału Skarbu i Gospodarki Nieruchomościami – Pan Konrad Koc w piśmie z dnia 2 czerwca 2015 roku poinformował kontrolujące, iż „Zarząd Powiatu w Bełchatowie, po zakończeniu pierwszego ustnego przetargu nieograniczonego, nie podjął działań zmierzających do ogłoszenia drugiego ustnego przetargu nieograniczonego na zbycie przedmiotowych nieruchomości, gdyż w tym okresie nie została jeszcze rozpoczęta procedura przetargowa dotycząca wyłonienia wykonawcy prac związanych z przebudową i dostosowaniem nabytych przez Powiat Bełchatowski nieruchomości zlokalizowanych w Bełchatowie przy ul. Pabianickiej 26 na potrzeby Starostwa Powiatowego w Bełchatowie, a więc nie było możliwości przeniesienia Wydziałów Starostwa zlokalizowanych w przeznaczonych do sprzedaży budynkach przy ul. Pabianickiej 34 do nowej lokalizacji”.

Pismo Naczelnika Wydziału Skarbu i Gospodarki Nieruchomościami – Pana Konrada Koca znak: WS.8.2015 z dnia 2 czerwca 2015 roku wyjaśniające przyczyny nie przeprowadzenia drugiego przetargu na zbycie nieruchomości stanowi załącznik nr 14 protokołu kontroli.

Zagadnienie dotyczące prowadzonego przez Powiat postępowania w sprawie zbycia nieruchomości przy ul. Pabianickiej 34 w Bełchatowie szczegółowo zostało opisane w dalszej części protokołu w rozdziale VII - WYKONANIE BUDŻETU. DOCHODY Z MAJĄTKU.

W trakcie trwania kontroli **Zarząd Powiatu w Bełchatowie podjął decyzję o niezbywaniu przedmiotowej nieruchomości. W dniu 27 maja 2015 roku uchwałą nr VIII/56/2015 Rady Powiatu w Bełchatowie w sprawie zmiany budżetu Powiatu na 2015 rok, z planu dochodów na 2015 rok wycofano kwotę 1.067.000,00 zł stanowiącą wartość rynkową przeznaczoną do sprzedaży nieruchomości.**

Tą samą uchwałą kontrolowana jednostka zwiększyła plan dochodów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska o kwotę 3.000.000,00 zł. Powyższe wynikało z

⁵ Wartość dochodów uzyskanych ze sprzedaży majątku w 2014 roku na kwotę 2.213,00 zł zmieniono w WPF uchwałą Rady Powiatu nr VI/40/3015 z dnia 25 marca 2015 roku.

wyższego niż początkowo zakładano wpływu środków z tytułu ww. opłat i kar (dział 900 rozdział 90019 § 0690);

Po wprowadzeniu powyższych zmian do planu dochodów, wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań określony w art.243 ustawy o finansach publicznych wyniósł 3,21 % i był mniejszy od dopuszczalnego wskaźnika zobowiązań ustalonego w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat, który wyniósł 3,44 %.

AKTA KONTROLI [A-6, s.46-94]: Kserokopie uchwał Rady Powiatu w Bełchatowie oznaczonych numerami: XXXVIII/286/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku, II/23/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku, II/14/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku i VIII/55/2015 z dnia 27 maja 2015 roku - w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej i jej zmian oraz uchwały nr VIII/56/2015 z dnia 27 maja 2015 roku w sprawie zmiany budżetu Powiatu na rok 2015.

Przestrzeganie zasad gospodarki finansowej określonych w art.254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych

W oparciu o sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych za 2014 rok, karty wydatków, uchwały Rady Powiatu Bełchatowskiego w sprawie zmian w budżecie oraz uchwały Zarządu Powiatu w sprawie zmian w budżecie i w sprawie przeniesień wydatków między paragrafami sprawdzono przestrzeganie zasad gospodarki finansowej określonej w art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych przy kontroli poszczególnych tematów oraz dokonano szczegółowej weryfikacji wydatków poniesionych z następującej klasyfikacji budżetowej:

- dział 600 rozdział 60014 §§ 4260, 4270, 4300, 6050;
- dział 630 rozdział 63095 § 2820;
- dział 700 rozdział 70005 § 4300;
- dział 750 rozdział 75019 §§ 3030, 4210, 4300;
- dział 750 rozdział 75020, § 4270;
- dział 921 rozdział 92116, § 2480.

W wyniku kontroli nie stwierdzono przekroczenia planowanych wydatków na etapie realizacji budżetu.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. Dochody z majątku

Zagadnienia związane z gospodarowaniem nieruchomościami stanowiącymi własność Skarbu Państwa i Powiatu Bełchatowskiego, wyłączeniem i zwrotem nieruchomości, wypłatą odszkodowań oraz ograniczeniem lub pozbawieniem praw do nieruchomości – zostały przypisane do właściwości Wydziału Skarbu i Gospodarki Nieruchomościami, którym kieruje Pan KONRAD KOC. Sprawy z zakresu gospodarowania mieniem zostały przypisane do zakresu czynności Pana PAWŁA LESIAKA – Kierownika Referatu ds. Gospodarowania Mieniem.

Rada Powiatu w Bełchatowie nie określiła zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata. Powyższe oznacza wyłączenie Rady Powiatu w podejmowaniu każdorazowo decyzji w tym przedmiocie, stosownie do uregulowań zawartych w art. 12 pkt 8 lit. „a” ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym. Uchwały Rady Powiatu podejmowane są indywidualnie każdorazowo do każdej z tych czynności.

W dniu 28 kwietnia 2010 roku Rada Powiatu w Bełchatowie podjęła uchwałę nr 329/XLV/2010 w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania spłaty i rozkładania na raty należności pieniężnych Powiatu i jego powiatowych jednostek organizacyjnych mających charakter cywilnoprawny, a także wskazania organu lub osoby do tego uprawnionej.

1.1. Gospodarowanie nieruchomościami stanowiącymi własność Powiatu Bełchatowskiego

Łączna wartość księgowa mienia Powiatu Bełchatowskiego (skomunalizowanego bądź nabytego) według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła: 262.136.218,00 zł brutto, 180.068.985 zł netto (po odjęciu umorzenia).

Tabela nr 1
Dane o stanie mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2014 roku
według cen ewidencyjnych brutto i netto skomunalizowanego
na rzecz Powiatu Bełchatowskiego lub nabytego

Lp.	Nazwa jednostki	Mienie Powiatu wg podziału na jednostki organizacyjne Powiatu Bełchatowskiego		
		Wartość brutto (zł)	Umorzenie (zł)	Wartość netto (zł)
1	2	3	4	5
1	Starostwo Powiatowe w Bełchatowie	45 730 446	8 899 607	36 830 839
2	I Liceum Ogólnokształcące w Bełchatowie	8 325 323	1 676 269	6 649 054
3	II Liceum Ogólnokształcące w Bełchatowie	4 334 763	2 164 333	2 170 430

4	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 w Bełchatowie	15 942 368	6 888 023	9 054 345
5	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 4 w Bełchatowie	7 029 527	2 194 066	4 835 461
6	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Zelowie	6 350 479	2 735 330	3 615 149
7	Centrum Kształcenia Praktycznego w Bełchatowie	7 649 302	4 569 484	3 079 818
8	Bursa Szkolna w Bełchatowie	4 161 511	1 512 919	2 648 592
9	Specjalny Ośrodek Szkolno--Wychowawczy w Bełchatowie	3 166 338	1 443 201	1 723 137
10	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Łękawie	3 861 177	1 593 361	2 267 816
11	Dom Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej	1 524 948	638 093	886 855
12	Dom Pomocy Społecznej w Bełchatowie	4 063 602	1 091 758	2 971 844
13	Dom Pomocy Społecznej w Zabłotach	4 595 196	1 975 260	2 619 936
14	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	345 516	12 726	332 790
15	Ośrodek Interwencyjno- Socjalizacyjny	149 702	149 427	275
16	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bełchatowie	211 149	211 149	0
17	Powiatowy Urząd Pracy w Bełchatowie	5 716 986	2 910 130	2 806 856
18	Powiatowy Zarząd Dróg w Bełchatowie	121 772 843	36 281 044	85 491 799
19	Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Bełchatowie	202 297	102 370	99 927
20	Powiatowe Centrum Sportu w Bełchatowie	17 002 745	5 018 683	11 984 062
OGÓŁEM:		262 136 218	82 067 233	180 068 985

Wartość mienia Powiatu Bełchatowskiego na dzień 31 grudnia 2014 roku wg grup klasyfikacji rodzajowej środków trwałych. Wśród grup klasyfikacji rodzajowej środków trwałych największą stanowią: [1] grupa II (budowle) – 128.383.836 zł; [2] grupa I (budynki) – 47.822.694 zł; grupa 0 (grunty) – 39.646.621 zł. W grupie I (budynki) wykazana została wartość brutto 4.052.199 zł, która stanowi ulepszenie w obcym środku trwałym – dotyczy to budynku Powiatowego Urzędu Pracy w Bełchatowie użyczony przez Zarząd Województwa Łódzkiego.

Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości i innych składników majątkowych

W wyniku kontroli ustalono, że Powiat Bełchatowski w latach 2013-2014 nie dokonywał: [1] sprzedaży nieruchomości gruntowych i budynków, lokali mieszkalnych i użytkowych; [2] nie przekształcał prawa użytkowania wieczystego w prawo własności; [3] nie udzielał bonifikat przy sprzedaży lokali mieszkalnych i nieruchomości oraz przekształceniu prawa użytkowania wieczystego.

W sprawozdaniach rocznych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2014 rok wykazano jedynie dochody uzyskane z tytułu sprzedaży złomu oraz drewna, o czym wspomniano we wcześniejszej części protokołu przy omawianiu zagadnień dotyczących wieloletniej prognozy finansowej.

Dział rozdział paragraf	2013 rok		2014 rok	
	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
600-60014-0870	-	-	521,00	521,00
801-80140-0870	31.538,00	31.537,30	1.692,00	1.692,00

Planowane dochody ze sprzedaży nieruchomości w latach 2013-2014 (§ 0770)

W dniu 14 stycznia 2013 roku uchwałą nr XXVIII/222/2013 w sprawie zmiany budżetu Powiatu na 2013 rok Rada Powiatu zmieniła plan dochodów Powiatu Bełchatowskiego wprowadzając kwotę 1.100.000,00 zł, którą planowano uzyskać ze sprzedaży nieruchomości zabudowanej stanowiącej własność Powiatu Bełchatowskiego, oznaczonej w ewidencji jako działka nr 533/11 o pow. 1.713 m² i działka nr 880 o pow. 282 m², położonej w obrębie 09 m. Bełchatowa, przy ul. Pabianickiej 34, dla której założona została księga wieczysta KW nr PT1B/00041205/8. Częściami składowymi gruntu były:

- budynek użyteczności publicznej o kubaturze 1.225,80 m³ i powierzchni użytkowej 408,60 m², w którym mieści się Starostwo Powiatowe w Bełchatowie – siedziba wydziałów: Architektury i Budownictwa; Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa oraz Biuro Powiatowego Rzecznika Konsumentów;
- budynek gospodarczy;
- częściowe utwardzenie terenu w ciągach komunikacyjnych;
- parking;
- ogrodzenie częściowo pręseł stalowych na podmurówce, częściowo z płyt betonowych;
- nasadzenia roślinna, drzewa, krzewy.

Uchwałą nr XXXII/249/2013 Rady Powiatu w Bełchatowie z dnia 29 maja 2013 roku w sprawie wyrażenia zgody na zbycie przez Powiat Bełchatowski nieruchomości zabudowanej, Rada Powiatu w Bełchatowie wyraziła zgodę na zbycie wskazanej powyżej nieruchomości. W dniu 17 czerwca 2013 roku Zarząd Powiatu w Bełchatowie uchwałą nr 198/13 udzielił zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na wykonanie operatu szacunkowego na przedmiotową nieruchomość. Przetarg rozstrzygnięto w dniu 6 sierpnia 2013 roku. Umowę nr AG.272.2.2013 z wybranym wykonawcą – rzeczoznawcą majątkowym Małgorzatą Śpionek-Górecką (upr. nr 4223), prowadzącą działalność gospodarczą pn. P.U. „Górecka” z siedzibą w Pabianicach przy ul. Matejki 11 - Powiat Bełchatowski zawarł w dniu 16 sierpnia 2013 roku. Działający w imieniu Powiatu Zarząd reprezentowali: Starosta Bełchatowski – Szczepan Chrzęst oraz Wicestarosta – Marek Jasiński.

Operat szacunkowy dotyczący wyceny wartości rynkowej przedmiotowej nieruchomości został przekazany przez rzeczoznawcę do Starostwa Powiatowego w Bełchatowie w dniu 6 września 2013 roku. Wartość nieruchomości położonej w Bełchatowie przy ul. Pabianickiej 34 została oszacowana na kwotę 1.067.000,00 zł.

W dniu 24 września 2013 roku Zarząd Powiatu w Bełchatowie podjął uchwałę Nr 324/13 w sprawie przeznaczenia do sprzedaży nieruchomości gruntowej zabudowanej stanowiącej własność Powiatu Bełchatowskiego oraz sporządzenia i podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, który został wywieszony na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w

Bełchatowie na okres 21 dni, a także na stronach internetowych: www.powiat.belchatowski.pl i Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu: www.e-bip.pl oraz w prasie ogólnopolskiej i lokalnej, tj. [1] na stronach łódzkich „Gazety Wyborczej” z dnia 26 września 2013 roku, [2] w „Przeglądzie Bełchatowskim” nr 18/2013 (116) z dnia 27 września 2013 roku).

Uchwałą nr 434/13 z dnia 17 grudnia 2013 roku Zarząd Powiatu w Bełchatowie ogłosił pierwszy ustny przetarg nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej zabudowanej stanowiącej własność Powiatu Bełchatowskiego, wyznaczając termin jego przeprowadzenia na dzień 10 marca 2014 roku godz. 10:00 i ustalił cenę wywoławczą w wysokości 1.067.000,00 zł oraz wadium w wysokości 106.700,00 zł. Załącznikiem do przedmiotowej uchwały było ogłoszenie o przetargu, z którego wyciąg opublikowano w dniu 24 grudnia 2013 roku w prasie ogólnopolskiej, tj. „Gazecie Wyborczej” oraz gazecie lokalnej „Przegląd Bełchatowski” nr 01/2014 (123), a ogłoszenie zamieszczono również w dniu 7 stycznia 2014 roku na tablicy ogłoszeń oraz stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Bełchatowie i w Biuletynie Informacji Publicznej. Termin przetargu wyznaczono na dzień 10 marca 2014 roku.

W związku z powyższym w dniu 18 grudnia 2013 roku uchwałą Rady Powiatu nr XXXVIII/284/2013 wycofano z planu dochodów na rok 2013 Powiatu Bełchatowskiego kwotę 1.100.000,00 zł z tytułu sprzedaży przedmiotowej nieruchomości oraz kwotę 13.000,00 zł z tytułu sprzedaży lokalu mieszkalnego w budynku wielomieszkaniowym stanowiącym własność Powiatu Bełchatowskiego, gdyż żaden z najemców lokali mieszkalnych nie złożył wniosku o wykup wynajmowanego lokalu.

W dniu 18 grudnia 2013 roku uchwałą Rady Powiatu Nr XXXVIII/287/2013 przyjęto budżet Powiatu Bełchatowskiego na rok 2014, w którym w planie dochodów wprowadzono kwotę 1.067.000,00 zł stanowiącą oszacowaną wartość rynkową nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży w pierwszym ustnym przetargu nieograniczonym oraz kwotę 28.000,00 zł z tytułu planowanej sprzedaży dwóch lokali mieszkalnych.

Uchwałą nr 69/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 25 lutego 2014 roku wyznaczono przewodniczącego oraz powołano członków komisji przetargowej do wykonywania czynności związanych z przeprowadzeniem ustnego przetargu nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości gruntowej zabudowanej, stanowiącej własność Powiatu Bełchatowskiego, położonej w obrębie 09 m. Bełchatowa oznaczonej w ewidencji jako działki nr 533/11 i nr 880.

W dniu 10 marca 2014 roku odbył się pierwszy ustny przetarg nieograniczony na zbycie nieruchomości stanowiącej własność Powiatu Bełchatowskiego położonej w Bełchatowie przy ul. Pabianickiej 34. W związku z faktem braku wpłaty wadium w wysokości 106.700,00 zł na rachunek depozytowy Starostwa Powiatowego w określonym terminie, komisja przetargowa – stosownie do przepisów art.40 ust.4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r. poz.518 ze zm.)⁶ – sporządziła protokół uznając przetarg za zakończony wynikiem negatywnym.

⁶ W dniu przeprowadzenia pierwszego ustnego przetargu nieograniczonego obowiązywały przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, której tekst jednolity opublikowany został w Dz.U. z 2010 r. nr 102, poz.651 ze zm.).

W dniu 18 marca 2014 roku Zarząd Powiatu w Bełchatowie podjął uchwałę nr 100/14 w sprawie podania do publicznej wiadomości informacji o wyniku pierwszego ustnego przetargu nieograniczonego na sprzedaż ww. nieruchomości gruntowej zabudowanej.

Mając na względzie fakt zakończenia pierwszego ustnego przetargu nieograniczonego wynikiem negatywnym, a także brak wniosków o wykup mieszkań przez dotychczasowych najemców, w dniu 5 listopada 2014 roku uchwałą Rady Powiatu nr XLVI/342/2014 wycofano z planu dochodów Powiatu Bełchatowskiego na kwotę 1.095.000,00 zł z tytułu sprzedaży składników majątkowych.

Jednocześnie dochód ten został zapisany w projekcie uchwały budżetowej Powiatu na 2015 rok przyjętym uchwałą nr 452/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 14 listopada 2014 roku. W dniu 27 maja 2015 roku uchwałą nr VIII/56/2015 Rady Powiatu w Bełchatowie w sprawie zmiany budżetu Powiatu na 2015 rok, z planu dochodów wycofano kwotę 1.067.000,00 zł stanowiącą wartość rynkową przeznaczoną do sprzedaży nieruchomości, gdyż Zarząd Powiatu w Bełchatowie podjął decyzję o niezbywaniu przedmiotowej nieruchomości.

Z wyjaśnień złożonych przez Naczelnika Wydziału Skarbu i Gospodarki Nieruchomościami (pismo znak: WS.9.2015 z dnia 2 czerwca 2015 roku) wynika, że Zarząd Powiatu w Bełchatowie, po zakończeniu pierwszego ustnego przetargu nieograniczonego, nie podjął działań zmierzających do ogłoszenia drugiego ustnego przetargu nieograniczonego na zbycie przedmiotowych nieruchomości, gdyż w tym okresie nie została jeszcze rozpoczęta procedura przetargowa dotycząca wyłonienia wykonawcy prac związanych z przebudową i dostosowaniem nabytych przez Powiat Bełchatowski nieruchomości zlokalizowanych w Bełchatowie przy ul. Pabianickiej 26 na potrzeby Starostwa Powiatowego w Bełchatowie, a więc nie było możliwości przeniesienia wydziałów Starostwa zlokalizowanych w przeznaczonych do sprzedaży budynkach przy ul. Pabianickiej 34 do nowej lokalizacji. Zakupione nieruchomości wraz z budynkami, budowlami oraz urządzeniami infrastrukturalnymi (kanalizacja sanitarna, kanalizacja deszczowa, przyłącza wodociągowe, przyłącza CO, sieć telekomunikacyjna i sieć elektroenergetyczna) nie spełniały wymogów określonych przepisami prawa dla obiektów użyteczności publicznej, a w związku z tym nie mogły być wykorzystywane na potrzeby Starostwa Powiatowego w Bełchatowie - do czasu opracowania dokumentacji projektowej i przeprowadzenia niezbędnych prac budowlanych, które umożliwiłyby zmianę sposobu zagospodarowania przedmiotowych nieruchomości z usługowego na cele publiczne. Po zakupie przedmiotowych nieruchomości rozważano również różne warianty ich zagospodarowania, m.in. utworzenia dworca autobusowego z zapleczem dla autobusów Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. w Bełchatowie, co uniemożliwiało jednoznaczne sklasyfikowanie składników majątku w odpowiednich rodzajach środków trwałych.

Zakupione nieruchomości wraz ze składnikami majątku na nich zlokalizowanymi nie zostały wprowadzone do ewidencji środków trwałych, ponieważ nie spełniały - zdaniem pracowników Starostwa - kryterium środków trwałych określonego w „Instrukcji w zakresie ewidencji, umarzania i dokumentowania obrotu środkami trwałymi oraz wartościami niematerialnymi i prawnymi” przyjętej zarządzeniem nr 27/2012 Starosty Bełchatowskiego z dnia 30 marca 2012 roku. Zgodnie z postanowieniami wynikającymi z ww. instrukcji przez środki trwałe należy rozumieć „rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i

przeznaczone na potrzeby jednostki". Zakupione nieruchomości wraz ze składnikami majątku na nich zlokalizowanymi nie spełniały kryterium zdadności do użytku (co potwierdzają m.in. „Ekspertyzy budowlane” z sierpnia 2013 roku) i nie mogły być wykorzystywane na potrzeby jednostki do czasu opracowania dokumentacji projektowej i jednoznacznego określenia sposobu ich zagospodarowania zakończenia niezbędnych prac budowlanych i uzyskania decyzji o zmianie ich sposobu użytkowania.

Pomimo nie wprowadzenia na stan środków trwałych nabytych nieruchomości informacja o ich nabyciu została ujęta w części opisowej informacji o stanie mienia Powiatu Bełchatowskiego sporządzonej na dzień 31 grudnia 2013 roku.

W umowie sprzedaży - sporządzonej w formie aktu notarialnego repertorium A-3449/2013 z dnia 15 maja 2013 roku - zapisano wniosek syndyka masy upadłości FAZBUD Spółka Akcyjna w upadłości likwidacyjnej, że cena za część zakupionych nieruchomości zostanie powiększona o ewentualny podatek VAT według stawki 23%, tj. o kwotę 420.147,67 zł w przypadku, gdy Minister Finansów – organ upoważniony do interpretacji – Dyrektor Izby Skarbowej w Łodzi, w indywidualnej interpretacji stwierdzi, że sprzedaż tych nieruchomości podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług. Z uzyskanych informacji wynika, że sprawa dotycząca interpretacji jest przedmiotem postępowania przed Naczelnym Sądem Administracyjnym.

W związku z faktem, że zarówno w akcie notarialnym, jak i na fakturze wystawionej na okoliczność sprzedaży przedmiotowych nieruchomości sprzedający nie wskazał wartości poszczególnych składników zbywanego majątku (wskazano łączną wartość kilku nieruchomości bez wskazania wartości poszczególnych działek, budynków czy budowli) oraz mając na względzie konieczność ubezpieczenia przez Powiat Bełchatowski nabytego mienia, w dniu 6 września 2013 roku został sporządzony operat szacunkowy dotyczący wyceny przedmiotowych nieruchomości oraz składników majątku na nich zlokalizowanych, na podstawie którego wyliczono wartości poszczególnych składników nabytego majątku (szczegółowe wyliczenia i opis sposobu wyliczenia znajduje się w protokole, który przedstawiono w aktach kontroli nr A-7).

AKTA KONTROLI [A-7, s.95-113]: Kserokopie aktu notarialnego repertorium A-3449/2013 z dnia 15 maja 2013 roku; protokół wyceny środków trwałych.

W dniu 15 stycznia 2014 roku została zawarta umowa na wykonanie dokumentacji projektowej dotyczącej przedmiotowej nieruchomości, a przy jej zleceniu Zarząd Powiatu w Bełchatowie jednoznacznie określił przeznaczenie nieruchomości oraz budynków i budowli na nich zlokalizowanych na potrzeby Starostwa Powiatowego w Bełchatowie. Dokumentacja projektowa została przekazana do Starostwa w dniu 7 listopada 2014 roku. W dniu 10 marca 2015 roku został ogłoszony przetarg na wykonanie przebudowy budynków zlokalizowanych przy ul. Pabianickiej 26 w Bełchatowie, a w dniu 12 maja 2015 roku przetarg rozstrzygnięto i wyłoniono wykonawcę.

Naczelnik Wydziału Skarbu i Gospodarki Nieruchomościami oświadczył, iż po zakończeniu prac remontowych i zmianie sposobu użytkowania przedmiotowych nieruchomości na stan środków trwałych zostaną przyjęte budynki. Jednocześnie poinformował, że do momentu zakończenia prac budowlanych i zmiany sposobu użytkowania przedmiotowych nieruchomości Powiat Bełchatowski zobowiązany jest płacić podatek od nieruchomości (zarówno od gruntów, jak i budynków), gdyż

zwolnione z podatku od nieruchomości są tylko te grunty i budynki, które są wykorzystywane na potrzeby, m. in. administracji samorządowej.

Pismo Naczelnika Wydziału Skarbu i Gospodarki Nieruchomościami – Pana Konrada Koca znak: WS.9.2015 z dnia 2 czerwca 2015 roku wyjaśniające przyczyny zaniechania sprzedaży nieruchomości stanowi załącznik nr 15 protokołu kontroli.

W wyniku kontroli ustalono, że na mocy decyzji Burmistrza Miasta Zelowa Powiat Bełchatowski w 2013 roku stał się właścicielem dwóch nieruchomości:

- oznaczonej nr działki 223/3 o pow. 0,0040 ha i nr 224/3 o pow. 0,0042 ha, zajętej pod drogę powiatową (decyzja nr GN.6831.4.2013);
- oznaczonej nr działki 237/6 o pow. 0,0070 ha, zajętej pod drogę powiatową (decyzja nr GN.6831.4.2013).

Ponadto w wyniku uregulowania stanu prawnego, Powiat Bełchatowski w 2014 roku stał się właścicielem 434 działek gruntu, na których zlokalizowane są drogi powiatowe.

Z informacji przekazanej przez Kierownika Referatu ds. Gospodarowania Mieniem – Pana Pawła Lesiaka wynika, że przedmiotowe nieruchomości zostaną wprowadzone do ewidencji środków trwałych Powiatu Bełchatowskiego niezwłocznie po wykonaniu wyceny.

Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

W sprawozdaniach rocznych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2013 roku i za okres od początku roku do 31 grudnia 2014 roku – w klasyfikacji budżetowej rozdział 70005 § 0750 - Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze wykazano:

Dział rozdział paragraf	2013 rok		2014 rok	
	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie
700, 70005, 0750	43.684,00	43.597,19	26.260,00	24.440,57

Z informacji uzyskanej z Wydziału Finansowo-Księgowego oraz z Wydziału Skarbu i Gospodarowania Nieruchomościami wynika, że w latach 2013-2014 jednostka nie zawierała umów o najem i dzierżawę nieruchomości. W kontrolowanym okresie obowiązywały niżej wymienione umowy:

1. Umowa najmu powierzchni użytkowej nr MP/13/2010 zawarta w dniu 31 grudnia 2010 roku, której przedmiotem jest najem 3 m² powierzchni użytkowej pod umieszczenie reklamy, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do umowy, na ogrodzeniu betonowym stanowiącym własność Powiatu Bełchatowskiego. Umowę zawarto na czas nieoznaczony, począwszy od dnia 1 stycznia 2011 roku. W treści umowy wskazano: [1] wysokość czynszu – 50,00

zł brutto, [2] termin płatności – z góry do 10 każdego miesiąca kalendarzowego. Nie zawarto klauzuli waloryzacyjnej.

W okresie objętym kontrolą dzierżawca dokonywał wpłat terminowo. Z wydruku obrotów z konta kontrahentem (dzierżawcy) wynika, że w 2013 roku uiszczył on czynsz w wysokości 600,13 zł, a w 2014 roku – 600,00 zł. Kwota 0,13 zł stanowiła odsetki pobrane od nieterminowej wpłaty

- Umowa nr AG.6845.9.2012 dzierżawy nieruchomości zawarta w dniu 30 listopada 2012 roku, której przedmiotem jest dzierżawa nieruchomości niezabudowanej położonej w obrębie PGR Zarzecze o powierzchni 3,9159 ha. Umowa zawarta na okres 3 lat od 1 grudnia 2012 do 30 listopada 2015 roku. W umowie wskazano: [1] wysokość czynszu w kwocie 2.077,00 zł brutto, [2] termin płatności czynszu – do dnia 31 marca każdego roku, z tym że czynsz za rok 2012 będzie płatny do dnia 21 grudnia 2012 roku, [3] stawka czynszu w 2014 i 2015 roku będzie waloryzowana jednostronnie przez wydzierżawiającego.

Podstawą zawarcia umowy była uchwała nr 511/12 Zarządu Powiatu z dnia 6 listopada 2012 roku w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości niezabudowanej na okres 3 lat. W okresie objętym kontrolą dzierżawca dokonywał wpłat w terminach: 1 kwietnia 2013 roku – 2.077,00 zł i 11 marca 2014 roku – 2.095,00 zł. Wydzierżawiający każdorazowo wystawiał fakturę. Zgodnie ze średniorocznym wskaźnikiem wzrostu cen, towarów i usług konsumpcyjnych, który ogółem w 2013 roku wyniósł w stosunku do roku 2012 – 100,9 (wzrost cen o 0,9%), dokonano waloryzacji czynszu dzierżawnego za rok 2014. W związku z powyższym czynsz za 2014 rok wynosił 2.095,69 zł (2.077,00 + 0,9%).

Ustalenia kontroli

- Kwoty zapłaconego czynszu odpowiadały stawkom czynszu określonym w umowach najmu, które poddano kontroli.
- W każdym ww. przypadku sporządzono i podano do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do najmu, stosownie do przepisu art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
- W wyniku kontroli terminowości regulowania przez ww. najemców czynszów stwierdzono, że czynsze regulowano terminowo. W sytuacji nieterminowej wpłaty, najemca uiszczył odsetki za zwłokę w prawidłowej wysokości.
- Na dzień 31 grudnia 2013 roku wystąpiły należności z tytułu najmu i dzierżawy na kwotę 2.142,84 zł, w tym zaległości na kwotę 0,00 zł. Taką też kwotę wykazano w sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2013 roku. Na dzień 31 grudnia 2014 roku wystąpiły należności z tytułu najmu i dzierżawy ogółem do zapłaty na kwotę 1.421,08 zł, w tym zaległości z ww. tytułu na kwotę 0,00 zł.

Kontrolującym przedłożono dwie ugody zawarte pomiędzy wierzycielem - Bełchatowską Spółdzielnią Mieszkaniową jako zarządcą nieruchomości os.

Dolnośląskie, stanowiącą własność Powiatu Bełchatowskiego a dłużnikami, z których:

- jeden na dzień 31 października 2014 roku winien był kwotą 8.203,42 zł z tytułu zadłużenia bieżącego z czynszu regulowanego oraz odsetek ustawowych (ugoda nr 46/2014 z dnia 22 listopada 2014 roku);
- drugi na dzień 1 kwietnia 2015 roku winien był kwotą 221,88 zł z tytułu zadłużenia bieżącego z czynszu regulowanego oraz odsetek ustawowych (ugoda nr 24/2015 z dnia 30 kwietnia 2015 roku).

W § 2 umowy ugody dłużnicy oświadczyli, iż wskazany wyżej dług uznają, zobowiązując się do spłaty tego długu w miesięcznych ratach, w terminach i kwotach wyszczególnionych w załączniku do ugody. W przypadku, gdy dłużnik opóźni się z zapłatą dwóch pełnych rat objętych ugodą, ugoda ulegnie rozwiązaniu, co upoważnia wierzyciela do skierowania sprawy na drogę sądową, bez wezwania zapłaty.

Zawarcie ww. umów ugody poprzedzone było uchwałami Zarządu Powiatu w Bełchatowie w sprawie wyrażenia zgody na ich zawarcie w zakresie spłat zadłużenia z tytułu czynszu i mediów w lokalu mieszkalnym stanowiącym własność Powiatu Bełchatowskiego.

Z miesięcznych rozliczeń przekazywanych do Starostwa przez Spółdzielnię wynika, iż najemcy spłacają swoje zadłużenie na bieżąco.

Tabele 1-9 oraz testy kontroli oznaczone numerami od 1 do 9 dotyczące dochodów z mienia wynikających z tytułów cywilnoprawnych w kontekście art.42 ust.5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych przedstawiono w załączniku nr 16 protokołu kontroli.

VIII. WYKONANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej – 2014 rok

1.1. Informacje ogólne

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie [PCPR] jest jednostką organizacyjną Powiatu Bełchatowskiego, działającą na prawach jednostki budżetowej. Siedziba Centrum mieści się w Bełchatowie, przy ul. Czaplinieckiej 66.

Do zadań PCPR należy realizacja zadań Powiatu Bełchatowskiego z zakresu pomocy społecznej, a w szczególności: [1] koordynowanie realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych opracowanej przez Radę Powiatu w Bełchatowie; [2] prowadzenie specjalistycznego poradnictwa; [3] przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze; [4] pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się; [5] pomoc osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą; [6] umieszczanie skierowanych osób w domach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym; [7] kierowanie osób do prowadzonych mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz umieszczanie w nich osób; [8] prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej; [9] udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach; [10] szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu; [11] doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu; [12] podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych; [13] sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego; [14] sporządzanie bilansu potrzeb Powiatu Bełchatowskiego w zakresie pomocy społecznej.

PCPR w imieniu Starosty Bełchatowskiego sprawuje nadzór nad działalnością ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej. Wykonuje zadania Powiatu Bełchatowskiego w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, a w szczególności: [1] podejmuje działania zmierzające do ograniczania skutków niepełnosprawności; [2] współpracuje z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej; [3] opracowuje i przedstawia plany zadań i informacji z prowadzonej działalności

oraz udostępnia je na potrzeby samorządu województwa; [4] opracowuje i realizuje, zgodne z powiatową strategią rozwiązywania problemów społecznych, programy działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych; [5] dofinansowuje: (a) uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, (b) zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów, (c) likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, (d) rehabilitację dzieci i młodzieży, (e) sport, kulturę, rekreację i turystykę osób niepełnosprawnych; [6] nadzoruje działalność warsztatów terapii zajęciowej; [7] prowadzi „Ośrodek Informacji dla Osób Niepełnosprawnych”.

Działalnością Centrum kieruje Dyrektor Pani ELŻBIETA ZBONIKOWSKA-GOŹDZIEWICZ, zatrudniona na tym stanowisku od dnia 1 maja 1999 roku. Na podstawie dokumentacji przedłożonej do kontroli stwierdzono, że dyrektor PCPR legitymuje się zarówno stażem, jak i wykształceniem, wymaganym przepisami art.122 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 163), zgodnie z którym osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są obowiązane posiadać, co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie zatrudniało 29 osób (w tym 3 osoby na zastępstwo, 1 osoba zatrudniona w ramach umowy z Powiatowym Urzędem Pracy oraz 2 osoby zatrudnione w ramach zatwierdzonego uchwałą Zarządu Powiatu w Bełchatowie projektu POKL, realizowanego ze środków EFS „Daj Sobie Szansę” - umowy te zakończyły się z dniem 31 grudnia 2014 roku).

Dyrektor PCPR została upoważniona do:

- wydawania w imieniu Starosty Bełchatowskiego decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości Powiatu Bełchatowskiego oraz zawierania i rozwiązywania w imieniu Starosty Bełchatowskiego umów cywilnoprawnych z rodzinami zastępczymi w sprawie powierzenia dziecka (upoważnienie nr OR-114/17/2009 Starosty Bełchatowskiego z dnia 17 lipca 2009 roku);
- do składania oświadczeń woli związanych z prowadzeniem bieżącej działalności Powiatu (uchwała nr 387/09 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 27 lipca 2009 roku);
- do składania oświadczeń woli w imieniu Powiatu Bełchatowskiego w przedmiocie wdrażania i realizacji projektu „Daj sobie szansę” (uchwała nr 185/09 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 15 kwietnia 2009 roku oraz uchwała nr 37/10 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 1 lutego 2010 roku),
- [1] prowadzenia zgodnie z art. 46 ust. 2-3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. nr 149, poz. 887 ze zm.) rejestru danych o osobach: zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka; pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodziny

dom dziecka, [2] przekazywania danych z ww. rejestrów do właściwego sądu, [3] sporządzania sprawozdań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w tym w wersji elektronicznej, [4] przekazywania do biura informacji gospodarczej, informacji, o których mowa w art. 193 ust. 8 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wykonanie zadań finansowych w Powiatowym Centrum Pomocy w Rodzinie
w 2014 roku

Wyszczególnienie	Kwota wydatków (zł)
Dział 852 Rozdział 85201 (placówki opiekuńczo-wychowawcze)	143.944,00
Dział 852 Rozdział 85204 (rodziny zastępcze)	2.497.708,00
Dział 852 Rozdział 85205 (programy korekcyjno-edukacyjne)	9.950,00
Dział 852 Rozdział 85205 (przeciwdziałania przemocy w rodzinie)	13.246,00
Dział 852 Rozdział 85218 (koszty utrzymania Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie)	1.314.087,00
Dział 852 Rozdział 85218 (środki EFS na projekt Daj sobie szansę)	586.824,03
Dział 852 Rozdział 85220 (jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej)	93.298,11
Dział 852 Rozdział 85295 (pozostała działalność)	7.584,00
Dział 853 Rozdział 85311 (obsługa środków PFRON na Rehabilitację Społeczną)	29.194,00
Dział 853 Rozdział 85395 (obsługa, promocja i ewaluacja programu Aktywny Samorząd)	29.316,00

1.2. Współpraca PCPR z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy społecznej – 2014 rok

Zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności z dnia 1 kwietnia 2011 roku do obowiązków MONIKI SELEROWICZ – głównego specjalisty ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi należy m.in.: [1] współpraca z organizacjami pozarządowymi i wolontariatem, [2] prawidłowa realizacja zadań wynikających z przepisów prawa oraz zadań powierzonych przez Starostę, [3] opracowywanie projektu rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego oraz sprawozdania z jego realizacji, [4] przygotowywanie projektów zarządzeń Starosty oraz uchwał na posiedzenia Zarządu w zakresie realizowanych przez siebie zadań, [5] współpraca z komórkami organizacyjnymi Starostwa, a w szczególności z Wydziałami: Spraw Obywatelskich, Promocji i Rozwoju Powiatu oraz Edukacji, Kultury i Sportu w zakresie wykonywania zadań publicznych powierzonych organizacjom pozarządowym.

Kontrolą objęto prawidłowość przyznania i rozliczenia dotacji na realizację zadań własnych w zakresie pomocy społecznej. Podczas kontroli sprawdzono dokumentację związaną z przyznaniem dotacji w 2014 roku w łącznej kwocie 28.000 zł na rzecz organizacji pozarządowych wykazanych w poniżej zamieszczonej tabeli. Próba przyjęta do kontroli stanowiła 100% wszystkich wydatków zrealizowanych ze środków działu 852, rozdziału 85295 § 2820.

Lp.	Wyszczególnienie	Treść umowy i przedział czasowy, w którym realizowano zadanie	Kwota dotacji wg umowy (zł)	Kwota dotacji podlegające zwrotowi (zł)
1	Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych z siedzibą w Zelowie	Umowa nr OP.2.2014 z dnia 12 marca 2014 roku o wsparcie realizacji zadania publicznego pn. „Półkolonie letnie dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie częściowo pozbawionych opieki rodziców”	4.865	0
2	Stowarzyszenie Rodziców na Rzecz Pomocy Szkole „Nasza Szkoła” w Zelowie	Umowa nr OP.6.2014 z dnia 22 kwietnia 2014 roku o wsparcie realizacji zadania publicznego pn. „Półkolonie z Ekologią na Ty”	3.000	0,95
3	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży o Niepełnej Sprawności Ruchowej w Bełchatowie	Umowa nr OP.7.2014 z dnia 25 czerwca 2014 roku o wsparcie realizacji zadania publicznego pn. „Rehabilitacja z integracją”	5.000	0
4	Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych z siedzibą w Zelowie	Umowa nr OP.1.2014 z dnia 12 marca 2014 roku o wsparcie realizacji zadania publicznego pn. „Prowadzenie zajęć zapewniających dzieciom częściowo pozbawionym opieki rodziców odpowiedniego wychowania, przygotowanie do codziennych obowiązków i wypełnienie czasu wolnego po zajęciach szkolnych”	4.580	0
5	Stowarzyszenie Ośrodek Profilaktyki i Rozwoju Osobowości „OPIRO” w Bełchatowie	Umowa nr OP.3.2014 z dnia 10 marca 2014 roku o wsparcie realizacji zadania publicznego pn. „Młodzieżowa Akademia Umiejętności – pomoc dzieciom częściowo pozbawionym opieki”	7.575	0
6	Rzymskokatolicka Parafia Zesłania Ducha Świętego w Bełchatowie	Umowa nr OP.4.2014 z dnia 6 marca 2014 roku o wsparcie realizacji zadania publicznego pn. „Ośrodek Wsparcia Rodziny przy Rzymskokatolickiej Parafii Zesłania Ducha Świętego w Bełchatowie, Program pomocy dzieciom częściowo pozbawionym opieki rodziców”	2.980	737,14
Razem:			28.000	738,09

Tabela ze szczegółowymi informacjami dotyczącymi procedury przyznania i rozliczenia dotacji z zakresu pomocy społecznej stanowi załącznik nr 17 protokołu kontroli.

Rada Powiatu w Bełchatowie uchwałą nr XXXVII/275/2013 z dnia 27 listopada 2013 roku zatwierdziła i wprowadziła w życie „Program współpracy Powiatu Bełchatowskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2014” oraz na mocy uchwały nr XXXII/247/2013 z dnia 29 maja 2013 roku wdrożyła „Lokalny program pomocy społecznej dla Powiatu Bełchatowskiego na lata 2013-2014”. W ww. uchwale za priorytetowe zadania z zakresu pomocy społecznej zostały uznane: [1] programy pomocy dzieciom częściowo pozbawionym opieki rodziców; [2] prowadzenie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

W dniu 10 grudnia 2013 roku została przyjęta uchwała nr 417/13 Zarządu Powiatu w Bełchatowie w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na zlecenie realizacji zadań publicznych w 2014 roku. Ogłoszenie otwartego konkursu ofert zawierało wszystkie wymagane informacje, zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Termin do składania ofert był zgodny z art. 13 ust. 1 ww. ustawy (do dnia 7 stycznia 2014 roku), czyli nie był krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia, o którym mowa w ust. 3. Otwarty konkurs ofert został ogłoszony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Starostwa Powiatowego oraz na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego, o czym świadczy wpis do prowadzonego rejestru, w którym zamieszcza się informacje o wszystkich dokumentach wywieszanych na tablicy ogłoszeń.

W dniu 14 stycznia 2014 roku została przyjęta uchwała nr 11/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie w sprawie powołania Komisji Konkursowych ds. oceny w otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w 2014 roku, w tym komisji konkursowej do rozpatrywania zadań publicznych w zakresie pomocy społecznej. Załącznikiem do uchwały był „Regulamin trybu pracy Komisji Konkursowej”.

W dniu 28 stycznia 2014 roku została podjęta uchwała nr 20/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert i dokonania wyboru ofert na realizację zadań publicznych w 2014 roku z zakresu pomocy społecznej. W dokumentacji znajdował się protokół z posiedzenia Komisji Konkursowej ds. oceny ofert w otwartym konkursie ofert w zakresie pomocy społecznej w 2014 roku. Ogłoszenie o rozstrzygnięciu zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej urzędu oraz na tablicy ogłoszeń.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

- wszystkie oferty objęte kontrolą zostały złożone w terminie, posiadały niezbędne informacje wymienione w art. 14 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz dołączone do nich były wymagane załączniki (kserokopia aktualnego wypisu z KRS oraz statutu oferenta potwierdzone za zgodność z oryginałem),
- we wszystkich ofertach został zagwarantowany finansowy wkład własny w wysokości nie mniejszej niż 20% całkowitego kosztu zadania publicznego,
- środki dotacji zostały zabezpieczone na mocy uchwały Zarządu Powiatu nr 77/14 z dnia 4 marca 2014 roku w sprawie zmiany budżetu na 2014 rok,
- umowy o wsparcie zadań publicznych zawierały kontrasygnatę Skarbnika Powiatu, zgodnie z art. 48 ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 595 ze zm.),
- dotacje były przekazywane terminowo, zgodnie z postanowieniami umownymi,
- w trzech przypadkach podmioty dotowane zostały wezwane do złożenia sprawozdań częściowych z wykonania zadania publicznego. Sprawozdania częściowe zostały złożone terminowo, czyli do 30 dni od doręczenia wezwania,
- sprawozdania końcowe z realizacji zadań były składane terminowo, czyli w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego,

- na wszystkich dokumentach wpływających do Starostwa Powiatowego w Bełchatowie (oferty, zaktualizowane kosztorysy, sprawozdania) odnotowano daty wpływu, zgodnie z § 40 ust. 1 i ust. 3 pkt 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. nr 14, poz. 67 ze zm.),
- w przypadku dotacji przekazanej Rzymskokatolickiej Parafii Zesłania Ducha Świętego w Bełchatowie, jej niewykorzystana część w wysokości 737,14 zł została zwrócona dnia 16 stycznia 2015 roku (WB 21/13), czyli nieterminowo. Z § 11 ust. 1 umowy wynika, że kwotę dotacji niewykorzystaną w terminie zleceniobiorca jest zobowiązany zwrócić w terminie 15 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego. Termin realizacji zadania publicznego upływał dnia 15 grudnia 2014 roku,
- pozycje wydatków zamieszczone w sprawozdaniach końcowych były zgodne z pozycjami zaktualizowanych kosztorysów. Do sprawozdań były dołączane wszystkie faktury oraz umowy potwierdzające poniesione koszty.

Ponadto sprawdzono prawidłowość procedury przyznania dotacji na mocy art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ustalono, co następuje:

- dotacje przyznawano na podstawie złożonych ofert realizacji zadania publicznego,
- zlecane w tym trybie do realizacji zadania publiczne spełniały łącznie ustawowe warunki: [1] wysokość ich dofinansowania nie przekroczyła 10.000 zł, [2] realizacja zadania publicznego nie była dłuższa niż 90 dni,
- oferty zostały zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń Starostwa oraz na stronie internetowej Starostwa,
- środki dotacji zostały zabezpieczone na mocy uchwały Zarządu Powiatu nr 255/14 z dnia 24 czerwca 2014 roku oraz uchwały Zarządu Powiatu nr 134/14 z dnia 8 kwietnia 2014 roku w sprawie zmiany budżetu Powiatu na 2014 rok,
- umowy o wsparcie zadań publicznych zawierały kontrasygnatę Skarbnika Powiatu, zgodnie z art. 48 ust. 3 ustawy o samorządzie powiatowym,
- dotacje były przekazywane terminowo, zgodnie z postanowieniami umownymi,
- sprawozdania końcowe z realizacji zadań były składane terminowo, czyli w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego,
- pozycje wydatków zamieszczone w sprawozdaniach końcowych były zgodne z pozycjami wskazanymi w kosztorysach zamieszczonych w ofertach. Do sprawozdań były dołączane wszystkie faktury oraz umowy potwierdzające poniesione koszty,
- dnia 5 czerwca 2012 roku została przyjęta uchwała nr 242/12 Zarządu Powiatu w Bełchatowie w sprawie ustalenia procedury rozpatrywania ofert i udzielania dotacji organizacjom pozarządowym w oparciu o art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (mała dotacja pozakonkursowa). Zgodnie z § 2 ust. 5 uchwały, oceny formalnej oferty z

uwzględnieniem ust. 4 i ust. 5, dokonuje Główny Specjalista ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie zgodnie ze wzorem karty oceny formalnej stanowiącym załącznik nr 2 do uchwały. W dokumentacji znajdowały się wskazane wyżej karty oceny formalnej złożonych ofert w trybie art. 19a.

Testy dotyczące dotacji z zakresu pomocy społecznej stanowią załącznik nr 18 protokołu kontroli.

2. Wydatki (dotacje) na realizację zadań powierzonych - na podstawie umowy - jednostkom spoza sektora finansów publicznych - 2014 rok

Na podstawie uchwały nr XXXVIII/287/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2014 rok, wprowadzonych zmian oraz sprawozdania Rb-28S sporządzonego na dzień 31 grudnia 2014 roku, ustalono, że plan i wykonanie wydatków na realizację zadań publicznych zleconych na podstawie umowy jednostkom spoza sektora finansów publicznych przedstawiał się następująco:

Dział, rozdział, paragraf	Plan pierwotny	Plan po zmianach	Wykonanie wg
			sprawozdań Rb-28S
		(w zł)	
Dział 630 rozdział 63095 § 2820	0	19.870	19.870
Dział 851 rozdział 85149 § 2810	0	4.296	4.296
Dział 851 rozdział 85149 § 2820	0	20.704	20.704
Dział 852 rozdział 85295 § 2820	0	28.000	27.999,05
Dział 921 rozdział 92195 § 2820	0	50.300	50.300
Dział 926 rozdział 92605 § 2820	0	218.500	218.484,91

Wykaz udzielonych w 2014 roku dotacji na realizację zadań powierzonych na podstawie umowy podmiotom spoza sektora finansów publicznych stanowi załącznik nr 19 protokołu kontroli.

Uchwałą nr XXXVII/275/2013 Rady Powiatu w Bełchatowie z dnia 27 listopada 2013 roku został przyjęty Program współpracy Powiatu Bełchatowskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2014 rok. Program zakładał współpracę z organizacjami pozarządowymi w m.in. następujących obszarach: [1] pomocy społecznej, [2] rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, [3] podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej i obywatelskiej, [4] promocja i ochrona zdrowia, [5] porządek i bezpieczeństwo publiczne oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym, [6] propagowanie aktywnego wypoczynku poprzez działania na rzecz rozwoju turystyki i krajoznawstwa, [7] rozwijanie przedsięwzięć kulturalnych i regionalnych poprzez organizację i współorganizację imprez kulturalnych, okolicznościowych podtrzymujących tożsamość lokalną z udziałem mieszkańców z co najmniej dwóch gmin, [8] upowszechnianie wiedzy i umiejętności na rzecz obronności i bezpieczeństwa oraz ratownictwa i ochrony mieszkańców Powiatu Bełchatowskiego, [9] działalności na rzecz mniejszości narodowych, [10] promocji i organizacji wolontariatu.

Roczny program współpracy został uchwalony terminowo, czyli do dnia 30 listopada, zgodnie z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity z 2010 r., Dz. U.

nr 234, poz. 1536 ze zm.). Program posiadał wszystkie niezbędne informacje wymienione w art. 5a ust. 4 ww. ustawy.

Dnia 10 grudnia 2013 roku została przyjęta uchwała nr 417/13 Zarządu Powiatu w Bełchatowie w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na zlecenie realizacji zadań publicznych w 2014 roku. Ogłoszenie otwartego konkursu ofert zawierało wszystkie wymagane informacje, zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Termin do składania ofert był zgodny z art. 13 ust. 1 ww. ustawy (do dnia 7 stycznia 2014 roku), czyli nie był krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia, o którym mowa w ust. 3. Otwarty konkurs ofert został ogłoszony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Starostwa Powiatowego oraz na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego, o czym świadczy wpis do prowadzonego rejestru, w którym zamieszcza się informacje o wszystkich dokumentach wywieszanych na tablicy ogłoszeń.

Dnia 14 stycznia 2014 roku została przyjęta uchwała nr 11/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie w sprawie powołania Komisji Konkursowych ds. oceny w otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w 2014 roku. W uchwale zostały powołane odrębne komisje dla zadań z zakresu: pomocy społecznej; promocji i ochrony zdrowia; sportu i kultury fizycznej oraz turystyki i krajoznawstwa; kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej. Załącznikiem do uchwały był „Regulamin trybu pracy Komisji Konkursowej”.

W ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert w części dotyczącej kryteriów stosowanych przy dokonywaniu wyboru oferty zamieszczono zapis o następującej treści: „Komisja Konkursowa przy rozpatrywaniu ofert w szczególności: [1] ocenia możliwość realizacji zadania przez organizacją pozarządową, podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, [2] ocenia przedstawioną kalkulację kosztów realizacji zadania, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania, [3] ocenia proponowaną jakość wykonania zadania i kwalifikacje osób, przy udziale których wnioskodawca będzie realizował zadania publiczne, [4] uwzględnia planowany udział środków własnych lub środków pochodzących z innych źródeł na realizację zadania publicznego, [5] uwzględnia planowany wkład rzeczowy, osobowy, w tym świadczenie wolontariuszy i pracę społeczną członków, [6] uwzględnia analizę i ocenę realizacji zleconych zadań publicznych w przypadku organizacji pozarządowej lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które w latach poprzednich realizowały zlecone zadania publiczne, biorąc pod uwagę rzetelność i terminowość oraz sposób rozliczenia otrzymanych na ten cel środków. Powyższe stanowiło zacytowanie art. 15 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Kontrolujące zwróciły uwagę, że w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert nie została podana skala ocen, punktacja ani istotność poszczególnych kryteriów. Skala ocen znajduje się natomiast na formularzu oceny merytorycznej ofert na realizację zadań publicznych, który stanowi załącznik nr 3 do Regulaminu trybu pracy Komisji Konkursowej. Umieszczenie skali ocen w ogłoszeniu o otwartym konkursie umożliwiłoby oferentom zapoznanie się ze sposobem dokonywania oceny spełnienia kryteriów, które są brane pod uwagę podczas oceny złożonych ofert.

Próba kontroli objęto po jednej udzielonej dotacji z działu 851 – ochrona zdrowia, 630 – turystyka i krajoznawstwo, 921 – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, 926 – kultura fizyczna i sport.

Dotacja na rzecz Stowarzyszenia Sztabu Ratownictwa na zadanie ABC Pierwszej Pomocy

Współpracą z organizacjami pozarządowymi z zakresu promocji i ochrony zdrowia w Wydziale Spraw Obywatelskich zajmuje się zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności nr WO.2003.02.2014 z dnia 28 kwietnia 2014 roku inspektor – ANNA NIEDBAŁA. Do obowiązków ww. pracownika należy: ogłaszanie konkursu na wsparcie realizacji zadań z zakresu promocji i ochrony zdrowia, przeprowadzanie procedur i przygotowywanie dokumentacji dot. zawierania umów z organizacjami pozarządowymi, kontrola realizacji warunków umownych, przyjmowanie i weryfikacja sprawozdań z realizacji przedmiotowych zadań, przeprowadzanie procedur finansowych dot. przekazywania dotacji organizacjom pozarządowym.

W 2014 roku Powiat Bełchatowski na zadania z ochrony zdrowia, w dziale 851, rozdziale 85149 § 2810, 2820 przeznaczył 25.000 zł.

Oferta wpłynęła do Starostwa Powiatowego dnia 7 stycznia 2014 roku. Zawierała ona wszystkie informacje wymienione w art. 14 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Zgodnie z postanowieniami otwartego konkursu ofert do oferty zostały dołączone: kopia aktualnego odpisu z KRS oraz kopia statutu oferenta. W ofercie zgodnie z postanowieniami konkursu ofert został zagwarantowany wkład finansowy własny w wysokości 20% całkowitego kosztu zadania publicznego (całkowity koszt 15.250 zł, kwota dotacji 9.200 zł, wkład własny 3.050 zł).

Dnia 25 lutego 2014 roku wpłynął do Starostwa Powiatowego zaktualizowany kosztorys oraz harmonogram realizacji zadania do przyznanej kwoty dotacji przez Powiat Bełchatowski dotyczącego otwartego konkursu ofert (całkowity koszt 12.150 zł, kwota dotacji 6.052 zł, wkład własny 2.448 zł, 3.650 zł – koszt do pokrycia z wkładu osobowego w tym pracy społecznej członków i świadczeń wolontariuszy).

Dnia 28 stycznia 2014 roku została przyjęta uchwała nr 25/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert i dokonania wyboru ofert na realizację zadań publicznych w 2014 roku z zakresu promocji i ochrony zdrowia. W dokumentacji znajdował się protokół z posiedzenia Komisji Konkursowej ds. oceny ofert w otwartym konkursie ofert w zakresie promocji i ochrony zdrowia w 2014 roku. Ogłoszenie o rozstrzygnięciu zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej urzędu oraz na tablicy ogłoszeń.

Środki finansowe zostały zabezpieczone w wysokości 11.710 zł w dziale 851, rozdziale 85149 § 2820 w uchwale nr 77/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 4 marca 2014 roku.

Dnia 18 marca 2014 roku została zawarta umowa nr WO.12.2014 o wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą „ABC Pierwszej Pomocy”. Umowa została zawarta między Powiatem Bełchatowskim reprezentowanym przez Zarząd Powiatu w Bełchatowie w imieniu, którego działali: Szczepan Chrząst – Starosta

Bełchatowski oraz Krzysztof Gajda – Członek Zarządu a Stowarzyszeniem Sztabu Ratownictwa reprezentowanym przez Annę Pudlak – Prezesa. Umowa była kontrasygnowana przez Skarbnika Powiatu – Magdalenę Lipską. Termin realizacji zadania publicznego został ustalony od dnia 1 kwietnia do 15 grudnia 2014 roku. Zgodnie z § 3 umowy, zleceniodawca zobowiązał się do przekazania kwoty dotacji w wysokości 6.052 zł w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy.

Kwota dotacji w wysokości 6.052 zł została przekazana terminowo, dnia 28 marca (WB nr 154/32).

Zgodnie z § 10 umowy zleceniodawca może wezwać do złożenia sprawozdania częściowego z wykonania zadania publicznego. Sprawozdanie powinno zostać doręczone w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania. Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego powinno zostać sporządzone i złożone w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego.

Dnia 4 sierpnia 2014 roku wpłynęło do Starostwa Powiatowego sprawozdanie częściowe z wykonania zadania publicznego. Dnia 18 grudnia 2014 roku wpłynęło sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego. Do sprawozdań były dołączone kserokopie faktur oraz umów związanych z realizacją zadania, oraz listy uczestników biorących udział w szkoleniach organizowanych w ramach prowadzonego zadania.

Dotacja na rzecz Regionalnego Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego na zadanie „XV Regionalny Przegląd Piosenki Patriotycznej i Żołnierskiej Moja Ojczyzna”

W 2014 roku Powiat Bełchatowski na zadania z zakresu kultury w dziale 921, rozdziale 92195 § 2820 przeznaczył 50.300 zł.

Oferta wpłynęła do Starostwa Powiatowego dnia 7 stycznia 2014 roku. Zawierała ona wszystkie informacje wymienione w art. 14 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Zgodnie z postanowieniami otwartego konkursu ofert do oferty zostały dołączone: kopia aktualnego odpisu z KRS oraz kopia statutu oferenta. W ofercie zgodnie z postanowieniami konkursu ofert został zagwarantowany wkład finansowy własny w wysokości 20% całkowitego kosztu zadania publicznego (całkowity koszt 34.000 zł, kwota dotacji 18.000 zł, wkład własny 13.000 zł, 3.000 – koszty do pokrycia z wkładu osobowego, w tym pracy społecznej członków i świadczeń wolontariuszy).

Dnia 5 marca 2014 roku wpłynął do Starostwa Powiatowego zaktualizowany kosztorys oraz harmonogram realizacji zadania do przyznanej kwoty dotacji przez Powiat Bełchatowski dotyczącego otwartego konkursu ofert (całkowity koszt 27.000 zł, kwota dotacji 10.400 zł, wkład własny 15.600 zł, 1.000 zł – koszt do pokrycia z wkładu osobowego w tym pracy społecznej członków i świadczeń wolontariuszy).

Dnia 11 lutego 2014 roku została przyjęta uchwała nr 53/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert i dokonania wyboru ofert na realizację zadań publicznych w 2014 roku z zakresu kultury i sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz z zakresu podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej. W dokumentacji znajdował się protokół z posiedzenia Komisji Konkursowej ds. oceny ofert w otwartym

konkursie ofert. Ogłoszenie o rozstrzygnięciu zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej urzędu oraz na tablicy ogłoszeń.

Środki finansowe dla Regionalnego Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego zostały zabezpieczone w wysokości 12.400 zł w dziale 921, rozdziale 92195 § 2820 w uchwale nr 93/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 11 marca 2014 roku w sprawie zmiany w budżecie Powiatu na 2014 rok.

Dnia 11 marca 2014 roku została zawarta umowa nr WE.26.2014 o wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą „XV Regionalny Przegląd Piosenki Patriotycznej i Żołnierskiej – Moja Ojczyzna”. Umowa została zawarta między Powiatem Bełchatowskim reprezentowanym przez Zarząd Powiatu w Bełchatowie, w imieniu którego działali: Szczepan Chrzęst – Starosta Bełchatowski oraz Krzysztof Gajda – Członek Zarządu a Regionalnym Stowarzyszeniem Społeczno-Kulturalnym reprezentowanym przez Urszulę Komońską – Prezesa oraz Tomasza Trawińskiego – Skarbnika. Umowa była kontrasygnowana przez Skarbnika Powiatu – Magdalenę Lipską. Termin realizacji zadania publicznego został ustalony od dnia zawarcia umowy do 15 grudnia 2014 roku. Zgodnie z § 3 umowy, zleceniodawca zobowiązał się do przekazania kwoty dotacji w wysokości 10.400 zł w terminie do dnia 15 kwietnia 2014 roku.

Kwota dotacji w wysokości 10.400 zł została przekazana terminowo, tj. w dniu 15 kwietnia 2014 roku (WB nr 184/28).

Zgodnie z § 10 ust 1, 2 umowy zleceniodawca może wezwać do złożenia sprawozdania częściowego z wykonania zadania publicznego. Sprawozdanie powinno zostać doręczone w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania. Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego powinno zostać sporządzone i złożone w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego. Jeżeli dany koszt finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu, to uznaje się go za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy nie nastąpiło jego zwiększenie o więcej niż 20%.

W dniu 15 stycznia 2015 roku wpłynęło do Starostwa Powiatowego sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego. Pozycje kosztorysu wykazane w sprawozdaniu odpowiadały pozycjom wskazanym w zaktualizowanym kosztorysie. Do sprawozdania były dołączone kserokopie faktur oraz umów związanych z realizacją zadania.

Dotacja na rzecz Związku Strzeleckiego „Strzelec” na zadanie „Cykl rajdów turystyczno-rekreacyjnych”

W 2014 roku Powiat Bełchatowski na zadania z zakresu turystyki i krajoznawstwa w dziale 630, rozdziale 63095 § 2820 przeznaczył 19.870 zł.

Oferta wpłynęła do Starostwa Powiatowego dnia 7 stycznia 2014 roku. Zawierała ona wszystkie informacje wymienione w art. 14 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Zgodnie z postanowieniami otwartego konkursu ofert do oferty zostały dołączone: kopia aktualnego odpisu z KRS oraz kopia statutu oferenta. W ofercie zgodnie z postanowieniami konkursu ofert został zagwarantowany wkład finansowy własny w wysokości 20% całkowitego kosztu zadania publicznego (całkowity koszt 12.250 zł, kwota dotacji 9.700 zł, wkład

własny 2.500 zł, 50 zł – koszty do pokrycia z wkładu osobowego, w tym pracy społecznej członków i świadczeń wolontariuszy).

Do Starostwa Powiatowego wpłynął zaktualizowany kosztorys oraz harmonogram realizacji zadania do przyznanej kwoty dotacji przez Powiat Bełchatowski dotyczącego otwartego konkursu ofert (całkowity koszt 6.180 zł, kwota dotacji 4.900 zł, wkład własny 1.250 zł, 30 zł – koszt do pokrycia z wkładu osobowego w tym pracy społecznej członków i świadczeń wolontariuszy).

Dnia 11 lutego 2014 roku została przyjęta uchwała nr 56/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie w sprawie rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert i dokonania wyboru ofert na realizację zadań publicznych w 2014 roku z zakresu kultury fizycznej i turystyki. W dokumentacji znajdował się protokół z posiedzenia Komisji Konkursowej ds. oceny ofert w otwartym konkursie ofert. Ogłoszenie o rozstrzygnięciu zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej urzędu oraz na tablicy ogłoszeń.

Środki finansowe na dotacje zostały zabezpieczone w wysokości 4.900 zł w dziale 630, rozdziale 63095 § 2820 w uchwale nr 70/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 26 lutego 2014 roku.

Dnia 11 marca 2014 roku została zawarta umowa nr WE.21.2014 o wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą „Cykl rajdów turystyczno-rekreacyjnych”. Umowa została zawarta między Powiatem Bełchatowskim reprezentowanym przez Zarząd Powiatu w Bełchatowie, w imieniu którego działali: Szczepan Chrzęst – Starosta Bełchatowski oraz Krzysztof Gajda – Członek Zarządu a Związkiem Strzeleckim „Strzelec” reprezentowanym przez Marcina Plisieckiego – Dowódcę Z. S. „Strzelec” oraz Jarosława Terkalskiego - Skarbnika. Umowa była kontrasygnowana przez Skarbnika Powiatu – Magdalenę Lipską. Termin realizacji zadania publicznego został ustalony od dnia zawarcia umowy do dnia 31 sierpnia 2014 roku. Zgodnie z § 3 umowy, zleceniodawca zobowiązał się do przekazania kwoty dotacji w wysokości 4.900 zł w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy.

Kwota dotacji w wysokości 4.900 zł została przekazana terminowo, dnia 27 marca 2014 roku (WB nr 150/23).

Zgodnie z § 10 ust 1, 2 umowy zleceniodawca może wezwać do złożenia sprawozdania częściowego z wykonania zadania publicznego. Sprawozdanie powinno zostać doręczone w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania. Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego powinno zostać sporządzone i złożone w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego.

Zgodnie z § 10 ust 3 umowy, jeżeli dany koszt finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu, to uznaje się go za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy nie nastąpiło jego zwiększenie o więcej niż 20%.

Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego zostało złożone terminowo. Pozycje kosztorysu wykazane w sprawozdaniu odpowiadały pozycjom wskazanym w zaktualizowanym kosztorysie.

Dotacja na rzecz Powiatowego Szkolnego Związku Sportowego o powierzenie realizacji zadania publicznego pn. „Organizacja zawodów sportowych w zakresie IMS, Gimnazjady, Licealiady w 2014 roku”

W 2014 roku Powiat Bełchatowski na zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu w dziale 926, rozdziale 92605 § 2820 przeznaczył 218.484,91 zł (plan – 218.500 zł).

Oferta wpłynęła do Starostwa Powiatowego dnia 7 stycznia 2014 roku. Zawierała ona wszystkie informacje wymienione w art. 14 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. W ofercie zgodnie z postanowieniami konkursu ofert został zagwarantowany wkład finansowy własny w wysokości 20% całkowitego kosztu zadania publicznego (całkowity koszt 118.000 zł, kwota dotacji 114.000 zł, 4.000 zł – koszty do pokrycia z wkładu osobowego, w tym pracy społecznej członków i świadczeń wolontariuszy). Zgodnie z postanowieniami otwartego konkursu ofert „Do oferty należy dołączyć załączniki obowiązkowe: [1] kopię aktualnego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego, innego rejestru lub ewidencji. Odpis musi być zgodny z aktualnym stanem faktycznym i prawnym niezależnie od tego kiedy został wydany, [2] kopię statutu oferenta. Wymienione dokumenty należy potwierdzić za zgodność z oryginałem”. Do oferty zamiast wymaganych załączników zostało załączone oświadczenie o następującej treści „Oświadczam, że Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Bełchatowie został zarejestrowany w dniu 4.10.2000 r. w Ewidencji Stowarzyszeń Kultury Fizycznej w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie pod numerem 3/2000. Na dzień składania oferty jest to zgodne ze stanem faktycznym i prawnym. Aktualny Statut Stowarzyszenia znajduje się w dokumentach Starostwa.

Dnia 13 lutego 2014 roku wpłynął do Starostwa Powiatowego zaktualizowany kosztorys oraz harmonogram realizacji zadania do przyznanej kwoty dotacji przez Powiat Bełchatowski dotyczącego otwartego konkursu ofert (całkowity koszt 51.300 zł, kwota dotacji 51.300 zł).

Dnia 11 lutego 2014 roku została przyjęta uchwała nr 56/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie w sprawie rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert i dokonania wyboru ofert na realizację zadań publicznych w 2014 roku z zakresu kultury fizycznej i turystyki. W dokumentacji znajdował się protokół z posiedzenia Komisji Konkursowej ds. oceny ofert w otwartym konkursie ofert. Ogłoszenie o rozstrzygnięciu zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej urzędu oraz na tablicy ogłoszeń.

Środki finansowe zostały zabezpieczone w wysokości 51.300 zł w dziale 926, rozdziale 92605 § 2820 w uchwale nr 70/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 26 lutego 2014 roku.

Dnia 26 lutego 2014 roku została zawarta umowa nr WE.3.2014 o powierzenie realizacji zadania publicznego pod nazwą „Organizacja zawodów sportowych w zakresie IMS, Gimnazjady, Licealiady w 2014 r”. Umowa została zawarta między Powiatem Bełchatowskim reprezentowanym przez Zarząd Powiatu w Bełchatowie, w imieniu którego działali: Szczepan Chrzęst – Starosta Bełchatowski oraz Marek Jasiński – Wicestarosta Bełchatowski a Powiatowym Szkolnym Związkiem Sportowym reprezentowanym przez Jarosława Budzyńskiego – Prezesa PSZS. Umowa była kontrasygnowana przez Skarbnika Powiatu – Magdalenę Lipską. Termin realizacji zadania publicznego został ustalony od dnia zawarcia umowy do dnia 15 grudnia 2014 roku. Zgodnie z § 3 umowy, zleceniodawca zobowiązał się do

przekazania kwoty dotacji w wysokości 51.300 zł w dwóch transzach: I transza w wysokości 25.000 zł do dnia 31 marca 2014 roku, II transza w wysokości 26.300 zł do dnia 31 sierpnia 2014 roku.

Kwota dotacji została przekazana terminowo: I transza w wysokości 25.000 zł dnia 18 marca 2014 roku (WB nr 132/32), II transza w wysokości 26.300 zł dnia 27 sierpnia 2014 roku (WB nr 434/6).

Zgodnie z § 9 ust 1, 2 umowy zleceniodawca może wezwać do złożenia sprawozdania częściowego z wykonania zadania publicznego. Sprawozdanie powinno zostać doręczone w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania. Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego powinno zostać sporządzone i złożone w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego.

Zgodnie z § 9 ust 3 umowy, jeżeli dany koszt finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu, to uznaje się go za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy nie nastąpiło jego zwiększenie o więcej niż 20%.

Dnia 14 stycznia 2014 roku wpłynęło do Starostwa Powiatowego sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego. Pozycje kosztorysu wykazane w sprawozdaniu odpowiadały pozycjom wskazanym w zaktualizowanym kosztorysie, a jeśli nie to została zachowana zasada wskazana w § 9 ust. 3 umowy.

Testy kontroli dotyczące dotacji udzielonych podmiotom spoza sektora finansów publicznych stanowią załącznik nr 20 protokołu kontroli.

3. Dotacje na rzecz szkół niepublicznych (art. 90 ustawy o systemie oświaty)

Zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności WE.0114-3/2010 z dnia 5 stycznia 2010 roku do zadań Pani LIDII LEWANDOWSKIEJ – podinspektora ds. planowania i analizy finansów jednostek oświatowych i szkół publicznych w Wydziale Edukacji, Kultury i Sportu, należy: [1] planowanie i analiza budżetów finansowych jednostek oświatowych i szkół niepublicznych, [2] prowadzenie spraw związanych z wydatkami finansowanymi w zakresie zadań oświatowo-wychowawczych i edukacyjno-opiekuńczych, [3] wykonywanie zadań administracyjno-organizacyjnych w zakresie finansowania jednostek oświatowych zgodnie z ustawą o systemie oświaty, [4] analiza dokumentacji sprawozdawczej z jednostek oświatowych prowadzonych przez Starostwo, [5] przygotowywanie propozycji przydzielania dotacji szkołom niepublicznym, [6] prowadzenie spraw, w tym dokonywanie systematycznego monitorowania budżetów jednostek oświatowych i Wydziału.

W dniu 17 lutego 2010 roku została przyjęta uchwała nr 311/XLII/2010 Rady Powiatu w Bełchatowie w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji ponadgimnazjalnym szkołom publicznym i niepublicznym o uprawnieniach szkół publicznych funkcjonującym na terenie Powiatu Bełchatowskiego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania. Załącznikami do ww. uchwały są wzory: [1] wniosku o udzielenie dotacji, [2] informacja o bieżącej liczbie uczniów, [3] rozliczenie dotacji. W uchwale zapisano, że dotacje z budżetu Powiatu Bełchatowskiego przysługują:

- ponadgimnazjalnym szkołom publicznym prowadzonym przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, które otrzymują dotacje z budżetu powiatu w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia w szkołach tego samego typu i rodzaju prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego,
- ponadgimnazjalnym szkołom niepublicznym o uprawnieniach szkół publicznych niewymienionych w pkt 1, które otrzymują dotacje z budżetu powiatu w wysokości 50% ustalonych w budżecie powiatu wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju w przeliczeniu na jednego ucznia.

Zgodnie z § 3 uchwały dotacji udziela się na pisemny wniosek podmiotu prowadzącego szkołę, złożony nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji. Wniosek powinien zawierać w szczególności następujące elementy: [1] nazwę i adres osoby prowadzącej, [2] nazwę i adres szkoły, [3] numer NIP szkoły, [4] numer regon szkoły, [5] typ i rodzaj szkoły, [6] numer i datę wydania zaświadczenia o wpisie do ewidencji, numer i datę wydania decyzji o nadaniu uprawnień szkoły publicznej, [7] planowaną liczbę uczniów w roku, którego dotyczy wniosek o udzielenie dotacji, [8] nazwę i numer rachunku bankowego szkoły, na który ma być przekazywana dotacja.

Osoba prowadząca szkołę jest zobowiązana do: [1] składania w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie w terminie do 15 każdego miesiąca informacji o rzeczywistej liczbie uczniów wg stanu na pierwszy dzień miesiąca, na który jest udzielana dotacja, na formularzu stanowiącym załącznik do uchwały, [2] składania w terminie do dnia 15 każdego miesiąca rozliczenia otrzymanej dotacji za okres od początku roku kalendarzowego do końca miesiąca sprawozdawczego na formularzu stanowiącym załącznik do uchwały, [3] prowadzenia dokumentacji finansowo-księgowej i dokumentacji zawierającej informacje o liczbie uczniów, [4] zgłaszania w ciągu 14 dni zmian danych zawartych we wniosku o udzielenie dotacji.

Dotacje są przekazywane w 12 częściach, w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca na rachunek bankowy szkoły.

Wysokość dotacji na dany miesiąc przekazuje się w wysokości odpowiadającej rzeczywistej liczbie wykazanej przez osobę prowadzącą w składanej do 15 każdego miesiąca informacji.

Należy zwrócić uwagę, że obowiązująca uchwała nie była zmieniona od daty jej podjęcia mimo istotnych zmian w stanie prawnym, dotyczących zasad przyznawania dotacji dla szkół niepublicznych. Na mocy ustawy z dnia 27 lipca 2012 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r., poz. 979), od 1 stycznia 2013 roku pierwsze zdanie art. 90 ust. 3 uzyskało brzmienie „Dotacje dla szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych niewymienionych w ust. 2a przysługują na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu, w wysokości nie niższej niż 50% ustalonych w budżecie odpowiednio danej gminy lub powiatu wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju w przeliczeniu na jednego ucznia, pod warunkiem, że osoba prowadząca szkołę niepubliczną poda organowi właściwemu do udzielania dotacji planowaną liczbę uczniów nie później niż do dnia 30 września roku

poprzedzającego rok udzielania dotacji, z zastrzeżeniem ust. 3h oraz 3i". Obowiązująca uchwała nie została dostosowana do aktualnego stanu prawnego, i nadal figuruje następujący zapis: § 1 pkt 2 „Dotacje z budżetu Powiatu Bełchatowskiego, zwanego dalej Powiatem przysługują: ponadgimnazjalnym szkołom niepublicznym o uprawnieniach szkół publicznych niewymienionych w pkt. 1, które otrzymują dotacje z budżetu powiatu w wysokości 50% ustalonych w budżecie powiatu wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju w przeliczeniu na jednego ucznia”. Z § 7 uchwały wynika, że wysokość dotacji na dany miesiąc przekazuje się w wysokości odpowiadającej rzeczywistej liczbie uczniów wykazanej przez osobę prowadzącą w informacji, o której mowa w § 6 ust. 1 pkt 1. Nie uwzględniono w zapisach uchwały wymogu spełnienia 50% frekwencji.

Ponadto z uchwały wynika termin przekazywania części dotacji – do ostatniego dnia każdego miesiąca. Natomiast na mocy ustawy z dnia 13 czerwca 2013 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 827) art. 90 ust. 3c ustawy otrzymał brzmienie „dotacje, o których mowa w ust. 1a-3a, są przekazywane na rachunek bankowy szkoły, przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, placówki lub zespołu szkół lub placówek w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, z tym że część za grudzień jest przekazywana w terminie do dnia 15 grudnia.”

Zgodnie z wyjaśnieniem podinspektor Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu Lidii Lewandowskiej złożonym dnia 26 czerwca 2015 roku, Rada Powiatu w Bełchatowie podjęła dnia 28 sierpnia 2013 roku uchwałę XXXIV/258/2013 w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji ponadgimnazjalnym szkołom publicznym i niepublicznym o uprawnieniach szkół publicznych funkcjonującym na terenie Powiatu Bełchatowskiego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania. Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi na posiedzeniu w dniu 3 października 2013 roku stwierdziła nieważność powyższej uchwały (uchwała nr 32/224/2013 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi). Obecnie w Biurze Radców Prawnych Starostwa Powiatowego w Bełchatowie został złożony projekt nowej uchwały Rady Powiatu dotyczący powyższej sprawy. Po zaopiniowaniu przez radcę zostanie on przekazany do konsultacji związkom zawodowym działającym na terenie Powiatu Bełchatowskiego a następnie skierowany pod obrady Rady Powiatu w Bełchatowie.

Wyjaśnienie podinspektor Lidii Lewandowskiej z dnia 26 czerwca 2015 roku dotyczące niepodjęcia nowej uchwały w sprawie trybu udzielenia i rozliczenia stanowi załącznik nr 21 protokołu kontroli.

Wielkości planowanych oraz wykonanych kwot dotacji z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności oświatowej przedstawia poniższa tabela:

Klasyfikacja budżetowa	Plan po zmianach	Wykonanie na 31 grudnia 2014	% Wykonania
801, 80120 § 2540	1.690.845	1.522.338,12	90,03
801, 80130 § 2540	2.558.914	2.331.829,21	91,13

Tabela zawierająca szczegółowe informacje na temat wszystkich udzielonych w 2014 roku dotacji na rzecz szkół niepublicznych stanowi załącznik nr 22 protokołu kontroli.

Szczegółowej kontroli poddano udzielenie i rozliczenie dotacji w 2014 roku dla następujących podmiotów:

- szkoły prowadzone przez „GABOR” sp. z o.o., ul. Lipowa 11, 97-400 Bełchatów (Zaoczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, Zaoczne Technikum dla Dorosłych, Szkoła Policealna) – kwota dotacji 638.956,96 zł,
- szkoły prowadzone przez „TEB Edukacja” sp. z o.o., ul. Fabryczna 6, 97-400 Bełchatów (Policealna Szkoła Medyczna, Policealna Szkoła) – kwota dotacji 534.023,84 zł.

Prawidłowość określenia stawek dotacji dla szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych

Stawki obowiązujące w I półroczu 2014 roku – od stycznia do czerwca

W dniu 10 września 2013 roku zostało skierowane do Zarządu Powiatu pismo Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu podpisane przez podinspektora Lidie Lewandowską dotyczące zaakceptowania kwot dotacji dla szkół niepublicznych.

Kontrolującym przedstawiono protokół nr 174/13 z posiedzenia Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 17 września 2013 roku, w którym Zarząd Powiatu zaakceptował proponowane przez Wydział kwoty.

Stawka dotacji dla Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych

Stawka dotacji dla Zaocznego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych prowadzonego przez „GABOR” od września 2013 roku do czerwca 2014 roku została ustalona i wypłacona na podstawie planu wydatków budżetowych w rozdziale 80120 Zaocznego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych funkcjonującego w strukturach ZSP w Zelowie (Rb-28S za okres od początku roku do dnia 30 września 2013 roku) i wyniosła 135,76 zł.

28.237 zł : 26 uczniów : 4 miesiące = 271,51 zł x 50% = 135,76 zł

Natomiast od lipca do grudnia 2014 roku stawka dotacji została ustalona i wypłacona na podstawie wykonania wydatków budżetowych w rozdziale 80120 (Rb-28S za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2014 roku) i wyniosła 119,70 zł.

20.105,04 zł : 14 uczniów : 6 miesięcy = 239,35 zł x 50% = 119,68 zł

Kwota dotacji obliczona i wypłacona na podstawie ww. stawek nie została w żaden sposób zweryfikowana na koniec roku. W omawianym przypadku stawka dotacji za pierwsze półrocze 2014 roku została ustalona na podstawie planu wydatków w 2013 roku oraz liczby uczniów w 2013 roku, a za drugie półrocze 2014 roku na podstawie wykonania wydatków za pierwsze półrocze 2014 roku oraz liczby uczniów z pierwszego półrocza. Należy zauważyć, że dane przyjęte do wyliczenia stawki dotacji nie były aktualne i nie odzwierciedlały zmieniających się wartości (wydatki oraz liczba uczniów) w ciągu roku, za który przysługiwała dotacja.

W uchwale nr 12/73/2014 z dnia 27 marca 2014 roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi zostało przedstawione następujące stanowisko „Poziomu wydatków bieżących w danym roku nie można ustalać na podstawie danych wynikających z uchwały budżetowej bez uwzględnienia wprowadzonych zmian w trakcie roku. Każda zmiana budżetu gminy wprowadzona w trakcie roku budżetowego w tym zakresie (zwiększenia, zmniejszenia) będzie się łączyła z koniecznością zmiany wysokości dotacji w danym roku. Zwiększenie lub zmniejszenie planu wydatków budżetu, w zakresie wydatków bieżących w szkołach lub przedszkolach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego wpływa na ustalenie podstawy dotacji. W ocenie Kolegium ustawodawca w sposób nie budzący wątpliwości wskazał, że w odniesieniu do szkół lub przedszkoli, dla których wysokość dotacji uzależniona jest od wysokości wydatków bieżących przewidzianych w budżecie, ustalenie wysokości przekazywanej dotacji dokonywane być powinno na podstawie wielkości wydatków bieżących (aktualnych) w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego”.

Stawki dotacji dla szkół niepublicznych, ustalone w oparciu o wydatki ponoszone przez najbliższy powiat

Z uwagi na fakt, że Powiat Bełchatowski nie prowadzi publicznych techników dla dorosłych, szkół policealnych dla dorosłych, szkół policealnych kształcących w kierunkach medycznych podstawą do ustalenia wysokości stawki dotacji dla tego typu szkół niepublicznych zgodnie z art. 90 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, są wydatki ponoszone przez najbliższy powiat na prowadzenie szkoły publicznej danego typu lub rodzaju. Dlatego Wydział Edukacji, Kultury i Sportu wystąpił z zapytaniem do 16 pobliskich powiatów oraz miast z prośbą o udzielenie informacji dotyczącej kosztów kształcenia uczniów. Do ustalenia miesięcznych stawek na ucznia w niepublicznym technikum dla dorosłych oraz policealnej szkole dla dorosłych przyjęto wysokość wydatków bieżących ponoszonych przez Powiat Piotrkowski. Zgodnie z powyższym stawki dla szkół powinny wynosić:

- technikum dla dorosłych – 114,95 złotych na ucznia (229,90 zł x 50%),
- szkoła policealna dla dorosłych – 65,77 złotych na ucznia (131,54 zł x 50%).

W piśmie do Zarządu Powiatu z dnia 10 września 2013 roku znajduje się następujący zapis: „Przyjęcie stawki dotacji na podstawie wydatków ponoszonych przez Powiat Piotrkowski spowoduje konieczność zwrotu dotychczas przekazanych dotacji przez organy prowadzące a co więcej uniemożliwi dalsze dotowanie wyżej wymienionych szkół. Ponadto należy zaznaczyć, że w art. 90 ust 3 ustawy o systemie oświaty określony został minimalny poziom dotacji. Jednostka samorządu terytorialnego może określić wysokość dotacji na wyższym poziomie, co w tym przypadku może zmniejszyć niekorzystny wpływ na płynność finansową szkół niepublicznych. Wobec powyższego Wydział Edukacji, Kultury i Sportu proponuje rozważenie przyjęcia wysokości wydatków bieżących w następującym ułożeniu: Technikum dla dorosłych – 180 złotych miesięcznie na jednego słuchacza, Szkoła policealna dla dorosłych – 150 złotych miesięcznie na jednego słuchacza”.

Zaproponowane i zaakceptowane stawki dotacji, były wyższe od poziomu wynikającego z obowiązującej uchwały, czyli 50% wydatków bieżących

ponoszonych przez najbliższą gminę lub powiat na prowadzenie szkoły publicznej danego typu lub rodzaju:

- dla technikum dla dorosłych o 65,05 zł, czyli o 56,59 %,
- dla szkoły policealnej dla dorosłych o 84,23 zł, czyli o 128,07 %.

Zgodnie z art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w ust. 1a-1c i 2-3b, oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystywania, uwzględniając w szczególności podstawę obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania oraz termin i sposób rozliczenia dotacji. Na mocy obowiązującej uchwały nr 311/XLII/2010 Rady Powiatu w Bełchatowie z dnia 17 lutego 2010 roku, dotacje przysługują ponadgimnazjalnym szkołom niepublicznym o uprawnieniach szkół publicznych niewymienionych w pkt 1, które otrzymują dotacje z budżetu powiatu w wysokości 50% ustalonych w budżecie powiatu wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju w przeliczeniu na jednego ucznia. Zgodnie z § 2 ww. uchwały w przypadku braku na terenie Powiatu ponadgimnazjalnej szkoły publicznej danego typu i rodzaju podstawą do ustalenia wysokości planowanej dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższy Powiat prowadzący szkołę publiczną danego typu i rodzaju. W związku z powyższym podwyższenie stawki dotacji było sprzeczne z obowiązującymi w tym zakresie postanowieniami uchwały.

W wyjaśnieniu podinspektor Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu Lidii Lewandowskiej, złożonym dnia 15 maja 2015 roku znalazł się następujący zapis: „... Ustawa o systemie oświaty określa minimalny poziom obliczania dotacji, pozostawiając samorządom prawo (poprzez art. 80 ust. 4 i art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty) do ustalenia wyższej wysokości dotacji niż określona w ustawie. Powiat może, zatem decydując o stawce dotacji, zwiększyć wysokość należnej dotacji do dowolnej wartości...”.

Wyjaśnienie podinspektor Lidii Lewandowskiej z dnia 15 maja 2015 roku dotyczące ustalonych stawek dotacji na 2014 rok stanowi załącznik nr 23 protokołu kontroli.

Należy zauważyć, że art. 90 ust. 3 ustawy o systemie oświaty rzeczywiście określa minimalny poziom stawki dotacji „w wysokości nie niższej niż 50% ustalonych w budżecie odpowiednio danej gminy lub powiatu wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju”, co oznacza, że jednostka samorządu terytorialnego może w uchwale wydanej na podstawie art. 90 ust. 4 podwyższyć tę minimalną podstawę obliczenia dotacji do dowolnej wysokości, czego Rada Powiatu w Bełchatowie jednak nie zrobiła. Trzeba podkreślić, że do wyłącznej kompetencji organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego należy ustalenie podstawy obliczenia dotacji, a tym samym kompetencja ta nie może być przeniesiona na organ wykonawczy (uchwała nr 18/102/2015 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z dnia 1 czerwca 2015 roku).

Stawka dotacji dla szkoły policealnej kształcącej młodzież w zawodach medycznych została ustalona na podstawie wysokości wydatków bieżących ponoszonych miesięcznie w 2013 roku na 1 ucznia szkoły prowadzonej przez Urząd Miasta w

Częstochowie i wyniosła 429,73 zł (859,45 zł x 50%), natomiast do obliczenia stawki dla policealnej szkoły kształcącej dorosłych w zawodach medycznych przyjęto wydatki bieżące w szkole prowadzonej przez Powiat Opoczyński, wyniosła ona 129,71 zł (259,41 zł x 50%).

Stawki obowiązujące w II półroczu 2014 roku – od lipca do grudnia

Dnia 24 lipca 2014 roku zostało skierowane do Zarządu Powiatu pismo Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu podpisane przez podinspektora Lidę Lewandowską dotyczące zaakceptowania nowych stawek dotacji dla szkół niepublicznych.

Wydział Edukacji, Kultury i Sportu wystąpił z zapytaniem dla 17 pobliskich powiatów oraz 3 miast o podanie informacji dotyczącej kosztów kształcenia uczniów. W związku z czym zaproponowano następujące stawki dotacji na jednego słuchacza:

- technikum dla dorosłych – 105,80 zł – w oparciu o wysokość wydatków bieżących ponoszonych przez Powiat Piotrkowski (211,59 zł x 50%),
- szkoły policealnej dla dorosłych – 64,90 zł – w oparciu o wysokość wydatków bieżących ponoszonych przez Powiat Piotrkowski (129,70 zł x 50%),
- policealnej szkoły kształcącej młodzież w zawodach medycznych – 365,80 zł – w oparciu o wysokość wydatków bieżących ponoszonych przez Starostwo Powiatowe w Zgierzu (731,58 zł x 50%),
- policealnej szkoły kształcącej dorosłych w zawodach medycznych – 177,20 zł – w oparciu o wysokość wydatków bieżących ponoszonych przez Powiat Lubliniecki (354,21 zł x 50%).

Kontrolującym przedstawiono protokół nr 226/14 z posiedzenia Zarządu Powiatu w Bełchatowie w dniu 29 lipca 2014 roku, w którym Zarząd Powiatu zaakceptował proponowane przez Wydział kwoty.

Kontrolujące zwróciły uwagę, że Wydział Edukacji, Kultury i Sportu zwracał się z prośbą o udzielenie informacji na temat kosztów kształcenia uczniów do pobliskich powiatów oraz miast tylko raz w roku. Stawki ustalone na podstawie przesłanych danych dotyczących wydatków bieżących ponoszonych miesięcznie na jednego ucznia w 2013 roku (protokół nr 174/13 z posiedzenia Zarządu Powiatu z 17 września 2013) obowiązywały do końca 2013 roku oraz przez pierwsze półrocze 2014 roku (do czerwca). Od lipca do grudnia 2014 roku obowiązywały nowe stawki, ustalone na podstawie przesłanych danych dotyczących wydatków bieżących ponoszonych w 2014 roku (protokół nr 226/14 z posiedzenia Zarządu Powiatu z 29.07.2014). Należy stwierdzić, że stawki dotacji nie zostały w żaden sposób aktualizowane, a ponadto stawka dotacji obowiązująca w I półroczu 2014 roku była obliczona na podstawie wydatków bieżących dotyczących poprzedniego roku budżetowego (2013), a nie roku, na który udzielona była dotacja.

Ponadto stwierdzono, że stawkę według, której naliczono dotację w okresie od 1 września 2013 roku do 31 czerwca 2014 roku dla Policealnej Szkoły kształcącej dorosłych w zawodach medycznych prowadzonej przez „GABOR” sp. z o. o., przyjęto na podstawie wydatków bieżących

ponoszonych w 2013 roku przez Policealną Szkołę kształcącą dorosłych w zawodach medycznych prowadzoną przez Powiat Opoczyński. W dniu 7 lipca 2014 roku wpłynęła do Starostwa Powiatowego w Bełchatowie odpowiedź ze Starostwa Powiatowego w Opocznie na pismo WE.4331.17.2014 z dnia 12 czerwca 2014 roku z prośbą o podanie wysokości wydatków bieżących ponoszonych w 2014 roku w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Powiat Opoczyński. W piśmie tym poinformowano, że Powiat Opoczyński nie prowadzi policealnej szkoły dla dorosłych kształcącej w zawodzie opiekun medyczny.

W dniu 13 maja 2015 roku wpłynęła odpowiedź na pismo znak WF.4331.17.2015 ze Starostwa Powiatowego w Opocznie o następującej treści „...informuję, iż Powiat Opoczyński od 2010 roku jest organem prowadzącym Szkołę Policealną dla Dorosłych kształcącą w systemie zaocznym w zawodzie opiekun medyczny. Słuchaczy w zawodzie opiekun medyczny szkoła kształciła od 1 września 2011 roku do 31 sierpnia 2013 roku, zaś w roku szkolnym 2013/2014 nie było słuchaczy w ww. zawodzie. Natomiast w obecnym roku szkolnym 2014/2015 szkoła prowadzi kształcenie słuchaczy w przedmiotowym zawodzie”.

Zwracanie się do pobliskich jednostek samorządu terytorialnego tylko raz w roku doprowadziło do sytuacji, w której dotacja od lutego do czerwca 2014 roku dla Policealnej Szkoły kształcącej w zawodzie opiekun medyczny prowadzonej przez „GABOR” została naliczona i przekazana w oparciu o stawkę ustaloną na podstawie wydatków szkoły, która nie posiadała w tym okresie słuchaczy i nie prowadziła zajęć.

AKTA KONTROLI [A-8, s. 114-147]: Kserokopie: uchwały 311/XLII/2010 Rady Powiatu w Bełchatowie z dnia 17 lutego 2010 roku, pisma Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu do Zarządu Powiatu z dnia 10 września 2013 roku, protokołu nr 174/13 z posiedzenia Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 17 września 2013 roku, pisma Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu do Zarządu Powiatu z dnia 24 lipca 2014 roku, protokołu nr 226/14 z posiedzenia Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 29 lipca 2014 roku, pism ze Starostwa Powiatowego w Opocznie dotyczące Szkoły Policealnej dla dorosłych kształcącej w zawodzie opiekun medyczny.

Ponadto w toku kontroli ustalono, co następuje:

- wszystkie szkoły niepubliczne objęte kontrolą posiadały uprawnienia szkoły publicznej nadane odpowiednimi decyzjami oraz figurowały w ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonej przez Powiat Bełchatowski,
- wszystkie wnioski o udzielenie dotacji na 2014 rok wpłynęły do Starostwa Powiatowego terminowo, czyli do dnia 30 września 2013 roku,
- wszystkie wnioski posiadały niezbędne informacje wskazane w uchwale,
- liczbę uczniów w comiesięcznych informacjach podawano zgodnie z zapisami uchwały, tj. według stanu na pierwszy dzień miesiąca,
- dotacja została naliczona zgodnie z obowiązującymi przepisami, czyli na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu. Podmiot dotowany składał informacje o liczbie uczniów spełniających wymóg 50% frekwencji. Stan uczniów był ustalany na podstawie wpisu do księgi uczniów,

- podmiot dotowany składał w terminie do dnia 15 każdego miesiąca rozliczenie otrzymanej dotacji za okres od początku roku do końca miesiąca sprawozdawczego na odpowiednim formularzu stanowiącym załącznik nr 3 do uchwały,
- stawki przyjęte do obliczenia dotacji były zgodne z zaproponowanymi stawkami przez Wydział Edukacji, Kultury i Sportu i zaakceptowanymi przez Zarząd Powiatu w formie protokołów z posiedzeń,
- dotacje za lipiec i sierpień obliczono na każdego ucznia, który w czerwcu spełnił warunek uczestniczenia w zajęciach, o których mowa w ust. 3,
- transze dotacji były przekazywane terminowo, czyli do końca każdego miesiąca a za grudzień do 15,
- według rozliczeń dotacji składanych za poszczególne miesiące wynika, że środki z dotacji były wydatkowane na: [1] materiały, [2] usługi obce, [3] wynagrodzenia, [4] pochodne od wynagrodzeń, [5] środki trwałe i wyposażenie,
- **kwota udzielonej dotacji dla Szkoły Policealnej prowadzonej przez TEB Edukacja za okres od stycznia do czerwca obliczona na podstawie stawek podwyższonych przez Zarząd Powiatu niezgodnie z obowiązującą uchwałą wyniosła 5.550 zł (150 zł x 37). Natomiast gdyby przyjąć stawki zgodnie z uchwałą, kwota dotacji za ten okres wyniosłaby 2.433,49 zł (65,77 zł x 37),**
- **kwota udzielonej dotacji dla Szkoły Policealnej prowadzonej przez „GABOR” za okres od stycznia do czerwca obliczona na podstawie stawek podwyższonych przez Zarząd Powiatu niezgodnie z obowiązującą uchwałą wyniosła 58.050 zł (150 zł x 387), a dla Zaocznego Technikum dla Dorosłych 163.080 zł (180 zł x 906). Natomiast gdyby przyjąć stawki zgodnie z uchwałą, kwota dotacji za ten okres wyniosłaby dla Szkoły Policealnej 25.452,99 zł (65,77 zł x 387), a dla Zaocznego Technikum dla Dorosłych 104.144,70 zł (114,95 zł x 906).**

Tabela zawierająca daty wniesienia wniosków o udzielenie dotacji, numery i daty decyzji nadających szkołom niepublicznym uprawnienia szkół publicznych, daty i numery zaświadczeń o wpisie szkoły do ewidencji stanowi załącznik nr 24 protokołu kontroli.

Tabele zawierające szczegółowe informacje o datach przekazania dotacji, stawkach dotacji, liczbie uczniów, kwotach dotacji w poszczególnych miesiącach stanowi załącznik nr 25 protokołu kontroli.

4. Wydatki osobowe

4.1. Wydatki na wynagrodzenia – 2014 rok

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

Na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od 1 stycznia 2014 do 31

grudnia 2014 roku stwierdzono, że plan i wykonanie wydatków na wynagrodzenia w poszczególnych rozdziałach i paragrafach kształtował się następująco:

Dział, rozdział, §	Plan po zmianach w zł	Wykonanie w zł	Procentowe wykonania planu (%)
600 60014 4010	1.400.000,00	1.351.251,61	96,52
710 71015 4010	69.660,00	69.660,00	100,00
710 71095 4010	476.173,00	450.548,07	94,62
750 75011 4010	194.353,00	194.353,00	100,00
750 75020 4010	7.790.082,00	7.764.983,90	99,68
754 75411 4010	25.808,00	25.807,46	99,99
801 80102 4010	243.452,00	243.451,68	99,99
801 80111 4010	1.215.748,00	1.214.393,01	99,89
801 80120 4010	6.102.673,00	6.098.636,29	99,93
801 80130 4010	9.278.420,00	9.276.913,15	99,98
801 80134 4010	1.217.500,00	1.219.868,00	100,19
801 80140 4010	1.191.195,00	1.191.195,00	100,00
801 80195 4010	91.713,00	51.340,37	55,98
852 85201 4010	1.713.927,00	1.713.926,67	99,99
852 85202 4010	4.419.428,00	4.419.428,00	100,00
852 85204 4010	132.971,00	132.971,62	100,00
852 85205 4010	2.000,00	2.000,00	100,00
852 85218 4010	925.090,00	925.090,54	100,00
853 85321 4010	177.572,00	177.571,77	100,00
853 85333 4010	2.537.036,00	2.536.022,10	99,96
853 85395 4010	16.848,00	16.848,00	100,00
854 85401 4010	36.618,00	36.591,54	99,93
854 85403 4010	809.548,00	809.548,00	100,00
854 85406 4010	1.236.925,00	1.236.925,00	100,00
854 85410 4010	1.053.092,00	1.047.415,92	99,46
854 85421 4010	1.105.720,00	1.096.398,37	99,16
926 92601 4010	715.512,00	715.511,96	100,00
RAZEM:	44.179.064	44.009.651,03	99,62

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Starostwa Powiatowego za prawidłowość prowadzenia spraw pracowniczych odpowiedzialny jest Zespół ds. Kadr, którego koordynatorem jest MARTA GORALCZYK-RAŚ. Zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności nr ZK.2003.1.2014 z dnia 5 września 2014 roku do obowiązków ww. pracownika należy m.in.: [1] kierowanie i nadzorowanie pracy podległych pracowników oraz przygotowywanie ich zakresów czynności, [2] opracowywanie rocznego planu pracy Zespołu oraz sprawozdania z jego realizacji, [3] prowadzenie dokumentacji związanej z powołaniem i odwołaniem kierowników powiatowych służb i inspekcji, których zwierzchnikiem jest Starosta oraz jednostek organizacyjnych Powiatu z wyłączeniem jednostek oświatowych, [4] opracowanie danych do projektu budżetu w zakresie etatów oraz prowadzenie dokumentacji związanej z polityką kadrową w porozumieniu z Sekretarzem Powiatu, [5] zatwierdzanie pod względem merytorycznym sporządzanych przez Wydział Finansowo-Księgowy list wynagrodzeń, nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i rentowych oraz innych wynikających z tytułu zatrudnienia. Zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności z dnia 4 maja 2012 roku do

zadań inspektor w Wydziale Finansowo-Księgowym ILONY ŻYTKIEWICZ należy m.in.: [1] sporządzanie list płac i zasiłków pracowników Starostwa Powiatowego, [2] naliczanie podstaw wymiaru wynagrodzeń chorobowych i zasiłków z funduszu ZUS, [3] prowadzenie kart płacowych pracowników zatrudnionych na podstawie umów o pracę.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku w Starostwie Powiatowym w ramach stosunku pracy było zatrudnionych 212 osób (w tym 189 osób na etacie, 18 osób na umowę o zastępstwo oraz 5 osób przebywających na urloпах bezpłatnych).

Kontrolą prawidłowości przyznanych wynagrodzeń objęto 12 pracowników Starostwa Powiatowego: Starostę Powiatu, Wicestarostę Powiatu, Skarbnika Powiatu, Sekretarza Powiatu, dwóch naczelników, jednego Kierownika Referatu, jednego podinspektora, jednego inspektora, kierownicę, sprzątaczkę, sekretarkę. Przyjęta do kontroli próba stanowiła 5,66 % ogółu zatrudnionych.

Wykaz pracowników objętych kontrolą oraz wysokość poszczególnych składników otrzymywanego przez nich wynagrodzenia stanowi załącznik nr 26 protokołu kontroli (...) ⁷.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał Regulamin wynagradzania pracowników Starostwa Powiatowego w Bełchatowie wprowadzony zarządzeniem nr 66/2011 z dnia 14 czerwca 2011 roku. Załączniki do regulaminu stanowią: [1] miesięczne kwoty minimalnego i maksymalnego wynagrodzenia zasadniczego, [2] stawki dodatku funkcyjnego, [3] wykaz stanowisk, w tym stanowisk kierowniczych urzędniczych, urzędniczych, pomocniczych i obsługi oraz doradców i asystentów, a także minimalne wymagania kwalifikacyjne niezbędne do wykonywania pracy na poszczególnych stanowiskach.

Kontrolą objęto wynagrodzenie Starosty Waldemara Wyczachowskiego, ustalone w uchwale nr II/17/2014 Rady Powiatu w Bełchatowie z dnia 30 grudnia 2014 roku. Łączne wynagrodzenie Starosty Bełchatowskiego wynosiło 12.358 zł. Składało się ono z następujących elementów:

- wynagrodzenie zasadnicze – 6.000 zł,
- dodatek funkcyjny – 1.970 zł,
- dodatek stażowy – 1.200 zł,
- dodatek specjalny – 3.188 zł (40% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego).

Kwota łącznego wynagrodzenia Starosty Powiatu została ustalona zgodnie z art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1202 ze zm.). Zgodnie z przywołanym przepisem maksymalne wynagrodzenie dla pracowników samorządowych, zatrudnionych na podstawie wyboru, w tym Starosty Powiatu, nie może przekroczyć w okresie miesiąca siedmiokrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (tekst jednolity z 2011 r., Dz. U. nr 79, poz. 431 ze zm.). Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 lit a) ustawy budżetowej na 2014 rok (Dz. U.

---

⁷ Wyłączono dane ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w związku z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

z 2014 r., poz. 162) kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wynosiła 1.766,46 zł ($1.766,46 \text{ zł} \times 7 = 12.365,22 \text{ zł}$).

Wynagrodzenie dla Wicestarosty Powiatu Grzegorza Gryczki zostało ustalone w następujących składnikach: [1] wynagrodzenie zasadnicze – 5.200 zł, [2] dodatek funkcyjny – 2.200 zł, [3] dodatek za wieloletnią pracę w wysokości 12% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość zastosowania kategorii zaszeregowania, poprawność stawek wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego, dodatku specjalnego, dodatku stażowego w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1786) oraz regulamin wynagradzania pracowników Starostwa Powiatowego przyjęty zarządzeniem nr 66/2011 z dnia 14 czerwca 2011 roku.

Na podstawie list płac z 2014 roku za miesiące luty (nr 2014_2/31 z 26 lutego 2014), maj (nr 2014_5/29 z dnia 26 maja 2014 roku), październik (nr 2014_10/30 z dnia 24 października 2014 roku), kart wynagrodzeń za 2014 rok, umów o prace oraz pozostałej dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych pracowników wybranych do kontroli ustalono, co następuje:

- wynagrodzenia mieściły się w granicach określonych przepisami rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych oraz były zgodne z regulaminem wynagradzania pracowników,
- w angażach pracowników zastosowano prawidłowe kategorie zaszeregowania z uwzględnieniem wymagań kwalifikacyjnych,
- listy płac oraz karty wynagrodzeń były prowadzone komputerowo,
- karty wynagrodzeń oraz listy płac odzwierciedlały dane zawarte w umowach o pracę oraz angażach,
- listy płac były podpisywane i sprawdzane pod względem merytorycznym przez [1] naczelników wydziałów merytorycznych, którzy posiadają w budżecie środki finansowe na wynagrodzenia i pochodne – w zakresie zgodności z planem finansowo-księgowym opracowywanym na podstawie danych o zatrudnieniu i jego zmianach przekazywanych przez Zespół ds. Kadr oraz w zakresie prawidłowości stosowanych składników wynagrodzeń, [2] Koordynatora Zespołu ds. Kadr lub osoby upoważnione – w zakresie zgodności ujętych w listach płac pracowników z rzeczywistym zatrudnieniem, natomiast pod względem formalno-rachunkowym listy płac były sprawdzane przez upoważnionych pracowników Wydziału Finansowo-Księgowego. Listy płac do wypłaty zatwierdzał Skarbnik, Starosta lub w ich zastępstwie osoby upoważnione. Powyższe było zgodne z § 23 ust. 9, 10, 11 Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie przyjętej zarządzeniem nr 163/2011 Starosty Bełchatowskiego z dnia 31 października 2011 roku.

Wypłata ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

W 2014 roku wypłacono 2 odprawy dla Starosty Szczepana Chrzęsta oraz dla Wicestarosty Marka Jasińskiego w związku z upływem kadencji oraz 3 odprawy dla pracowników Starostwa w związku z przejściem na emeryturę. Kontrolą objęto prawidłowość naliczenia i wypłaty wszystkich wypłaconych odpraw:

- inspektor w Wydziale Geodezji, Kartografii i Katastru – odprawa w związku z przejściem na emeryturę. Obliczenie: 2.950 zł - wynagrodzenie zasadnicze + 590 zł - dodatek stażowy x 6 = 21.240 zł. Lista płac nr 2014_8/38 z dnia 28 sierpnia 2014 roku,
- inspektor w Wydziale Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa – odprawa w związku z przejściem na emeryturę. Obliczenie: 2.400 zł - wynagrodzenie zasadnicze + 480 zł - dodatek stażowy x 6 = 17.280 zł. Lista płac nr 2014_7/43 z dnia 31 lipca 2014 roku,
- podinspektor w Wydziale Administracyjno-Gospodarczym – odprawa w związku z przejściem na emeryturę. Obliczenie: 3.000 zł - wynagrodzenie zasadnicze + 600 zł - dodatek stażowy x 6 = 21.600 zł. Lista płac nr 2014_4/35 z dnia 30 kwietnia 2014 roku,
- Starosta – odprawa w związku z upływem kadencji. Obliczenie: 12.358 zł x 3 = 37.074 zł. Lista nr 2014_12/34 z dnia 8 grudnia 2014 roku,
- Wicestarosta – odprawa w związku z upływem kadencji. Obliczenie: 10.808 zł x 3 = 32.424 zł. Lista nr 2014_12/35 z dnia 8 grudnia 2014 roku.

W 2014 roku wypłacono ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla 4 pracowników Starostwa Powiatowego, w tym dla Starosty i Wicestarosty.

- inspektor w Wydziale Architektury i Budownictwa. Obliczenie: 2.568 zł (2.400 zł zasadnicze + 168 zł stażowy) : 20,83 = 123,28 zł : 8 = 15,41 x 74,5 h = 1.148,05 zł. Lista płac nr 2014_5/36 z dnia 30 maja 2014 roku,
- inspektor w Wydziale Finansowo-Księgowym. Obliczenie: 2.365 zł (2.150 zł zasadnicze + 215 zł stażowy) : 20,83 = 113,54 : 8 = 14,19 x 72 h = 1.021,68 zł. Lista płac nr 2014_4/9 z dnia 18 kwietnia 2014 roku,
- Wicestarosta. Obliczenie: 10.808 zł : 20,83 = 518,87 : 8 = 64,86 x 48 h = 3.113,28 zł. Lista płac nr 2014_12/37 z dnia 8 grudnia 2014 roku,
- Starosta. Obliczenie: 12.358 zł : 20,83 = 593,28 : 8 = 74,16 x 208 h = 15.425,28 zł. Lista płac nr 2014_12/36 z dnia 8 grudnia 2014 roku.

W toku kontroli dokumentacji dotyczącej wypłaconych ekwiwalentów za niewykorzystany urlop oraz odpraw stwierdzono, co następuje:

- nie stwierdzono nieprawidłowości przy naliczaniu odpraw oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop,
- wszystkie listy płac były sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez upoważnione osoby, zgodnie z postanowieniami § 23 ust. 9, 10, 11 Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie przyjętej zarządzeniem nr 163/2011 Starosty Bełchatowskiego z dnia 31 października 2011 roku,

- odprawy w związku z przejściem na emeryturę były naliczane zgodnie z art. 38 ust. 3-5 ustawy o pracownikach samorządowych, a odprawy w związku z upływem kadencji zgodnie z art. 40 ust. 1,
- jednorazowe odprawy w związku z przejściem na emeryturę były wypłacane w dniu ustania stosunku pracy,
- ekwiwalenty pieniężne za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wypłacono zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. nr 2, poz. 14 ze zm.).

W 2014 roku ukazało się 13 ogłoszeń w sprawie naboru na wolne stanowiska urzędnicze. Czynnościami kontrolnymi objęto również prawidłowość procedury zatrudniania pracowników. Do próby kontroli wybrano dwa ogłoszenia: nr 2/2014 z dnia 25 marca 2014 oraz nr 13/2014 z dnia 13 października 2014 roku. Ustalono, że procedura była zgodna z zasadami zawartymi w ustawie z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych. Stwierdzono, co następuje:

- procedura naboru była prowadzona na podstawie zarządzenia nr 83/2013 Starosty Bełchatowskiego z dnia 2 grudnia 2013 roku w sprawie wprowadzenia „Procedury naboru na wolne stanowisko urzędnicze, w tym wolne kierownicze stanowisko urzędnicze w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie”,
- ogłoszenia o wolnym stanowisku urzędniczym były umieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy informacyjnej,
- ogłoszenia o naborze zawierały wszystkie informacje wymienione w art. 13 ust. 2 ustawy,
- terminy do składania dokumentów określone w ogłoszeniu o naborze nie były krótsze niż 10 dni od dnia opublikowania tych ogłoszeń w Biuletynie Informacji Publicznej,
- z przeprowadzonych naborów kandydatów były sporządzane protokoły, które zawierały wszystkie niezbędne informacje wymienione w art. 14 ust. 2 ustawy,
- po przeprowadzonych naborach informacja o wynikach naborów była upowszechniana przez umieszczenie na tablicy informacyjnej oraz publikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej przez okres co najmniej 3 miesięcy. Informacje te zawierały wszystkie informacje wymienione w art. 15 ust. 2 ustawy,
- nowozatrudnione osoby spełniały wymagania co do wykształcenia i doświadczenia zawodowego wskazane w ogłoszeniu o naborze, co stwierdzono w oparciu o przedłożone akta osobowe.

Tabela zawierająca informacje dotyczące ogłoszeń o wolnych stanowiskach urzędniczych oraz osób zatrudnionych w 2014 roku stanowi załącznik nr 27 protokołu kontroli (...)⁸.

---

⁸ Wyłączono dane ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w związku z art.23 ustawy z dnia

4.2. Wydatki na wypłaty diet dla radnych - 2014 rok

Zasady wypłaty diet

Dnia 29 grudnia 2008 roku została przyjęta uchwała nr 210/XXXI/2008 Rady Powiatu w Bełchatowie z dnia 29 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia wysokości i zasad wypłaty diet i zwrotu kosztów podróży służbowych oraz kosztów przejazdów środkami komunikacji publicznej dla radnych.

Zgodnie z ww. uchwałą radny otrzymuje dietę za udział w posiedzeniach: [1] Rady Powiatu, [2] stałej Komisji, do której został powołany przez Radę, [3] doraźnej Komisji, do której został powołany przez Radę, [4] zespołów kontrolnych, do których został powołany przez Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej i innych zespołów powołanych przez Radę, [5] Zarządu Powiatu. Dieta przysługuje w formie ryczałtu miesięcznego.

Wysokość diety wynosi: [1] dla Przewodniczącego Rady Powiatu 65% półtora krotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw, [2] dla członków Zarządu Powiatu (nie będących etatowymi członkami Zarządu) 90% kwoty diety pobieranej przez Przewodniczącego Powiatu, [3] dla Wiceprzewodniczącego Rady – 80% kwoty diety pobieranej przez Przewodniczącego Powiatu, [4] dla Przewodniczących Komisji – 70% kwoty diety pobieranej przez Przewodniczącego Powiatu, [5] dla Wiceprzewodniczących Komisji oraz Sekretarza Komisji Rewizyjnej – 60% kwoty diety pobieranej przez Przewodniczącego Rady Powiatu, [6] dla pozostałych radnych – 50% kwoty diety pobieranej przez Przewodniczącego Rady Powiatu. W przypadku zbiegu tytułów radnemu przysługuje tylko jedna, najwyższa kwota.

Zgodnie z § 2 uchwały nieobecność radnego na posiedzeniach powoduje każdorazowo potrącenie za każdą nieobecność 10% kwoty należnej diety. Zgodnie z § 4 uchwały wypłata diet następuje nie wcześniej niż 1-go dnia miesiąca za poprzedni miesiąc w kasie Starostwa Powiatowego w Bełchatowie lub przelewem na wskazany rachunek bankowy.

Prawidłowość wypłaty diet

Zgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym, wysokość diet przysługujących radnemu nie może przekroczyć w ciągu miesiąca łącznie półtorakrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw. Natomiast zgodnie z § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 roku w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu powiatu (Dz. U. nr 61, poz.

709) radnemu w powiatach od 60 tys. do 120 tys. mieszkańców przysługują w ciągu miesiąca diety w wysokości do 85% maksymalnej wysokości diety 2.252,24 zł (1.766,46 zł x 1,5 x 85%).

Kontroli poddano prawidłowość ustalania i wypłacania diet dla radnych w miesiącach luty, maj, październik 2014 roku. Wpłaty diet objętych próbą kontroli miały miejsce na podstawie następujących list płać:

- lista wypłat diet radnych Powiatu Bełchatowskiego za luty 2014 z dnia 13 marca 2014 roku (F366, DWN/645/2014) na łączną kwotę 22.736,81 zł,
- lista wypłat diet radnych Powiatu Bełchatowskiego za maj 2014 z dnia 10 czerwca 2014 roku (F1048, DWN/1539/2014) na łączną kwotę 23.595,51 zł,
- lista wypłat diet radnych Powiatu Bełchatowskiego za październik 2014 z dnia 7 listopada 2014 roku (DWN/2924/2014) na łączną kwotę 23.233,82 zł.

W wyniku kontroli stwierdzono, co następuje:

- wszystkie listy płać zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez upoważnione osoby, zgodnie z zapisami § 23 ust. 9, 10, 11 Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie przyjętej zarządzeniem nr 163/2011 Starosty Bełchatowskiego z dnia 31 października 2011 roku,
- listy płać były sporządzane w oparciu o listy obecności radnych na sesjach i komisjach Rady Powiatu potwierdzonych własnoręcznymi podpisami,
- za każdą nieobecność radnego na posiedzeniu dokonywano potrącenia w wysokości 10% kwoty należnej diety,
- kwota miesięcznych diet dla radnych nie przekraczała dozwolonej wysokości wskazanej w przepisach,
- wypłaty diet dokonywano zgodnie z uchwałą, czyli nie wcześniej niż 1-go dnia miesiąca za poprzedni miesiąc,
- nie stwierdzono nieprawidłowości przy naliczaniu i wypłacaniu diet radnym.

4.3. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Dnia 30 maja 2011 roku zostało przyjęte zarządzenie nr 57/2011 Starosty Bełchatowskiego w sprawie ustalenia i wprowadzenia Regulaminu gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie. Zmiany do ww. zarządzenia zostały wprowadzone następującymi zarządzeniami: nr 54/12 z dnia 22 czerwca 2012 roku, 84/2013 z dnia 3 grudnia 2013 roku, nr 39/2014 z dnia 21 maja 2014 roku.

W regulaminie określono zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń socjalnych. Z działu III regulaminu wynika, że osobami uprawnionymi do korzystania z Funduszu są [1] pracownicy Starostwa Powiatowego w Bełchatowie zatrudnieni w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy na czas nieokreślony i określony, na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru – od pierwszego dnia zatrudnienia do dnia ustania zatrudnienia, [2] pracownicy przebywający na urloпах wychowawczych, [3] emeryci i renciści, którzy rozwiązali z Urzędem

Rejonowym i Starostwem Powiatowym w Bełchatowie umowę o pracę w związku z przejściem na emeryturę lub rentę, [4] członkowie rodzin osób wymienionych w punktach 1-3.

Środki Funduszu przeznaczone są na dofinansowanie i finansowanie różnych rodzajów i form działalności socjalnej i obejmują:

- dofinansowanie do krajowego i zagranicznego wypoczynku urlopowego pracowników, organizowanego we własnym zakresie;
- dofinansowanie i finansowanie różnego rodzaju form działalności kulturalno-oświatowej oraz sportowo-rekreacyjnej: [1] działalność kulturalno-oświatową organizowaną w postaci imprez kulturalnych i artystycznych w tym również zakupu biletów wstępu na te imprezy, [2] działalność sportowo-rekreacyjną organizowaną w postaci różnych form rekreacji ruchowej, [3] rekreację organizowaną w formie ognisk, spotkań integracyjnych, [4] rekreację organizowaną w formie wycieczek;
- udzielanie pracownikom oraz emerytom i rencistom pomocy: [1] rzeczowej, [2] finansowej: w trudnej sytuacji materialnej; zapomóg z tytułu długotrwałej choroby, leczenia szpitalnego i z tytułu indywidualnych zdarzeń losowych (kradzież, pożar, zalenie, wypadek itp.); zimowych zapomóg sezonowych;
- udzielanie zwrotnych pożyczek na cele mieszkaniowe.

Na podstawie przedłożonych dokumentów stwierdzono, że na działalność socjalną w 2014 roku uzyskano środki w wysokości 411.105,06 zł, na którą to kwotę złożyły się: [1] bilans otwarcia na dzień 1 stycznia 2014 roku - 47.652,61 zł, [2] odsetki od rachunku bankowego - 309,57 zł, [3] spłata pożyczek - 135.693,00 zł, [4] odpis na 2014 rok po korekcie w wysokości - 227.449,88 zł.

W 2014 roku rozdysponowano ogółem kwotę 379.879,00 zł, przeznaczając środki na:

- wypoczynek dla pracowników - 152.640 zł, 196 wniosków,
- działalność sportowo-rekreacyjna i kulturalno-oświatowa - 16.545 zł, 241 wniosków,
- zwrotne pożyczki na cele mieszkaniowe - 116.500 zł,
- zapomogi - 94.194 zł.

Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia 2014 roku wyniósł 31.226,06 zł.

Przepis art. 5 ust. 2, 4 i 5 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 111 ze zm.) stanowi, że [1] wysokość odpisu podstawowego wynosi na jednego zatrudnionego 37,5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą; [2] wysokość odpisu podstawowego może być zwiększona o 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2, na każdą zatrudnioną osobę, w stosunku do której orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, [3] pracodawcy sprawujący opiekę socjalną nad emerytami i rencistami, w tym także ze zlikwidowanych zakładów pracy, mogą zwiększyć

Fundusz o 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2, na każdego emeryta i rencistę uprawnionego do tej opieki.

Zgodnie z art. 5c ustawy w 2014 roku przez przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 5 ust. 2, należy rozumieć przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2010 roku ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art.5 ust.7 (M.P. z 2011 r. nr 10, poz. 104). Wynosi ono 2.917,14 zł.

W ramach kontroli sprawdzono prawidłowość wyliczenia wysokości odpisu podstawowego. Ustalono, że na dzień 1 stycznia 2014 roku odpis stanowił kwotę 220.973,81 zł. Wysokość odpisu wyniosła:

- na jednego pracownika zatrudnionego w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie - 1.093,93 zł ($2.917,14 \times 37,5\%$),
- na jednego emeryta i rencistę - 182,32 zł ($2.917,14 \times 6,25\%$),
- zwiększenie odpisów podstawowych na osoby z orzeczoną znaczną lub umiarkowaną niepełnosprawnością - 182,32 zł ($2.917,14 \times 6,25\%$).

Do wyliczenia odpisu podstawowego przyjęto stan zatrudnienia w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie, który na dzień 1 stycznia 2014 roku wynosił 197 osób. Ponadto odnotowano 9 osób z orzeczoną znaczną lub umiarkowaną niepełnosprawnością oraz 21 emerytów i rencistów uprawnionych do korzystania z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

- $197 \text{ pracowników} \times 1.093,93 = 215.504,21 \text{ zł}$,
- $9 \text{ osób} \times 182,32 \text{ zł} = 1.640,88 \text{ zł}$,
- $21 \times 182,32 \text{ zł} = 3.828,72 \text{ zł}$.

Stosownie do postanowień wynikających z art. 6 ust. 2 ustawy, pierwsza rata odpisu w łącznej kwocie 165.730,36 zł, tj. 75% odpisu, została przekazana 27 maja 2014 roku (wyciąg bankowy WB Nr 256/1), natomiast druga w wysokości 55.243,45 zł (25%) - w dniu 25 września 2014 roku (wyciąg bankowy WB Nr 491/1).

W wyniku kontroli stwierdzono, że w związku ze zwiększeniem stanu zatrudnienia, jednostka dokonała korekty odpisu za 2014 rok w wysokości 6.476,07 zł. Na podstawie wyciągu bankowego nr WB Nr 662/1 ustalono, że korekta w wysokości 6.476,07 zł została przekazana w dniu 24 grudnia 2014 roku.

- $202,92 \text{ pracowników} \times 1.093,93 = 221.980,28 \text{ zł}$,
- $9 \text{ osób} \times 182,32 \text{ zł} = 1.640,88 \text{ zł}$,
- $21 \times 182,32 \text{ zł} = 3.828,72 \text{ zł}$.

5. Wydatki na dostawy i usługi

W ramach kontroli niniejszego zagadnienia zbadano trzy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację następujących zadań (dostawy i usługi): [1] zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej; [2] prowadzenie

obsługi bankowej budżetu Powiatu (*wyniki kontroli opisano w rozdziale II pkt 6 protokołu kontroli*) oraz [3] na wybór agenta emisji obligacji komunalnych Powiatu Bełchatowskiego (*wyniki kontroli opisano w rozdziale II pkt 7 protokołu kontroli – Wyemitowane papiery wartościowe*).

Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej

Wybór wykonawcy

W dniu 4 stycznia 2013 roku ówczesny Naczelnik Wydziału Zamówień Publicznych i Inwestycji – Jacek Retkiewicz dokonał ustalenia wartości zamówienia na zadanie pn. „Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej” na kwotę 124.227,64 zł netto, tj. 30.905,47 euro (wartość brutto 152.800,00 zł). Jako podstawę przeliczania wartości zamówienia publicznego – zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2011 roku (Dz.U. z 2011 r. nr 282, poz.1650) – przyjęto średni kurs złotego w stosunku do euro stanowiący 4,0196. Jak wynika z notatki służbowej sporządzonej przez wyżej wymienionego, wartość zadania oszacowano na podstawie badania rynku sprzedaży samochodów osobowych poprzez sondaż telefoniczny i internetowy. W związku z tym, że wartość zamówienia przekroczyła 14.000 euro, Jacek Retkiewicz wystąpił w dniu 4 stycznia 2013 roku z wnioskiem nr 1/2013 o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego (art. 39 ustawy Prawo zamówień publicznych). Jako źródło finansowania wskazano dział 852 rozdział 85201 § 6060 (rok 2012) – 152.800,00 zł (91.680,00 zł + 61.120,00 zł), a jako kryterium oceny ofert – cenę 100%. Wniosek został pozytywnie zaopiniowany przez: Skarbnika Powiatu – Magdalenę Lipską, Sekretarza Powiatu – Grzegorza Malickiego i radcę prawnego – Marka Bystrzyckiego oraz zatwierdzony przez Starostę – Szczepana Chrząstę.

Uchwałą nr 03/13 z dnia 8 stycznia 2013 roku Zarząd Powiatu w Bełchatowie postanowił: [1] dokonać zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na „Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej”; [2] zatwierdzić projekt Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia dla przeprowadzenia ww. postępowania. Projekt specyfikacji został opracowany przez Dyrektora Centrum Administracyjnego do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Bełchatowie – Lidię Szymańską oraz podinspektora Bronisławę Wozińską. Specyfikację sprawdził pod względem zgodności z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych Naczelnik Wydziału Zamówień Publicznych i Inwestycji – Jacek Retkiewicz i zatwierdził Starosta Bełchatowski – Szczepan Chrząst.

Na mocy uchwały nr 04/13 Zarząd Powiatu w Bełchatowie w dniu 8 stycznia 2013 roku powołał siedmioosobową komisję przetargową.

Ogłoszenie o zamówieniu w trybie przetargu nieograniczonego na zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 9 stycznia 2013 roku pod numerem 12594-2013 oraz opublikowane w tym samym dniu w sposób wskazany w art.40 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Specyfikację istotnych warunków zamówienia wraz z załącznikami zamieszczono na stronie internetowej zamawiającego: www.e-bip.pl/start/46 oraz tablicy ogłoszeń

Starostwa w dniach 9-17 stycznia 2013 roku. Zarówno SIWZ, jak i ogłoszenie o zamówieniu, spełniały wymogi wynikające z art.36 oraz art. 41 ustawy.

Termin składania ofert określono do dnia 17 stycznia 2013, godz. 10⁰⁰. Wadium – 3.000,00 zł. **Kryterium wyboru oferty: cena – 100%**. Sposób oceny według wzoru:

$$\text{Ocena punktowa} = \frac{\text{cena minimalna}}{\text{cena badana}} \times 100 \times \text{waga kryterium } 100\%$$

Termin realizacji zamówienia: do dnia 15 marca 2013 roku od dnia zawarcia umowy z wykonawcą.

Minimalne parametry techniczne samochodu: [1] samochód bez przebiegu, fabrycznie nowy (rok produkcji 2012-2013); [2] **silnik wysokoprężny, turbodoładowany, spełniający normę czystości spalin min. EURO 5**; [3] minimalna pojemność skokowa silnika 2.000 cm³; [4] minimalna moc silnika 100 KM; [5] skrzynia biegów manualna 6 biegowa (5 + wsteczny); [6] rozstaw osi powyżej 3200 mm; [7] wersja combi; [8] wspomaganie układu kierowniczego; [9] tempomat; [10] zabezpieczenie przed złamaniem blokady kierownicy; [11] dźwignia zmiany biegów w formie „joystika”; [12] czujnik kontroli zapięcia pasów bezpieczeństwa; [13] stopień wejściowy boczny oświetlony; [14] filtr przeciwpyłowy; [15] homologacja auta bazowego - combi dziewięciosobowe, homologacja pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych; [16] napęd na koła przednie; [17] kolor lakieru szary metalik; [18] ilość miejsc siedzących - 9, w tym jedno dla kierowcy; podwójne siedzenie obok kierowcy; wyjmowany i składany drugi rząd siedzeń 2 + 1 miejscowe; składany i wyjmowany trzeci rząd siedzeń 3 miejscowy; wszystkie siedzenia wyposażone w 3 punktowe pasy bezpieczeństwa; [19] podłoga ze sklejkki wodoodpornej pokrytej wykładziną PCV antypoślizgową; [20] tapicerowanie nadwozia przestrzeni pasażerskiej w całości - tapicerowanie nadkoli - tapicerka materiałowa; [21] tylne drzwi skrzydłowe z oknami otwierane na boki; [22] autoalarm honorowany przez firmy ubezpieczeniowe; [23] izolacja dźwiękowo-termiczna; [24] niezależne zawieszenie przednie i tylne ze stabilizatorem; [25] układ hamulcowy z ABS - hamulce tarczowe wentylowane z przodu i z tyłu; [26] system kontroli trakcji: układ EDS, układ ASR, układ MSR , układ ESD lub odpowiedni; [27] poduszka powietrzna kierowcy i pasażera; [28] regulacja wysokości fotela kierowcy; [29] przesuwne prawe drzwi boczne; [30] jedno okno odsuwane po lewej stronie w części pasażerskiej; [31] radio z odtwarzaczem płyt CD z anteną i dwoma głośnikami; [32] szyby przyciemnione o wysokiej zdolności filtrującej; [33] immobiliser; [34] trzecie światło STOP + światło przeciwmgielne z tyłu; [35] klimatyzacja dwustrefowa z półautomatyczną regulacją z nawiewami; [36] centralny zamek z pilotem; [37] elektrycznie opuszczane i podnoszone szyby – minimum przednie; [38] dodatkowe opony zimowe + felgi stalowe - 4 szt.; [39] hak holowniczy; [40] system nawigacji satelitarnej umożliwiający jednoczesne korzystanie z funkcji nawigacji oraz odtwarzanie płyt CD i plików MP3; [41] reflektory przednie halogenowe + regulacja zasięgu, halogeny przednie przeciwmgielne; [42] trójkąt ostrzegawczy, gaśnica, apteczka pierwszej pomocy, podnośnik, pełnowymiarowe koło zapasowe, zestaw kluczy; [43] sygnał dźwiękowy informujący o niewyłączonych światłach lub automatyczne wyłączenie światła przy wyciągnięciu kluczyków; [44] lampki kontrolne zaciągniętego hamulca ręcznego, awarii układu hamulcowego i poziomu płynu; [45] gwarancja mechaniczna minimum 2 lata bez limitu kilometrów, gwarancja na perforacje

nadwozia minimum 10 lat, gwarancja na lakier minimum 3 lata, gwarancja na silnik i podzespoły minimum 2 lata bez limitu kilometrów.

Przystosowanie do przewozu osoby niepełnosprawnej na wózku: [1] przystosowanie samochodu do przewozu osoby niepełnosprawnej zgodnie z homologacją ministerialną; [2] wszystkie fotele przestrzeni pasażerskiej szybko demontowane w układzie: fotel trzypasowy z 3 rzędu i fotel dwuosobowy + jednoosobowy z 2 rzędu; [3] wykładzina łatwo zmywalna, antypoślizgowa; [4] schowek – miejsce (pojemnik na pasy); [5] szyny wzdłuż mocujące 2 wózki w podłodze pojazdu; [6] komplet pasów do mocowania 2 wózków inwalidzkich do szyn oraz pasy zabezpieczające osobę niepełnosprawną na wózku inwalidzkim; [7] najazdy teleskopowe, aluminiowe z powłoką antypoślizgową umożliwiające wprowadzenie wózka do pojazdu; [8] oznakowanie pojazdu z przodu i z tyłu symbolem „pojazd dla osób niepełnosprawnych”.

Zamawiający dopuszczał składanie ofert równoważnych. Składający ofertę pozostawał z nią związany przez okres 30 dni licząc od ostatecznego upływu terminu składania ofert.

Pięciu wykonawców zwróciło się do zamawiającego o wyjaśnienie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia. W odpowiedzi na zapytania ofertowe, zamawiający – w trybie art.38 ust.1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych – udzielił niezwłocznie wyjaśnień, które przedstawiono w poniżej zamieszczonej tabeli.

Podmiot składający zapytanie ofertowe	Treść pytania	Odpowiedź zamawiającego
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe BIBMOT sp. jawna w Mielcu (zapytanie z dnia 10 stycznia 2013 roku)	Czy zamawiający dopuszcza zawieszenie tylne na belce skrętnej?	Zamawiający dopuszcza zawieszenie tylne na belce skrętnej.
	Czy zamawiający dopuszcza hamulce tarczowe pełne z tyłu?	Zamawiający dopuszcza hamulce tarczowe pełne z tyłu.
AUTO-ŻOLIBORZ Spółka z o.o. Warszawa (zapytanie z dnia 11 stycznia 2013 roku)	Czy Zamawiający dopuści samochód bez systemu EDS, natomiast wyposażony w ESP z TC, którego działanie w skutkach będzie takie samo jak w samochodzie z EDS?	Zamawiający nie dopuszcza ww. rozwiązania.
	Czy zamawiający dopuści samochód wyposażony w szyby przesuwne z lewej i z prawej strony w II rzędzie siedzeń?	Zamawiający nie dopuszcza ww. rozwiązania.
	Czy zamawiający dopuści samochód z siedzeniami w II na jednym stelażu, gdzie oparcie siedzenia z prawej strony jest składane?	Zamawiający nie dopuszcza ww. rozwiązania.
Autoryzowany Dealer Volkswagena ZIMNY Piotrków Trybunalski (zapytanie z dnia 10 stycznia 2013 roku)	Czy zamawiający dopuści pojazd z silnikiem 2,0 TDI - nazwa handlowa, którego moc jest powyżej 100 KM spełniający normę EURO 5?	Zamawiający dopuszcza pojazdy z silnikami o pojemności w przedziale od 1900 cm ³ do 2.500 cm ³ ⁹
AUTO-ŻOLIBORZ Spółka z o.o.	Czy zamawiający dopuści	Zamawiający dopuszcza

⁹ Precyzując dane dotyczące pojemności skokowej pojazdu, zamawiający dokonał istotnej zmiany przedmiotu zamówienia dopuszczając zakup samochodu o pojemności w przedziale od 1900 cm³ do 2500 cm³.

Warszawa (zapytanie z dnia 10 stycznia 2013 roku)	samochód z zawieszeniem tylnym opartym na belce ze stabilizatorem?	samochód z zawieszeniem tylnym opartym na belce ze stabilizatorem.
	Czy zamawiający dopuści samochód z tarczami hamulcowymi z tyłu niewentylowanymi?	Zamawiający dopuszcza samochód z tarczami hamulcowymi z tyłu niewentylowanymi.
	Czy zamawiający dopuści samochód z klimatyzacją 2- strefową z oddzielnym sterowaniem dla nawiewów z przodu i z tyłu, z rozproszaniem na II i III rząd siedzeń z regulacją manualną?	Zamawiający dopuszcza samochód z klimatyzacją 2- strefową z oddzielnym sterowaniem dla nawiewów z przodu i z tyłu, z rozproszaniem na II i III rząd siedzeń z regulacją manualną.
FORD AUTO Kabziński Piotrków Trybunalski (zapytanie z dnia 14 stycznia 2013 roku)	Czy dopuszcza się klimatyzację dwustrefową na przód i tył z manualną regulacją nawiewami?	Zamawiający nie dopuszcza ww. rozwiązania.
	Czy dopuszcza się system nawigacji satelitarnej jako osobny montowany w serwisie dostawcy?	Zamawiający nie dopuszcza ww. rozwiązania.

Do upływu terminu składania ofert wpłynęła tylko jedna oferta złożona przez firmę:

- ZIMNY Łódź ul. Wójtowska 7, Autoryzowany Dealer Volkswagena, Piotrków Trybunalski ul. Wojska Polskiego 102 – cena 149.800,00 zł, okres gwarancji: [1] gwarancja mechaniczna – 24 miesiące bez limitu kilometrów, [2] gwarancja na perforacje nadwozia – 12 lat, [3] gwarancja na lakier – 3 lata, [4] gwarancja na silnik i podzespoły – 24 miesiące bez limitu kilometrów, [5] gwarancja na szyby – 24 miesiące, [6] gwarancja na opony – 24 miesiące.

Bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający wskazał 152.800,00 zł jako kwotę, którą zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zadania.

Wszystkie osoby biorące udział w przetargu złożyły oświadczenia określone w art. 17 ust.2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Jako najkorzystniejszą wybrano ofertę złożoną przez ww. firmę ZIMNY za cenę brutto 149.800,00 zł, z uwagi na przyjęte w postępowaniu kryterium oceny ofert: 100% cena.

Protokół z przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego zatwierdzony został przez Starostę Szczepana Chrzęsta w dniu 22 stycznia 2013 roku.

Zarząd Powiatu w Bełchatowie uchwałą nr 18/13 z dnia 22 stycznia 2013 roku zatwierdził wyniki zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej oraz wyraził zgodę na zawarcie umowy z Dariuszem Zimnym, prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą ZIMNY Dariusz Zimny z siedzibą w Łodzi ul. Wójtowska 7.

Niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty, tj. w dniu 22 stycznia 2013 roku, zamawiający zamieścił informację na stronie internetowej oraz w miejscu publicznie dostępnym w swojej siedzibie oraz zawiadomił wykonawcę (faksem i pocztą), wyznaczając jednocześnie termin podpisania umowy na dzień 23 stycznia 2013 roku.

Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty podano do publicznej wiadomości i przesłano do wykonawcy

W dniu 23 stycznia 2013 roku pomiędzy Powiatem w Bełchatowie, reprezentowanym przez Zarząd Powiatu, w imieniu którego działali: Starosta Bełchatowski – Szczepan Chrzęst oraz Wicestarosta – Marek Jasiński a sprzedającym Maciejem Dębowskim działającym na mocy pełnomocnictwa w imieniu firmy ZIMNY Dariusz Zimny z siedzibą w Łodzi – zawarta została umowa nr WZ/1/2013 na dostawę dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej samochodu typu mikrobus marki Volkswagen, model Caravelle/Trenerline, wersja Combi 9-cio osobowy, rok produkcji 2013, barwa nadwozia szary metalik, spełniającego wszystkie warunki wymienione w rozdziale III SIWZ – za cenę brutto 149.800,00 zł (netto 121.788,62 zł + podatek VAT 23% w kwocie 28.011,38 zł). Sprzedający zobowiązał się dostarczyć pojazd własnym transportem na własny koszt i odpowiedzialność i wydać go zamawiającemu w jego siedzibie w terminie do dnia 15 marca 2013 roku do godz.12.00. Kupujący zobowiązał się dokonać zapłaty w ciągu 7 dni po odbiorze pojazdu i doręczeniu przez sprzedającego prawidłowo wystawionej faktury VAT. Na pojazd sprzedający udzielił kupującemu gwarancji jakości w zakresie: [1] gwarancja mechaniczna – 24 miesiące bez limitu kilometrów, [2] gwarancja na perforacje nadwozia – 12 lat, [3] gwarancja na lakier – 3 lata, [4] gwarancja na silnik i podzespoły – 24 miesiące bez limitu kilometrów, [5] gwarancja na szyby – 24 miesiące, [6] gwarancja na opony – 24 miesiące.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 30 stycznia 2013 roku pod numerem 40732-2013.

Protokolarnego odbioru technicznego, jakościowego i faktycznego przedmiotu zamówienia dokonano w dniu 8 marca 2013 roku. Wykonawca przekazał zamawiającemu niezbędne do zarejestrowania dokumenty: fakturę sprzedaży, kartę pojazdu, wyciąg ze świadectwa homologacji, dokument zapłaty akcyzy, gwarancję oraz książkę serwisową oraz przedłożył fakturę VAT nr FV/AN/63/13 (14009) wystawioną dnia 8 marca 2013 na kwotę 149.800,00 zł za dostawę samochodu Volkswagen, model Caravelle/Trenerline 3400 2,0 TDI. Termin zapłaty wskazany na fakturze: 22 marca 2014 roku.

Powiat dokonał tymczasowej rejestracji pojazdu w dniu 8 marca 2013 roku. W dniu 11 marca 2013 roku przekazano Dyrektorowi Centrum Administracyjnego do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Bełchatowie – Lidii Szymańskiej następujące dokumenty dotyczące dostawy samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej: tymczasowy dowód rejestracyjny, tablice rejestracyjne – 2 sztuki, naklejkę na szybę, ksero protokołu odbioru samochodu, ksero umowy, warunki gwarancji pojazdu, świadectwo homologacji.

Podsumowanie kontroli

Zamawiający jako kryterium wyboru najkorzystniejszej oferty wskazał cenę z wagą 100%, która była jedynym kryterium wyboru oferty. Natomiast Prezes Rady Ministrów w rozporządzeniu z dnia 10 maja 2011 roku w sprawie innych niż cena obowiązkowych kryteriów oceny ofert w odniesieniu do niektórych rodzajów zamówień publicznych (Dz.U. nr 96, poz. 559), wydanym na podstawie art. 91 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, określił inne niż cena obowiązkowe kryteria oceny ofert w

odniesieniu do zamówień publicznych na zakup pojazdów samochodowych kategorii M i N, o których mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 października 2005 roku w sprawie homologacji typu pojazdów samochodowych i przyczep (Dz.U. nr 238, poz. 2010 ze zm.), niebędących pojazdami specjalnymi. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 maja 2011 roku w sprawie innych niż cena obowiązkowych kryteriów oceny ofert w odniesieniu do niektórych rodzajów zamówień publicznych w § 1 odwołuje się wprost do definicji pojazdów kategorii M i N zawartych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 października 2005 roku w sprawie homologacji typu pojazdów samochodowych i przyczep. Powyższe rozporządzenie utraciło moc z dniem 22 czerwca 2013 roku. Obecnie kategoryzacja pojazdów zawarta jest w załączniku nr 2 do ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku – Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r. poz. 1137 ze zm.). Zgodnie z zapisami zawartymi w powołanym załączniku nr 2, kategoria M to pojazdy samochodowe przeznaczone do przewozu osób mające co najmniej cztery koła, w tym: **[1] kategoria M₁: pojazdy do przewozu osób, mające nie więcej niż osiem miejsc oprócz siedzenia kierowcy;** [2] kategoria M₂: pojazdy zaprojektowane i wykonane do przewozu osób, mające więcej niż osiem miejsc oprócz siedzenia kierowcy i mające maksymalną masę całkowitą nieprzekraczającą 5 t; [3] kategoria M₃: pojazdy zaprojektowane i wykonane do przewozu osób, mające więcej niż osiem miejsc oprócz siedzenia kierowcy i mające maksymalną masę całkowitą przekraczającą 5 t.

Opis przedmiotu zamówienia dokonany w SIWZ wskazuje, że przedmiotem zamówienia miała być dostawa pojazdu samochodowego kategorii M₁ (ilość miejsc siedzących - 9, w tym jedno dla kierowcy).

Zgodnie z § 3 i 4 rozporządzenia z dnia 10 maja 2011 roku kryteriami oceny ofert w odniesieniu do zamówień publicznych na zakup pojazdów samochodowych kategorii M i N są: [1] zużycie energii, [2] emisja dwutlenku węgla, [3] emisje zanieczyszczeń: tlenków azotu, cząstek stałych oraz węglowodorów. Kryteria oceny ofert wyraża się w postaci: [1] wielkości zużycia energii oraz emisji dwutlenku węgla i zanieczyszczeń albo [2] wartości pieniężnej odzwierciedlającej koszty zużycia energii oraz koszty emisji dwutlenku węgla i zanieczyszczeń podczas cyklu użytkowania pojazdu samochodowego, obliczonej zgodnie z metodologią określoną w dalszych przepisach powoływanego rozporządzenia.

Zgodnie z postanowieniami wynikającymi z § 2, przepisów rozporządzenia z dnia 10 maja 2011 roku, nie stosuje się do zamówień publicznych na zakup pojazdów samochodowych kategorii M i N, jeżeli w specyfikacji istotnych warunków zamówienia określono wymogi techniczne pojazdu dotyczące czynników, o których mowa w § 3. **Analiza opisu przedmiotu zamówienia zawarta w SIWZ (rozdział III - opis przedmiotu zamówienia, minimalne parametry techniczne samochodu) wskazuje wymagania w zakresie: [1] silnik wysokoprężny, turbodoładowany, spełniający normę czystości spalin minimum EURO 5; [2] minimalna pojemność skokowa silnika 2.000 cm³; [3] minimalna moc silnika 100 KM. Zatem wskazanie normy Euro 5 wypełniało wymóg określony w § 3 pkt 3 rozporządzenia, określającego kryterium oceny ofert w zakresie emisji zanieczyszczeń: tlenków azotu, cząstek stałych oraz węglowodorów. Natomiast wskazane przez zamawiającego pozostałe dwa wymogi (silnik wysokoprężny o pojemności**

2000 cm³ oraz silnik o mocy minimum 100 KM) - nie wypełniały dyspozycji w zakresie zużycia energii i kryterium emisji dwutlenku węgla, o których mowa w § 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia.

Na dzień ogłoszenia zamówienia publicznego obowiązywały rozporządzenia:

- Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009 z dnia 18 czerwca 2009 roku dotyczące homologacji typu pojazdów silnikowych i silników w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów ciężarowych o dużej ładowności (Euro VI) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i obsługi technicznej pojazdów¹⁰, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 715/2007 i dyrektywę 2007/46/WE oraz uchylające dyrektywy 80/1269/EWG, 2005/55/WE i 2005/78/WE (Dz.Urz. UE L188 z dnia 18 lipca 2009 roku), zmienione rozporządzeniem Komisji (UE) nr 582/2011 z dnia 25 maja 2011 roku wykonujące i zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009 w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów ciężarowych o dużej ładowności (Euro VI) oraz zmieniające załączniki I i III do dyrektywy 2007/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.Urz. UE L167 z dnia 25 czerwca 2011 roku),
- Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2007 z dnia 20 czerwca 2007 roku w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z lekkich pojazdów pasażerskich i użytkowych (Euro 5 i Euro 6) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i utrzymania pojazdów.

W załączniku nr I do rozporządzenia nr 595/2009 zawarto wartości graniczne normy EURO 6, które przedstawiono w tabeli poniżej:

	Wartości graniczne							
	CO (mg/kWh)	THC (mg/kWh)	NMHC (mg/kWh)	CH ₄ (mg/kWh)	NO _x (1) (mg/kWh)	NH ₃ (ppm)	Masa cząstek stałych (mg/kWh)	Liczba cząstek stałych (2) (mg/kWh)
WHSC (CI)	1 500	130			400	10	10	8,0 × 10 ¹¹
WHTC (CI)	4 000	160			460	10	10	6,0 × 10 ¹¹
WHTC (PI)	4 000		160	500	460	10	10	(3)

Legenda: (1) Dopuszczalny poziom zawartości NO₂ w wartości granicznej NO_x może być określony na późniejszym etapie; (2) Nową procedurę pomiaru wprowadza się przed dniem 31 grudnia 2012 roku; (3) Wartość graniczną liczby cząstek stałych wprowadza się przed dniem 31 grudnia 2012 roku; PI = Silniki o zapłonie iskrowym; CI = Silniki wysokoprężne.

Z powyższej tabeli wynika, że norma EURO VI określa wartości graniczne m.in. dla tlenu węgla (CO), metanu (CH₄), tlenków azotu (NO_x) czy amoniaku (NH₃) – nie określa wartości granicznych dla dwutlenku węgla (CO₂).

¹⁰ Rozporządzeniem ma zastosowanie do pojazdów silnikowych kategorii M₁, M₂, N₁ i N₂ określonych w załączniku II do dyrektywy 2007/46/WE o masie odniesienia przekraczającej 2610 kg i do wszystkich pojazdów silnikowych kategorii M₃ i N₃ określonych w tym załączniku (art. 2 rozporządzenia).

Natomiast w załączniku nr I do rozporządzenia nr 715/2007 zawarto wartości dopuszczalne dla Euro 5 (tabela nr 1 rozporządzenia) i dla Euro 6 (tabela nr 2 rozporządzenia), które przedstawiono poniżej:

Tabela nr 1 – Wartości dopuszczalne „Euro 5”

		Masa odniesienia (RM) (kg)	Wartości dopuszczalne – Euro 5													
			Masa tlenku węgla (CO)		Masa sumy węglowodorów (THC)		Masa węglowodorów niemetanowych (NMHC)		Masa tlenków azotu (NO _x)		Łączna masa węglowodorów i tlenków azotu (THC + NO _x)		Masa cząstek stałych (PM)		Liczba cząstek stałych ⁽¹⁾ (PM)	
			L ₁ (mg/km)		L ₂ (mg/km)		L ₃ (mg/km)		L ₄ (mg/km)		L ₂ + L ₄ (mg/km)		L ₅ (mg/km)		L ₆ (mg/km)	
Kategoria	Klasa		PI	CI	PI	CI	PI	CI	PI	CI	PI	CI	PI ⁽²⁾	CI	PI	CI
M	—	Łącznie	1 000	500	100	—	68	—	60	180	—	230	5,0	5,0		
N ₁	I	RM ≤ 1 305	1 000	500	100	—	68	—	60	180	—	230	5,0	5,0		
	II	1 305 < RM ≤ 1 760	1 810	630	130	—	90	—	75	235	—	295	5,0	5,0		
	III	1 760 < RM	2 270	740	160	—	108	—	82	280	—	350	5,0	5,0		
N ₂			2 270	740	160	—	108	—	82	280	—	350	5,0	5,0		

Legenda: PI = zapłon iskrowy, CI = zapłon samoczynny.

Tabela nr 2 – Wartości dopuszczalne „Euro 6”

		Masa odniesienia (RM) (kg)	Wartości dopuszczalne – Euro 6													
			Masa tlenku węgla (CO)		Masa sumy węglowodorów (THC)		Masa węglowodorów niemetanowych (NMHC)		Masa tlenków azotu (NO _x)		Łączna masa węglowodorów i tlenków azotu (THC+NO _x)		Masa cząstek stałych (PM)		Liczba cząstek stałych (PN)	
			L ₁ (mg/km)		L ₂ (mg/km)		L ₃ (mg/km)		L ₄ (mg/km)		L ₂ + L ₄ (mg/km)		L ₅ (mg/km)		L ₆ (mg/km)	
Kategoria	Klasa		PI	CI	PI	CI	PI	CI	PI	CI	PI	CI	PI	CI	PI	CI
M	—	Wszystkie	1 000	500	100	—	68	—	60	80	—	170	4,5	4,5	6,0 × 10 ¹¹	6,0 × 10 ¹¹
N ₁	I	RM ≤ 1 305	1 000	500	100	—	68	—	60	80	—	170	4,5	4,5	6,0 × 10 ¹¹	6,0 × 10 ¹¹
	II	1 305 < RM ≤ 1 760	1 810	630	130	—	90	—	75	105	—	195	4,5	4,5	6,0 × 10 ¹¹	6,0 × 10 ¹¹
	III	1 760 < RM	2 270	740	160	—	108	—	82	125	—	215	4,5	4,5	6,0 × 10 ¹¹	6,0 × 10 ¹¹
N ₂			2 270	740	160	—	108	—	82	125	—	215	4,5	4,5	6,0 × 10 ¹¹	6,0 × 10 ¹¹

Podobnie, jak w zakresie wartości granicznych wykazanych w tabeli dotyczącej normy Euro 6 określonej w rozporządzeniu nr 595/2009, powyższe tabele odnoszące się do norm EURO 5 i EURO 6 określają również wartości graniczne m.in. dla tlenku węgla (CO), metanu (CH₄), tlenków azotu (NO_x) czy amoniaku (NH₃) – brak natomiast parametrów dla dwutlenku węgla (CO₂).

Z powyższego wynika, że wymienione w tabelach parametry odnoszące się do norm EURO 5 i EURO 6 nie określają wartości granicznych dla dwutlenku węgla (CO₂), tym samym w zakresie emisji dwutlenku węgla nie wypełniają wymogu zawartego w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 maja 2011 roku w sprawie innych niż cena obowiązkowych kryteriów oceny ofert w odniesieniu do niektórych rodzajów zamówień publicznych. Normami EURO można się posłużyć w zakresie emisji zanieczyszczeń (§ 3 pkt 3 rozporządzenia)¹¹.

W związku z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych (art. 91 ust. 1 i 2 w związku z art. 91 ust. 8), które mogły mieć wpływ na wynik postępowania, należy uznać, iż postępowanie obciążone było niemożliwą do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie niepodlegającej unieważnieniu umowy w sprawie zamówienia publicznego i podlegało unieważnieniu na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 7 ustawy Prawo zamówień publicznych.

AKTA KONTROLI [A-9, s.148-203]: Kserokopie [1] uchwała nr 3/13 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 8 stycznia 2013 roku w sprawie dokonania zamówienia publicznego na zadanie pn. „Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej” w trybie przetargu nieograniczonego; [2] ogłoszenie o zamówieniu; [3] SIWZ; [4] oferta złożona przez firmę ZIMNY Łódź ul. Wójtowska 7, Autoryzowany Dealer Volkswagena, Piotrków Trybunalski ul. Wojska Polskiego 102; [5] zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty; [6] protokół z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego; [7] umowa nr WZ/1/2013 na dostawę dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej samochodu typu mikrobus marki Volkswagen, model Caravelle/Trerndline, wersja Combi 9-cio osobowy, rok produkcji 2013; [8] ogłoszenie o udzieleniu zamówienia; [9] protokół odbioru technicznego, jakościowego i faktycznego przedmiotu zamówienia z dnia 8 marca 2013 roku.

Kontrolujące zwróciły się do Naczelnika Wydziału Inwestycji, Strategii i Zamówień Publicznych z prośbą o wyjaśnienie czym kierował się zamawiający stosując jedno kryterium oceny ofert w postępowaniu przetargowym prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego na: „Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej”, pomimo obowiązywania rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 maja 2011 roku w sprawie innych niż cena obowiązkowych kryteriów oceny ofert w odniesieniu do niektórych rodzajów zamówień publicznych.

Odpowiadając na powyższe zapytanie Naczelnik Wydziału Inwestycji, Strategii i

¹¹ „Zamawiający decydując się na zastosowanie tzw. metody wielkościowej określonej w § 4 pkt 1 rozporządzenia, a uszczegółowionej w § 5 rozporządzenia, żąda jedynie podania informacji wskazujących na wielkość zużywanej przez oferowany pojazd energii, wielkości emisji dwutlenku węgla oraz wyrażone łącznie (**poprzez np. odwołanie się do normy EURO**) lub oddzielnie wielkości emisji tlenków azotu, cząstek stałych oraz węglowodorów, z jednoczesnym wskazaniem w jakich jednostkach dane te mają być przedstawione”; Jacek Sadowy (red.): Kryteria oceny ofert w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego – przykłady i zastosowania, Warszawa 2011; www.uzp.gov.pl

Zamówień Publicznych – Agnieszka First wyjaśniła, iż „zastosowanie ww. zarządzenia w praktyce rodzi wiele problemów natury technicznej poprzez wprowadzenie do SIWZ zapisów dotyczących emisji CO₂ i zużycia energii przez pojazd, a w szczególności przez pojazd, który musi być przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych. Zamawiający przed wykonaniem zabudowy samochodu fabrycznego przez wykonawcę faktycznie nie był w stanie ustalić wartości zużycia energii pojazdu po przebudowie ani jego emisji CO₂. Zamawiający w SIWZ określił emisję zanieczyszczeń wskazując normę czystości spalin min. EURO 5. Brak wskazanych i powszechnie dostępnych wartości granicznych sprawia, że ustalenie przez Zamawiającego poziomów zużycia energii i emisji CO₂ samochodu będącego przedmiotem zamówienia mogłoby doprowadzić do sytuacji, kiedy to przy otrzymaniu zapytania od wykonawców w zakresie przyjętych norm emisji CO₂ i zużycia energii, nie byłby w stanie uzasadnić przyjętych wartości. Zgodnie z ww. rozporządzeniem wielkość emisji dwutlenku węgla oraz wielkość zużycia energii przez pojazd winna być sporządzona według procedury ustalonej dla celów homologacyjnych. Zamawiający pragnie podkreślić, że procedury homologacyjne dla samochodów tego typu nie obligują organu wydającego świadectwo homologacji do wskazywania w nim tychże wartości, tj. emisji dwutlenku węgla czy wielkość zużycia energii. Ponadto zamawiający nie dysponuje sprzętem do przeprowadzania specjalistycznej procedury homologacyjnej takich pojazdów. Specyfiką powyższego zamówienia jest fakt, że wykonawca rozpoczyna proces przebudowy samochodu fabrycznego dopiero po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego i nie ma możliwości, żeby przed tym terminem dysponował samochodem identycznym jak wskazany w opisie przedmiotu zamówienia. Zgodnie z obowiązującymi przepisami procedura uzyskania homologacji pojazdu odbywa się dopiero po jego przebudowie ze stanu fabrycznego na odpowiadający przedmiotowi zamówienia i innych przepisów obowiązujących w zakresie przewozu osób niepełnosprawnych. Ponadto zamawiający wskazuje, iż na zużycie energii czy emisję CO₂ mają również, poza rozwiązaniami technologicznymi pojazdów w zakresie rodzaju silnika czy układu wydechowego, również właściwości takie jak choćby masa pojazdu czy faktyczny przebieg roczny kilometrów. Powyższe czynniki są nie do określenia przez zamawiającego przy dokonywaniu opisu przedmiotu zamówienia, z uwagi na brak dostatecznej wiedzy w tym zakresie. Zamawiający w SIWZ zastrzegł w dość szerokim zakresie, że samochód musi posiadać homologację, spełniać normy emisji spalin, nie posiadać wad (w tym prawnych), właśnie po to, by pojazd mógł być dopuszczony do użytkowania nie uchybiając obowiązującym w tym zakresie przepisom”.

Wyjaśnienie Naczelnika Wydziału Inwestycji, Strategii i Zamówień Publicznych – Agnieszki First złożone na okoliczność zastosowania jednego kryterium oceny ofert w postępowaniu przetargowym prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego na: „Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej” stanowi załącznik nr 28 protokołu kontroli.

Rozliczenie wydatków inwestycyjnych

Środki na zakup samochodu w kwocie 152.800,00 zł zabezpieczono w budżecie uchwałą Rady Powiatu w Bełchatowie nr XXVII/218/2012 z dnia 28 grudnia 2012 roku w sprawie ustalenia wydatków budżetu Powiatu, które w 2012 roku nie wygasły z upływem roku budżetowego (dział 852 rozdział 85201 § 6060). Zaplanowana kwota wydatków ujęta została również w planie wydatków

majątkowych budżetu Powiatu Bełchatowskiego na 2012 roku z przeznaczeniem na zadanie pn.: „Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej”. Wpływ środków w łącznej kwocie 152.800,00 zł (91.680,00 zł – środki własne i 61.120,00 zł – środki z PFRON) na rachunek „wydatków niewygasających” nastąpił w dniu 28 grudnia 2012 roku (wyciąg bankowy WB nr 492/1).

W związku z zakończeniem realizacji umowy nr WZ/1/2013 na dostawę dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej samochodu i wystawieniem przez wykonawcę faktury, Naczelnik Wydziału Zamówień Publicznych i Inwestycji Jacek Retkiewicz wystąpił do Wydziału Finansowo-Księgowego z wnioskiem o przekazanie środków z rachunku wydatków niewygasających z rokiem 2012 (dział 758 rozdział 75814 § 6680) na rachunek wydatków budżetu: dział 852 rozdział 85201 § 6060 na zadanie pn. „Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej”. Na podstawie wyciągu bankowego WB nr 4/90 kontrolujące stwierdziły, że w dniu 8 marca 2013 roku środki z rachunku wydatków niewygasających zostały przelane na rachunek bieżący Starostwa Powiatowego – 152.800,00 zł (konto Wn 225 i Ma 135). Uchwałą nr 280/13 z dnia 13 sierpnia 2013 roku Zarząd Powiatu w Bełchatowie przekazał Radzie Powiatu informację z wykonania wydatków budżetu Powiatu, które nie wygasły z upływem roku budżetowego 2012. Z ww. informacji wynika, że zadanie zostało zrealizowane w terminie w 98,15%, a niewykorzystane środki zostały przekazane na rachunek dochodów budżetu Powiatu (wyciąg bankowy WB nr 109/5).

Faktura VAT nr FV/AN/63/13 (14009) z dnia 8 marca 2013 na kwotę 149.800,00 zł za dostawę samochodu Volkswagen, model Caravelle/Trerndline 3400 2,0 TDI – zapłacona została w dniu 20 marca 2013 roku (WB nr 56/141) ze środków: rozdziału 85201 § 6060 – 89.880,00 zł i § 6260 – 59.920,00 zł (termin zapłaty wynikający z faktury: 22 marca 2014 roku). Operację zaewidencjonowano na kontach: [1] Wn 080-1 i Ma 201-1/3105, [2] Wn 201-1/3105 i Ma 130-1, [3] Wn 225-7 i Ma 800-2.

W wyniku kontroli ustalono, że Powiat Bełchatowski w dniu 6 grudnia 2012 roku zawarł z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie umową nr WRR/000017/05/D o realizację przez jednostkę samorządu terytorialnego „Programu wyrównywania różnic między regionami II” w obszarze D. Przedmiotem umowy było dofinansowanie ze środków PFRON zakupu samochodu na potrzeby Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej, w terminie od dnia 4 grudnia 2012 do dnia 31 marca 2013 roku – do wysokości 61.120,00 zł. Wyżej wymienioną kwotę – w formie zaliczki – Fundusz przekazał na rachunek bankowy Powiatu w dniu 11 grudnia 2012 roku (WB nr 482/1). W umownym terminie Powiat Bełchatowski dokonał rozliczenia dofinansowania przyznanego w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami II”, z którego wynika, że wartość zadania wyniosła 149.800,00 zł, w tym środki własne Powiatu – 89.880,00 zł (60%), środki z PFRON – 59.920,00 zł (40%). Zwrotu niewykorzystanego dofinansowania w kwocie 1.200,00 zł kontrolowana jednostka dokonała przelewem na rachunek bankowy PFRON (wyciąg bankowy WB 2/106).

Przyjęcie samochodu Volkswagen, model Caravelle/Trerndline 3400 2,0 TDI nr rej. EBE 9MP9 na stan środków trwałych nastąpiło na podstawie OT nr MP/2/2013 w dniu 8 marca 2013 roku. Wartość środka trwałego nr inwentarzowy MP-VII-741-9 określono na kwotę 149.980,50 zł (wartość nabycia: 149.800,00 zł + opłata

komunikacyjna i ewidencyjna: 180,50 zł). Przyjęto stopę umorzeniową w wysokości 20%. Operację zaksięgowano na kontach: Wn 011 i Ma 080.

Uchwałą nr 144/13 z dnia 30 kwietnia 2013 roku Zarząd Powiatu w Bełchatowie postanowił przekazać nieodpłatnie w używanie mienie Powiatu Bełchatowskiego na rzecz powiatowej jednostki organizacyjnej, tj. Centrum Administracyjnego ds. Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Bełchatowie. Przedmiotem przekazania był samochód Volkswagen, model Caravelle/Trendline 3400 2,0 TDI nr rej. EBE 9MP9, zakupiony dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej. Zarząd wskazał, iż podstawą wykreślenia z ewidencji księgowej ww. mienia będzie protokół przekazania-przejęcia środka trwałego. Kontrolującym przedłożono protokół PT nr MP/6/13 z dnia 30 kwietnia 2013 roku, na mocy którego Starosta Bełchatowski Szczepan Chrzęst i Wicestarosta Marek Jasiński przekazali Centrum Administracyjnemu ds. Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Bełchatowie samochód zakupiony dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej.

5. Wydatki inwestycyjne

5.1. Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2013-2014

Rozdział	§	2013 rok		2014 rok	
		Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
60014	6050	5 649 348,00	5 640 109,02	5 979 378,00	5 712 282,88
60014	6300	-	-	200 000,00	200 000,00
60014	6610	1 048 751,00	1 046 570,95	1 092 492,00	1 078 514,81
60078	6300	-	-	50 000,00	50 000,00
60095	6010	400 000,00	400 000	-	-
60095	6050	31 980,00	31 980	470 000	460 640,45
75020	6050	14 995,00	14 637	873 200	86 938,69
80111	6050	10 000,00	9 963	-	-
80130	6050	-	-	479 640	431 440,32
80140	6050	-	-	27 000	26 794,99
80195	6050	1 613 280,00	1 612 982,01	5 565 120	2 795 883,86
85201	6050	-	-	70 000	68 326,14
85202	6050	-	-	39 000	38 698,26
85410	6050	11 562,00	11 562	-	-
85403	6050	-	-	551 600	374 196,69
85421	6050	-	-	49 680	43 265,98
90004	6230	-	-	151 000	131 000
90004	6300	-	-	529 000	528 917,52
90095	6220	-	-	270 000	118 076,31
90095	6230	-	-	1 022 300	891 282,10
90095	6300	86 000,00	85 931,29	1 632 000	642 212
92601	6050	57 465,00	57 463,96	177 687	171 793,01
92601	6230	-	-	90 000	90 000
Razem		8 923 381,00	8 911 199,23	19 319 097	13 940 264,01
Wydatki budżetowe ogółem (zł)		120 281 871	117 322 511,19	124 614 891	115 559 246,57
% udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem		7%	8%	16%	12%

Dane nie dotyczą zakupów inwestycyjnych środków trwałych – tylko inwestycje sensu stricto.

5.2. Źródła finansowania realizowanych inwestycji w latach 2013-2014

Źródła finansowania inwestycji	2013 rok (zł)	2014 rok (zł)
Środki własne z budżetu	8 852 970,37	13 005 452,08
Dotacje	239 768,00	47 093,00
Inne:	2 416 547,73	2 476 363,13
1. środki z pomocy finansowej	2 066 547,73	1 476 363,13
2. środki z Ministerstwa Sportu i Turystyki	350 000,00	1 000 000,00
RAZEM :	11 509 286,10	15 528 908,21

5.3. Organizacja procesu inwestycyjnego, ewidencja wydatków

Zgodnie ze strukturą organizacyjną kontrolowanej jednostki stanowiącą załącznik do uchwały nr 90/15 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 23 marca 2015 roku za proces inwestycyjny odpowiada Wydział Inwestycji, Strategii i Zamówień Publicznych, kierowany od dnia 23 marca 2015 roku przez Panią AGNIESZKĘ FIRST. W okresie wcześniejszym, tj. od dnia 1 lutego 2011 do 22 marca 2015 roku, naczelnikiem ww. komórki organizacyjnej był Pan JACEK RETKIEWICZ. Za organizowanie i przebieg procesów udzielania zamówień publicznych w zakresie realizacji robót budowlanych, dostaw i usług odpowiadają: inspektor Jacek Retkiewicz oraz podinspektor Bronisława Wozińska.

Uchwałą nr 26/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 28 stycznia 2014 roku przyjęto regulamin udzielania zamówień publicznych w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie oraz organizację, skład oraz tryb pracy stałej komisji przetargowej. ustalono regulamin udzielania zamówień publicznych oraz powołano komisję przetargową. Zmian do regulaminu dokonano na mocy uchwały Zarządu Powiatu nr 171/14 z dnia 7 maja 2014 roku. Powyższy regulamin zawierał procedury wewnętrzne dotyczące zamówień publicznych, do których zastosowanie ma ustawa z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.) oraz zamówień o wartości nieprzekraczającej 30.000 euro.

Do postępowań o udzielenie zamówień publicznych wszczętych i niezakończonych przed dniem 28 stycznia 2014 roku, kontrolowana jednostka stosowała uregulowania wynikające z regulaminu zatwierdzonego uchwałą Zarządu Powiatu w Bełchatowie nr 04/13 z dnia 8 stycznia 2013 roku ze zmianami wprowadzonymi na mocy uchwały nr 225/13 z dnia 16 lipca 2013 roku.

Ewidencja wydatków inwestycyjnych jest prowadzona zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie uregulowaniami wewnętrznymi – polityką rachunkowości, o której mowa we wcześniejszej części protokołu.

Ze sprawozdań, o których mowa w art.98 ustawy, przekazanych Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych wynika, że zamawiający udzielił w latach 2013-2014 odpowiednio: [1] 18 zamówień publicznych o wartości umów netto na łączną kwotę 1.115.308,40 zł (45.673,02 zł – 1 zamówienie na roboty budowlane; 559.569,62 zł – 5 zamówień na dostawy; 510.065,76 zł – 12 zamówień na w 2013 roku oraz [2] 26 zamówień publicznych o wartości umów netto 13.225.602,04 zł (8.076.323,35 zł

– 8 postępowań na roboty budowlane; 3.032.354,89 zł – na 3 dostawy, 2.116.923,80 zł – 15 zamówień na usługi) w roku 2014.

5.4. Kontrola wybranych inwestycji

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi objęli kontrolą następujące inwestycje:

1. Przebudowa stadionu lekkoatletycznego przy Powiatowym Centrum Sportu w Bełchatowie, dla uzyskania kategorii IVA PZLA;
2. Termomodernizacja budynku sali gimnastycznej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Żelowie.

Przebudowa stadionu lekkoatletycznego przy powiatowym Centrum Sportu w Bełchatowie (inwestycja w toku realizacji)

Wybór wykonawcy dokumentacji projektowo-kosztorysowej

Uchwałą nr 361/11 z dnia 12 lipca 2011 roku Zarząd Powiatu w Bełchatowie wyraził zgodę na przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na opracowanie dokumentacji projektowej (koncepcji wizualizacji) na przebudowę boiska przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Bełchatowie. Jednocześnie Zarząd zatwierdził specyfikację istotnych warunków zamówienia, która stanowiła załącznik do ww. uchwały.

Wartość zamówienia została ustalona na kwotę netto 48.780,49 zł (12.210,54 euro po kursie 3,839), przy czym wartość brutto wynosiła 60.000,00 zł (15.629,07 euro).

Ogłoszenie o zamówieniu zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 18 lipca 2011 roku (204638-2011), tablicy ogłoszeń oraz stronie internetowej. W tym samym dniu udostępniono specyfikację istotnych warunków zamówienia. Zarówno ogłoszenie jak i SIWZ zawierały wszystkie informacje wymagane przepisami odpowiednio art. 41 oraz art. 36 ustawy. Tryb – przetarg nieograniczony. Kryteria wyboru oferty – najniższa cena. Termin składania ofert – 1 sierpnia 2011 roku, godz. 10.00. Termin wykonania zadania – 10 grudnia 2011 roku.

Na opracowanie ww. dokumentacji projektowej złożono 4 oferty:

- 1) MD Polska Spółka z o.o. w Szczecinie, cena ofertowa – 113.099,00 zł,
- 2) ARCHITEKT Studio Projektowe Piotr Kuczyński, cena ofertowa – 116.850,00 zł,
- 3) BAYER PROJEKT Spółka z o.o. spółka komandytowa Oddział w Lublinie, cena ofertowa – 37.478,10 zł,
- 4) Konsorcjum: [1] SMART Architekci, Szymon Mazurek w Zgorzelcu, [2] L-CONCEPT Leszek Karasiński w Ustroniu, cena ofertowa – 98.154,00 zł.

Wykonawców wskazanych w punkcie 3 i 4 wezwano w trybie art. 26 ust. 3 do uzupełnienia dokumentów (aktualne zaświadczenia z KRK i KRS), co zostało dopełnione tylko przez wykonawcę BAYER PROJEKT Sp. z o.o. W konsekwencji wykonawca Konsorcjum: SMART Architekci, Szymon Mazurek w Zgorzelcu i L-CONCEPT Leszek Karasiński w Ustroniu - został z postępowania wykluczony. Natomiast oferta firmy ARCHITEKT Studio Projektowe Piotr Kuczyński została odrzucona, ponieważ jej treść nie odpowiadała SIWZ (dot. terminu realizacji zadania). Jako najkorzystniejszą wybrano ofertę wykonawcy BAYER PROJEKT Spółka z o.o. spółka komandytowa Oddział w Lublinie, z uwagi na przyjęte kryterium oceny ofert 100% cena. Wynik postępowania o udzielenie zamówienia został zatwierdzony uchwałą nr 423/11 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 23 sierpnia 2011 roku. W dniu 23 sierpnia 2011 roku przesłano wykonawcom zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty.

W dniu 30 sierpnia 2011 roku Powiat Bełchatowski zawarł umowę nr WZ/49/11 z firmą BAYER PROJEKT Spółka z o.o. spółka komandytowa Oddział w Lublinie na opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę boiska przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Bełchatowie, z terminem wykonania na dzień 10 grudnia 2011 roku za wynagrodzeniem brutto w kwocie 37.478,10 zł.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 9 września 2011 roku

Protokolarnego odbioru dokumentacji dokonano w dniu 10 września 2012 roku. W protokole zapisano, iż dokumentacja projektowa została przekazana w dniu 27 sierpnia 2012 roku i od tej daty biegnie 3 letni okres gwarancji, tj. do dnia 27 sierpnia 2015 roku. Po zapoznaniu się z jej treścią, komisja stwierdziła, że jest ona poprawna merytorycznie i technicznie.

Fakturą VAT nr 05/10/2012/KL z dnia 16 października 2012 roku spółka BAYER PROJEKT obciążyła Starostwo kwotą 37.478,10 zł za opracowanie dokumentacji projektowej. Stosownie do postanowień § 11 ust.1 pkt 1 lit.a umowy nr WZ/49/11 za opóźnienie wykonania przedmiotu umowy naliczono wykonawcy kary umowne w wysokości 0,2% wynagrodzenia za każdy dzień opóźnienia, liczonego od umownego terminu jej wykonania do dnia jej odbioru, tj. w wysokości 19.564,56 zł:

$$37.478,10 \text{ zł} \times 0,2\% = 74,96 \text{ zł} \times 261 \text{ dni} = 19.564,56 \text{ zł},$$
$$37.478,10 \text{ zł} - 19.564,56 \text{ zł} = 17.913,54 \text{ zł}.$$

Kwotę 19.564,56 zł w dniu 26 października 2012 roku jednostka przekazała z rachunku 0001 – Wydatki na rachunek nr 0002 – Dochody. Zapłaty za fakturę dokonano w dniu 26 października 2012 roku (WB 556/62).

Następnie w dniu 13 marca 2012 roku Powiat Bełchatowski zawarł umowę nr WZ/9/12 z firmą BAYER PROJEKT Spółka z o.o. spółka komandytowa Oddział w Lublinie na uzgodnienie opracowanej dokumentacji projektowej na przebudowę boiska przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Bełchatowie, zgodnie z wymogami Polskiego Związku Lekkiej Atletyki. Zamówienia udzielono w oparciu o przepisy art.4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych. Uzgodnienie winno zostać dokonane w formie pisemnej na minimum dwóch kompletach oryginalnej dokumentacji projektowej oraz odrębnym dokumentem załączonym do ww. dokumentacji. Termin wykonania uzgodnienia ustalono od dnia zawarcia umowy do dnia 31 marca 2012 roku. Za dokonanie uzgodnienia zamawiający zobowiązał się zapłacić wykonawcy wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości brutto 7.200,00 zł.

Protokół zdawczo-odbiorczy nr 4/11-042 potwierdzający wykonanie zamówienia sporządzono w dniu 26 czerwca 2012 roku. Ze strony zamawiającego odbiór dokumentacji projektowej potwierdził Naczelnik Wydziału Zamówień Publicznych i Inwestycji – Jacek Retkiewicz.

Spółka BAYER PROJEKT w dniu 26 czerwca 2012 roku wystawiła fakturę VAT nr 05/06/2012/KL obciążając Starostwo kwotą 7.200,00 zł za opracowanie dokumentacji projektowej. Stosownie do postanowień § 11 ust.1 pkt 1 lit.a umowy nr WZ/9/12 za opóźnienie wykonania przedmiotu umowy naliczono wykonawcy kary umowne w wysokości 0,2% wynagrodzenia za każdy dzień opóźnienia, liczonego od umownego terminu jej wykonania do dnia jej odbioru, tj. w wysokości 19.564,56 zł:

$$7.200,00 \text{ zł} \times 0,2\% = 14,40 \text{ zł} \times 87 \text{ dni} = 1.252,80 \text{ zł},$$

$$7.200,00 \text{ zł} - 1.252,80 \text{ zł} = 5.947,20 \text{ zł}.$$

Kwotę 1.252,80 zł w dniu 6 lipca 2012 roku jednostka przekazała z rachunku 0001 – Wydatki na rachunek nr 0002 – Dochody (tytułem zapłaty kary umownej przez spółkę BAYER PROJEKT). Zapłaty za fakturę dokonano w dniu 6 lipca 2012 roku (WB 340/15).

Lp	Nr faktury	Data wystawienia faktury	Data wpływu	Przedmiot faktury	Wartość brutto	Data zapłaty
Dokumentacja projektowa – BAYER PROJEKT Sp. z o.o.						
1.	05/10/2012/KL	16.10.2012	16.10.2012	Wykonanie dokumentacji w związku z umową nr WZ/49/11, potwierdzonej protokołem odbioru z dnia 10.09.2012 r. – 37.478,10 zł (wykonawcę obciążono karą umowną w wys. 19.564,56 zł za nieterminowe wykonanie zadania (37.478,10 - 19.564,56=17.913,54 zł)	17.913,54	26.10.2012 WB 556/62
2.	05/06/2012/KL	26.06.2012	26.06.2012	Wykonanie dokumentacji w związku z umową nr WZ/9/12, potwierdzonej protokołem odbioru z dnia 26 czerwca 2012 r. – 7.200,00 zł (wykonawcę obciążono karą umowną w wys. 1.252,80 zł za nieterminowe wykonanie zadania (7.200,00 - 1.252,80 = 5.947,20 zł)	5.947,20	06.07.2012 WB 340/15

2014 rok

Kolejną umowę nr WZ/37/2013 na opracowanie dokumentacji projektowej Powiat zawarł ze spółką BAYER PROJEKT w dniu 19 listopada 2013 roku. Zamówienia udzielono z wolnej ręki, w oparciu o przepisy art.67 ust.1 pkt 1 lit.b ustawy Prawo zamówień publicznych. Wynagrodzenie wykonawcy ustalono na kwotę 31.000,00 zł. Protokół odbioru dokumentacji projektowej spisano w dniu 3 lutego 2014 roku. Ze strony zamawiającego odbiór dokumentacji projektowej potwierdził Naczelnik Wydziału Zamówień Publicznych i Inwestycji – Jacek Retkiewicz w dniu 22 stycznia 2014 roku. Komisja dokonała przeglądu dokumentacji pod względem zgodności z wersją papierową i stwierdziła, że

wykonawca wykonał dokumentację zgodnie z umową nr WZ/37/2013, przekazując następujące dokumenty: [1] projekt budowlany – 5 egz. (w poszczególnych branżach); [2] informację dotyczącą BiOZ – 5 egz.; [3] projekt wykonawczy – 5 egz. (w poszczególnych branżach); [4] kosztorys inwestorski – 2 egz. (w poszczególnych branżach); [5] przedmiar robót – 2 egz. (w poszczególnych branżach); [6] specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót – 5 egz. (w poszczególnych branżach); [7] wersję elektroniczną – 2 płyty CD; [8] zamienną decyzję o pozwoleniu na budowę nr 2105.2013 znak AB.6740.1.1183.2013.5.TP z dnia 31 grudnia 2013 roku do decyzji nr 1357.2012 znak: AB6740.1.1183.2012.5.TP z dnia 27 sierpnia 2012 roku. Za wykonanie zadania wykonawca wystawił w dniu 10 lutego 2014 roku fakturę VAT nr 02/02/2024/KL na kwotę 31.000,00 zł. Zapłaty dokonano w dniu 21 lutego 2014 roku (WB nr 85/9).

Wybór wykonawcy inwestycji

W dniu 22 kwietnia 2014 roku na podstawie kosztorysu inwestorskiego ustalono wartość zamówienia dla zadania pn. „Przebudowa stadionu lekkoatletycznego przy Powiatowym Centrum Sportu w Bełchatowie” na kwotę:

- netto 7 .637.675,64 zł po kursie 4,2249 = 1.807.776,66 euro,
- brutto 9.394.347,04 zł po kursie 4,2249 = 2.223.564,30 euro.

W tym samym dniu Naczelnik Wydziału Zamówień Publicznych i Inwestycji – Jacek Retkiewicz wystąpił do Zarządu Powiatu z wnioskiem o zatwierdzenie przeprowadzenia postępowania o udzielenia zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego.

Prace polegać miały na:

- 1) rozbudowie i przebudowie płyty boiska; kat. IVA (dla gier zespołowych: piłki nożnej i rugby),
- 2) budowie pełnowymiarowej bieżni lekkoatletycznej (6 torów na okrężnej i 8 torów na prostej) o nominalnej długości pierwszego toru 400 m, z rowem z wodą do biegów z przeszkodami, na której zainstalowana zostanie prefabrykowana nawierzchnia kauczukowa w kolorze niebieskim,
- 3) wykonaniu urządzeń do konkurencji lekkoatletycznych: rzutnia do pchnięcia kulą x2, rzutnia do rzutu oszczepem, skocznia do skoku wzwyż, skocznia do skoku w dal i trójskoku (dwustronna), skocznia do skoku o tyczce, rów z wodą do biegów z przeszkodami, rzutnia do rzutu dyskiem i młotem wraz z klatką, na rozbiegach skoczni do skoku wzwyż, skoczni do skoku o tyczce, skoczni do skoku w dal i trójskoku oraz rzutni do rzutu oszczepem zainstalowana zostanie prefabrykowana nawierzchnia kauczukowa,
- 4) budowie 3 - rzędowych trybun z zadaszeniem systemowym,
- 5) budowie ściany oporowej ; kat. VIII,
- 6) rozbiórce istniejącej kanalizacji deszczowej,
- 7) budowie nowej instalacji kanalizacji deszczowej wraz z odwodnieniem terenu i przepompownią wód deszczowych; kat. XXVI,
- 8) budowie nawodnienia boiska,
- 9) rozbiórce instalacji linii energetycznej,

- 10) budowie wewnętrznej linii zasilającej wraz z oświetleniem terenu; kat. XXVI (budowa wewnętrznej linii zasilającej, budowa linii kablowych n.n. 0,4 kV do zasilania masztów oświetleniowych, budowa linii kablowych n.n. 0,4 kV do zasilania oświetlenia terenu, budowa linii kablowych n.n. 0,4 kV do zasilania złącz kablowo – rozdzielczych, budowa linii kablowych n.n. 0,4 kV do zasilania tablicy wyników, budowa linii kablowych n.n. 0,4 kV do zasilania przepompowni,
- 11) budowie dwóch kontenerów magazynowych o powierzchni zabudowy 15,00 m², powierzchni użytkowej 13,34 m², kubaturze 40,02 m³ każdy; kat. XVIII;
- 12) montażu urządzeń,
- 13) wykonaniu ogrodzenia,
- 14) wykonaniu dojazdów i dojazdów,
- 15) zakup wyposażenia technicznego – na podstawie zestawienia załączonego do SIWZ (załącznik nr 19 do SIWZ),
- 16) i innych prac opisanych szczegółowo w dokumentacji projektowej.

Uchwałą nr 154/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 23 kwietnia 2014 roku w sprawie dokonania zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na przebudowę stadionu lekkoatletycznego przy Powiatowym Centrum Sportu w Bełchatowie wyrażono zgodę na przeprowadzenie przedmiotowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Jednocześnie zatwierdzono specyfikację istotnych warunków zamówienia, stanowiącą załącznik do uchwały.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 24 kwietnia 2014 roku (138760-2014), tablicy ogłoszeń oraz stronie internetowej: www.e-bip.pl/start/46. W tym samym dniu udostępniono specyfikację istotnych warunków zamówienia. Zarówno ogłoszenie, jak i SIWZ zawierały wszystkie informacje wymagane przepisami odpowiednio art.41 oraz art.36 ustawy. Tryb: przetarg nieograniczony. Kryteria wyboru najkorzystniejszej oferty: cena – 90%, gwarancja – 10%; wadium – 160.000,00 zł. Termin składania ofert – do 16 maja 2014 roku, godz. 10.00. Termin realizacji przedmiotu zamówienia: I etap – do dnia 30 listopada 2014 roku, II etap – do dnia 20 października 2015 roku.

W toku trwającego postępowania jeden z wykonawców w dniu 29 kwietnia 2014 roku wniósł uwagi do SIWZ, na które zamawiający – w trybie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych – udzielił następującej odpowiedzi:

Lp.	Treść wniosku (pytania)	Odpowiedź zamawiającego
1.	Modyfikacja warunku doświadczenia przez dopuszczenie do udziału w postępowaniu wykonawców, którzy zrealizowali „co najmniej jedną robotę budowlaną w zakresie budowy lub przebudowy boisk sportowych lub stadionów lekkoatletycznych z bieżnią okrężną 400 m oraz boiskiem z trawy naturalnej o całkowitej wartości co	Zamawiający dokona modyfikacji zapisów SIWZ w pkt. 5 - Warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełnienia tych warunków, ppkt 5.1.2 posiadania wiedzy i doświadczenia, cyt.: „Ww. warunek zostanie spełniony, jeżeli wykonawca przedłoży oświadczenie z art. 44 Pzp. (załącznik nr 2 do SIWZ) oraz wykaże, że w okresie ostatnich pięciu lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie wykonał co najmniej dwie roboty budowlane w zakresie budowy lub przebudowy boisk sportowych lub stadionów lekkoatletycznych, spełniających wymagania PZLA lub IAAF Class 1 dla min. kategorii IV (pełnowymiarowa bieżnia okrężna 6 torów, 8 torów na prostej, rów z wodą, wszystkie skocznie i rzutnie, płyta boiska z trawy

	najmniej 4.000.000 zł brutto"	<i>naturalnej), uprawniającej do organizacji zawodów rangi mistrzostw Polski o nie pełnym programie konkurencji, o całkowitej wartości co najmniej 5.000.000 zł brutto każda z załączeniem dowodów np.: poświadczeń, potwierdzających, że roboty zostały wykonane w sposób należyty zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończone (załącznik nr 3 do SIWZ), a wybudowany obiekt znajduje się na liście stadionów zweryfikowanych przez PZLA lub IAAF Class 1", oraz pkt 6 - Wykaz oświadczeń i dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków udziału w postępowaniu oraz wykazania braku podstaw do wykluczenia z postępowania, ppkt 6.1.1 - Oświadczenia oraz dokumenty potwierdzające spełnianie warunków, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy, cyt.: „Wykaz robot budowlanych w zakresie niezbędnym do wykazania spełnienia warunku wiedzy i doświadczenia, wykonanych w okresie ostatnich pięciu lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres działalności jest krótszy - w tym okresie, wykonał co najmniej dwie roboty budowlane w zakresie budowy lub przebudowy boisk sportowych lub stadionów lekkoatletycznych spełniających wymagania PZLA lub IAAF Class 1 dla min. kategorii IV (pełnowymiarowa bieżnia okrężna 6 torów, 8 torów na prostej, rów z wodą, wszystkie skocznie i rzutnie, płyta boiska z trawy naturalnej), uprawniającej do organizacji zawodów rangi mistrzostw Polski o nie pełnym programie konkurencji, o całkowitej wartości co najmniej 5.000.000 zł brutto każda z załączeniem dowodów potwierdzających, że roboty zostały wykonane w sposób należyty zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończone (załącznik nr 3 do SIWZ), a wybudowany obiekt znajduje się na liście stadionów zweryfikowanych przez PZLA lub IAAF Class 1".</i>
2.	Modyfikacja warunku dotyczącego sytuacji finansowej poprzez dopuszczenie do udziału w postępowaniu wykonawców posiadających środki finansowe lub zdolność kredytową potwierdzającej wysokość posiadanych środków finansowych lub zdolność kredytową na kwotę nie mniejszą niż 2.000.000 zł (wystawioną nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem terminu składania ofert)	Zamawiający podtrzymuje zapisy zawarte w pkt 5 - Warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełnienia tych warunków, ppkt 5.1.4 sytuacji ekonomicznej i finansowej. Ww. warunek zostanie spełniony jeżeli wykonawca przedłoży: [1] oświadczenie z art. 44 PZP (według wzoru jak w załączniku nr 2 do SIWZ) oraz [2] opłaconą polisę, a w przypadku jej braku inny dokument potwierdzający, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności (OC deliktowe i OC kontraktowe) związanej z przedmiotem zamówienia na kwotę nie mniejszą niż 5.000.000 zł (załącznik nr 6 do SIWZ) oraz [3] przedłoży informację banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo- kredytowej, w których wykonawca posiada rachunek, potwierdzającej wysokość posiadanych środków finansowych lub zdolność kredytową Wykonawcy na kwotę nie mniejszą niż 5.000.000 zł, wystawionej nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem terminu składania ofert (załącznik nr 7 do SIWZ).
3.	Modyfikacja opisu przedmiotu zamówienia w zakresie nawierzchni kauczukowej bieżni i określenie wymogów technicznych jako: [1] wytrzymałość na rozciąganie - 0,50 MPa; [2] wydłużenie przy zerwaniu - 40 %; [3] odkształcenie pionowe - max. 3 mm; [4] amortyzacja - 25-50 %	Zamawiający przy ocenie zaproponowanej nawierzchni będzie się kierował zapisami zawartymi w pkt. 4 SIWZ, dotyczącymi oferowanej prefabrykowanej nawierzchni kauczukowej oraz parametrami technicznymi. Zamawiający modyfikuje przedstawione w projekcie wymagania dot. parametrów technicznych, tj.: wytrzymałość na rozciąganie ≥ 0.55 MPa; wydłużenie przy zerwaniu ≥ 40 %; odkształcenie pionowe $1.5 \div 2.2$ mm; zdolność amortyzowania siły $35 \div 45$ %. Po dokonaniu korekty tego parametru nie przewiduje się analizowania wartości tego parametru pod kątem, która wartość zostanie uznana za lepszą.
4.	Modyfikacja wymogów	Zamawiający podtrzymuje zapisy zawarte w SIWZ pkt. 4 -

<p>formalnych w zakresie dokumentów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kartę techniczną oferowanej nawierzchni potwierdzonej przez jej producenta, zawierającej parametry oferowanej nawierzchni. 2. Atest PZH dla oferowanej nawierzchni. 3. Autoryzację producenta nawierzchni, wystawioną dla wykonawcy na realizację inwestycji wraz z potwierdzeniem gwarancji udzielonej przez producenta na tę nawierzchnię. 4. Certyfikat IAAF dla oferowanej prefabrykowanej nawierzchni kauczukowej. 5. Próbkę oferowanej nawierzchni o wymiarach min. 10 x 10 cm, z oznaczeniem producenta i typu oferowanego produktu. 6. Przedstawieniu po wykonaniu stadionu, potwierdzenia przez jedno z laboratoriów, akredytowanych przez IAAF, albo przez Instytut Techniki Budowlanej w Warszawie z parametrami ustalonymi przez IAAF dla danego rodzaju nawierzchni. 	<p>Termin wykonania zamówienia.</p> <p>Uwaga:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dla oferowanej prefabrykowanej nawierzchni kauczukowej: <ol style="list-style-type: none"> a) Badania zgodności z normą PN – EN 14877:2008, – lub aktualnej aprobaty technicznej ITB, – lub aktualnej rekomendacji technicznej ITB, – lub wyniku badania specjalistycznego laboratorium, posiadającego atest IAAF, potwierdzające parametry oferowanej nawierzchni. b) Karty technicznej oferowanej nawierzchni potwierdzonej przez jej producenta, zawierającej parametry oferowanej nawierzchni. c) Atestu PZH dla oferowanej nawierzchni. d) Autoryzacji producenta nawierzchni, wystawionej dla wykonawcy na realizację inwestycji wraz z potwierdzeniem gwarancji udzielonej przez producenta na tę nawierzchnię. e) Certyfikat IAAF dla oferowanej prefabrykowanej nawierzchni kauczukowej (Product Certificate). f) Certyfikat IAAF I klasy dla obiektu na którym zainstalowana została oferowana prefabrykowana nawierzchnia kauczukowa. g) Próbkę oferowanej nawierzchni o wymiarach min. 10 x 10 cm, z oznaczeniem producenta i typu oferowanego produktu. h) Przedstawieniu po wykonaniu stadionu, potwierdzenia przez jedno z laboratoriów, akredytowanych przez IAAF, albo przez Instytut Techniki Budowlanej w Warszawie lub inne instytucje ujęte w corocznym wykazie ogłoszonym przez PZLA zgodności parametrów położonej nawierzchni, posiadającej certyfikat IAAF z parametrami ustalonymi przez IAAF dla danego rodzaju nawierzchni. <p>Ww. dokumenty winny zostać załączone do złożonej oferty.</p>
--	---

Ogłoszenie o zmianie ogłoszenia przekazano do publikacji w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 14 maja 2014 roku (zamieszczone zostało pod nr 162620-2014), tablicy ogłoszeń oraz stronie internetowej: www.e-bip.pl/start/46. W tym samym dniu udostępniono specyfikację istotnych warunków zamówienia. Zarówno ogłoszenie jak i SIWZ zawierały wszystkie informacje wymagane przepisami odpowiednio art. 41 oraz art. 36 ustawy. Tryb: przetarg nieograniczony. Kryteria wyboru najkorzystniejszej oferty: cena – 90%, gwarancja – 10%; wadium – 160.000,00 zł. Termin składania ofert: do 22 maja 2014 roku, godz. 10.00. Termin realizacji przedmiotu zamówienia: I etap – do dnia 30 listopada 2014 roku, II etap – do dnia 20 października 2015 roku.

W dniu 13 maja 2014 roku zamawiający – w trybie art.38 ust.4 ustawy Prawo zamówień publicznych zmienił treść specyfikacji istotnych warunków zamówienia w punktach: 3, 5, 6, 10, 12, 14 i 17.4.

W punkcie 6.1.1 specyfikacji istotnych warunków zamówienia zamawiający zawarł wykaz oświadczeń i dokumentów jakich żąda od wykonawców na potwierdzenie spełniania warunków, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy:

1. oświadczenie z art. 44 UPZP;
2. wykaz robót budowlanych w zakresie niezbędnym do wykazania spełnienia warunku wiedzy i doświadczenia, wykonanych w okresie ostatnich pięciu lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres działalności jest

krótszy – w tym okresie, wykonał co najmniej dwie roboty budowlane w zakresie budowy lub przebudowy boisk sportowych lub stadionów lekkoatletycznych spełniających wymagania PZLA dla minimum kategorii IV (pełnowymiarowa bieżnia okrężna 6 torów, 8 torów na prostej, rów z wodą, wszystkie skocznie i rzutnie, płyta boiska z trawy naturalnej), uprawniającą do organizacji zawodów rangi mistrzostw Polski o nie pełnym programie konkurencji, o całkowitej wartości co najmniej 5.000.000,00 zł brutto każda, z załączeniem dowodów potwierdzających, że roboty zostały wykonane w sposób należyty, zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończone, a wybudowany obiekt znajduje się na liście stadionów zweryfikowanych przez PZLA lub IAAF Class 1;

3. oświadczenie, że co najmniej jedna osoba, która będzie uczestniczyć w wykonaniu zamówienia posiada uprawnienia budowlane, tj.: [1] do kierowania robotami budowlanymi w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, [2] w specjalności drogowej, [3] w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych, w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych, [4] w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych bez ograniczeń lub w ograniczonym zakresie;
4. opłaconą polisę, a w przypadku jej braku inny dokument potwierdzający, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności (OC deliktowe i OC kontraktowe) związanej z przedmiotem zamówienia na kwotę nie mniejszą niż 5.000.000;
5. informację banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo- kredytowej, w których wykonawca posiada rachunek, potwierdzającej wysokość posiadanych środków finansowych lub zdolność kredytową wykonawcy na kwotę nie mniejszą niż 5.000.000 zł wystawiona nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem terminu składania ofert.

Do upływu wyznaczonego przez zamawiającego terminu ofertę złożyła tylko jedna firma, tj.: TAMEX Obiekty Sportowe S.A. Warszawa ul. Tamka 38, która zaoferowała wykonanie całości przedmiotu zamówienia zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia zawartym w SIWZ za cenę ryczałtową: brutto 8.537.569,81 zł (netto 6.941.113,67 zł + VAT 23% 1.596.456,14 zł), w tym: [1] za zakres robót wykonanych w 2014 roku (I etap) - brutto 2.492.212,49 zł (netto 2.026.189,02 zł + VAT 23% 466.023,47 zł), [2] za zakres robót wykonanych w 2015 roku (II etap) - brutto 6.045.357,32 zł (netto 4.914.924,65 zł + VAT 23% 1.130.432,67 zł).

Osoby wykonujące czynności związane z postępowaniem o udzielenie zamówienia złożyły pisemne oświadczenie o braku okoliczności, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy. Z postępowania objętego kontrolą sporządzano protokół (art. 96 ustawy). Postępowanie prowadziła komisja przetargowa powołana w dniu 28 stycznia 2014 roku uchwałą Zarządu Powiatu nr 26/14.

Bezpośrednio przed otwarciem ofert, które odbyło się w dniu 22 maja 2014 roku o godz. 10:30, zamawiający poinformował, iż na sfinansowanie przedmiotowego zamówienia postanawia przeznaczyć kwotę brutto 8.527.000,00 zł, z tego: w 2014 roku – 2.500.000,00 zł i w 2015 roku – 6.027.000,00 zł.

Prace komisji przetargowej zakończyły się w dniu 13 czerwca 2014 roku. Jako najkorzystniejszą wybrano ofertę nr 1 złożoną przez firmę TAMEX Obiekty Sportowe S.A. Warszawa ul. Tamka 38 – za cenę brutto 8.537.569,81 zł. Wyboru oferty dokonano w oparciu o kryterium wyboru: cena 90% i gwarancja – 10%.

Zarząd Powiatu Bełchatowskiego na posiedzeniu w dniu 17 czerwca 2014 roku podjął decyzję dotyczącą wystąpienia do oferenta o wyrażenie zgody na przedłużenie terminu związania z ofertą o 14 dni, tj. do dnia 4 lipca 2014 roku, z uwagi na trudności w rozstrzygnięciu ww. przetargu w terminie do dnia 20 czerwca 2014 roku. Pismem znak: WZ.272.4.2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku zamawiający wystąpił do firmy TAMEX w Warszawie o wyrażenie zgody na przedłużenie terminu związania z ofertą wraz z wniesieniem nowego wadium w terminie do dnia 20 czerwca 2014 roku godz.14:00 (faks i poczta – za zwrotnym poświadczeniem odbioru). W dniu 18 czerwca 2014 roku Spółka TAMEX przesłała faksem oświadczenie, w którym wyraziła zgodę na przedłużenie terminu związania ofertą oraz aneks nr 1 do gwarancji ubezpieczeniowej zapłaty wadium nr 02GG09/0044/14/0010 - przedłużający czas obowiązywania gwarancji zgodnie z wymogami zamawiającego. Wykonawca zaznaczył, iż oryginał ww. pisma i aneksu wysłał zamawiającemu przesyłką kurierską z dyspozycją dostarczenia do dnia 20 czerwca 2014 roku do godz.12:00.

Zatwierdzenia protokołu komisji dokonał w dniu 1 lipca 2014 roku kierownik zamawiającego – Starosta Szczepan Chrząst. Uchwałą nr 263/14 z dnia 1 lipca 2014 roku Zarząd Powiatu w Bełchatowie zatwierdził wyniki zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego i postanowił zawrzeć umowę ze spółką TAMEX Obiekty Sportowe S.A. w Warszawie na realizację zadania pn. „Przebudowa stadionu lekkoatletycznego przy Powiatowym Centrum Sportu w Bełchatowie”.

Pismem z dnia 1 lipca 2014 roku wykonawca został powiadomiony o wyborze najkorzystniejszej oferty. Wykonawca został zobowiązany – przed podpisaniem umowy - do wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 10% wynagrodzenia umownego brutto w kwocie 853.756,98 zł. W tym samym dniu informację o wyborze najkorzystniejszej oferty zamawiający zamieścił na stronie internetowej oraz w miejscu publicznie dostępnym w swojej siedzibie.

W dniu 1 lipca 2014 roku zawarto umowę nr WZ/37/2014 pomiędzy Powiatem Bełchatowskim a Konradem Sobeckim – Prezesem Spółki Akcyjnej TAMEX Obiekty Sportowe z siedzibą w Warszawie na wykonanie przedmiotu zamówienia za wynagrodzeniem ryczałtowym w kwocie brutto 8.537.569,81 zł (netto 6.941.113,67 zł + VAT 23% 1.596.456,14 zł), w tym:

- za zakres robót wykonanych w 2014 roku (I etap) - brutto 2.492.212,49 zł (netto 2.026.189,02 zł + VAT 23% 466.023,47 zł),
- za zakres robót wykonanych w 2015 roku (II etap) - brutto 6.045.357,32 zł (netto 4.914.924,65 zł + VAT 23% 1.130.432,67 zł).

Strony ustaliły termin zakończenia robót objętych zakresem I etapu – na dzień 30 listopada 2014 roku, natomiast termin zakończenia robót objętych zakresem II etapu – na dzień 20 października 2015 roku.

Wykonawca przedłożył gwarancję ubezpieczeniową należytego wykonania umowy nr 00/14/351/5796633 z dnia 13 czerwca 2014 roku.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia przesłano do Urzędu Zamówień Publicznych (BZP) w dniu 1 lipca 2014 roku (nr ogłoszenia: 220222-2014). Z uwagi na błędne wskazanie w ogłoszeniu wartości szacunkowej zamówienia (w pkt IV.5 wpisano: 6.941.113,67 zł, powinno być: 7.637.675,64 zł) oraz ceny wybranej oferty (w pkt IV.6 wpisano: 6.941.113,67 zł, powinno być: 8.537.569,81 zł), zamawiający w dniu 4 lipca 2014 roku przekazał ogłoszenie o zmianie ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, które zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych pod numerem: 223922-2014.

Roboty budowlane rozpoczęto i realizowano w oparciu o zamienną decyzję Starosty Bełchatowskiego o pozwoleniu na budowę nr 2105.2013 znak: AB.6740.1.1183.2013.5.TP z dnia 31 grudnia 2013 roku do decyzji nr 1357.2012 znak: AB6740.1.1183.2012.5.TP z dnia 27 sierpnia 2012 roku.

Gotowość odbioru etapu I wykonawca zgłosił w dniu 28 listopada 2014 roku. Wartość robót etapu I wyniosła 2.026.189,02 zł netto. Protokół odbioru końcowego I etapu spisano w dniu 5 grudnia 2014 roku. Odebrane roboty nie posiadały wad ani usterek.

Za wykonane roboty budowlane polegające na przebudowie stadionu lekkoatletycznego przy Powiatowym Centrum Sportu realizowane na podstawie umowy nr WZ/37/2014 z dnia 1 lipca 2014 roku firma TAMEX Obiekty Sportowe S.A. wystawiła dwie faktury na łączną kwotę 2.492.212,49 zł:

- faktura VAT nr 0004/11/14/FVS z dnia 6 listopada 2014 roku na kwotę 1.235.795,30 zł (zapłaty dokonano 5 grudnia 2014 roku – wyciąg bankowy WB nr 622/4);
- faktura VAT nr 0011/12/14/FVS z dnia 8 grudnia 2014 roku na kwotę 1.256.417,19 zł (zapłaty dokonano 30 grudnia 2014 roku – wyciąg bankowy WB nr 664/67).

Nadzór inwestorski

Pismem znak: WZ.272.4.2014 zamawiający zwrócił się do 8 wykonawców o złożenie oferty na pełnienie nadzoru inwestorskiego nad robotami budowlanymi realizowanymi w ramach zadania pn. „Przebudowa stadionu lekkoatletycznego przy Powiatowym Centrum Sportu w Bełchatowie, dla uzyskania kategorii IVA PZLA”. Ofertę złożyło 4 wykonawców:

Lp.	Nazwa wykonawcy	Adres wykonawcy	Cena brutto (zł)
1.	EKO-INWEST Krystyna Wiórek	ul. Wapiennikowa 19A 25-375 Kielce	184.500,00 I etap 73.800,00 II etap 110.700,00
2.	Wielobranżowe Przedsiębiorstwo Inwestycyjne WUDIMEKS Sp. z o.o.	ul. Armii Krajowej 60/62 42-200 Częstochowa	134.680,15 I etap 39.314,65 II etap 95.365,50
3.	m.lokum S.A.	Ul. Piotrkowska 173 90-447 Łódź	118.703,36 I etap 18.262,06 II etap 100.441,41
4.	PM Pilarski Miśkiewicz Sp. z o.o.	Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 135/127 92-318 Łódź	110.700,00 I etap 36.900,00 II etap 73.800,00

W dniu 18 września 2014 roku sporządzono protokół postępowania w trybie zapytania ofertowego o wartości powyżej 10.000,00 zł, a nie przekraczającej równowartości netto 30.000 euro. Jako najkorzystniejszą wybrano ofertę nr 4 złożoną przez PM Pilarski Miśkiewicz Sp. z o.o. z uwagi na przyjęte kryterium – najniższa cena 100%.

Wybór inspektora nadzoru inwestorskiego zatwierdzony został uchwałą Zarządu Powiatu w Bełchatowie nr 359/14 z dnia 24 września 2014 roku. Umowę nr WZ/50/2014 na pełnienie nadzoru inwestorskiego zawarto z wybranym wykonawcą, którego reprezentowali: Jakub Pilarski – Prezes Zarządu oraz Andrzej Miśkiewicz – Vice Prezes Zarządu, w dniu 29 sierpnia 2014 roku za wynagrodzeniem wskazanym w ofercie.

W dniu 8 grudnia 2014 roku inspektor nadzoru przedłożył w Starostwie fakturę VAT nr 2014/12/M1/000000196 na kwotę 36.900,00 zł za pełnienie nadzoru inwestorskiego nad robotami budowlanymi realizowanymi w ramach przedmiotowego zadania (I etap). Zapłaty za fakturę dokonano przelewem w dniu 17 grudnia 2014 roku (WB nr 643/7).

Poniesione wydatki

Na realizację przedmiotowej inwestycji, w okresie 1 stycznia - 31 grudnia 2014 roku, Powiat Bełchatowski poniósł następujące wydatki:

Lp	Nr faktury	Data wystawienia faktury	Data wpływu	Przedmiot faktury	Wartość brutto	Data zapłaty
Dokumentacja projektowa – BAYER PROJEKT Sp. z o.o.						
1.	02/02/2014/ KL	10.02.2014	12.02.2014	Wykonanie dokumentacji w związku z umową nr WZ/37/13, potwierdzonej protokołem odbioru z dnia 19 listopada 2013 r.	31.000,00	21.02.2014 WB 85/9
Wykonanie przebudowy stadionu lekkoatletycznego przy Powiatowym Centrum Sportu - TAMEX Obiekty Sportowe S.A.						
2.	0004/11/14/FVS	06.11.2014	07.11.2014	Wykonanie zadania zgodnie z umową nr WZ/37/2014 z dnia 1 lipca 2014 roku	1.235.795,30	05.12.2014 WB 622/4
3.	0011/12/14/FVS	08.12.2014	09.12.2014	Wykonanie zadania potwierdzonego protokołem odbioru końcowego z dnia 5 grudnia 2014 roku	1.256.417,19	30.12.2014 WB 664/67
Nadzór inwestorski – PM Pilarski Miśkiewicz Sp. z o.o.						
4.	2014/12/M1/196	08.12.2014	09.12.2014	Nadzór inwestorski w branży budowlanej	36.900,00	17.12.2014 WB 643/7
Razem:					2.560.112,49	

W ramach zadania pn. „Przebudowa stadionu lekkoatletycznego przy Powiatowym Centrum Sportu w Bełchatowie, dla uzyskania kategorii IVA PZLA” w budżecie Powiatu zaplanowano środki w wysokości 2.560.120,00 zł (dział 801 rozdział 80195 § 6050). W 2014 roku dokonano wydatków na kwotę 2.560.112,49 zł, tj.100% planu, przy udziale środków pozyskanych w postaci dotacji z Ministerstwa Sportu i

Turystyki – 1.000.000,00 zł¹², natomiast 1.560.112,49 zł – pokryto z dochodów własnych JST. Zadanie ujęto w wykazie przedsięwzięć wieloletniej prognozy finansowej na lata 2012-2015.

Zabezpieczenia środków w budżecie Powiatu Bełchatowskiego dokonano następującymi uchwałami Rady Powiatu: [1] nr 287/13 z dnia 18 grudnia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu na 2014 rok – 2.000.000,00 zł; [2] nr XLI/308/2014 z dnia 26 marca 2014 roku w sprawie zmiany budżetu Powiatu na 2014 rok – zwiększono plan wydatków o 550.000,00 zł do kwoty 2.550.000,00 zł, [3] nr XLIV/330/2014 z dnia 27 sierpnia 2014 roku w sprawie zmiany budżetu Powiatu na 2014 rok – zwiększono plan wydatków o 25.000,00 zł do kwoty 2.575.000,00 zł.

Termomodernizacja budynku sali gimnastycznej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Żelowie – I etap

Wybór wykonawcy dokumentacji

W dniu 20 stycznia 2014 roku Naczelnik Wydziału Zamówień Publicznych i Inwestycji - Jacek Retkiewicz na podstawie telefonicznego rozeznania rynku, a także wiedzy zamawiającego z 2013 roku dokonał ustalenia wartości zamówienia na opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej termomodernizacji budynku sali gimnastycznej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Żelowie – I etap. Z notatki służbowej sporządzonej przez Naczelnika Wydziału wynika, iż w 2013 roku najwyższy koszt wykonania dokumentacji technicznej o podobnym charakterze wyniósł 11.562,00 zł brutto. Biorąc pod uwagę wzrost cen rynkowych ustalono wartość zamówienia w kwocie netto: 20.000,00 zł (4.733,84 euro), brutto: 24.600,00 zł (5.822,62 euro).

W związku z powyższym w dniu 22 stycznia 2014 roku wysłano zapytania ofertowe do następujących wykonawców:

- ARCHMK Studio Projektowe Marek Karolczyk, 97-425 Żelów,
- Pracownia Projektowa Zygmunt Waloryszak, 97-400 Bełchatów,
- 4BUD – KOMPLEKS Arkadiusz Pintos, 97-400 Bełchatów,
- Zespół Usług Projektowych UFEL i Grabska, 97-400 Bełchatów,
- Firma Budowlana MAWI Wiesław Hałaszkiewicz, 97-400 Bełchatów,
- AQUACONCEPT Grzegorz Bartnik, 97-400 Bełchatów.

Do projektanta należało: [1] opracowanie dokumentacji służącej do opisu przedmiotu zamówienia na roboty budowlane, [2] opracowanie uproszczonego audytu energetycznego w zakresie wymiany docieplenia, stolarki okiennej i drzwiowej oraz docieplenia budynku zaleczonego. Zakres robót objętych dokumentacją: utylizacja odpadów, sala gimnastyczna – wymiana docieplenia, wymiana stolarki okiennej w istniejącym śladzie wraz z parapetami i obróbkami, uszczelnienie pokrycia zewnętrznego – alternatywnie wymiana (blachy) na nowe,

¹² Zadanie inwestycyjne pn. „Przebudowa stadionu lekkoatletycznego przy Powiatowym Centrum Sportu w Bełchatowie” zostało zakwalifikowane przez Departament Infrastruktury Sportowej Ministerstwa Sportu i Turystyki do Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu – plan roczny na rok 2014, w ramach środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.

zaplecze Sali gimnastycznej – wymiana stolarki zewnętrznej wraz z obróbkami, docieplenie ścian i stropodachu. Wymagany termin realizacji zamówienia: 2 miesiące od daty podpisania umowy. Wymagany minimalny okres gwarancji/rękojmi: 3 lata. Kryterium wyboru oferty: 100% cena. Termin składania ofert: 19 lutego 2014 roku godz.: 10:00.

Na powyższe zaproszenie odpowiedziało 3 wykonawców proponując za usługę następujące ceny:

- AQUACONCEPT Grzegorz Bartnik, cena ofertowa – 11.851,05 zł,
- Firma Budowlana MAWI Wiesław Hałaszkiewicz, cena ofertowa – 11.020,80 zł,
- Pracownia Projektowa Zygmunt Waloryszak, cena ofertowa – 9.840,00 zł.

Jako najkorzystniejszą – z uwagi na przyjęte kryterium: najniższa cena – wskazano ofertę nr 3 złożoną przez Zygmunta Waloryszaka prowadzącego firmę pn. Pracownia Projektowa w Bełchatowie.

W dniu 27 marca 2014 roku Wydział Zamówień Publicznych i Inwestycji wystąpił do Starosty Powiatu z wnioskiem nr 276/LW/2014/SP WZ o wyrażenie zgody na przeprowadzenie postępowania na opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej termomodernizacji budynku sali gimnastycznej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Zelowie – I etap, w trybie zapytania ofertowego. Całkowitą szacunkową wartość zamówienia określono na kwotę 9.840,00 zł brutto (2.329,05 euro), w tym: netto – 8.000,00 zł (1.893,54 euro). Wartość euro przeliczono po kursie 4,2249, zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2013 roku (Dz.U. z 2013 r. poz.1692). Przedmiotowy wniosek zatwierdził Starosta Bełchatowski w dniu 8 kwietnia 2014 roku, po wcześniejszym zaopiniowaniu go przez Skarbnika Powiatu, Sekretarza oraz radcę prawnego.

Uchwałą nr 132/14 z dnia 8 kwietnia 2014 roku Zarząd Powiatu w Bełchatowie zatwierdził wyniki postępowania i postanowił zawrzeć umowę z Zygmuntem Waloryszakiem, prowadzącym działalność gospodarczą pn. Zygmunt Waloryszak Pracownia Projektowa z siedzibą w Bełchatowie, ul. K. Michałowskiego 4, 97-400 Bełchatów. W dniu 8 kwietnia 2014 roku Powiat Bełchatowski – reprezentowany przez Zarząd Powiatu w osobach Szczepan Chrzęst – Starosta i Marek Jasiński – Wicestarosta - zawarł umowę nr WZ/18/14 z firmą Pracownia Projektowa Zygmunt Waloryszak na opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej termomodernizacji budynku sali gimnastycznej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Zelowie – I etap, obejmującej: rysunki techniczne i opis techniczny umożliwiające jednoznaczne określenie rodzaju i zakresu robót budowlanych oraz uwarunkowań i dokładnej lokalizacji ich wykonania – 4 egzemplarze; kosztorys inwestorski – 2 egzemplarze; przedmiar robót – 2 egzemplarze; specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych – 2 egzemplarze; informację BIOS – 4 egzemplarze; audyt energetyczny – 2 egzemplarze oraz dokumentacja w wersji elektronicznej na płycie CD. Termin wykonania dokumentacji ustalono na dwa miesiące od daty podpisania umowy, tj. do dnia 8 czerwca 2014 roku.

Wynagrodzenie wykonawcy ustalono w wysokości 9.840,00 zł brutto (8.000,00 zł netto + podatek VAT 23% - 1.840,00 zł).

Protokół zdawczo-odbiorczy potwierdzający wykonanie zamówienia sporządzono w dniu 23 czerwca 2014 roku. Wykonawcy udzielił 3-letniej gwarancji, licząc od daty odbioru przedmiotu umowy do dnia 23 czerwca 2017 roku. Wykonawca wykonał i przekazał zamawiającemu następującą dokumentację:

- rysunki techniczne i opis techniczny umożliwiające jednoznaczne określenie rodzaju i zakresu robót budowlanych oraz uwarunkowań i dokładnej lokalizacji ich wykonania – 4 egzemplarze;
- kosztorys inwestorski (wartość kosztorysową robót bez podatku VAT określono na kwotę 364.870,94 zł (brutto: 448.791,26 zł) – 2 egzemplarze;
- przedmiar robót – 2 egzemplarze;
- specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych – 2 egzemplarze;
- informację BIOS – 4 egzemplarze;
- audyt energetyczny – 2 egzemplarze;
- dokumentacja w wersji elektronicznej na płycie CD;
- zgłoszenie zamiaru wykonania robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę z dnia 6 czerwca 2014 roku.

Nadzór inwestorski

W dniu 24 lipca 2014 roku Naczelnik Wydziału Zamówień Publicznych i Inwestycji - Jacek Retkiewicz dokonał ustalenia wartości zamówienia dla usługi polegającej na pełnieniu funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego przy realizacji zadania pn. „Termomodernizacja budynku sali gimnastycznej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Zelowie – I etap”. Z notatki służbowej sporządzonej przez Naczelnika Wydziału wynika, iż wartość robót budowlanych dla przedmiotowego zadania wyniosła 291.411,82 zł netto. Biorąc pod uwagę, że wynagrodzenie brutto inspektora nadzoru wynosi w granicach 1-5% wartości netto robót budowlanych, ustalono wartość zamówienia w kwocie 14.570,59 zł (291.411,92 zł x 0,005): 20.000,00 zł (4.733,84 euro), brutto: 24.600,00 zł (5.822,62 euro).

Wartość euro przeliczono po kursie 4,2249, zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2013 roku (Dz.U. z 2013 r. poz.1692):

$$14.570,56 : 4,2249 = 3.448,74 \text{ euro.}$$

W związku z tym, że wartość zamówienia nie przekroczyła kwoty 30.000 euro, postępowanie w sprawie udzielenia zamówienia publicznego zostało przeprowadzone zgodnie z regulaminem udzielania zamówień publicznych w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie, stanowiącym załącznik uchwały Zarządu Powiatu w Bełchatowie nr 171/14 z dnia 7 maja 2014 roku (§ 9 pkt 2).

W związku z powyższym w dniu 28 lipca 2014 roku Zarząd Powiatu wysłał zaproszenia do złożenia oferty na pełnienie nadzoru inwestorskiego w branży budowlanej do następujących wykonawców:

- TM-BUD s.c. Projektowanie, Usługi Inwestycyjne Tomasz Kucharski, 97-420 Szczerców,
- PRO-ARCHI Pracownia Projektowania Architektonicznego, 97-400 Bełchatów,
- 4BUD – KOMPLEKS Arkadiusz Pintos, 97-400 Bełchatów,
- Firma Budowlana MAWI Wiesław Hałaszkiewicz, 97-400 Bełchatów,
- Pracownia Projektowa Zygmunt Waloryszak, 97-400 Bełchatów,
- Zespół Usług Projektowych UFEL i Grabska, 97-400 Bełchatów.

Termin składania ofert wyznaczono do dnia 4 sierpnia 2014 roku do godz.9:00. Wymagany termin realizacji zamówienia: 10 października 2014 roku. Zamawiający przewidział jednorazową płatność po zakończeniu robót budowlanych, na podstawie

protokołu odbioru końcowego. Do oferty należało dołączyć: uprawnienia budowlane, zaświadczenie o wpisie do właściwej izby samorządu zawodowego oraz wypis z działalności.

W wyznaczonym przez zamawiającego terminie dwie firmy złożyły oferty: [1] 4BUD – KOMPLEKS Arkadiusz Pintos, 97-400 Bełchatów – z ceną brutto 4.735,50 zł, [2] Firma Budowlana MAWI Wiesław Hałaszkiewicz, 97-400 Bełchatów – z ceną brutto 3.493,20 zł.

Jako najkorzystniejszą - z uwagi na przyjęte kryterium „najniższa cena 100%” - wybrano ofertę 2 złożoną przez Wiesława Hałaszkiewicza właściciela firmy budowlanej MAWI.

Uchwałą nr 304/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 5 sierpnia 2014 roku wyrażono zgodę na zawarcie umowy na pełnienie nadzoru inwestorskiego przez Wiesława Hałaszkiewicza przy realizacji zadania pn. „Termomodernizacja budynku sali gimnastycznej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Zelowie – I etap”.

W dniu 6 sierpnia 2014 roku Powiat Bełchatowski zawarł umowę WZ/45/14 z Firmą Budowlaną MAWI Wiesław Hałaszkiewicz z siedzibą w Bełchatowie na pełnienie funkcji inspektora nadzoru za wynagrodzeniem wskazanym w ofercie, tj. 3.493,20 zł brutto (2.840,00 zł + 23% podatek VAT 653,20 zł).

Wybór wykonawcy głównego

W dniu 25 czerwca 2014 roku Naczelnik Wydziału Zamówień Publicznych i Inwestycji złożył do Zarządu Powiatu wniosek nr 560/LW/2014/SP WZ o wyrażenie zgody na przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zadanie pn. „Termomodernizacja budynku sali gimnastycznej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Zelowie – I etap” – w trybie przetargu nieograniczonego.

Wartość zamówienia została ustalona na podstawie kosztorysów inwestorskich na kwotę 364.870,94 zł netto, co stanowiło równowartość 86.362,03 euro, wartość z VAT – 448.791,26 zł (106.225,30 euro). Wartość euro przeliczono po kursie 4,2249. Zarząd Powiatu w Bełchatowie w dniu 1 lipca 2014 wyraził zgodę na przeprowadzenie postępowania o udzielenie przedmiotowego zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego (uchwała nr 264/14), jednocześnie zatwierdził specyfikację istotnych warunków zamówienia, stanowiącą załącznik do uchwały.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 2 lipca 2014 roku (220606-2014) oraz na tablicy ogłoszeń oraz stronie internetowej zamawiającego. W tym samym dniu udostępniono specyfikację istotnych warunków zamówienia. Specyfikację opracowała młodszy referent Monika Gajek, zaakceptował Naczelnik Wydziału Zamówień Publicznych i Inwestycji – Jacek Retkiewicz, zatwierdził w dniu 1 lipca 2014 roku Starosta Bełchatowski - Szczepan Chrzęst. Zarówno ogłoszenie jak i SIWZ zawierały wszystkie informacje wymagane przepisami odpowiednio art. 41 oraz art. 36 ustawy. Tryb – przetarg nieograniczony, kryteria wyboru najkorzystniejszej oferty: cena – 100%, wadium – 10.000,00 zł. Termin składania ofert – 18 lipca 2014 roku, godz. 10:00. Termin realizacji przedmiotu zamówienia: do dnia 10 października 2014 roku. Zakres robót polegał na:

- wymianie stolarki okiennej i drzwiowej w sali gimnastycznej,

- wykonaniu docieplenia zewnętrznego sali gimnastycznej z wełny mineralnej o grubości 15 cm,
- ułożeniu pokrycia dachowego w formie zewnętrznej membrany,
- wykonaniu zewnętrznych i wewnętrznych obróbek blacharskich,
- demontażu i montażu rynien i rur spustowych,
- odnowieniu – pomalowaniu istniejących elementów stalowych,
- malowaniu wewnętrznego poszycia z blachy trapezowej,
- dociepleniu ścian zaplecza (szatni),
- dociepleniu stropodachu zaplecza (szatni),
- wykonaniu tynku zewnętrznego na ścianach szczytowych sali gimnastycznej oraz ścianach zaplecza (szatni),
- wykonaniu obróbek blacharskich ogniomurów zaplecza (szatni),
- demontażu i wymianie orynnowania zaplecza (szatni).

Do wyznaczonego przez zamawiającego terminu oferty zostały złożone przez dwie firmy:

[1] OST-BUD Sławomir Oset, os. Okrzei 25/11 97-400 Bełchatów – z ceną brutto 358.436,54 zł;

[2] 4BUD – KOMPLEKS Arkadiusz Pintos, ul. Mazowiecka 50 97-400 Bełchatów – z ceną brutto 433.879,46 zł.

Osoby wykonujące czynności związane z postępowaniem o udzielenie zamówienia złożyły pisemne oświadczenie o braku okoliczności, o których mowa w art. 17 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Z postępowania objętego kontrolą sporządzano protokół (art. 96 ustawy). Postępowanie prowadziła komisja przetargowa powołana w dniu 28 stycznia 2014 roku uchwałą Zarządu Powiatu nr 26/14.

Bezpośrednio przed otwarciem ofert, które odbyło się w dniu 18 lipca 2014 roku o godz. 10:30, zamawiający poinformował, iż na sfinansowanie przedmiotowego zamówienia postanawia przeznaczyć kwotę brutto 410.112,00 zł.

Jako najkorzystniejszą wybrano ofertę nr 1 złożoną przez firmę OST-BUD Sławomir Oset, os. Okrzei 25/11 97-400 Bełchatów – za cenę brutto 358.436,54 zł (100 punktów). Pismem z dnia 29 lipca 2014 roku poinformowano wykonawców o wyborze najkorzystniejszej oferty oraz terminie zawarcia umowy z wykonawcą. Firmę OST-BUD Sławomir Oset zobowiązano (przed podpisaniem umowy) do wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy na sumę stanowiąca 10% wynagrodzenia umownego brutto w kwocie 35.843,65 zł. Druga oferta złożona przez firmę 4BUD – KOMPLEKS Arkadiusz Pintos, ul. Mazowiecka 50 97-400 Bełchatów otrzymała 82,61 punktów.

Prace komisji przetargowej zakończyły się w dniu 28 lipca 2014 roku.

Uchwałą nr 298/14 z dnia 29 sierpnia 2014 roku Zarząd Powiatu zatwierdził wyniki postępowania. W dniu 6 sierpnia 2014 roku Powiat Bełchatowski zawarł umowę WZ/44/14 z OST-BUD Sławomir Oset na wykonanie robót budowlanych polegających na termomodernizacji budynku sali gimnastycznej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Zelowie – I etap. Wykonawca przedłożył gwarancję ubezpieczeniową należytego wykonania umowy nr 04GG13/0145/14/0001 na kwotę stanowiącą 10% ceny zamówienia i gwarancję nr 06GG13/0145/14/0002 – usunięcia wad i usterek. Wynagrodzenie ryczałtowe ustalono zgodnie z ofertą na kwotę 358.456,54 zł. Termin zakończenia robót ustalono na dzień 10 października

2014 roku. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało opublikowane w dniu 27 sierpnia 2014 roku (284622-2014).

Protokolarne przekazanie placu budowy nastąpiło w dniu 6 sierpnia 2014 roku. Zgłoszenie robót budowlanych z dnia 27 maja 2014 roku nie wymagało pozwolenia na budowę.

W dniu 18 sierpnia 2014 roku wykonawca robót wystąpił do zamawiającego o przedłużenie terminu zakończenia robót do dnia 21 listopada 2014 roku. Prośbę motywował długim czasem oczekiwania na wełnę dachową i membranę. Przewidywany termin dostawy: [1] wełny dachowej: 24 września 2014 roku + 2 dni robocze (w załączeniu dołączono potwierdzenia zamówienia i terminu dostawy); [2] membrany: 4 tygodnie od momentu zamówienia. Uchwałą nr 348/14 z dnia 23 września 2014 roku Zarząd Powiatu wyraził zgodę na zawarcie aneksu nr 1 do umowy nr WZ/44/2014. W § 1 aneksu zawartego w dniu 23 września 2014 roku strony ustaliły termin zakończenia robót i zgłoszenia ich na piśmie do odbioru na dzień 7 listopada 2014 roku.

W dniu 7 listopada 2014 roku wykonawca Sławomir Oset zgłosił zakończenie zadania realizowanego zgodnie z umową nr WZ/44/2014 z dnia 6 sierpnia 2014 roku oraz aneksem nr 1 z dnia 23 września 2014 roku, jednocześnie prosząc Zarząd Powiatu o wyznaczenie terminu odbioru końcowego. Potwierdzenie wykonania zadania inspektor nadzoru odnotował w dzienniku budowy pod datą 7 listopada 2014 roku. W dniu 19 listopada 2014 roku dokonano protokolarnego odbioru przedmiotu zamówienia – bez uwag. Okres gwarancji ustalono na 5 lat, tj. do dnia 19 listopada 2019 roku.

Realizując przedmiotową inwestycję kontrolowana jednostka poniosła następujące wydatki:

Lp	Nr faktury	Data wystawienia faktury	Data wpływu	Przedmiot faktury	Wartość brutto	Data zapłaty
Dokumentacja projektowa – Pracownia Projektowa Zygmunt Waloryszak.						
1.	2/7/2014	07.07.2014	08.07.2014	Wykonanie dokumentacji potwierdzonej protokołem odbioru z dnia 23.06.2014 r.	9.840,00	10.07.2014 WB 345/26
Wykonanie termomodernizacji budynku sali gimnastycznej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Żelowie - OST-BUD Sławomir Oset						
2.	44/14	21.11.2014	21.11.2014	Wykonanie zadania potwierdzonego protokołem odbioru końcowego z dnia 19 listopada 2014 roku	358.436,54	15.12.2014 WB 638/35
Nadzór inwestorski – Firma Budowlana MAWI Wiesław Hałaszkiwicz						
3.	32/11/2014	19.11.2014	21.11.2014	Nadzór inwestorski w branży konstrukcyjno-budowlanej	3.493,20	02.12.2014 WB 612/10
Pozostałe koszty PHU ASPI Bełchatów Joanna Łachacz						
4.	146/07/2014	22.07.2014	23.07.2014	Wykonanie tablicy informacyjnej	47,97	28.07.2014 WB 380/6
Razem:					371.817,71	

Przyjęcia na stan środków trwałych dokonano w dniu 21 listopada 2014 roku na podstawie OT nr MP/26/2014 na kwotę 371.817,71 zł, księgując operację na kontach: Wn 011 i Ma 080-45.Zabezpieczenia środków w budżecie Powiatu Bełchatowskiego w 2014 roku (dział 801 rozdział 80130 § 6050) dokonano na mocy następujących uchwał: [1] nr XXXVIII/287/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku w

sprawie uchwalenia budżetu Powiatu na 2014 rok- 130.000,00 zł, [2] nr XLIII/321/2014 z dnia 11 czerwca 2014 roku w sprawie zmiany budżetu Powiatu na 2014 rok - zwiększono plan wydatków o 290.000,00 zł do kwoty 420.000,00 zł. Plan wykonano w 88,56 %.

IX. EWIDENCJA MAJĄTKU POWIATU. INWENTARYZACJA

1. Zasady ewidencji składników majątkowych (ewidencja ilościowa, ilościowo-wartościowa)

Zasady ewidencji składników majątkowych zostały opisane w instrukcji w zakresie ewidencji, umarzania i dokumentowania obrotu środkami trwałymi oraz wartościami niematerialnymi i prawnymi, która została przyjęta zarządzeniem nr 27/2012 Starosty Bełchatowskiego z dnia 30 marca 2012 roku.

Za środki trwałe należy rozumieć rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki: [1] nieruchomości, w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, [2] maszyny, urządzenia, środki transportu, [3] ulepszenia w obcych środkach trwałych, [4] inwentarz żywy.

Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne stanowiące własność komunalną powiatu oraz będące w bezpośrednim użytkowaniu w Starostwie Powiatowym podlegają ewidencji księgowej:

- wartościowej, na kontach: [1] 011 – „środki trwałe” – dla środków trwałych o wartości powyżej 3.500 zł, [2] „pozostałe środki trwałe” – dla środków trwałych o wartości w przedziale powyżej 500 zł do 3.500 zł, [3] 020-1 – „wartości niematerialne i prawne” – do wartości 3.500 zł, [4] 020-2 – „wartości niematerialne i prawne” – powyżej wartości decydującej o konieczności umarzania w czasie, tj. powyżej 3.500 zł,
- ilościowo-wartościowej – prowadzonej w podziale na grupy rodzajowe środków trwałych określone klasyfikacją GUS, w programach księgowych i w księgach inwentarzowych dla środków trwałych (011),
- ilościowo-wartościowej – prowadzonej w programach księgowych i w księgach inwentarzowych wg poszczególnych Głównych Użytkowników, obejmującej ewidencję „pozostałe środki trwałe w używaniu” (013),
- ilościowo-wartościowej – prowadzonej w programach księgowych i w księgach inwentarzowych wg Głównych Użytkowników, obejmującej ewidencję wartości niematerialnych i prawnych (020-1, 020-2),
- ilościowej – prowadzonej pozabilansowo obejmującej ewidencję „pozostałe środki trwałe w używaniu” zakwalifikowane wyłącznie do ewidencji ilościowej o wartości powyżej 100 zł do 500 zł.

„Drobne przedmioty” o wartości do 100 zł w chwili wydania do użytkowania traktowane są jak materiały i nie podlegają ewidencji ilościowej.

W toku kontroli ustalono, że ewidencja analityczna majątku Powiatu objęta ewidencją księgową Starostwa Powiatowego w Bełchatowie prowadzona jest przy użyciu programu ŚRODKI TRWAŁE Windows. Główne funkcje tego systemu to: [1] ewidencja środków trwałych, [2] ewidencja umorzeń środków trwałych, [3] ewidencja wyposażenia i pozostałych środków trwałych, [4] ewidencja i inwentaryzacja wyposażenia.

Nie podlegają ewidencji księgowej, prowadzonej przez Wydział Finansowo-Księgowy, środki trwałe oddane w trwały zarząd lub użytkowanie powiatowym jednostkom organizacyjnym.

Do obowiązków inspektora w Wydziale Finansowo-Księgowym – Pani AGNIESZKI KĘPIŃSKIEJ zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności z dnia 15 października 2014 roku należy m.in: [1] prowadzenie ewidencji analitycznej środków trwałych, pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, [2] uzgadnianie stanów ewidencyjnych z księgowością syntetyczną i księgami inwentarzowymi. Wcześniej ww. obowiązki wykonywała inspektor ILONA WANDOCH.

Do obowiązków podinspektora w Wydziale Finansowo-Księgowym – Pani JADWIGI PAŹGIER, zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności z dnia 28 lutego 2012 roku należy m.in.: ewidencja syntetyczna środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz uzgadnianie z ewidencją analityczną.

Ubezpieczenie majątku

Na podstawie przedłożonych do kontroli polis COMPENSY Towarzystwa Ubezpieczeń S. A. ustalono, że kontrolowana jednostka dokonała następującego ubezpieczenia mienia powiatowego w okresie od 6 października 2014 roku do 5 października 2015 roku:

- ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk (polisa nr 9802/0023198) – składka w wysokości 29.531,89 zł płaćna przelewem w terminie do 30 października 2014 roku,
- ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk (polisa nr 8601/0013829) – składka w wysokości 11.188,02 zł płaćna przelewem w terminie do 30 października 2014 roku,
- ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (polisa nr 1301/0032100) – składka w wysokości 25.000 zł płaćna przelewem w terminie do 30 października 2014 roku,
- ubezpieczenie komunikacyjne: TOYOTA YARIS polisa nr 22069/5621341, FIAT SEICENTO polisa nr 22069/5621344, FIAT SEICENTO polisa nr 22069/5621343, TOYOTA YARIS polisa nr 22069/5621342, VOLKSWAGEN CARAVELLE polisa nr 22069/5594190, VOLKSWAGEN CARAVELLE polisa nr 22069/5594189, VOLKSWAGEN CARAVELLE polisa nr 22069/5594188, VOLKSWAGEN CARAVELLE polisa nr 22069/5594187, VOLKSWAGEN CARAVELLE polisa nr 22069/5594186, VOLKSWAGEN CARAVELLE polisa nr 22069/5594185, SKODA SUPERB polisa nr 22069/5594184, SKODA SUPERB polisa nr 22069/5594183.

Na podstawie wyciągów bankowych kontrolujące ustaliły, że opłaty składek z tytułu zawartych przez Powiat polis ubezpieczeniowych, jednostka dokonała w wyznaczonym terminie.

2. Ewidencja środków trwałych – konto 011, 013.

2.1. Urządzenia księgowe

Ewidencja księgowa środków trwałych prowadzona jest na wyodrębnionych kontach syntetycznych oraz analitycznych. Wykaz tych kont oraz zasady funkcjonowania zostały wskazane i opisane w zakładowym planie kont, w zakresie odnoszącym się do kont zespołu 0 – majątek trwały, który zawiera konta: 011, 013, 020, 071 i 072.

Konto 011

Konto 011 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych, związanych z działalnością jednostki, które nie podlegają ujęciu na koncie 013. Na stronie Wn konta ujmuje się zwiększenia a na stronie Ma zmniejszenia stanu i wartości początkowej środków trwałych, z wyjątkiem umorzenia środków trwałych, które ujmuje się na koncie 071.

Na koncie 011 po stronie Wn kontrolowana jednostka ujmuje w szczególności:

- przychody nowych lub używanych środków trwałych pochodzących z zakupu gotowych środków trwałych lub inwestycji oraz wartość ulepszonych zwiększających wartość początkową środków trwałych,
- przychody środków trwałych nowo ujawnionych,
- nieodpłatne przyjęcie środków trwałych,
- zwiększenia wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny.

Po stronie Ma konta 011 ujmuje się w szczególności:

- wycofanie środków trwałych z używania na skutek ich likwidacji z powodu zniszczenia lub zużycia, sprzedaży oraz nieodpłatnego przekazania,
- ujawnione niedobory środków trwałych,
- zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny.

Do konta 011 jednostka prowadzi ewidencję szczegółową umożliwiającą, między innymi: ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych i ewentualnego jej zwiększenia lub zmniejszenia; ustalenie wartości poszczególnych grup środków trwałych określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 roku w sprawie klasyfikacji środków trwałych (Dz. U. z 2010 r. nr 242, poz. 1622); obliczenie amortyzacji i umorzenia poszczególnych środków trwałych; ustalenie komórek organizacyjnych Urzędu, którym powierzono środki trwałe.

Prowadzona dla konta 011 ewidencja szczegółowa obejmuje następujące grupy rodzajowe klasyfikacji środków trwałych, ustalone na pierwszym szczeblu podziału klasyfikacyjnego:

- grupa 0 - grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania,
- grupa 1 - budynki i lokale,
- grupa 2 - obiekty inżynierii lądowej i wodnej,
- grupa 3 - kotły i maszyny energetyczne,
- grupa 4 - maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,

- grupa 5 – specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
- grupa 6 – urządzenia techniczne,
- grupa 7 - środki transportu,
- grupa 8 - narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie.

W dokumentacji źródłowej przedłożonej do kontroli nie stwierdzono różnic pomiędzy ewidencją analityczną a ewidencją syntetyczną konta 011.

Test dotyczący zasad ewidencji składników majątkowych oraz urządzeń księgowych w zakresie środków trwałych stanowi załącznik nr 29 protokołu kontroli.

Konto 013

Konto 013 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych, niepodlegających ujęciu na kontach 011 i wydanych do używania na potrzeby działalności podstawowej jednostki, które podlegają umorzeniu w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania.

Na stronie Wn ujmuje się w szczególności:

- środki trwałe przyjęte do używania z zakupu lub inwestycji,
- nadwyżki środków trwałych w używaniu,
- nieodpłatne otrzymanie środków trwałych.

Na stronie Ma ujmuje się w szczególności:

- wycofanie środków trwałych z używania na skutek likwidacji, zniszczenia lub zużycia, sprzedaży, nieodpłatnego przekazania oraz zdjęcia ewidencji syntetycznej,
- ujawnione niedobory środków trwałych w używaniu.

Ewidencja analityczna była uzgadniana z ewidencją syntetyczną poprzez zestawienie i zsumowanie poszczególnych grup składników majątkowych. Ewidencja analityczna prowadzona do konta 013 umożliwiała ustalenie wartości początkowej pozostałych środków trwałych oddanych do użytkowania oraz osób lub komórek organizacyjnych, u których znajdują się środki trwałe.

2.2. Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia)

- 2014 rok

Konto 011

Zgodnie z prowadzoną ewidencją księgową konta 011 wartości wykazane jako bilans otwarcia i zamknięcia w 2014 roku wynosiły:

Bo	43.095.510,59 zł,
Bz	43.852.764,56 zł.

W kontrolowanym okresie obroty na koncie 011 przedstawiały się następująco:

zwiększenia	- 12.701.680,01 zł,
zmniejszenia	- 11.944.426,04 zł.

W rozbiciu na poszczególne grupy rodzajowe obroty środków trwałych (konto 011) w 2014 roku kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Wartość inwentarzowa na dzień 1.01.2014 r. (zł)	Zwiększenia (zł)	Zmniejszenia (zł)	Wartość inwentarzowa na dzień 31.12.2014 r. (zł)
Grupa 0 – grunty	31.999.503,26	267.410,69	0,00	32.266.913,95
Grupa 1 – budynki i lokale	3.748.441,45	926.290,97	820.324,08	3.854.408,34
Grupa 2 – obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1.496.657,69	11.311.402,17	10.840.923,15	1.967.136,71
Grupa 3 – kotły i maszyny energetyczne	41.083,67	0,00	0,00	41.083,67
Grupa 4 – maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	1.297.971,79	32.330,71	113.075,14	1.217.227,36
Grupa 5 – specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty	0	16.851,00	16.851,00	0,00
Grupa 6 – urządzenia techniczne	444.633,97	26.287,00	26.287,00	444.633,97
Grupa 7 – środki transportu	3.140.496,58	39.852,00	39.852,00	3.140.496,58
Grupa 8 – narzędzia, przyrządy ruchomości i wyposażenie	926.722,18	81.255,47	87.113,67	920.863,98
OGÓŁEM:	43.095.510,59	12.701.680,01	11.944.426,04	43.852.764,56

Z informacji zawartych w powyższej tabeli wynika, że zwiększenia środków trwałych na dzień 31 grudnia 2014 wyniosły 12.701.680,01 zł, a zmniejszenia 11.944.426,04 zł. Reasumując wartość środków trwałych wzrosła od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku o 757.253,97 zł.

W wyniku kontroli stwierdzono, że przychód środków był ewidencjonowany na podstawie dowodów zakupu (faktur) oraz dowodów przyjęcia środka trwałego (OT). Rozchód środków trwałych dokonywany był na podstawie PT – protokół przekazania / przejęcia środka trwałego oraz druku LT – likwidacja środka trwałego. Podstawą wystawienia druku LT był protokół sporządzony przez komisję likwidacyjną.

Na zwiększenia i zmniejszenia w Grupie 1 złożyły się przede wszystkim:

- przyjęcie na stan „termomodernizacji budynku Powiatowego Zarządu Dróg w Bełchatowie” na kwotę 32.644,20 zł na podstawie OT nr MP/20/2014 z dnia 26 września 2014 roku. Protokół odbioru końcowego z dnia 24 września 2014 roku. Przekazanie nieodpłatnie do używania Powiatowemu Zarządowi Dróg w Bełchatowie na podstawie protokołu przekazania nr MP/19/2014 z dnia 27 października 2014 roku,
- przyjęcie na stan „termomodernizacji budynku pływalni krytej Powiatowego Centrum Sportu w Bełchatowie” na kwotę 41.375,85 zł na podstawie OT nr MP/23/2014 z dnia 9 października 2014 roku. Protokół odbioru końcowego z dnia 9 października 2014 roku. Przekazanie nieodpłatnie do używania Powiatowemu Centrum Sportu w Bełchatowie na podstawie protokołu przekazania nr MP/20/2014 z dnia 27 października 2014 roku,
- przyjęcie na stan „wymiany żwirowych filtrów basenowych wraz z instalacją w Powiatowym Centrum Sportu w Bełchatowie” na kwotę 104.130,16 zł na podstawie OT nr MP/24/2014 z dnia 20 października 2014 roku. Protokół

odbioru końcowego z dnia 9 października 2014 roku. Przekazanie nieodpłatnie do używania Powiatowemu Centrum Sportu w Bełchatowie na podstawie protokołu przekazania nr MP/26/2014 z dnia 21 listopada 2014 roku,

- przyjęcie na stan „termomodernizacji budynku sali gimnastycznej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Zelowie – I etap” na kwotę 371.817,71 zł na podstawie OT nr MP/26/2014 z dnia 21 listopada 2014 roku. Protokół odbioru końcowego z dnia 9 października 2014 roku. Przekazanie nieodpłatnie do używania Zespołowi Szkół Ponadgimnazjalnych w Zelowie na podstawie protokołu przekazania nr MP/28/2014 z dnia 16 grudnia 2014 roku,
- przyjęcie na stan „wymiany stolarki okiennej i drzwiowej w budynkach Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Bełchatowie” na kwotę 222.227,16 zł na podstawie OT nr MP/21/2014 z dnia 3 października 2014 roku. Protokół odbioru końcowego z dnia 2 października 2014 roku. Przekazanie nieodpłatnie do używania Specjalnemu Ośrodkowi Szkolno-Wychowawczemu na podstawie protokołu przekazania nr MP/17/2014 z dnia 27 października 2014 roku,
- przyjęcie na stan „pracowni systemów energetyki odnawialnej w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Bełchatowie” na kwotę 105.966,89 zł na podstawie OT nr MP/27/2014 z dnia 31 grudnia 2014 roku. Protokół odbioru końcowego z dnia 29 grudnia 2014 roku.

Na zwiększenia i zmniejszenia w grupie 2 złożyły się przede wszystkim:

- przekazanie nieodpłatnie do używania dla Powiatowego Zarządu Dróg w Bełchatowie „ulicy gen. Ludwika Czyżewskiego w Bełchatowie” o wartości 7.258.203,14 zł na podstawie protokołu przekazania nr MP/2/2014 z dnia 15 kwietnia 2014 roku,
- przyjęcie na stan „przebudowy instalacji elektrycznej z zastosowaniem oświetlenia energooszczędnego w budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. gen. J. Głuchowskiego w Bełchatowie” na kwotę 151.969,53 zł na podstawie OT nr MP/15/2014 z dnia 18 września 2014 roku. Protokół odbioru końcowego z dnia 11 września 2014 roku. Przekazanie nieodpłatnie do używania dla Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. gen. J. Głuchowskiego w Bełchatowie na podstawie protokołu przekazania nr MP/23/2014 z dnia 27 października 2014 roku,
- przekazanie nieodpłatnie do używania dla Powiatowego Centrum Sportu w Bełchatowie „instalacji w energię elektryczną część basenową i salę gimnastyczną Powiatowego Centrum Sportu w Bełchatowie” o wartości 57.170,40 zł na podstawie protokołu przekazania nr MP/1/2014 z dnia 28 stycznia 2014 roku,
- przyjęcie na stan „odwodnienie budynku Domu Pomocy Społecznej w Zabłotach” na kwotę 43.618,26 zł na podstawie OT nr MP/12/2014 z dnia 2 lipca 2014 roku. Protokół odbioru końcowego z dnia 2 lipca 2014 roku. Przekazanie nieodpłatnie do używania dla Domu Pomocy Społecznej w Zabłotach na podstawie protokołu przekazania nr MP/13/2014 z dnia 23 września 2014 roku,

- przyjęcie na stan „ekologiczny szlak rowerowy na odcinku Słok – Góra Kamięński” na kwotę 511.218,05 zł na podstawie OT nr MP/14/2014 z dnia 10 lipca 2014 roku. Protokół odbioru końcowego z dnia 10 lipca 2014 roku. Przekazanie nieodpłatne do używania dla Powiatowego Centrum Sportu w Bełchatowie na podstawie protokołu przekazania nr MP/15/2014 z dnia 7 października 2014 roku,
- przyjęcie na stan „terenów zieleni wokół budynku przy Powiatowym Zarządzie Dróg w Bełchatowie wraz z zakupem osprzętu” na kwotę 19.586,97 zł na podstawie OT nr MP/18/2014 z dnia 17 września 2014 roku. Protokół odbioru końcowego z dnia 17 września 2014 roku. Przekazanie nieodpłatne do używania Powiatowemu Zarządowi Dróg w Bełchatowie na podstawie protokołu przekazania MP/18/2014 z dnia 27 października 2014 roku,
- przyjęcie na stan „terenów zieleni wokół budynku Centrum Kształcenia Praktycznego w Bełchatowie” na kwotę 16.895,97 zł na podstawie OT nr MP/13/2014 z dnia 7 lipca 2014 roku. Protokół odbioru końcowego z dnia 7 lipca 2014 roku. Przekazanie nieodpłatne do używania Centrum Kształcenia Praktycznego w Bełchatowie na podstawie protokołu przekazania nr MP/14/2014 z dnia 30 września 2014 roku,
- przyjęcie na stan „terenów zieleni przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Bełchatowie” na kwotę 18.099 zł na podstawie OT nr MP/19/2014 z dnia 24 września 2014 roku. Protokół odbioru końcowego z dnia 24 września 2014 roku. Przekazanie nieodpłatnie do używania Zespołowi Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 na podstawie protokołu przekazania nr MP/22/2014 z dnia 27 października 2014 roku,
- przyjęcie na stan „terenów zieleni w Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej” na kwotę 18.794,97 zł na podstawie OT nr MP/17/2014 z dnia 18 września 2014 roku. Protokół odbioru końcowego z dnia 17 września 2014 roku. Przekazanie nieodpłatnie do używania Centrum Administracyjnemu do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Bełchatowie na podstawie protokołu przekazania nr MP/16/2014 z dnia 27 października 2014 roku,
- przyjęcie na stan „przebudowy ulicy Zamoście” na kwotę 2.721.780,88 zł na podstawie protokołu przekazania-przejęcia z dnia 14 listopada 2014 roku między Miastem Bełchatów a Powiatem Bełchatowskim. Przekazanie nieodpłatnie do używania Powiatowemu Zarządowi Dróg w Bełchatowie na podstawie protokołu przekazania nr MP/27/2014 z dnia 16 grudnia 2014 roku.

Dnia 15 maja 2013 roku Powiat Bełchatowski nabył na podstawie aktu notarialnego repertorium A-3449/2013 prawo własności nieruchomości położonej w Bełchatowie przy ul. Pabianickiej 26 oznaczonej jako działki numer 681/4, 681/6 i numer 681/7 wraz z budynkiem usługowo-biurowym o powierzchni użytkowej 625,18 m², budynkiem usługowo-biurowym o powierzchni użytkowej 853,30 m², budynkiem magazynowo-warsztatowym o powierzchni użytkowej 423,75 m², budynkiem magazynowo-warsztatowym o powierzchni użytkowej 440,51 m², wiatą stalową o powierzchni użytkowej 211,20 m² oraz prawo użytkowania wieczystego nieruchomości oznaczonej jako działki numer 681/13 i 681/17, za łączną kwotę 2.000.000 netto.

W akcie notarialnym nie została wskazana wartość poszczególnych zakupionych składników majątku. Dnia 6 września 2013 roku został sporządzony operat szacunkowy dotyczący wyceny zakupionych nieruchomości, na podstawie którego wyliczono wartości poszczególnych składników nabytego majątku.

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych tj. do 1 lipca 2015 roku nie zostały wprowadzone do ewidencji środków trwałych ww. budynki. Z dokumentacji przedstawionej do kontroli wynika, że dnia 31 grudnia 2014 roku przyjęto na stan środków trwałych następujące pozycje, które wyszczególnia poniższa tabela.

Pozycja	Wartość (zł)	Nr OT
Działka 681/4	25.818,96	MP/28/2014
Działka 681/6	20.081,42	MP/29/2014
Działka 681/7	186.265,37	MP/30/2014
Działka 681/13	7.376,85	MP/31/2014
Działka 681/17	27.868,09	MP/32/2014
Kanalizacja deszczowa	70.080,04	MP/39/2014
Kanalizacja sanitarna	16.188	MP/38/2014
Przyłącze CO	34.425,28	MP/41/2014
Ciągi komunikacyjne z kostki betonowej	198.355,20	MP/33/2014
Sieć telekomunikacyjna	1.434,39	MP/42/2014
Sieć elektroenergetyczna	30.122,12	MP/43/2014
Przyłącza wodociągowe	56.555,82	MP/40/2014
Ciągi komunikacyjne z asfaltu	21.925,63	MP/34/2014
Parking z płyt ażurowych	46.105,29	MP/35/2014
Ogrodzenie	42.211,95	MP/36/2014
Maszt reklamowy	10.245,62	MP/37/2014
Razem	795.060,03	

Powyższe świadczy o naruszeniu art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.) stanowiącego, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Z wyjaśnienia złożonego dnia 2 czerwca 2015 roku przez Kierownika ds. Gospodarowania Mieniem Powiatu Pawła Lesiaka wynika, że zakupione nieruchomości wraz z budynkami, budowlami oraz urządzeniami infrastrukturalnymi (m.in. kanalizacja sanitarna, kanalizacja deszczowa) nie spełniały wymogów wskazanych w przepisach prawa dla obiektów użyteczności publicznej i dlatego nie mogły być wykorzystywane na potrzeby Starostwa Powiatowego w Bełchatowie, aż do czasu opracowania dokumentacji projektowej i przeprowadzenia niezbędnych prac budowlanych, umożliwiających zmianę sposobu zagospodarowania przedmiotowych nieruchomości z usługowego na cele publiczne. Po zakupie omawianych nieruchomości brano pod uwagę różne warianty ich zagospodarowania, co uniemożliwiało jednoznaczne sklasyfikowanie składników majątku w odpowiednich rodzajach środków trwałych. Z dalszej części wyjaśnienia wynika, że zakupione nieruchomości wraz ze składnikami majątku na nich zlokalizowanymi nie spełniały kryterium zdatności do użytku i dlatego nie mogły zostać wykorzystywane na potrzeby jednostki, póki nie zostanie opracowana dokumentacja projektowa, nie zostanie jednoznacznie określony sposób ich zagospodarowania, niezbędne prace budowlane nie zostaną zakończone oraz nie zostanie uzyskana decyzja o zmianie sposobu użytkowania. W wyjaśnieniu powołano się na definicję środka trwałego, ustaloną w Instrukcji w zakresie ewidencji, umarzania i dokumentowania obrotu

środkami trwałymi oraz wartościami niematerialnymi i prawnymi, zgodnie z którą przez środki trwałe należy rozumieć „rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki”. Dnia 12 maja 2015 roku rozstrzygnięto przetarg dotyczący wykonania przebudowy budynków zlokalizowanych przy ul. Pabianickiej 26. Zgodnie z wyjaśnieniem po zakończeniu prac i zmianie sposobu użytkowania przedmiotowych nieruchomości na stan środków trwałych zostaną przyjęte budynki.

Ponadto w wyjaśnieniu zaznaczono, że w akcie notarialnym zapisano wniosek syndyka masy upadłości Fazbud Spółka Akcyjna, że cena netto za zakupione działki nr 681/4, 681/6 i 681/7 zostanie zwiększona o ewentualny podatek VAT w wysokości 23% - 420.147,67 zł, po wydaniu indywidualnej interpretacji wydanej na wniosek Syndyka przez uprawniony organ – Ministra Finansów, z której będzie wynikało, że sprzedaż tych nieruchomości podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług.

Wyjaśnienie dotyczące przyjęcia na stan środków trwałych nieruchomości wraz z budynkami zakupionych na podstawie aktu notarialnego repertorium A 3449/2013 z dnia 15 maja 2013 roku przedstawiono w załączniku nr 15 protokołu kontroli.

Na zwiększenie w grupie 5 złożył się zakup „traktorek STIGA ESTATE GRAND ROYAL” na kwotę 16.581 zł na podstawie faktury 1020/2014 z dnia 12 lutego 2014 roku. Przyjęcie na stan środków trwałych na podstawie OT nr MP/1/2014 z dnia 12 lutego 2014 roku. Przekazanie nieodpłatnie do używania Centrum Kształcenia Praktycznego w Bełchatowie na podstawie protokołu PT nr MP/3/2014 z dnia 15 kwietnia 2014 roku.

Na zwiększenie w grupie 6 złożyło się przyjęcie na stan „wykonanie monitoringu na obiektach sportowych basenu i sali gimnastycznej Powiatowego Centrum Sportu w Bełchatowie” na łączną kwotę 26.287 zł. Protokół odbioru końcowego z dnia 3 października 2014 roku, OT nr MP/22/2014 z dnia 6 października 2014 roku. Przekazanie nieodpłatnie do używania Powiatowemu Centrum Sportu w Bełchatowie na podstawie protokołu PT nr MP/21/2014 z dnia 27 października 2014 roku.

Na zwiększenie w grupie 7 złożył się zakup wózka widłowego LINDE na kwotę 39.852 zł na podstawie faktury VAT FV 38/U/2014 z dnia 25 marca 2014 roku. Przyjęcie na stan środków trwałych na podstawie OT nr MP/9/2014 z dnia 25 marca 2014 roku. Przekazanie nieodpłatnie do używania Centrum Kształcenia Praktycznego w Bełchatowie na podstawie protokołu PT nr MP/4/2014 z dnia 15 kwietnia 2014 roku.

W wyniku kontroli ww. zwiększeń i zmniejszeń nie stwierdzono nieprawidłowości. Przyjęto prawidłowe stopy umorzeń.

Stan pozostałych środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 013 w Starostwie Bełchatowskim na dzień 1 stycznia 2014 roku wynosił 1.158.339,32 zł. W trakcie 2014 roku przyjęto na stan pozostałych środków trwałych zakupione składniki majątkowe na kwotę 40.587,12 zł. W trakcie roku stan środków zmniejszono o kwotę 53.409,23 zł. Wartość pozostałych środków w używaniu w Starostwie na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 1.145.517,21 zł.

W 2014 roku wartość pozostałych środków trwałych zwiększyła się w związku z przyjęciem na stan pozostałych środków trwałych w wyniku ich zakupu. Na tę kwotę złożyły się m.in. następujące pozycje:

- 2 laptopy DELL Inspiron 15,6 – faktura 14-FVS/1172 z 11 grudnia 2014 roku na kwotę 6.398 zł (2 x 3.199 zł),
- 2 biurka z kontenerem „L” 160/140, szafa 216/159/40, szafa 240/126/40 – rachunek 3/2014 z dnia 23 grudnia 2014 roku na kwotę 5.400 zł (2 x 950 zł, 1.350 zł 1.000 zł),
- jednostka centralna – faktura 14-FVS/0628 z dnia 8 lipca 2014 roku na kwotę 2.895,52 zł,
- laptop ASUS + Windows 7 – faktura 14-FVS-0375 z dnia 15 kwietnia 2014 roku na kwotę 2.949 zł,
- laptop ASUS + Windows 7 – faktura 14-FVS-0374 z dnia 15 kwietnia 2014 roku na kwotę 2.949 zł,
- kserokopiarka CANON IR 2520N – faktura 321/14 z dnia 29 grudnia 2014 roku na kwotę 3.298,86 zł,
- 2 laptopy – faktura 4010/MAG/2014 z dnia 28 października 2014 roku na kwotę 5.000 zł (2 x 2.500 zł).

Zgodnie z § 29 Instrukcji w zakresie ewidencji, umarzania i dokumentowania obrotu środkami trwałymi oraz wartościami niematerialnymi i prawnymi, dla pozostałych środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 013 nie wystawiano dowodów OT, lecz przed dokonaniem płatności faktury, rachunku, były one ostemplowane pieczęcią zawierającą następujące informacje: [1] nazwa, [2] wartość, [3] numer inwentarzowy, [4] data i podpis pracownika.

Zmniejszenie pozostałych środków trwałych było spowodowane zlikwidowaniem środków trwałych wyeksploatowanych lub zużytych, których naprawa była niemożliwa lub nieopłacalna na kwotę 53.409,23 zł, co zostało potwierdzone protokołem LT nr MP/1/2014 z dnia 4 listopada 2014 roku.

2.3. Prawdliwość stosowanych odpisów umorzeniowych - 2014 rok

Konto 071 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które podlegają umorzeniu według stawek amortyzacyjnych stosowanych przez jednostkę. Odpisy umorzeniowe są dokonywane w korespondencji z kontem 400. Na stronie Ma konta 071 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Wn zmniejszenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Konto 072 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości w miesiącu wydania ich do użytkowania. Umorzenie księgowane jest w korespondencji z kontem 401. Na stronie Wn konta 072 ujmuje się umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych zlikwidowanych z powodu zużycia lub zniszczenia, sprzedanych, przekazanych nieodpłatnie, a także stanowiących niedobór lub szkodę. Na stronie Ma konta 072 ujmuje się odpisy umorzenia nowych, wydanych do użytkowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obciążające odpowiednie koszty, dotyczące nadwyżek środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dotyczące środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych nieodpłatnie.

Zgodnie z § 30 instrukcji w zakresie ewidencji, umarzania i dokumentowania obrotu środkami trwałymi oraz wartościami niematerialnymi i prawnymi zostały ustalone następujące zasady umarzania środków trwałych:

- według stawek ustalonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, umarzanie według powyższych zasad dokonuje się jednorazowo za okres całego roku pod datą 31 grudnia,
- pozostałe środki trwałe oraz pozostałe wartości niematerialne i prawne umarzane są w pełnej wartości poprzez spisanie w koszty, w miesiącu ich przyjęcia do użytkowania,
- grunty i prawo użytkowania wieczystego gruntu nie podlegają umorzeniu.

Oprócz pozostałych środków trwałych o wartości początkowej nieprzekraczającej 3.500 zł jednorazowemu umorzeniu w miesiącu przyjęcia do użytkowania podlegają: [1] książki i inne zbiory biblioteczne, [2] środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych, [3] odzież i umundurowanie, [4] meble i dywany, [5] inwentarz żywy.

Sprawdzono prawidłowość stosowania odpisów umorzeniowych następujących składników majątkowych ujętych w tabeli amortyzacyjnej i stwierdzono zastosowanie prawidłowych stawek umorzeniowych, zgodne z wykazem rocznych stawek amortyzacyjnych stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r. poz.851 ze zm.):

- kopiarka Konica Minolta BIZHAB 283 (grupa 8 podgrupa 80 rodzaj 803) – data przyjęcia 13 listopada 2014 roku, wartość początkowa – 9.703,47 zł, stawka umorzenia – 20%,
- kserokopiarka OCE BIZHUB C280/VarioLink (grupa 8, podgrupa 80, rodzaj 803) – data przyjęcia 28 listopada 2014 roku, wartość początkowa – 7.200,42 zł, stawka umorzenia – 20%,
- przyrząd do ćwiczenia mięśni grzbietu – wioślarz (rodzaj 808) – data przyjęcia 14 marzec 2014 roku, wartość początkowa – 3.689,42 zł, stawka umorzenia – 20%,
- urządzenie wielofunkcyjne KONICA MINOLTA Bizhub c25 (grupa 4, podgrupa 49, rodzaj 491) – data przyjęcia 1 sierpnia 2014 rok, wartość początkowa 4.672,77 zł, stawka umorzenia - 30%,
- piec do centralnego ogrzewania w budynku Starostwa Powiatowego w Bełchatowie (4-45-452) – data przyjęcia 6 listopada 2014 rok, wartość początkowa 27.657,94 zł, stawka umorzenia 10%,
- parking z płyt ażurowych (grupa 2, podgrupa 22, rodzaj 220) – data przyjęcia 31 grudnia 2014, wartość początkowa 46.105,29 zł, stawka umorzenia 4,50%,
- instalacja elektryczna z zastosowaniem oświetlenia energooszczędnego w SOSW w Bełchatowie (KŚT – 211), data przyjęcia 18 września 2014 rok, wartość początkowa 151.969,53 zł, stawka umorzenia 4,50%,

- przyłączy kanalizacji sanitarnej do budynków MOS w Łękawie (KŚT – 211), data przyjęcia 23 lipiec 2014 rok, wartość początkowa 23.585,98 zł, stawka umorzenia 4,50%.

Umorzenie środków trwałych ujętych na koncie 011 – „Środki trwałe” ewidencjonowano na koncie 071 – „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Ewidencja analityczna umorzeń prowadzona była w roku 2014 w formie tabel amortyzacyjnych środków trwałych, powiązanych z ewidencją środków trwałych. Odpisy umorzeniowe dokonywane były jednorazowo za okres całego roku.

3. Ewidencja wartości niematerialnych i prawnych – konto 020. Prawdliwość stosowanych odpisów umorzeniowych

Konto 020 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych. Na stronie Wn ujmuje się wszelkie zwiększenia a na stronie Ma wszelkie zmniejszenia stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, z wyjątkiem umorzenia ujmowanego na koncie 071 i 072. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 020 na kontach analitycznych umożliwia: [1] ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych, [2] należyte obliczanie umorzenia wartości niematerialnych i prawnych, [3] podział według osób odpowiedzialnych.

Konto 020 jest prowadzone z następującym podziałem na konta analityczne: 020-1 – wartości niematerialne i prawne do wartości 3.500 zł, 020-2 – powyżej wartości decydującej o konieczności umarzania w czasie tj. powyżej 3.500 zł.

Według ewidencji księgowej konta 020-2 wartość wykazana jako bilans otwarcia i zamknięcia w okresie objętym kontrolą wynosiła:

BO – 428.303,80 zł na dzień 1 stycznia 2014 roku,
BZ – 428.303,80 zł na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Z powyższego wynika, że w 2014 roku nie wystąpiły żadne zmniejszenia i zwiększenia.

Według ewidencji księgowej konta 020-1 wartość wykazana jako bilans otwarcia i zamknięcia w okresie objętym kontrolą wynosiła:

BO – 291.443,23 na dzień 1 stycznia 2014 roku,
BZ – 303.860,54 na dzień 31 grudnia 2014 roku.

W 2014 roku na koncie 020-1 wystąpiły zwiększenia na łączną kwotę 12.417,31 zł. Na powyższą kwotę złożyły się następujące pozycje:

- licencja WINDYKACJA 4 – faktura VAT 510/2014 z dnia 8 lipca 2014 roku na kwotę 1.362,70 zł, data przyjęcia na stan 8 lipca 2014 roku, nr inwentarzowy WNP/588,
- licencja Aktualizacja EWOPIS 6 – faktura VAT 710/2014 z dnia 22 października 2014 roku na kwotę 2.324,70 zł, data przyjęcia na stan 22 października 2014 roku, nr inwentarzowy WNP/589,

- 9 programów MS Windows 8.1 PRO PL BOX – faktura VAT 1032/2014 z dnia 23 grudnia 2014 roku na kwotę 8.729,91 zł, data przyjęcia na stan 23 grudnia 2014 roku, nr inwentarzowe od WNP/590 do WNP/598.

Pozostałe wartości niematerialne i prawne umarżane były w pełnej wartości poprzez spisanie w koszty, w miesiącu ich przyjęcia do użytkowania. Zgodnie z § 29 Instrukcji w zakresie ewidencji, umarżania i dokumentowania obrotu środkami trwałymi oraz wartościami niematerialnymi i prawnymi, dla wartości niematerialnych i prawnych o wartości poniżej 3.500 zł nie wystawiano dowodów OT, lecz przed dokonaniem płatności faktury, rachunku, były one ostemplowane pieczętką zawierającą następujące informacje: [1] nazwa, [2] wartość, [3] numer inwentarzowy, [4] data i podpis pracownika.

4. Ewidencja pozostałych składników majątkowych (materiały, finansowy majątek trwałe)

W Starostwie Powiatowym nie prowadzi się gospodarki magazynowej. Zakupu materiałów biurowych dokonuje się sukcesywnie w miarę potrzeb i następnie przekazuje się je bezpośrednio do użycia. Materiały wycenia się w cenach ewidencyjnych równych cenom nabycia lub zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości. W jednostce wycenia się je w cenach zakupu. Jednostka nie prowadzi ewidencji obrotu materiałowego do zakupionych paliw. Zakupione materiały - paliwa przekazywane są bezpośrednio do zużycia w działalności. Koszty związane z zakupem materiałów obciążają właściwe koszty okresu sprawozdawczego, w którym zostały one poniesione. Materiały, które nie zostaną zużyte do końca roku obrotowego, obejmuje się spisem z natury i po wycenie (odpowiednio w aktualnej cenie zakupu lub nabycia) ujmuje się ich wartość na koncie 310, zmniejszając równocześnie odpowiednie koszty. Po stronie Wn konta 310 ujmuje się ustaloną w wyniku inwentaryzacji na koniec roku wartość materiałów nie zużytych, w korespondencji z kontem 400. Po stronie Ma konta 310 ujmuje się odpisane w koszty pod datę 1 stycznia następnego roku wartości zapasów, ujętych w spisie z natury z roku poprzedniego w korespondencji z kontem 400.

5. Inwentaryzacja

5.1. Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

Zasady i terminy przeprowadzania inwentaryzacji składników majątkowych w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie zostały uregulowane w Instrukcji Inwentaryzacyjnej wprowadzonej zarządzeniem nr 125/08 Starosty Bełchatowskiego z dnia 25 listopada 2008 roku, zmienionego zarządzeniem nr 95/2012 z dnia 26 października 2012 roku. W Starostwie można wyodrębnić dwa rodzaje inwentaryzacji: [1] okresową (obowiązkową) tj. przeprowadzaną co pewien okres czasu, polegającą na ustaleniu rzeczywistego stanu wszystkich składników aktywów i pasywów z uwzględnieniem terminów i częstotliwości określonej w ustawie o rachunkowości, [2] doraźną (kontrolną) tj. wynikającą z konkretnych przesłanek przeprowadzoną na polecenie Starosty, w przypadku zaistnienia

okoliczności uzasadniającej jej przeprowadzenie, np. podejrzenie niewłaściwego gospodarowania mieniem.

Inwentaryzację przeprowadza się stosując w zależności od rodzajów aktywów lub pasywów jedną z trzech metod: [1] spisu z natury, polegającym na liczeniu, mierzeniu, ważeniu i innych pomiarach rzeczowych składników majątku, [2] otrzymania od banków i uzyskania od kontrahentów potwierdzeń wykazywanych w księgach rachunkowych stanu aktywów, [3] porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości składników majątku.

W kontrolowanej jednostce obowiązują następujące terminy i częstotliwość przeprowadzania inwentaryzacji:

- na ostatni dzień każdego roku obrotowego: [1] środki pieniężne krajowe i zagraniczne w kasie i papiery wartościowe, rzeczowe składniki aktywów obrotowych, a także środków trwałych, maszyny i urządzenia wchodzące w skład środków trwałych w budowie znajdujących się na terenie niestrzeżonym – w drodze spisu z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych i rozliczenia ewentualnych różnic, [2] środki pieniężne krajowe i zagraniczne zgromadzone na rachunkach bankowych, należności w tym udzielone pożyczki – w drodze uzyskania od banków i innych kontrahentów pisemnych potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych Starostwa stanu tych aktywów lub pasywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, [3] aktywów i pasywów nie objętych spisem z natury lub uzgodnieniem, tj. gruntów stanowiących mienie komunalne, środków trwałych trudno dostępnych oglądowi, należności spornych i wątpliwych, należności i zobowiązań z tytułów publiczno-prawnych, należności i zobowiązań wobec osób nie prowadzących ksiąg rachunkowych, środków trwałych w budowie, których spis z natury jest niemożliwy – w drodze porównania danych ewidencyjnych ze stanem wynikającym z dowodów księgowych, [4] składników majątkowych ujętych wyłącznie w ewidencji ilościowej i będących własnością innych jednostek – w drodze porównania danych ewidencyjnych ze stanem faktycznym,
- raz w ciągu dwóch lat: zapasy materiałów i towarów znajdujących się w strzeżonych składowiskach objętych ewidencją ilościowo-wartościową,
- raz w ciągu czterech lat: [1] środki trwałe oraz maszyny i urządzenia wchodzące w skład środków trwałych w budowie, [2] pozostałe środki trwałe w użytkowaniu, [3] znajdujące się w Starostwie składniki aktywów będących własnością innych jednostek, powierzonych do sprzedaży, przechowania, przetwarzania lub używania, [4] pozostałe środki trwałe podlegające ewidencji ilościowej.

Inwentaryzację należy również przeprowadzić na dzień wystąpienia zdarzenia losowego w postaci np. kradzieży, oraz w przypadku zmiany osoby materialnie odpowiedzialnej za stan poszczególnych składników majątku Powiatu.

Za prawidłowe przeprowadzenie w Starostwie inwentaryzacji drogą spisu z natury odpowiedzialny jest Przewodniczący Komisji Inwentaryzacyjnej powoływany przez Starostę na wniosek Skarbnika. Za prawidłowe przeprowadzenie w Starostwie inwentaryzacji w drodze uzyskania od banków i kontrahentów potwierdzeń sald

oraz weryfikację stanów ewidencyjnych poprzez porównanie danych zawartych w księgach rachunkowych z danymi wynikającymi z dowodów księgowych odpowiada Naczelnik Wydziału Finansowo-Księgowego.

5.2. Prawidłowość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

Kontrolą objęto przygotowanie, przeprowadzenie i rozliczenie ostatniej inwentaryzacji drogą spisu z natury przeprowadzonej w 2012 roku oraz inwentaryzacji metodą potwierdzenia sald oraz metodą weryfikacji przeprowadzonych w 2014 roku. W trakcie analizy dokumentacji dotyczącej inwentaryzacji przeprowadzonej metodą spisu z natury, ustalono co następuje:

- na podstawie zarządzenia nr 96/2012 z dnia 29 października 2012 roku Starosta zarządził przeprowadzenie okresowej inwentaryzacji metodą spisu z natury: [1] środki pieniężne, [2] materiały, [3] środki trwałe (z wyłączeniem trudnych oglądowi oraz gruntów), [4] składniki majątkowe będące własnością innych jednostek, [5] papiery wartościowe, [6] depozyty,
- spis z natury należało przeprowadzić według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku,
- termin przeprowadzenia spisu wyznaczono od dnia 5 listopada 2012 roku do 15 stycznia 2013 roku,
- w ww. zarządzeniu została powołana również 7-osobowa komisja inwentaryzacyjna,
- dnia 30 października 2012 roku zostało wydane zarządzenie nr 97/2012 Starosty Bełchatowskiego w sprawie powołania zespołów spisowych oraz harmonogramu prac inwentaryzacyjnych. Zostały powołane dwa trzyosobowe zespoły spisowe, których skład został ustalony spośród członków Komisji. Harmonogram pracy zespołów spisowych Komisji Inwentaryzacyjnej stanowił załącznik nr 1 do zarządzenia,
- spisu dokonano na arkuszach spisowych podpisanych przez członków komisji inwentaryzacyjnej oraz osoby materialnie odpowiedzialne. Na arkuszach spisu z natury wpisywano wymagane postanowieniami instrukcji inwentaryzacyjnej informacje dotyczące m.in: [1] numeru arkusza, [2] określenie metody i rodzaju inwentaryzacji, [3] imion i nazwisk zespołu spisowego, [4] imienia i nazwiska osoby materialnie odpowiedzialnej, [5] określenia pola spisowego [6] numeru inwentarzowego składnika majątku, [7] treści składnika, [8] jednostki miary, [9] podpisów członków zespołu spisowego, [10] podpisu i odcisku pieczęci imiennej osoby sprawdzającej arkusz spisu z natury pod względem formalno-rachunkowym, [11] podpisu i odcisku pieczęci imiennej osoby wyceniającej w przypadku spisu składników majątku podlegających wycenie. **Wyjątki stanowią arkusze spisu z natury oznaczone jako druk ścisłego zarachowania nr 274, 239, na których nie ma pieczęci imiennej osoby materialnie odpowiedzialnej,**
- w dokumentacji znajdowały się oświadczenia osób materialnie odpowiedzialnych, złożone przed i po inwentaryzacji, protokoły z wrywkowych kontroli przebiegu spisu z natury, sprawozdania opisowe składane przez zespoły spisowe z przebiegu spisu z natury,

- w większości sprawozdań opisowych składanych przez zespoły spisowe z przebiegu spisu z natury znajdowały się adnotacje w pozycji - trudności w czasie dokonywania spisu - o następującej treści: „nie wszystkie składniki majątku posiadają numery inwentarzowe”. Powyższe świadczy o niewypełnieniu obowiązków wynikających z Instrukcji Inwentaryzacyjnej zawartych w [1] § 14 - „przed przystąpieniem do inwentaryzacji pracownicy odpowiedzialni zobowiązani są przeprowadzić oględziny środków trwałych i pozostałych środków trwałych będących w użytkowaniu w Wydziałach pod kątem oznakowania umożliwiającego ich identyfikację”, [2] § 15 ust. 8 pkt 3 - „do obowiązków i uprawnień Głównych Użytkowników należy w szczególności przygotowanie składników majątkowych do inwentaryzacji w drodze spisu z natury”, [3] § 17 ust. 1 pkt 1f, zgodnie z którym etap przygotowawczy inwentaryzacji obejmuje przygotowanie do inwentaryzacji pól spisowych oraz znajdujących się w nich składników inwentaryzacyjnych,
- **stwierdzono pewne nieprawidłowości przy poprawianiu błędnych zapisów na arkuszach spisowych. Nieprawidłowości polegały na: braku podpisu osoby materialnie odpowiedzialnej, braku podpisu członka zespołu spisowego, braku daty dokonania poprawki. Powyższe było niezgodne z art. 25 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz z § 9 pkt 12 Instrukcji Inwentaryzacyjnej, zgodnie z którym błędne zapisy w arkuszach spisowych poprawić można wyłącznie poprzez jednokrotne skreślenie niewłaściwego tekstu lub liczby, wpisanie poprawnego zapisu jednak tak, aby można było odczytać tekst lub liczbę pierwotną. Obok poprawionego zapisu powinien znajdować się podpis członka zespołu spisowego i pracownika odpowiedzialnego za opisany składnik mienia oraz data dokonania poprawki,**
- spisu dokonywano na arkuszach spisowych w dwóch egzemplarzach. Oryginał arkusza otrzymywał Wydział Finansowy, a drugi egzemplarz osoba materialnie odpowiedzialna,
- w dokumentacji znajdowały się protokoły rozliczenia wyników inwentaryzacji i dochodzeń w sprawie różnic inwentaryzacyjnych,
- dnia 29 marca 2013 roku podpisano protokół z posiedzenia Komisji Inwentaryzacyjnej, którym przyjęto „Sprawozdanie końcowe opisowe Komisji Inwentaryzacyjnej z przebiegu spisu z natury”,
- sprawozdanie końcowe opisowe Komisji Inwentaryzacyjnej z przebiegu spisu z natury zostało zatwierdzone przez Starostę Bełchatowskiego dnia 29 marca 2013 roku. Ze sprawozdania wynikało, że: [1] prace zespołów spisowych były dokonane zgodnie z harmonogramem pracy stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 97/2012 z dnia 30 października 2012 roku, [2] z rozliczenia arkuszy spisowych wynika, że pobrano arkusze od nr 150-156 i 158-289 i wszystkie arkusze zostały wykorzystane, brak arkuszy o czystych numerach i anulowanych numerach, [3] przeprowadzono 98 postępowań wyjaśniających w trakcie, których wszystkie wątpliwości zostały wyjaśnione i składniki majątku zlokalizowane.

Inwentaryzacja drogą uzgodnienia sald

Na dzień 31 grudnia 2014 roku dokonano inwentaryzacji metodą potwierdzenia sald dotyczącą 9 podmiotów. Potwierdzenia sald dotyczyły składników będących własnością Starostwa i powierzonych innym jednostkom na podstawie stosownych umów. Pracownik Wydziału Finansowo-Księgowego występował na piśmie do użytkowników składników majątkowych z wnioskiem o potwierdzenie salda składników będących w posiadaniu tych użytkowników podając w nim nazwę składnika majątku, ilość i wartość. Wszystkie salda były zgodne. Ponadto kontrolującemu przedłożono potwierdzenie sald rachunków bankowych, wysłane do poszczególnych kontrahentów oraz przesłane przez nich uzgodnienia sald. Wszystkie potwierdzenia sald zostały przekazane terminowo, czyli do 15 stycznia 2015 roku.

Inwentaryzacja w drodze weryfikacji sald

Stwierdzono, że na dzień 31 grudnia w drodze weryfikacji sald zinwentaryzowano: [1] grunty (grupa 0), [2] środki trwałe, do których dostęp jest znacznie utrudniony, [3] środki trwałe w budowie (konto 080), [4] wartości niematerialne i prawne, [5] rozrachunki z odbiorcami i dostawcami (konto 201), [6] należności z tytułu dochodów budżetowych (konto 221), [7] rozrachunki z budżetami (konto 225), [8] pozostałe rozrachunki publiczno-prawne (konto 229), [9] rozrachunki z tytułu wynagrodzeń (konto 231), [10] pozostałe rozrachunki z pracownikami (konto 234), [11] pozostałe rozrachunki (konto 240), [12] długoterminowe aktywa finansowe (konto 030), [13] długoterminowe należności budżetowe (konto 226), [14] rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich (konto 224), [15] wpływy do wyjaśnienia (konto 245), [16] fundusze jednostki i wyniku (konta 800, 851, 860).

Wyniki inwentaryzacji metodą weryfikacji były potwierdzone na piśmie w formie protokołów, stanowiących załącznik nr 2 do Instrukcji Inwentaryzacyjnej i zawierały wszystkie niezbędne elementy wymienione w § 33 instrukcji. W tych protokołach została stwierdzona realność oraz prawidłowość występujących sald.

**X. ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAW ORAZ
POROZUMIEŃ ZAWARTYCH Z JST ORAZ ORGANAMI ADMINISTRACJI
RZĄDOWEJ. POMOC FINANSOWA.
FINANSOWANIE ZADAŃ I PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZAKRESU OCHRONY
ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

Według sprawozdania Rb-28S – rocznego sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku udzielono pomocy finansowej oraz dotacji celowych jednostkom samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych w kwotach, które obrazuje poniższa tabela:

Klasyfikacja budżetowa	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie wg Rb-28S (zł)
600, 60014 § 6300	200.000,00	200.000,00
600, 60014 § 6610	1.092.492,00	1.078.514,81
600, 60078 § 6300	50.000,00	50.000,00
900, 90002 § 2710	148.000,00	89.588,88
900, 90004 § 6300	529.000,00	528.917,52

W wyniku kontroli ustalono, że Powiat Bełchatowski w 2014 roku zawarł następujące porozumienia, na mocy których powierzył jednostkom samorządu terytorialnego prowadzenie zadań publicznych w zakresie zarządzania drogami powiatowymi:

- porozumienie nr 6/2014 z dnia 14 listopada 2014 roku pomiędzy Powiatem Bełchatowskim a Miastem Bełchatów w sprawie powierzenia Miastu prowadzenia zadania z zakresu zarządzania drogami powiatowymi na obszarze Miasta Bełchatów pn. „Przebudowa ulicy Piotrkowskiej w Bełchatowie” (całkowity koszt przebudowy drogi – 1.118.035,89 zł, dotacja z budżetu Powiatu na 2014 rok – do kwoty 300.000 zł),
- porozumienie nr 3/2014 z dnia 29 września 2014 roku pomiędzy Powiatem Bełchatowskim a Gminą Rusiec w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadania z zakresu zarządzania drogami powiatowymi pn.: „Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1928E w miejscowości Dąbrowa Rusiecka o długości ok. 920 mb – etap I” (całkowity przewidywany koszt realizacji zadania – 182.000 zł, dotacja z budżetu Powiatu – do kwoty 91.000 zł),
- porozumienie nr 4/2014 z dnia 29 września 2014 roku pomiędzy Powiatem Bełchatowskim a Gminą Rusiec w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadania z zakresu zarządzania drogami powiatowymi pn.: „Przebudowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1929E w miejscowości Rusiec (ul. Mickiewicza o długości około 300 mb)” (całkowity przewidywany koszt realizacji zadania – 160.000 zł, dotacja z budżetu Powiatu – do kwoty 80.000 zł),
- porozumienie nr 5/2014 z dnia 29 września 2014 roku pomiędzy Powiatem Bełchatowskim a Gminą Rusiec w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadania z zakresu zarządzania drogami powiatowymi pn.: „Przebudowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1926E w miejscowości Wola Wiązowa o długości około 110 mb” (całkowity przewidywany koszt realizacji zadania –

80.000 zł, dotacja z budżetu Powiatu – do kwoty 40.000 zł),

- porozumienie nr 4/2013 z dnia 3 grudnia 2013 roku pomiędzy Powiatem Bełchatowskim a Miastem Bełchatów w sprawie powierzenia Miastu zadania z zakresu zarządzania drogami powiatowymi na obszarze Miasta Bełchatowa pn.: „Przebudowa ulicy Zamoście w Bełchatowie” (całkowity koszt realizacji zadania – 2.740.920,46 zł, dotacja z budżetu Powiatu na 2014 rok – 400.000 zł). Porozumienie nr 2/2014 z dnia 9 września 2014 roku w sprawie przekazania środków za zajęcie pasa drogowego dróg powiatowych na terenie Miasta Bełchatowa zgromadzonych w I kwartale 2014 roku w wysokości 181.492,39 zł, na realizację inwestycji pn.: „Przebudowa ulicy Zamoście w Bełchatowie”.

Na podstawie dokumentów przedłożonych do kontroli ustalono, że:

- zawarcie ww. porozumień poprzedzone zostało uchwałami Rady Powiatu w Bełchatowie w sprawie powierzenia jednostkom samorządu terytorialnego zadań z zakresu zarządzania drogami powiatowymi położonymi na ich terenie oraz stosownymi uchwałami organu stanowiącego JST o przejęciu zadań z zakresu zarządzania drogami powiatowymi, a także uchwałami Zarządu Powiatu w Bełchatowie w sprawie zawarcia porozumienia dotyczącego powierzenia jednostkom zadania w zakresie zarządzania drogami powiatowymi,
- dotacje przekazane z budżetu Powiatu w związku z realizacją ww. zadań stanowiły nie więcej niż 50% kosztów realizacji zadania,
- środki na ww. wydatki zostały zabezpieczone w budżecie Powiatu w dziale 600 rozdział 60014 § 6610,
- rozliczenia zadań następowało terminowo, zgodnie z zapisami zawartymi w porozumieniach,
- rozliczenie zadań następowało poprzez złożenie sprawozdania finansowego z wykorzystania środków, do którego dołączano potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopie faktur lub rachunków dotyczących wykonawstwa robót wraz z protokołem ich odbioru, potwierdzenie zapłaty wynagrodzenia Wykonawcy oraz oświadczenie z treści, którego będzie wynikać, że w dokumentacji dotyczącej przedmiotowej inwestycji znajdują się: [1] decyzja o pozwoleniu na budowę lub zgłoszenie robót, [2] umowa na wykonanie prac,
- dotacje były przekazywane terminowo w przypadku trzech z pięciu badanych porozumień, czyli w ciągu 7 dni po przedstawieniu Powiatowi protokołu odbioru końcowego robót i kopii faktury wystawionej przez Wykonawcę,
- **w przypadku porozumień nr 4/2014 i 5/2014 kwoty dotacji zostały przekazane na rachunek dotowanego z naruszeniem terminu wskazanego w porozumieniach. Zgodnie z porozumieniami dotacje powinny być przekazane w ciągu 7 dni po przedstawieniu Powiatowi protokołu odbioru końcowego robót i kopii faktury wystawionej przez wykonawcę. Protokoły odbioru końcowego robót oraz kopie faktur dotyczące obu ww. porozumień wpłynęły do Starostwa Powiatowego dnia 3 listopada 2014 roku. Natomiast kwota dotacji w wysokości 72.062,19 zł (porozumienie nr 4/2014) oraz kwota**

dotacji w wysokości 36.527,22 zł (porozumienie nr 5/2014) zostały przekazane na rachunki dotowanego dnia 4 grudnia 2014 roku (WB 616/49 i WB 616/48),

- na zadania związane z bieżącym utrzymaniem dróg powiatowych oraz wspólną realizacją inwestycji na drogach powiatowych zaplanowano w budżecie 2014 roku w dziale 600, rozdziale 60014 § 6610 wydatki w łącznej kwocie 1.092.492 zł, plan zrealizowano w 98,72% wydatkując kwotę 1.078.514,81 zł.

Szczegółowej kontroli poddano udzielenie dotacji Miastu Bełchatów na realizację zadania pod nazwą „Przebudowa ulicy Piotrkowskiej w Bełchatowie” ustalając, co następuje:

- uchwałą Nr XLVI/340/2014 z dnia 5 listopada 2014 roku Rada Powiatu w Bełchatowie podjęła decyzję w sprawie powierzenia Miastu Bełchatów zadania w zakresie zarządzania drogami powiatowymi,
- w dniu 14 listopada 2014 roku zostało zawarte porozumienie nr 6/2014 pomiędzy Powiatem Bełchatowskim reprezentowanym przez Zarząd Powiatu w Bełchatowie reprezentowany przez Szczepana Chrząstę – Starostę Bełchatowskiego oraz Marka Jasińskiego – Wicestarostę a Miastem Bełchatów reprezentowanym przez Marka Chrzanowskiego – Prezydenta Miasta Bełchatów, przy kontrasygnacie Skarbnika Powiatu Magdaleny Lipskiej. Na mocy porozumienia Powiat powierzył Miastu prowadzenie zadania z zakresu zarządzania drogami powiatowymi na obszarze Miasta Bełchatowa pn.: „Przebudowa ulicy Piotrkowskiej w Bełchatowie”. Koszt przebudowy drogi powiatowej wynosi 1.118.035,89 zł. Zadanie w 2014 zostanie sfinansowane dotacją z budżetu Powiatu w wysokości do kwoty 300.000 zł, a w 2015 roku dotacją do kwoty 190.000 zł. Kwota dotacji zostanie przekazana w ciągu 7 dni po przedstawieniu Powiatowi kopii faktury wystawionej przez Wykonawcę. Miasto Bełchatów zobowiązało się do: [1] wykorzystania dotacji w wysokości do 300.000 zł do dnia 31 grudnia 2014 roku, do kwoty 190.000 zł do dnia 31 grudnia 2015 roku [2] rozliczenia dotacji w wysokości do kwoty 300.000 zł do dnia 15 stycznia 2015 roku oraz kwoty do 190.000 zł do 15 stycznia 2016 roku. Rozliczenie dotacji nastąpi przez przedłożenie sprawozdania rzeczowo – finansowego z wykorzystania środków do wysokości 300.000 zł. Do sprawozdania należy załączyć potwierdzone za zgodność z oryginałem faktury dotyczące wykonawstwa robót wraz z protokołem ich odbioru, jak i potwierdzenia zapłaty wynagrodzenia Wykonawcy robót,
- dnia 7 kwietnia 2015 roku został zawarty aneks nr 1 do porozumienia nr 6/2014 z dnia 14 listopada 2014 roku. Na podstawie aneksu została zwiększona kwota dotacji z budżetu Powiatu na rok 2015 z 190.000 zł na 290.000 zł,
- dnia 21 listopada 2014 roku wpłynęło do Starostwa Powiatowego pismo z Urzędu Miasta Bełchatów z prośbą o przekazania kwoty dotacji w wysokości 300.000 zł, do którego dołączone były kserokopie faktur,
- rozliczenia końcowego z wykonania zadania w 2014 roku Miasto Bełchatów dokonało w terminie określonym w porozumieniu tj. 12 grudnia 2014 roku, dołączając do pisma wymagane przez dotowanego kserokopie dokumentów potwierdzone za zgodność z oryginałem: faktury dotyczące wykonawstwa robót wraz z protokołem ich odbioru oraz potwierdzenia zapłaty wynagrodzenia wykonawcy robót,

- przekazanie dotacji za 2014 rok w wysokości 300.000 zł nastąpiło terminowo, zgodnie z postanowieniami zawartymi w porozumieniu tj. w dniu 26 listopada 2014 roku, o czym świadczy wyciąg bankowy WB Nr 604/27.

Pomoc finansowa

Działając w oparciu o przepisy art. 220 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) oraz postanowienia wynikające z uchwały Rady Powiatu w Bełchatowie z dnia 27 sierpnia 2014 roku nr XLIV/328/2014, Powiat Bełchatowski zobowiązał się do udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej w wysokości 50.000,00 zł Powiatowi Myślenickiemu z przeznaczeniem na usuwanie skutków powodzi, na realizację zadania pn. „Odbudowa przyczółku mostu i umocnień korpusu drogowego przy skrzyżowaniu dróg K1925 i K1926 w Kobielniku uszkodzonych w czasie powodzi”.

Środki finansowe na ww. dotację zostały zabezpieczone w uchwale Rady Powiatu w Bełchatowie nr XLIV/330/214 z dnia 27 sierpnia 2014 roku.

Dnia 9 września 2014 roku została podjęta uchwała nr 332/14 Zarządu Powiatu w Bełchatowie w sprawie zawarcia umowy pomiędzy Powiatem Bełchatowskim a Powiatem Myślenickim dotyczącej pomocy finansowej przeznaczonej na usuwanie skutków powodzi. Dnia 19 września 2014 roku została zawarta umowa nr PR/66/2014 pomiędzy Powiatem Bełchatowskim reprezentowanym przez Zarząd Powiatu, w imieniu którego działają Szczepan Chrzęst – Starosta oraz Marek Jasiński – Wicestarosta a Powiatem Myślenickim reprezentowanym przez Zarząd Powiatu w Myślenicach, w imieniu którego działają Józef Tomal – Starosta oraz Tomasz Suś – Wicestarosta. Umowa była kontrasygnowana przez Skarbnika Powiatu – Magdalenę Lipską.

Zgodnie z zapisami umowy Powiat Bełchatowski zobowiązał się przekazać dotację w wysokości 50.000 zł z przeznaczeniem na wydatki związane z usuwaniem skutków powodzi na rachunek bankowy Powiatu Myślenickiego w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy. Powiat Myślenicki zobowiązał się do [1] wykorzystania dotacji w terminie do dnia 15 grudnia 2014 roku, [2] przedłożenia do 30 grudnia Powiatowi Bełchatowskiemu sprawozdania z wydatkowania środków przekazanych. Rozliczenie będzie zawierało spis wydatków i kserokopie dokumentów potwierdzonych za zgodność z oryginałem, przedstawiających wydatkowanie środków.

Rozliczenie końcowe wpłynęło do Starostwa Powiatowego w Bełchatowie dnia 29 grudnia 2014 roku. Do rozliczenia zostały dołączone kserokopie potwierdzone za zgodność z oryginałem następujących dokumentów: [1] faktura, [2] protokół odbioru robót, [3] potwierdzenie realizacji przelewu.

Dnia 26 stycznia 2015 roku została podjęta uchwała nr 09/15 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 26 stycznia 2015 roku w sprawie zatwierdzenia rozliczenia udzielonej pomocy finansowej w formie dotacji na usuwanie skutków powodzi.

Na podstawie wyciągów bankowych kontrolujący stwierdzili, że środki finansowe w wysokości 50.000,00 zł zostały przekazane na rachunek Powiatu Myślenickiego terminowo, w dniu 26 września 2014 roku (dział 600 rozdział 60078 § 6300 – WB nr 493/18).

Dotacje przyznane z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Uchwałą Rady Powiatu w Bełchatowie nr XIV/123/2011 z dnia 14 grudnia 2011 roku uchwalony został „Regulamin finansowania zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej”. Zgodnie z nim środki budżetowe na finansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej przeznaczają się na [1] finansowanie zadań własnych z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej – realizowanych przez merytorycznie właściwe dla danego zadania wydziały Starostwa Powiatowego w Bełchatowie oraz powiatowe jednostki organizacyjne, [2] dofinansowanie kosztów zadań z ZOŚiGW podmiotów wskazanych w art. 403 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska realizowanych na terenie Powiatu Bełchatowskiego, przez osoby zamieszkałe lub podmioty mające siedzibę i prowadzące działalność na jego terenie. Zgodnie z § 2 finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej obejmuje m.in.: [1] przedsięwzięcia związane z ochroną wód, [2] przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami, [3] przedsięwzięcia związane z ochroną przyrody, w tym urządzenie i utrzymanie terenów zieleni, zadrzewienia, zakrzewienia oraz parków.

W dziale 900, rozdziale 90002 § 2710 zaplanowano wydatki w wysokości 148.000 zł, wydatki wykonano w kwocie 89.588,88 zł. Środki wydatkowano na dotacje dla 6 gmin na odbiór i unieszkodliwienie odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. Poniżej zamieszczona tabela zawiera podstawowe informacje na temat przedmiotowych udzielonych dotacji.

Nazwa dotowanej jednostki	Data i numer umowy	Kwota dotacji wynikająca z umowy (zł)	Kwota rozliczonej i przekazanej dotacji (zł)
Gmina Rusiec	Nr 11/OS/2014, 15.04.2014	Do kwoty 48.000	22.094,46
Gmina Zelów	Nr 8/OS/2014, 15.04.2014	Do kwoty 20.000	20.000
Gmina Szczerców	Nr 5/OS/2014, 11.03.2014	Do kwoty 20.000	14.651,04
Miasto Bełchatów	Nr 6/OS/2014, 11.03.2014	Do kwoty 20.000	6.685,28
Gmina Kluki	Nr 17/OS/2014, 23.04.2014	Do kwoty 20.000	6.228,57
Gmina Bełchatów	Nr 15/OS/2014, 29.04.2014	Do kwoty 20.000	19.929,53
Razem			89.588,88

W budżecie Powiatu na 2014 rok w dziale 900, rozdziale 90004 § 6300 – na utrzymanie zieleni w miastach i gminach - zaplanowano środki w wysokości 529.000 zł, z czego na dotacje celowe wydatkowano kwotę 528.917,52 zł. Poniżej zamieszczona tabela zawiera podstawowe informacje na temat przedmiotowych udzielonych dotacji.

Nazwa jednostki dotowanej	Nazwa zadania	Data i numer umowy	Kwota przekazanej dotacji (zł)
Miasto Bełchatów	Nasadzenia drzew i krzewów w osiedlach mieszkaniowych	Nr 45/OS/2014, 14.10.2014	200.000
Miasto Bełchatów	Zielona klasa – Publiczne Gimnazjum nr 4	Nr 40/OS/2014, 19.08.2014	20.000

Miasto Bełchatów	Rewaloryzacja zabytkowego parku przy ul. Helwiga	Nr 46/OS/2014, 14.10.2014	50.000
Gmina Kluki	Utworzenie terenów zieleni w Ciszycy	Nr 31/OS/2014, 17.06.2014	8.917,52
Gmina Zelów	Modernizacja parku na Placu Dąbrowskiego w Zelowie	Nr 22/OS/2014, 20.05.2014, aneks nr 1.2014 z 16.09.2014	250.000
Razem			528.917,52

Kontrolą objęto 100% wydatków poniesionych ze środków zgromadzonych w dziale 900, rozdziale 90002 § 2710 oraz dziale 900, rozdziale 90004 § 6300 – ustalając, co następuje:

- środki finansowe na ww. dotacje zostały zabezpieczone w uchwale nr XXXVIII/287/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2014 rok,
- wnioski o dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej były składane terminowo, czyli do 31 sierpnia roku poprzedzającego rok udzielenia dofinansowania,
- wnioski zawierały wszystkie wskazane w regulaminie informacje m.in.: [1] nazwę zadania, [2] kwotę dotacji, o którą ubiega się podmiot, [3] lokalizację zadania, [4] opis zadania, [5] planowany efekt ekologiczny zadania, [6] planowany termin realizacji zadania, [7] planowana wartość zadania wraz ze wskazaniem planowanych źródeł i wysokości finansowania,
- do wniosków były dołączane oświadczenia wnioskodawców o wywiązywaniu się z obowiązku wnoszenia opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska bądź o niepodleganiu obowiązkowi wnoszenia tych opłat,
- wnioski były wstępnie poddane kwalifikacji i opinii, pod względem zgodności zadania z ustawowym przeznaczeniem środków przez Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, radcę prawnego a następnie przedłożone Zarządowi Powiatu celem rozpatrzenia. W dokumentacji znajdowały się karty oceny wniosków stanowiące załącznik nr 1 do regulaminu,
- wnioskodawcy byli pisemnie zawiadamiani o sposobie rozpatrzenia wniosku o dofinansowanie,
- dotowane podmioty składały dokumenty uzupełniające, w terminie wskazanym w piśmie zawiadamiającym o sposobie rozpatrzenia wniosku o dofinansowanie. Były to m.in.: [1] szczegółowy opis zadania, [2] harmonogram rzeczowo-finansowy zadania, [3] dokument potwierdzający udział własny wnioskodawcy, [4] oświadczenie wnioskodawcy, że udzielenie zamówień nastąpi w trybie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych,
- wszystkie zawarte umowy były kontrasygnowane przez Skarbnika Powiatu,
- podmioty dotowane składały terminowo dokumenty rozliczeniowe, na które składały się: [1] sprawozdanie rzeczowo-finansowe, zawierające oryginały faktur VAT, rachunków bądź kosztorys powykonawczy, potwierdzających koszty realizacji zadania, [2] kserokopia umowy zawartej pomiędzy dotowanym a wykonawcą zadania, [3] kserokopia dokumentu potwierdzającego wybór wykonawcy zadania zgodnie z przepisami ustawy

Prawo zamówień publicznych, [4] oświadczenie o wywiązywaniu się z obowiązku wnoszenia opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska bądź niepodleganiu obowiązkowi wnoszenia tych opłat, [5] oświadczenie czy dotowany skorzystał bądź będzie korzystał z prawa do odliczenia podatku VAT przy rozliczeniu zadania będącego przedmiotem tej umowy,

- kwoty dotacji były przekazywane terminowo, w ciągu 14 dni od daty przedłożenia ww. dokumentów rozliczeniowych,
- całkowite rozliczenie dotacji następowało z chwilą przedłożenia potwierdzenia zapłaty faktury VAT, w terminie do 15 stycznia 2015 roku,
- zgodnie z § 2 pkt 5 i 6 regulaminu środki na dofinansowanie działalności z zakresu utrzymania zieleni, stanowiły uzupełnienie środków własnych wnioskodawcy do 60% kosztów realizacji zadania, natomiast środki na dofinansowanie działalności polegającej na odbiorze i unieszkodliwianiu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, stanowiły uzupełnienie środków własnych wnioskodawcy do 80% kosztów realizacji zadania.

XI. INNE USTALENIA

1. Prawidłowość naliczania średnich wynagrodzeń nauczycieli przez jednostki samorządu terytorialnego

W związku z nałożonym – przez art. 30b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r. poz.191) – na regionalne izby obrachunkowe obowiązkiem kontroli osiągania wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego, kontroli poddano zagadnienia związane z poniesionymi przez Powiat Bełchatowski wydatkami na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń osiągniętych w 2014 roku.

Na terenie Powiatu Bełchatowskiego funkcjonują następujące jednostki oświatowe:

- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Kalińskiego w Zelowie,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. Romualda Traugutta w Bełchatowie,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. gen. Ludwika Czyżewskiego w Bełchatowie,
- II Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kochanowskiego w Bełchatowie,
- I Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Broniewskiego w Bełchatowie,
- Centrum Kształcenia Praktycznego,
- Ośrodek Interwencyjno-Socjalizacyjny,
- Bursa Szkolna,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. gen. Janusza Głuchowskiego,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bełchatowie,
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Bełchatowie.

Każda wymieniona jednostka oświatowa oblicza wynagrodzenia nauczycieli we własnym zakresie i przesyła dane do Starostwa Powiatowego, gdzie jest sporządzane sprawozdanie zbiorcze. Do wyliczeń jest wykorzystywany program „Płace optimum” firmy VULCAN.

Zgodnie ze złożonym sprawozdaniem zbiorczym średnie wynagrodzenie nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w jednostkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Bełchatowski z uwzględnieniem kwoty różnicy, o której mowa w art. 30a ust. 2 ustawy Karta Nauczyciela kształtowało się następująco:

Lp.	Stopnie awansu zawodowego	Wskaźniki określone w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela	Średnie wynagrodzenie		Średnioroczna liczba etatów ustalana dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych		Suma iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela, ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych	Wydatki poniesione w roku na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust.1 Karty nauczyciela	Kwota różnicy
			od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia	od dnia 1 września do dnia 31 grudnia	od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia	od dnia 1 września do dnia 31 grudnia			
			(kol. 3 x B1)	(kol. 3 x B2)					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	stażysta	100%	2 717,59	2 717,59	6,14	6,48	203 927,95	216 455,95	12 528,00

2	kontraktowy	111%	3 016,52	3 016,52	54,74	42,35	1 831 992,93	2 098 143,71	266 150,78
3	mianowany	144%	3 913,33	3 913,33	96,36	88,51	4 402 183,18	4 594 578,68	192 395,50
4	dyplomowany	184%	5 000,37	5 000,37	214,05	219,85	12 959 958,97	13 161 887,73	201 928,76

Z danych zawartych w sprawozdaniu wynika, że w 2014 roku osiągnięto średnie wynagrodzenia, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 1 ustawy Karta Nauczyciela w odniesieniu do wszystkich czterech grup awansu zawodowego. Próba kontroli w zakresie poprawności obliczenia etatów oraz wydatków poniesionych na wynagrodzenia objęto nauczycieli kontraktowych z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 oraz II Liceum Ogólnokształcącego w Bełchatowie.

Średnioroczna struktura zatrudnienia została obliczona poprawnie, zgodnie z § 3 ust. 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 6 poz. 35 ze zm.), czyli z uwzględnieniem liczby etatów w okresach, w których wypłacono im wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, zgodnie z wymiarem zatrudnienia określonym w umowie o pracę lub w akcie mianowania. Zgodnie z § 3 ust. 8 przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli nie uwzględniano proporcjonalnie do okresów, w których nie wypłacono wynagrodzenia ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, liczby etatów nauczycieli w okresach nieobecności w pracy za czas, których nie przysługuje wynagrodzenie.

Tabela z dokładnymi obliczeniami struktury zatrudnienia nauczycieli kontraktowych stanowi załącznik nr 30 protokołu kontroli (...)¹³.

Inspektorzy sprawdzili prawidłowość ustalenia wysokości wydatków poniesionych w 2014 roku na wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych w składnikach określonych w art. 30 ust. 1 ustawy Karta nauczyciela. Powiat Bełchatowski w zbiorczym sprawozdaniu dotyczącym wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez nią w pozycji nauczyciele kontraktowi wykazał kwotę 2.098.143,71 zł. W tym mieściły się wydatki poniesione przez Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w wysokości 105.322,78 zł oraz przez II Liceum Ogólnokształcące w wysokości 231.769,52 zł. W II LO do kwoty wydatków poniesionych na nauczycieli kontraktowych zostały wliczone środki na dodatkowe wynagrodzenia roczne dla 3 nauczycieli, którzy w 2014 roku nie pracowali już w tej szkole jako nauczyciele kontraktowi na łączną sumę 3.807,08 zł.

W wyniku kontroli kart wynagrodzeń oraz list płac nauczycieli kontraktowych stwierdzono, że wysokość faktycznie poniesionych wydatków na tę grupę awansu zawodowego w 2014 roku została ustalona zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela, tzn. bez uwzględnienia świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz dodatków socjalnych wskazanych w art. 54 ww. ustawy – czyli bez dodatku mieszkaniowego oraz wiejskiego.

¹³ Wyłączono dane ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w związku z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Zestawienie kwot pobranych wynagrodzeń przez nauczycieli kontraktowych w 2014 roku oraz wysokość ogółu wydatków poniesionych w 2014 roku na wynagrodzenia dla tej grupy awansu zawodowego stanowi załącznik nr 31 protokołu kontroli (...) ¹⁴.

---

¹⁴¹⁴ Wyłączono dane ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w związku z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

XII. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 181 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia czynności kontrolnych odnotowano w książce kontroli Starostwa Powiatowego w Bełchatowie pod pozycją 14/2015.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

- GRZEGORZ GRYCZKA – Wicestarosta Bełchatowski,
- BARBARA MIKŁA – Naczelnik Wydziału Finansowo-Księgowego,
- NINA GREŃ-SZYMCZAK – koordynator Zespołu ds. Budżetu, Analiz i Sprawozdawczości,
- AGNIESZKA FIRST – Naczelnik Wydziału Inwestycji, Strategii i Zamówień Publicznych,
- KONRAD KOC – Naczelnik Wydziału Skarbu i Gospodarki Nieruchomościami,
- PAWEŁ LESIAK – Kierownik Referatu ds. Gospodarowania Mieniem Powiatu,
- BRONISŁAWA WOZIŃSKA – podinspektor Wydziału Inwestycji, Strategii i Zamówień Publicznych,
- LIDIA LEWANDOWSKA – podinspektor Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu,

oraz inni pracownicy Starostwa Powiatowego w miarę potrzeb.

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. *Protokół kontroli kasy przeprowadzonej w dniu 18 czerwca 2015 roku.*
2. *Wyjaśnienie Wicestarosty Grzegorza Gryczki z dnia 27 kwietnia 2015 roku dotyczące rejestru jednostek organizacyjnych Powiatu Bełchatowskiego.*
3. *Test dotyczący wewnętrznych procedur kontroli.*
4. *Wyjaśnienie Naczelnika Wydziału Finansowo-Księgowego Pani Barbary Mikły złożone kontrolującym w dniu 1 czerwca 2015 roku dotyczące wydatków niewygasających.*
5. *Oświadczenia Koordynatora Zespołu ds. Budżetu, Analiz i Sprawozdawczości – Niny Greń-Szymczak złożone w dniu 26 czerwca 2015 roku na okoliczność nie zaciągania kredytów i pożyczek na: [1] sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, [2] pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki, [3] sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, [4] wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.*
6. *Wyjaśnienie złożone w dniu 11 czerwca 2015 roku przez Naczelnika Wydziału Księgowo-Finansowego - Barbarę Mikłę dotyczące księgowania odsetek od kredytów i innych zobowiązań finansowych w organie i urzędzie.*
7. *Wykaz dowodów księgowych, na podstawie których skontrolowano prawidłowość dokonywania zapisów księgowych.*
8. *Test dotyczący prawidłowości dokonywania zapisów księgowych.*
9. *Wyjaśnienie Barbary Mikły - Naczelnika Wydziału Finansowo-Księgowego złożone w dniu 22 czerwca 2015 roku na okoliczność rozbieżności pomiędzy wartościami wykazanymi w bilansie Starostwa Powiatowego w Bełchatowie a wynikającymi z salda konta 240.*
10. *Zestawienie zobowiązań nieuregulowanych do końca 2014 roku z tytułu rozrachunków z odbiorcami i dostawcami – konto 201.*

11. Test kontroli prawidłowości prowadzenia ewidencji operacji gospodarczych i finansowych na koncie 201 – rozrachunki z dostawcami i odbiorcami w zakresie ewidencji zobowiązań.
12. Wyjaśnienie Pani Barbary Mikły – Naczelnika Wydziału Finansowo-Księgowego złożone w dniu 11 czerwca 2015 roku na okoliczność błędnego księgowania wpłat na PFRON wraz z wydrukami z ksiąg rachunkowych.
13. Wyjaśnienie Pani Nina Greń-Szymczak złożone w dniu 5 maja 2015 roku dotyczące nie planowania w Wieloletniej Prognozie Finansowej przychodów z tytułu kredytów, pożyczek lub emisji obligacji.
14. Pismo Naczelnika Wydziału Skarbu i Gospodarki Nieruchomościami – Pana Konrada Koca znak: WS.8.2015 z dnia 2 czerwca 2015 roku wyjaśniające przyczyny nie przeprowadzenia drugiego przetargu na zbycie nieruchomości stanowi załącznik nr ... protokołu kontroli.
15. Pismo Naczelnika Wydziału Skarbu i Gospodarki Nieruchomościami – Pana Konrada Koca znak: WS.9.2015 z dnia 2 czerwca 2015 roku wyjaśniające przyczyny zaniechania sprzedaży nieruchomości.
16. Tabele 1-9 oraz testy kontroli oznaczone numerami od 1 do 9 dotyczące dochodów z mienia wynikających z tytułów cywilnoprawnych w kontekście art.42 ust.5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
17. Tabela ze szczegółowymi informacjami dotyczącymi procedury przyznania i rozliczenia dotacji z zakresu pomocy społecznej.
18. Testy dotyczące dotacji udzielonych podmiotom spoza sektora finansów publicznych z zakresu pomocy społecznej.
19. Wykaz udzielonych w 2014 roku dotacji na realizację zadań powierzonych na podstawie umowy podmiotom spoza sektora finansów publicznych.
20. Testy kontroli dotyczące dotacji udzielonych podmiotom spoza sektora finansów publicznych.
21. Wyjaśnienie podinspektor Lidii Lewandowskiej z dnia 26 czerwca 2015 roku dotyczące niepodjęcia nowej uchwały w sprawie trybu udzielenia i rozliczenia.
22. Tabela zawierająca szczegółowe informacje na temat wszystkich udzielonych w 2014 roku dotacji na rzecz szkół niepublicznych.
23. Wyjaśnienie podinspektor Lidii Lewandowskiej z dnia 15 maja 2015 roku dotyczące ustalonych stawek dotacji na 2014 rok.
24. Tabela zawierająca daty wniesienia wniosków o udzielenie dotacji, numery i daty decyzji nadających szkołom niepublicznym uprawnienia szkół publicznych, daty i numery zaświadczeń o wpisie szkoły do ewidencji.
25. Tabele zawierające szczegółowe informacje o datach przekazania dotacji, stawkach dotacji, liczbie uczniów, kwotach dotacji w poszczególnych miesiącach.
26. (...) ¹⁵.
27. (...) ¹⁶.

---

¹⁵ Wyłączono dane ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w związku z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w związku z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

28. Wyjaśnienie Naczelnika Wydziału Inwestycji, Strategii i Zamówień Publicznych – Agnieszki First złożone na okoliczność zastosowania jednego kryterium oceny ofert w postępowaniu przetargowym prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego na: „Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej”.
29. Test dotyczący zasad ewidencji składników majątkowych oraz urzędzeń księgowych w zakresie środków trwałych.
30. (...) ¹⁷.
31. (...) ¹⁸.
32. Wykaz akt kontroli.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 28 września 2015 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Starostwie Powiatowym w Bełchatowie. Starostę Bełchatowskiego i Skarbnika Powiatu poinformowano o przysługującym prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....
(Grażyna Barauskiene)

.....
(Dorota Grabowska-Gleń)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....
(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)

---

¹⁷ Wyłączono dane ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w związku z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w związku z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Załącznik nr 32
protokołu kontroli

AKTA KONTROLI

tworzą następujące dokumenty:

1. AKTA KONTROLI [A-1, s.1-3]: Kserokopia uchwały nr 364/13 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 5 listopada 2013 roku w sprawie rejestru jednostek organizacyjnych Powiatu Bełchatowskiego.
2. AKTA KONTROLI [A-2, str.4-20]: Kserokopia: [1] księgi głównej organu w zakresie obrotów w okresie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku na kontach: 909-3, 134 i 260; [2] obrotów jednostce budżetowej (Starostwie) na kontach: 201-1, 751-4 i 130-1 w zakresie spłaty odsetek od kredytów, pożyczek i obligacji.
3. AKTA KONTROLI [A-3, s.21-31]: Kserokopia bilansu Starostwa Powiatowego w Bełchatowie sporządzonego na dzień 31 grudnia 2014 roku, zestawienie obrotów i sald konta 201-1 za okres od 1 grudnia do 31 grudnia 2014 roku, polecenie księgowania odsetek od obligacji BOŚ - PK nr 166 z dnia 31 grudnia 2014 roku .
4. AKTA KONTROLI [A-4, s.32-41]: Zestawienie obrotów i sald konta 240-51 do 240-56 (depozyty) za okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014 roku.
5. AKTA KONTROLI [A-5, s.42-45]: Przykładowe księgowania składek PFRON w okresie od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 maja 2015 roku na kontach: 201 i 130 oraz 403 i 201.
6. AKTA KONTROLI [A-6, s.46-94]: Kserokopie uchwał Rady Powiatu w Bełchatowie oznaczonych numerami: XXXVIII/286/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku, II/23/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku, II/14/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku i VIII/55/2015 z dnia 27 maja 2015 roku - w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej i jej zmian oraz uchwały nr VIII/56/2015 z dnia 27 maja 2015 roku w sprawie zmiany budżetu Powiatu na rok 2015.
7. AKTA KONTROLI [A-7, s.95-113]: Kserokopie aktu notarialnego repertorium A-3449/2013 z dnia 15 maja 2013 roku; protokół wyceny środków trwałych.
8. AKTA KONTROLI [A-8, s.114-147]: Kserokopie: uchwały 311/XLII/2010 Rady Powiatu w Bełchatowie z dnia 17 lutego 2010 roku, pisma Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu do Zarządu Powiatu z dnia 10 września 2013 roku, protokołu nr 174/13 z posiedzenia Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 17 września 2013 roku, pisma Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu do Zarządu Powiatu z dnia 24 lipca 2014 roku, protokołu nr 226/14 z posiedzenia Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 29 lipca 2014 roku, pism ze Starostwa Powiatowego w Opocznie dotyczące Szkoły Policealnej dla dorosłych kształcącej w zawodzie opiekun medyczny.
9. AKTA KONTROLI [A-9, s.149-203]: Kserokopie [1] uchwała nr 3/13 Zarządu Powiatu w Bełchatowie z dnia 8 stycznia 2013 roku w sprawie dokonania zamówienia publicznego na zadanie pn. „Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej” w trybie przetargu nieograniczonego; [2] ogłoszenie o zamówieniu; [3] SIWZ; [4] oferta złożona przez firmę ZIMNY Łódź ul. Wójtowska 7, Autoryzowany Dealer Volkswagena, Piotrków Trybunalski ul. Wojska Polskiego 102; [5] zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty; [6] protokół z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego; [7] umowa nr WZ/1/2013 na dostawę dla Domu Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej samochodu typu mikrobusek marki Volkswagen, model Caravelle/Trendline, wersja Combi 9-cio osobowy, rok produkcji 2013; [8] ogłoszenie o udzieleniu zamówienia; [9] protokół odbioru technicznego, jakościowego i faktycznego przedmiotu zamówienia z dnia 8 marca 2013 roku.

Zapoznałem się z dokumentacją tworzącą akta kontroli:

.....
(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)